

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

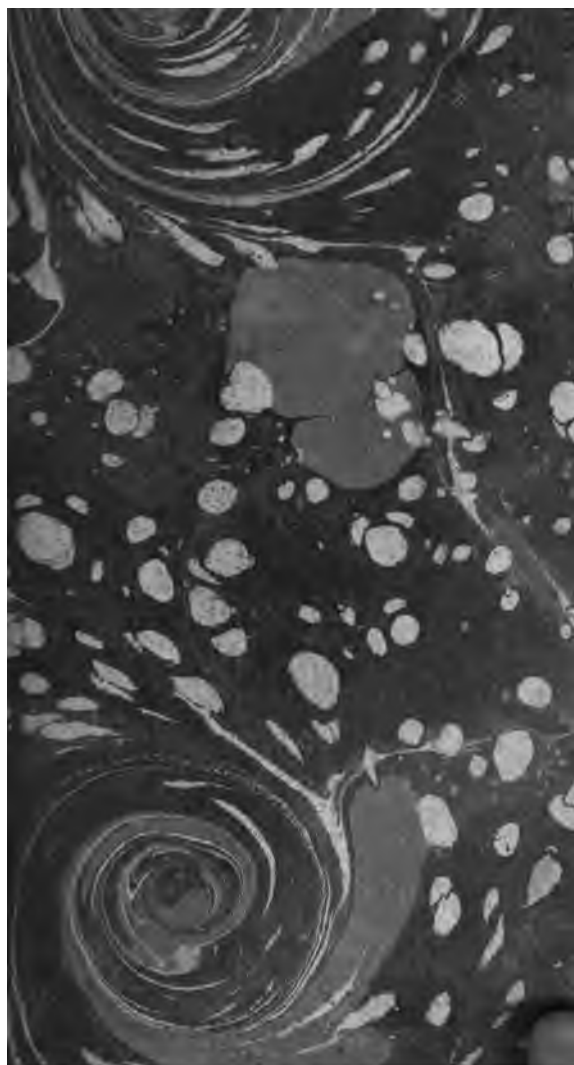
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

100

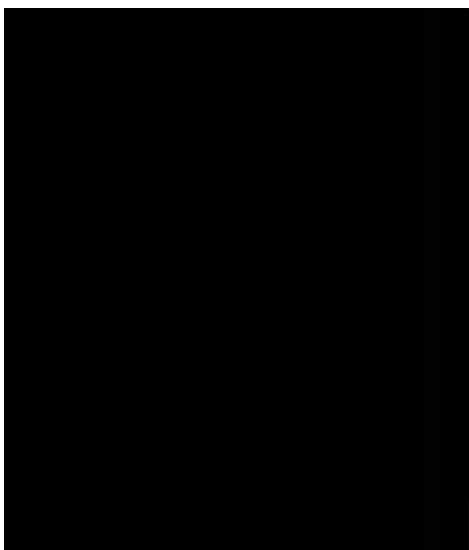
1. *Journal of the American Medical Association*, 2000; 284: 2669-2674.

C. VALERIUS
CATULLUS.

THE JOURNAL

CATULLUS, TIBULLUS

E T

PROPERTIUS,

**Præstino nitore restituti , & ad optima
Exemplaria emendati,**

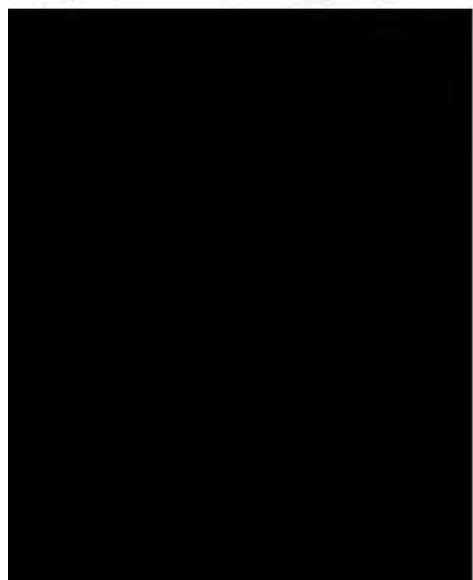
Cum Fragmentis C. GALLI inscriptis.

P A R I S I I S ,

Typis J. BARBOU, viâ San - Jacobeâ.

M. D C C. L I V.

TYPOGRAPHUS LECTORIS.

A M D U D U M expetitam Catulli , Tibulli & Propertii Editionem eleganti caractere , cartha pura & nitida offerimus tibi , Lector benevole. Ne mireris , si dicam venustos Scriptores illos pristino nitore hic esse restitutos.

Istud saltem ausum de CATULLO affirmare , cujus Editio princeps prodiit Venetiis , in-folio parvo , non ita pridem elapso anno M DCC XXXVIII. ex vetustissimo , atque huc usque ignoto , nuper tamen Romæ reperto codice. Hiatus serè omnes ope hujus codicis restituuntur ; unicus tantum superest , carmine scilicet LXXXVII. pag. 78. qui resarciri non potuit. Hæc Venetiana Editio , quæ debetur doctissimo Joanni Francisco CORRADINO de Allio , accurata quidem est , quamvis parùm elegans. At notæ textui Catulliano subjunctæ eruditissimæ sunt , & varia , sed exquisita , doctrina refertæ ; mirorque eas denuò editas non fuisse à doctioribus Belgii nostri Criticis.

Mirum est quantum lucis Catullo nostro affert hæc Venetiana Editio , quam summa fide tibi exhibemus. Non solum quorundam carminum ordinem inversum videbis ; sed agnosces insuper ope immuratorum quorundam verborum , quæ ex Codice Romano Venetiana habet Editio , obscuritatem Catullianam multis ex locis esse aman-

datam. Nusquam igitur deinceps curandum erit de aliis Catulli Editionibus huc usque vulgaris ; immorandumque erit huic nostræ , aut Venetianæ Editioni.

Meum non est dicere quanti hunc nostrum Poëtam fecerint elegantiores veteris eloquii Latini auctores. Eorum testimonia congefferunt docti Catullianorum carminum Interpretes. At ne obsoletis , & parum tritis vocabulis remorentur Lectores , illa explicata , & Litterarum ordine digesta , ad ultimas hujusce nostræ Editionis paginas amandavimus , atque notarum vices gerere possunt.

Ne tamen aliquid desideres , ad calcem Catulli nostri adjecimus tria ex Priapeis epigrammata , quæ huic nostro Poëtæ tribuunt quamplures eruditi ; necnon carmen illud falsò Catullo à quibusdam olim attributum , atque dicatum verno tempori , quo Veneris reflorescit imperium. Hoc igitur , quod **PERVIGILIUM VENERIS** inscribitur , non ex

exquisita cujuscunque generis doctrina præditus Josephus Scaliger. Hic siquidem non temerè, non inconsultò, aut ex ingenio quædam mutavit & suis locis restituit, quæ priùs confusa erant & perturbata; sed fretus manuscriptis optimæ notæ, quorum, ubi opus est, verba refert, & emendationes suo probat suffragio.

Facem igitur nobis prætulit Scaliger, cujus vestigiis insistere non indecorum nobis visum est; nec tamen negleximus alios quosdam eruditiores & emunctiores Criticos, qui suas curas adhibuerunt, ut Achilles Stadius in Tibullo interpretando, atque in Propertio Guillelmus Canterus, sicuti in isto nostrorum Poëtarum Triumviratu Janus Douza uterque, pater & filius.

At si lauream suavitatis & amœnitatis surripuerit aliis Catullus, manet tamen Tibullo & Propertio miræ elegantiae præmium, quod non immeritò illis debetur. Canterus tamen Propertio Elegiæ tribuit principatum. Sive, inquit, insignem & perfectam à Poëta doctrinam, sive versus omnis venustatis plenissimos, sive dictionem purissimam ac tersissimam requiras, unus tibi abundè satisfaciet Propertius; & quo numero apud Græcos esset Callimachus, eo hic apud nostros & habitus fuit, & haberi ipse voluit.

Damus insuper Maximiani Elegiarum libellum, ad plures collatum editiones, præcipuè ad eam quæ anno 1569. ex officina prodiit Plantiniana, secundis Theodori Pulmanni curis. At quorsum, inquires, ad calcem tam elegantiorum carminum, tam delicatiorum Poëtarum addas fragmenta nonnulla, quæ quamvis sub Cornelii Galli nomine quandoque legantur, ea tamen indigna, quæ vel Gallo tribuantur, judicarunt eruditiores? Verùm id non nostro tantum, sed doctiorum factum est consilio, qui probarunt iteratam hanc Editionem, quòd ea legèrint

sive in Plantinianis annorum 1560. & 1569. sive in Lugdunensi Gryphiana anni 1573. tum etiam in Amstelodamensibus plurimis, nec non in Trajectensi, quæ Variorum vocitatur, anni 1669. ubi multò perfectiora sunt edita: hæc igitur in nostra Editione describi curavimus.

Quandòquidem multa sunt in Editione nostra, quæ à vulgatis impressis differunt, ne putes, Lector benevole, hæc esse errata, quæ nostram curam, aut Editoris oculos fugerint; immò scias, velim, tot esse emendationes, has maximi, illas non minimi momenti, quæ ex Codice Romano in Venetianam, & ex ista in nostram Editionem fuerunt transmissa. Numerus enim earum in solo Catullo minor non est ducentis septuaginta octo, quarum ope sensus & elegantia Catulliana restituuntur. Editionem porro nostram ita curavimus prælo subjici, ut eam doctis & delicatis oculis offeramus omni errore typogra-

CAII VALERII CATULLI

VITA

JOANNE FRANCISCO CORRADINO

DE ALLIO AUCTORE.

CARUS Valerius Catullus natus est Olympiade 171. fortasse C. Cælio, & L. Domitio Coss. in Sirmione peninsula ad lacum Benacum, ex familia nobili quidem, ac quondam divite Valeria. Pauper tamen erat, & sanè pauperes amicos habebat, puta Furium, Aurelium, Fabullum, Veranium, & alios: nihilominus beneficio nobilissimorum Romanorum locuples factus est. Nam Sirmionem vel in ditione perit habuit sua, vel ejus majores olim habuerunt, & Phaselum, quem de penâ in Bithynia edificavit, & domum Veronæ, & villam, & Fundum Tiburtem. Patrem etiam habuit Cæsaris amicum, & fratrem sæpe comitem Prætorum, quem in Troade mortuum lamentatur, & ad Hortalum, & ad Manlium scribens. Fuit autem facie honesta, colore bono, naso mediocri, ore bellulo, ac dentibus albis; fuit & natura vegeti. Itinera enim maritima semel, iterum, ac tertio confecit, ac tussim gravissimam expulit urtica tantum, & orio sine medici opella; ac Venerem maximè exercebat. Erat enim subobsœcenus. Nam puellas sectatus est, præcipuè Lesbiam amicam; tamen bonus homo videbatur, qui à multis deceptus fuit, Silone, Asinio, Thallo, Alpheno, Aufilena, Furio, Lesbia, amica Mamuræ, à Contubernalibus, pessimis hominibus,

puellulisque. In tenera ætate Romam profectus est ; ubi ingenio clarere cœpit. Anno enim ferè decimo sexto multa scribebat amatoria ad Lesbiam, & alias : anno verò ætatis fortasse vigesimo primo in Bithyniam cum Memmio Prætore navigavit, & ineunte vere ex Bithynia Troadem ivit ad fratrem, tunc comitem nescio cujus Prætoris sanum & incolumem ; ex Troade iterum ad Prætorem, quocum tandem rediit Romam, hinc ad Patriam, ex qua, nuncio de morte fratris accepto, rursus Troadem petiit phælo ad eundem fratrem patrio more sepeliendum, parentandumque ; ex Troade iterum ad patriam, hinc Veronam, ubi janua domûs quondam Lesbiz allocutus est, ibique mœstissimus fratris obitu hymnavit. Tandem Verona Romam profectus, ubi facultatibus, & amicis floruit. Amicum enim habuit in primis Manlium, à quo beneficia maxima reportavit ; quapropter ejusdem nuptias elegantissime cecinit : amicum & Ciceronem habuit, & Calvum

VITA CATULLI. ix

ma *Berenices* in latinos versus feliciter traduc-
ortalo misit, ita ut omnium voto *doctus* ap-
tur; de cuius quidem dicendi elegantia, doc-
ae habentur amplissima testimonia, Cornelius
, Horatius, Tibullus, Propertius, Ovidius,
ilis, Corn. Tacitus, Paternulus, Seneca,
, Martialis, Quintilianus, Suetonius, Apu-
Eusebius, Aufonius, Macrobius, & A. Gel-
l quo ut Poëta elegantissimus maximopere lau-
Mortuus est Romæ Olympiade 184. fortasse
sare, & M. Antonio Coss. annum agens æta-
quagesimum primum, quo tempore Virgilius
florere cœperat, de quibus natum est illud
on:

*hæc parva suo debet Verona Catullo,
namque magna suo Mantua Virgilio.*

SPECIMEN

Eorum Carminum, quæ vel immutata, vel
inversa fuerunt, at ex Codice Romano
suo loco restituuntur.

MIRUM est quantis in locis immutatus fuerit
Catulli nostri textus, atque depravatus à Cri-
ticis. Unusquisque enim versus corruptos restituit,
prout quisque erat affectus, aut ex ingenio; pauci
verò, si tamen Muretum, Achillem Statium & Jo-
sephum Scaligerum excipias, Catullum ad manuscrip-
tos Codices ediderunt. At feliciter reperto Romæ
uno Codice antiquissimo, hunc lepidissimum Poëtam
J. Franc. Corradinus de Allio emendavit. Rem tæ-

C A R M I N E VI. Pagina nobis 5.

Nam mî ista ipsa valet, nihil tacere.

Versus mirè corruptus in vulgatis Editionibus : hunc tibi damus ex Codice Romano. Muretus hunc ex conjectura restituerat, eo modo, scilicet :

Nam ista in parte, valet nihil tacere.

Alii verò legebant :

Nam nil prævalet ista, nihil tacere.

Scaliger autem sic reposuit :

Nam ni stupra, valét nihil tacere.

Incaustum igitur hunc locum torquent ; jam ex veteri Codice illum (recto ordine) legere datur.

C A R M I N E XVII. Pag. 12.

Crura Ponticuli affulis stantis, inredivivus, &c.
Sic Codex Romanus atque etiam alii. Mirum est quantum hunc versum corruerint Interpretes ; at Corradinus lectionem Codicis Romani optime stabilis ac tueretur.

E O D E M C A R M I N E. Pag. 13.

In quo vel falis, subtilis ; facta suscipiantur.

Versus aqùè corruptus in editis, in quibus legebatur :

In quo vel falisubfili sacra suscipiunt.

Sed Codicis Romani sensus omnibus est probandus Interpretibus.

C A R M I N E XVIII. Pag. 14.

Meusmet puer, & sitire discet.

Sic Veneta Editio ex Codice Romano ; alia enim vulgata legebant :

Ne meus puer & sitire discet.

Scaliger verò sic emendavit :

Ah me me puer, & sitire discet.

Alii autem Editores sic legunt :

Me me jam puer & sitire discet.

CARMINE XXVI. Pag. 19.

Hibera, quam se amnis aurifer Tagus;
Quid hunc malum fovetis? &c.

Editiones autem vulgatæ habent:

Hibera, quam scit amnis aurifer Tagus,
Hunc Galliæ timent, timent Britannia.
Quid hunc malum fovetis? &c.

Itaque non legitur in Codice Romano iste versus:
Hunc Gallia timent, timent Britannia.

CARMINE XXXV. Pag. 24.

Iraſcor tibi. Sic meos amores?

Versus ille qui quartus est in Codice Romano, sextus erat in vulgatis Editionibus, legebaturque post hunc
Qua solatus es allocutione.

CARMINE LI. Pag. 32.

Vetri, Rustice, semilaura crura.

E M E N D A T I O N U M. xlii

Codice Romano. In vulgatis Editionibus: Collis ô Heliconii, infra pagina 38. primo loco erat, atque omnino separatim legebatur, tanquam poema diversum ab isto, quod nunc est LVII. At Codex Romanus ex duobus unicum facit, ac primo loco ponit Vesper adest, &c. quod antea legebatur post Collis ô Heliconii.

EODEM CARMINE. Pag. 36.

Verf. 12. Adspicite, innuptæ, quæso, ut medicarie' quærent.

Nos aliò menteis, aliò divisimus aurcis.

Ita Codex Romanus; at in vulgatis antea legebatur:

Adspicite, innuptæ, secum ut meditata requirunt.

Non frustra meditantur: habent memorabile quod sit.

Nos aliò mentes, aliò divisimus aures.

Secundus versus non legitur in Codice Romano, neque in aliis manuscriptis; igitur commentitius est.

EODEM CARMINE. Pag. 37.

Hesperus, &c. Post hunc versum lacuna erat in vulgatis; at nihil deest in Codice Romano, qui finem hujus commatis legit:

Hymen ô Hymenæe, Hymen ades, ô Hymenæe,
Qui versus deest in vulgatis Editionibus.

EODEM CARMINE, Pag. 41.

Commate: O beata, nec atra nox!

O cubile, quot omnibus

Candido pede lectulis!

Sed moraris: abit dies,

Prodeas, nova nupta.

Ita Codex Romanus: hic verò deficiebant vulgares Editiones; atque incerto animo erant doctiores. Quidam solum duos istos legebant versus, ceteri deficiebant.

O cubile, quot (ô nimis
Candido pede lecti.)

Alia verò Editiones:

O cubile, quot omine
Candido pede lectuli.

*At deinde tres deficiebant versiculi. Verùm Muretus
hos quinque versus ita ex ingenio restituēbat:*

O cubile, quot omina
Candido pede lectulis,
Quæ tibi veniunt bona?
Gaudeas. Sed abit dies
Prodeas nova nupta.

Sed controversiam omnem dirimit Codex Romanus.

CARMINE LVIII. Pag. 45.

Vers. 14. *Alienaque, exules, ite pede loca celeri.*
Ita Codex Romanus; antea verò in Edinib. legebatur:
Aliena quæ petentes, velut exules loca.

EODEM CARMINE Pag. 47

EMENDATIONUM. xv

Vides igitur in vulgatis versum ignotum Codici Romano, alterumque inversum & alio loco positum; sicut & verba quaedam mutata, quæ restituta Poëta lucem afferunt.

CARMINE LIX. Pag. 49.

Nec dum etiam sese, quo fit visus, sibi credit.
Ita Codex Romanus; vulgati tamen legunt:
 Nec dum etiam seseque sui tum credidit esse.

EODEM CARMINE. Pag. 54.

Lucida qua splendent summi Carchesia mali.
Ita Codex Romanus; versus tamen ille deest in vulgatis: at Muretus ex Nonio suspicatus erat versum hunc deesse, atque eo loci esse reponendum.

EODEM CARMINE. Pag. 55.

Vinosus linquens Doris celebranda choreis
 Nonacrios. Nam, quæ ille tulit radicibus altas.
Sic Romanus Codex scribit; verum in vulgatis legatur:

Nereidum linquens claris celebranda choreis,
 Non vacuus; namque ille tulit radicibus altas.

EODEM CARMINE. Pag. 57.

Nulla domus, &c. Hunc versum & tres qui sequuntur agnoscit Codex Romanus: hps tamen expunxerat Iosephus Scaliger; sed male.

CARMINE LX. Pag. 59.

Ergo te ego audiero nunquam tua dicta loquentem.
Versus iste deest in vulgatis; agnoscitur tamen à Codice Romano: alium tamen addiderant Editiones quædam, scilicet:

Adloquar? audiero ne nunquam tua verba loquentem.

xv] SPECIMEN EMENDAT.

Hic tamen abest à manuscriptis, quæ eo loci lacunas habent, teste Scaligero.

CARMINE LXI. Pag. 61.

Obtulit Arfinoes Locticos alis equos.

Sic Codex Romanus; aliæ tamen Editiones habent

Obtulit Arfinoes Chloridos ales equus.

CARMINE LXIII. Pag. 66.

Vivat in ore hominum plus uno clarior ævo.

Versum illum suppeditat Codex Romanus: at in aliis manuscriptis hic erat lacuna; sed in quibusdam editis hic versus aderat:

Om nibus inque locis celebretur fama sepulti.

Sed Scaliger alique Docti rectè suspicati sunt hunc esse notum & substitutum ab aliquo sciolo.

CARMINE LXXXIV. Pag. 77.

Sed nunc id doleo. &c.

C. VALERII
 A T U L L I
 VERONENSIS
 L I B E R.

I.

D CORNELIUM NEPOTEM.

QUI dono lepidum novum libellum,
 Arido modo pumice expolitum?
 Cornéli; tibi; namque tu solebas
 Meas esse aliquid putare nugas
 Jam tum, quom ausus es unus Italorum
 Omne ævum tribus explicare chartis,
 , Juppiter! & laboriosis,

2 C A T U L L I L I B E R .

Quare habe tibi quicquid hoc libelli est,
Qualecunque; quod, ô patrona Virgo,
Plus uno maneat perenne seculo,

I I .

A D P A S S E R E M L E S B I Æ .

P A S S E R deliciæ meæ puellæ,
Quicum ludere, quem in sinu tenere,
Quoi primum digitum dare adpetenti,
Et acreis solet incitare morsus,
Cum desiderio meo nitenti
Carum nescio quid lubet jocari,
Et solatiolum sui doloris;
Credo, ut, quom gravis acquiescet ardor
Tecum ludere, sicut ipsa, possem,
Et tristes animi levare curas!
Tam gratum est mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam solvit diu ligatam,

CATULLI LIBER.

te à gremio illius movebat ;
cumfiliens modo huc , modo illuc ,
am dominam usque pipilabat :
ne it per iter tenebricosum
unde negant redire quonquam.
is male sit , malæ tenebræ
quæ omnia bella devoratis ,
illum mihi passerem abstulistia.
tum male ! oh miselle passer !
unc opera meæ puellæ
turgiduli rubent ocelli .

I V.

AD HOSPITES.

SELUS ille , quem videtis , hospites ,
fuisse navium celerrimus ,
ullius natantis impetum trabis
e præterire , sive palmulis
oret volare , sive linteo.
negat minacis Hadriatici
litus , insulasque Cycladas ,
mque nobilem , horridamque Thraciam ,
tida , trucemque Ponticum finum ,
e , post phaselus , antea fuit
i silva . Nam Cythorio in iugo
re sæpe sibilum edidit coma.
i Pontica , & Cythore buxifer ,
e fuisse , & esse cognitissima
selus ; ultima ex origine
tisse dicij in cacumine ;
buisse palmulas in æquore ;
tot per impotentia freta
tulisse , læva , sive dextera

Vocaret aura, sive utrumque Juppiter
 Simul secundus incidisset in pedem;
 Neque ulla vota litoralibus Diis
 Sibi esse facta, quom veniret à mari
 Novissimo hunc ad, usque limpidum lacum.
 Sed hæc prius fuere; nunc recundita
 Sener quiete, seque dedicat tibi,
 Gemelle Castor, & gemelle Castoris,

V.

AD LESBIAM.

VIVAMUS, mea Lesbia, atque amemus,
 Rumoresque senum severiorum
 Omneis unius æstimemus assis.
 Soles occidere, & redire possunt;
 Nobis, quom semel occidit brevis lux,

CATULLI LIBER.

mi diligis ; hoc pudet fateri.
n te non viduas jacere noctes,
quicquam tacitum cubile clamat,
is, ac Syrio flagrans olivo ;
inusque, peræque & hic, & ille
itus, tremulique quassa lecti
utatio, inambulatioque.
a mi ista ipsa valet, nihil tacere.
non tam latera exfututa pandas,
tu quid facias ineptiarum ?
re quicquid habes boni, malique,
nobis ; volo te, ac tuos amores
cœlunt lepido vocare versu.

V I I.

AD LESBIAM

UERIS quot mihi basiationes.
Tux, Lesbia, sint satis, superque ?
n magnus numerus Libissæ arenæ
rpiciferis jacet Cyrenis,
lum Jovis inter æstuosi,
atti veteris sacrum sepulcrum ;
quam sidera multa, quom tacet nox,
vos hominum vident amores :
te basia multa basiare,
no satis, & super Catullo est ;
nec pernumerare curiosi
it, nec mala fascinare lingua.

VIII.

AD SE IPSUM.

MISER Catulle, desinas ineptire,
Et quod vides perîsse, perditum ducas.
Fulsere quondam candidi tibi soles,
Quom ventitabas, quo puella ducebat
Amata nobis, quantum amabitur nulla.
Ibi illa multa tam jocosa fiebant,
Quæ tu volebas, nec puella nolebat.
Fulsere verè candidi tibi soles.
Nunc jam illa non volt, tu æque, inepte, sis, ne
Nec, quæ fugit, sectare, nec miser vive;
Sed obstinata mente perfer, obdura.
Vale puella, jam Catullus obdurat;
Nec te requirer, nec rogabit iuvirum:

Venisti? ô mihi nuncii beati!
 Visam te incolumem, audiamque Hiberum
 Narrantem loca, facta, nationes,
 Ut mos est tuus; applicansque collum
 Jucundum, os, oculosque suaviabor.
 O, quantum est hominum beatiorum,
 Quid me lætius est, beatiusve?

X.

DE VARO ET EJUS AMICA.

V A R U S me meus ad suos amores
 Visum duxerat, è foro otiosum:
 Scortillum, ut mihi tum repente visum est,
 Non sane inlepidum, nec invenustum.
 Huc ut venimus, incidere nobis
 Sermones varii: in quibus, quid esset
 Jam Bithynia? quomodo se haberet?
 Et quonam mihi profuisset ære?
 Respondi id, quod erat, nihil, neque ipsi
 Met Frætoribus esse, nec cohorti,
 Cur quisquam caput unctius referret;
 Præsertim, quibus esset inrumator
 Prætor, non facerent pili cohortem.
 At certe tamen, inquiunt, quod illic
 Natum dicitur esse, comparasti
 Ad læticam homines. Ego, ut puellæ
 Unum me facerem beatiorum,
 Non, inquam, mihi tam fuit malignè,
 Ut, provincia qui mala incidisset,
 Non possem octo homines parare rectos.
 At mi nullus erat, nec hic, nec illic,
 Fractum qui veteris pedem grabati
 In collo sibi conlocare posset.

8. CATULLI LIBER.

Hic illa, ut decuit cinædiorem,
Quæso, inquit mihi, mi Catulle, paulum
Istos commoda; nam volo ad Serapin
Deferri. Mane, inquit puellæ:
Istud, quod modò dixeram me habere,
Fugit me ratio; meus sodalis
Cinna est Cæius, is sibi paravit:
Verùm utrum illius, an mei, quid ad me?
Utor tam bene, quam mihi pararim.
Sed tu infulsa male, & molesta vivis,
Per quam non licet esse negligentem.

XI.

AD FURIUM ET AURELIUM.

FUR, & Aureli, comites Catulli,
Sive in extremos penetrabit Indos,
Litus ut longe resonante Eoa

CATULLI LIBER.

9

Quos simul complexa tenet trecentos,
Nullum amans verè, sed identidem omnium
Ilia rumpens.

Nec meum respuet, ut ante, amorem,
Qui illius culpa cecidit, velut prati
Ultimi flos, prætereunte postquam
Tactus aratro est.

XII.

AD ASINIUM.

MARRUCINE Asini, manu sinistra
Non belle uteris in joco, atque vino;
Tollis lintea negligentiorum.
Hoc falsum esse putas? fugit te, inepte:
Quamvis sordida res, & invenusta est.
Non credis mihi? crede Pollioni
Fratri, qui tua furta vel talento
Mutari velit: est enim leporum
Disertus pater, ac facetiarum.
Quare aut hendecasyllabos trecentos
Expecta, aut mihi linteam remitte,
Quod me non movet æstimatione,
Verum est *μυμυβοῦντος* mei sodalis.
Nam sudaria Setaba ex Hiberis
Miserunt mihi muneri Fabullus,
Et Verannius: hæc amem necesse est,
Ut Veranniolum meum, & Fabullum.

XIII.

AD FABULLUM.

CŒNABIS bene, mi Fabulle, apud me,
Paucis, si tibi Dî favent, diebus;
Si tecum attuleris bonam, atque magnam
Cœnam, non sine candida puella,
Et vino, & sale, & omnibus cachinnis.
Hæc si, inquam, attuleris, venuste noster,
Cœnabis bene: nam tui Catulli
Plenus sacculus est aranearum.
Sed contra accipies meros amores,
Seu quid suavius, elegantiusve est:
Nam unguentum dabo, quod meæ puellæ
Donarunt Veneres, Cupidinesque;
Quod tu quom olfacies, Deos rogabis,
Totum ut te faciant, Fabulle, nâsum.

Non est, mi, male, sed bene, ac beate,
Quod non dispereunt tui labores.
Dii magni, horribilem & sacrum libellum!
Quem tu scilicet ad tuum Catullum
Misti, continuo ut die periret
Saturnalibus optimo dierum.
Non, non hoc tibi, false, sic abibit:
Nam si luxerit, ad librariorum
Curram scrinia: Cæcios, Aquinos,
Suffena omnia colligam venena,
Ac te his suppliciis remunerabor.
Vos hinc interea valete, abite
Illuc, unde malum pedem tulistis,
Seculi incommoda, pessimi poetæ.

XV.

AD AURELIUM.

COMMENDO tibi me, ac meos amores,
Aureli; veniam peto pudentem,
Ut, si quicquam animo tuo cupisti,
Quod castum expeteres, & integellum,
Conserve puerum mihi pudice:
Non dico à populo; nihil veremur
Istos, qui in platea modo huc, modo illuc
In re prætereunt sua occupati;
Verùm à te metuo, tuoque pene,
Infesto pueris bonis, malisque,
Quem tu, quâ lubet, ut lubet, moveto
Quantum vis, ubi erit foris paratum.
Hunc unum excipio, ut puto, pudenter.
Quod si te mala mens, furorque vecors
In tantam impulerit, scelestæ, culpæ,
Ut nostrum insidiis caput laceßas;

Ah te tum miseri, malique fati,
 Quem attractis pedibus, patente porta,
 Percurrent raphanique, mugilesque.

XVI.

AD AURELIUM ET FURIUM.

PÆDICABO ego vos, & inrumabo,
 Aureli pathice, & cinæde Furi;
 Qui me ex versiculis meis putastis,
 Quod sint molliculi, parum pudicum.
 Nam castum esse decet pium poetam
 Ipsum; versiculos nihil necesse est;
 Qui tum denique habent salem, ac leporem,
 Si sunt molliculi, ac parum pudici,
 Et, quod pruriat, incitare possunt,
 Non dico pueris, sed his pilosis,
 Qui duros nequeunt movere lumbos.

CATULLI LIBER. 13

bonus ex tua pons libidine fiat,
 el salis, subtilis; facta fuscipiantur;
 hoc mihi maximi da, Colonia, risus.
 in municipem meum de tuo volo ponte
 ipitem in lutum, per caputque, pedesque:
 otius ut lacus, putidæque paludis
 ma, maximeque est profunda vorago.
 nus est homo, nec sapit pueri instar
 tremula patris dormientis in ulna:
 om sit viridissimo nupta flore puella,
 tenellulo delicatior hærdo,
 da nigerrimis diligentius uvis;
 ranc finit, ut lubet, nec pili facit uni,
 ubleuat ex sua parte, sed velut alnus
 Liguri jacet subpernata securi,
 em omnia sentiens, quasi nulla sit unquam.
 : meus stupor nil videt, nihil audit,
 sit, utrum sit, annon sit, id quoque nescit.
 in volo me è tuo ponte mittere pronum,
 tolidum repente excitare veternum,
 um animum in gravi derelinquere corno,
 ut soleam tenaci in voragine mula.

XVIII.

AD AURELIUM.

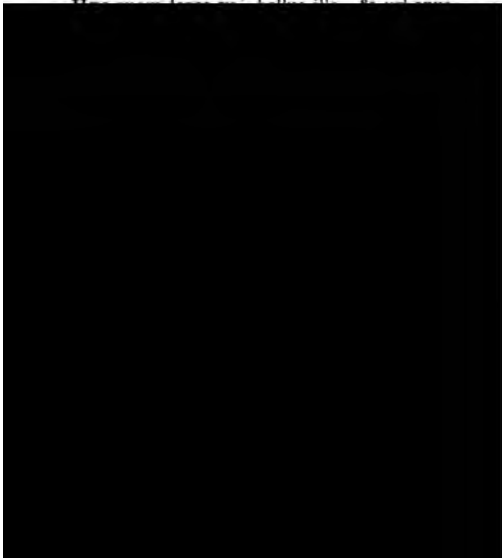
.ELI, pater esuritionum,
 on harum modo, sed quot aut fuerunt,
 r, aut aliis erunt in annis,
 e, cupis, meps amores?
 m: nam simul es, jocularis una,
 id latus, omnia experiris.
 : nam insidias mihi instruentem

Tangam te prior inrumatione.
 Atqui, id si faceres satur, tacerem,
 Nunc ipsum id doleo, quod esurire
 Meus-met puer, & sitire discet.
 Quare desine, dum licet pudico,
 Ne finem facias, sed inrumatus.

XIX.

A D V A R U M.

SUFFENUS iste, Vare, quem probe nosti,
 Homo est venustus, & dicax, & urbanus,
 Idemque longe plurimos facit versus.
 Puto esse ego illi millia, aut decem, aut plura
 Perscripta; nec sic, ut fit, in palimpsesto
 Relata; chartæ regiæ, novi libri,
 Novi umbilici, lora rubra, membrana
 Derecta plumbo, & pumice omnia æquata.

XX.

AD FURIUM.

FURI, quoi neque servos est, neque arca,
Nec cimex, nec araneus, nec ignis;
Verum est & pater, & noverca, quorum
Dentes vel silicem comesse possunt;
Est pulchre tibi cum tuo parente,
Et cum conjuge lignea parentis:
Nec mirum; bene nam valetis omneis:
Pulchre concoquitis, nihil timeris,
Non incendia, non graveis ruinas,
Non facta impia, non dolos veneni,
Non casus alios periculorum;
Ut qui corpora sicciora cornu,
Aut si quid magis aridum est, habetis,
Sole, & frigore, & esuritione.
Quare non tibi sit bene, ac beate?
A te sudor abest, abest saliva,
Muccusque, & mala pituita nasi.
Hanc ad munditiam adde mundiorem,
Quod culus tibi purior salillo est,
Nec toto decies cacas in anno;
Atque id durius est faba, & lapillis;
Quod tu si manibus teras, fricesque,
Non unquam digitum inquinare possis,
Hæc tu commoda tam beata, Furi,
Noli spernere, nec putare parvi;
Et sestertia, quæ soles, precari
Centrum desine: nam sat es beatus.

XXI.

AD JUVENTIUM.

QUI flosculus es Juventiorum,
 Non horum modo, sed quot aut fuerunt,
 Aut posthac aliis erunt in annis:
 Mallem divitias mihi dedisses
 Isti, quoi neque servos est, neque arca;
 Quam sic te sineres ab illo amari.
 Qui? non est homo bellus, inquires? Est:
 Sed bello huic neque servos est, neque arca.
 Hoc tu, quam lubet, abjice, elevaque:
 Nec servum tamen ille habet, neque arcam.

XXII.

AD THALLUM.

CINÆDE Thalle, mollior cuniculi capillo,
 Vel anseris medullula, vel imula oricilla,

XXIII.

AD FURIUM.

FURI, villula nostra non ad Austri
 Flatus opposita est, nec ad Favoni,
 Nec sævi Boreæ, aut Apeliotæ;
 Venim ad millia quindecim, & ducentos.
 O ventum horribilem, atque pestilentem?

XXIV.

AD PUERUM.

MINISTER vetuli puer Falerni,
 Inger mi calices amariores,
 Ut lex Polthumpiæ jubet magistræ,
 Ebriosa acina ebrioris.
 Ut vos, quo lubet, hinc abite lymphæ,
 Vini pernicies, & ad severos
 Migrate: hic merus est Thyonianus.

XXV.

AD VERANNIUM ET FABULLUM.

ISONIS comites, cohors inanis,
 Aptis sarcinulis, & expeditis,
 Veranni optime, tuque mi Fabulle,
 Quid rerum geritis? satisne cum isto

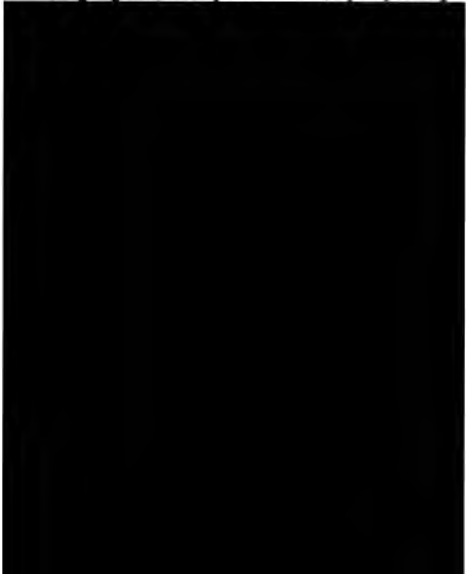
18 CATULLI LIBER.

Vappa, frigoraque, & famem tulistis?
Ecquidnam in tabulis pater lucelli
Expensum? ut mihi, qui meum secutus
Prætozem, refero datum lucello.
O Memmi, bene me, ac diu supinum
Tota ista trabe tentus inrumasti.
Sed, quantum video, pari fuistis
Casu; nam nihilo minore verpa
Farti estis. Pete nobiles amicos.
At vobis mala multa Dii, Deæque
Dent, opprobria Romuli, Remique.

XXVI.

IN CÆSAREM, DE MAMURRA.

Uis hoc potest videre, quis potest pat

Hibera, quam se amnis aurifer Tagus.
 Quid hunc malum fovetis? aut quid hic potest,
 Nisi uncta devorare patrimonia?
 Eone nomine, Imperator unice,
 Socer, generque perdidistis omnia?

XXVII.

AD ALPHENUM.

ALPHENE immemor, atque unanimis falsæ so-
 dalibus,
 Jam te nil miseret, dure, tui dulcis amīculi;
 Jam me prodere, jam non dubitas fallere, perfide?
 Nec facta impia fallacum hominum cœlicolis placent,
 Quos tu negligis, ac me miserum deseris in malis.
 Eheu quid faciant, dic, homines, quoive habeant
 fidem?

Certe tute jubebas animam tradere, inique, me
 Inducens in amorem, quasi tuta omnia mī forent.
 Idem nunc retrahis te, ac tua dicta omnia, factaque
 Ventos inrita ferre, & nebulas aereas sinis.
 Situ oblitus es: at Dī meminerunt, meminit Fides,
 Quæ, te ut pœniteat postmodo facti, faciet, tui.

XXVIII.

AD SIRMIONEM PENINSULAM.

PENINSULARUM, Sirmio, insularumque
 Ocelle, quascunque in liquentibus stagnis,
 Marique vasto fert uterque Neptunus;
 Quam te libenter, quamque lætus inviso,

B ij

Vix me ipse credens Thyniam, atque Bithynos
 Liquisse campos, & videre te in tuto.
 O quid solutis est beatius curis?
 Quom mens onus reponit, ac peregrino
 Labore fessi venimus larem ad nostrum,
 Desideratoque acquiescimus lecto.
 Hoc est, quod unum est, pro laboribus tantis.
 Salve, ô venusta Sirmio, atque hero gaude;
 Gaudete, vosque Lydiæ lacus undæ;
 Ridete quicquid est domi cachinnorum.

XXIX.

AD HYPsITHILLAM.

AMABO, mea dulcis Hypsithilla,
 Meæ deliciæ, mei lepores,
 Jube ad te veniam meridiatum.
 Quod si jufferis, illud adjuvabo,
 Ne quis liminis obferet tabellam,
 Neu tibi lubeat foras abire;
 Sed domi maneat, paræsq; nobis
 Novem continuas futuptiones.
 Verum, si quid ages, statim jubeto:
 Nam pransus jaceo, & satur supinus

n in exilium, malasque in oras
andoquidem patris rapinæ
int populo, & nareis pilosas,
n potes asse venditare.

XXXI.

CULARE CARMEN AD DIANAM.

ANÆ sumus in fide,
iellæ, & pueri integri:
i, pueri integri,
ue canamus.

tonia, maximi
progenies Jovis,
nater prope Deliam
it olivam;

ium domina ut fores,
nque virentium,
ique reconditorum,
nque sonantium.

ucina dolentibus
sta puerperis;
ns Trivia, & notho es
imine Luna.

irfu, Dea, menstruo
iter annum,
agricolæ bonis
ugibus explēs.

locumque placet tibi
romine, Romulique,
i, ut solita es, bona
ope gentem.

XXXII.

AD PAPHURUM.

PORTE tenero meo sodali
Velim Cæcilio, papyre, dicas,
Veronam veniat, Novi relinquens
Comi mœnia, Lariumque litus.
Nam quasdam volo cogitationes
Amici accipiat sui, meique.
Quare, si sapiet, viam vorabit;
Quamvis candida millies puella
Euntem revocet, manusque collo
Ambas injiciens roget morari;
Quæ nunc, si mihi vera nunciantur,
Illum deperit impotente amore.
Nam, quo tempore legit inchoatam
Dindymi dominam, ex eo misellæ
Ignes interiorem edunt medullam.
Ignosco tibi, Sapphica puella
Musa doctior; est enim venuste
Magna à Cæcilio inchoata mater.

ima pessimi poetæ
tardipedi Deo daturam
ibus ustulanda lignis :
pessima se puella vidit
lepide vovere Divis.
cæruleo creata ponto ,
nctum Idalium , Erycosque apertos ,
e Ancona , Cnidumque arundinosam
quæque Amathunta , quæque Golgos ,
e Dyrrachium Hadriæ tabernam ,
um face , redditumque votum ,
inlepidum , neque invenustum est.
interea venite in ignem
iris , & inficetiarum ,
s Volusî , cacata charta.

XXXIV.

AD CONTUBERNALES.

A x taberna , vosque contubernales ,
oleatis nona fratribus pisa ,
statis esse mentulas vobis ?
cere , quicquid est puellarum
uere , & putare cæteros hircos ?
sinenter quod sedetis insulsi
n , aut ducenti , non putatis ausurum
ducentos inrumare sessorum ?
putate : namque totius vobis
n tabernæ scipionibus scribam.
nam mea , quæ è meo sinu fugit ,
tantum , quantum amabitur nulla ,
mihi sunt magna bella pugnata ,
it istic : hanc boni , beatique
amatis ; & quidem , quod indignum est ,

Omnes pufilli, & femitarii mœchi:
 Tu præter omneis une de capillatis
 Cuniculoſæ Celtiberiæ, fili
 Egnati, opaca quem bonum facit barba,
 Et dens Hibera defricatus urina.

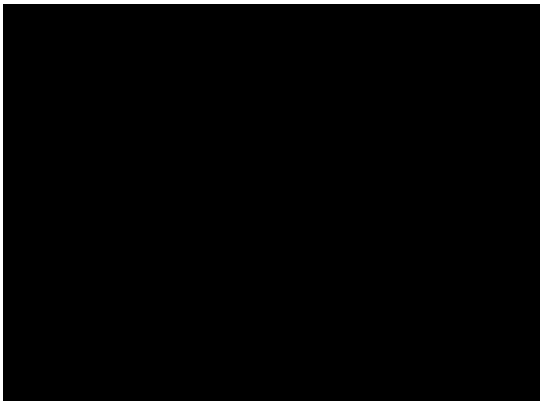
XXXV.

AD CORNIFICIUM.

MALE est, Cornifici, tuo Catullo,
 Male est, m'hercule, & laborioſe,
 Et magis magis in dies, & horas
 Iraſcor tibi: ſic meos amores?
 Quem tu, quod minimum, faciſſimumque eſt,
 Quà ſolatus eſ adlocutione?
 Paulum quid lubet adlocutionis
 Mœſtius lacrymis Simonideis.

XXXVI.

AD EGNATIUM.

CATULLI LIBER. 25

us Ueber, aut obesus Etruscus,
 uvinus ater, atque dentatus,
 nspadanus, (ut meos quoque artingam)
 ubet, qui puriter lavit denteis;
 enidere usquequaque te nollem.
 inepto res ineptior nulla est.
 ctiber es: Celtiberia in terra
 usque minxit, hoc solet sibi mane
 , atque ruffam defricare gingivam;
 iste vester expolitior dens est,
 umplius bibisse prædicer loti.

XXXVII.

AD RAVIDUM.

ENAM te mala mens, miselle Ravide,
 git præcipitem in meos iambos?
 us tibi non bene advocatus
 m parat excitare rixam?
 ervenias in ora volgi?
 s? qualubet esse notus optas?
 andoquidem meos amores
 nga vpluisti amare perna.

XXXVIII.

AMICA MAMURÆ.

ne sana puella defutura
 ta? millia me decem poposcit
 piculo puella naso,
 ris amica Formiani.

C.

Propinqui, quibus est puella curæ,
 Amicos, medicosque convocate.
 Non est sana puella, nec rogare
 Qualis sit, solet, eni imago, nasum.

X X X I X.

A B M O E C H A M.

AD ESTE hendecasyllabi, quot estis,
 Omnes undique, quotquot estis omnes;
 Jocum me putat esse mœcha turpis,
 Et negat mihi vestra reddituram
 Pugillaria. Si pati potestis,
 Persequamur eam, & resagitemus.
 Quæ sit, quæritis? illa, quam videtis
 Turpe incedere murice, ac moleste
 Ridentem catuli ore Gallicani.
 Circumsistite eam, & resagitate;
 Mœcha putida, redde codicillos,
 Redde, putida mœcha, codicillos.
 Non assis facis? o lutum, lupanar!
 Aut si perditius potest quid esse!
 Sed non est tamen hoc facis putandum.

digitis, nec ore sicco,
simis elegante lingua,
amica Formiani.
ancia narrat esse bellam?
bria nostra comparatur?
insapiens, & inficetum!

X L I.

A D F U N D U M,

DE noster, seu Sabine, seu Tiburs;
te esse Tiburtem autumant, quibus non
est
ullum ledere: at quibus cordi est,
vinum pignore esse contendunt,
bine, seu verius Tiburs,
in tua suburbana
amque pectore expuli tussim;
renti quam mihi meus venter,
otuosas adpeto, dedit, cœnas,
anus dum volo esse conviva,

Et me recuravi ocioque, & urtica.
 Quare reſectus maximas tibi grates
 Ago, meum quod nos es ulta peccatum.
 Nec deprecor jam, ſi nefaria ſcripta,
 Seſti recepto, quin gravedinem, ac tuſſim,
 Non mi, ſed ipſi Seſtio ferat frigus,
 Qui tunc vocat me, quom malum legit libr

X L I I.

DE ACME ET SEPTIMIO.

A CMEN Septimius, ſuos amores,
 Tenens in gremio, Mea, inquit, Acme
 Ni te perdit amo, atque amare porro
 Omnes ſum aſſidue paratus annos,
 Quantum qui pote plurimum perire;
 Solus in Libya, Indiave toſta,
 Caſſio veniam obuius leoni.
 Hoc ut dixit, Amor ſiniſtram, ut ante,
 Dextram ſternuit adprobationem.
 At Acme leviter caput reſſectens,
 Et dulcis pueri ebrios ocellos
 Illo purpureo ore ſuaviata,

CATULLI LIBER. 29

delicias, libidinesque.
ullos homines beatiores
quis Venerem auspiciorem?

X L I I I.

AD SEIPSUM, DE ADVENTU VERIS.

M ver egelidos refert tepores,
m cœli furor æquinoctialis
ndis Zephyri filefcit auris:
uantur Phrygii, Catulle, campi,
eque ager uber æstuosa:
aras Afiz volemus urbes.
mens prætrepidans avet vagari;
læti studio pedes vigescunt.
lceis Comitum valete cœtus,
e quos simul à domo profectos
rse variæ viæ reportant.

X L I V.

AD PORCIUM ET SOCRATIONEM.

ORCI, & Socraton, duæ sinistra
ifonis scabies, famesque mundi:
eranniolo meo, & Fabullo
us præposuit Priapus ille:
onvivia lauta sumptuose
e facitis; mei sodales
unt in triviis vocationes.

XLV.

AD JUVENTIUM.

MELLITOS oculos tuos, Juventi,
Si quis me sinat usque basiare,
Usque ad millia basiem trecenta,
Nec unquam inde coram satur futurus:
Non si densior aridis aristis
Sit nostræ seges osculationis.

XLVI.

AD MARCUM TULLIUM.

DISERTISSIME Romuli nepotum,
Quot sunt, quotque fuere, Marce Tulli,
Quotque post aliis erunt in annis

lebat numero modo hoc, modo illoc,
 idens muta per jocum, atque vinum.
 ue illinc abii, tuo lepore
 infus, Licini, facetiisque,
 nec me miserum cibus juvaret,
 somnus tegeret quiete ocellos,
 toto, indomitus furore, lecto
 sarer, cupiens videre lucem,
 tecum loquerer, simulque ut essem.
 defessa labore membra postquam
 imortua lectulo jacebant,
 , jucunde, tibi poema feci,
 quo perspiceres meum dolorem.
 c audax cave sis, precesque nostras,
 nus, cave despuas, ocello,
 xenas Nemesis reposcat à te.
 vehemens Dea, lædere hanc caveto.

XLVIII.

AD LESBIAM.

RE mi par esse Deo videtur,
 le, si fas est, superare Divos,
 sedens adversus identidem te
 Spectat, & audit
 e ridentem, misero quod omnia
 it sensus mihi: nam simul te,
 ia, adspexi, nihil est super mi
 Voce loquendum.
 ua sed torpet, tenuis sub artus
 ama demanat, sonitu suo pte
 inant aures, gemina teguntur
 Lumina nocte.

32 CATULLI LIBER.

Otium, Catulle, tibi molestum est;
Otio exultas, nimiumque gestis:
Otium & reges prius, & beatas
Perdidit urbes.

X L I X.

AD SEIPSUM, DE STRUMA ET VATINIO.

QUID est, Catulle, quid moraris emori?
Sella in curuli Struma Nonius sedet;
Per Consulatum pejerat Vatinius.
Quid est, Catulle, quid moraris emori?

L.

DE QUODAM HOMINE ET CALVO.

& Suffitio seni recocto.
 re iterum meis iambis
 tentibus, unice Imperator.

LII.

AD CAMERIUM.

AMUS, si forte non molestum est,
 demonstres, ubi sint tuæ tenebræ.
 ampo quæsitivimus minore,
 circo, te in omnibus tabellis,
 emplo superi Jovis sacrato,
 ni simul ambulatione.
 as omneis, amice, prendi,
 oltu vidi tamen sereno.
 el te sic ipse flagitabam:
 ium mihi, pessimæ puellæ.
 m, inquit, nudum sinum reducens,
 in roseis latet papillis.
 jam ferre Herculei labos est,
 te in fastu negas, amice.
 bis, ubi sis futurus, ede,
 er committe, crede, Luci.
 : lacteolæ tenent papillæ
 iam clauso tenes in ore,
 projicies amoris omneis:
 a gaudet Venus loquela.
 vis, licet obferes palatum,
 ostri sis particeps amoris.
 stos si fingar ille Cretum,
 Daresce, feras volare

34 CATULLI LIBER.

Ventorumque simul require cursum,
Quos junctos, Cameri, mihi dicares:
Defessus tamen omnibus medullis,
Et multis languoribus peresus
Essem, te, mi amice, queritando.

LIII.

AD M. CATONEM PORCIUM.

O REM ridiculam, Cato, & jocosam,
Dignamque auribus, & tuo cachinno!
Ride, quicquid amas, Cato, Catullum:
Res est ridicula, & nimis jocosa.
Deprendi modo pupulum puellæ
Trufantem; hunc ego, si placet Dionæ,
Pro telo rigida mea cecidi.

L V.

AD CÆLIUM, DE LESBIA.

QÆLI, Lesbia nostra, Lesbia illa,
Illa Lesbia, quam Catullus unam
lus, quam se, arque suos amavit omneis :
unc in quadriuiis, & angiportis,
lubet magnanimos Remi nepotes.

L V I.

IN RUFAM.

NON NIENSEM Rufa Rufulum fallat
Uxor Nemeni : sæpe quam in sepulchre
distis ipso rapere de rogo cornam,
som devolutum ex igne prosequens panem,
semiraso tunderetur ustore ?
um te læna montibus Libyssinis,
et Scylla latrans infima inguinum parte,
m mente dura procreavit, ac tetra,
supplicis vocem in novissimo casu
ntentam haberes ? ô nimis fero corde !

L V I I.

EPITHALAMIUM MANLI ET JUNIÆ.

J U V E N E S.

7 ES PER adest, juvenes, consurgite ; vespere
Olympo
pectata diu vix tandem lumina tollit.

Surgere jam tempus, jam pingueis linquere n
 Jam veniet virgo, jam dicetur Hymenæus.
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hyme

P U E L L Æ.

Cernitis, innuptæ, juvenes? confurgite.
 Nimirum Æteos os tendit Noctifer imber.
 Sic certe est; viden', ut pernicious exsilueri
 Non temere exsiluere; cavent, quo visere p
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæ

J U V E N E S.

Non facilis nobis, æquales, palma parata
 Adspicite, innuptæ, quæso, ut meditarie' q
 Nos alio menteis, alio divisimus aureis.
 Jure igitur vincemur; amat victoria curam
 Quare nunc animos saltem committite vestri
 Dicere jam incipient, jam respondere decet
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæ

P U E L L Æ.

Hesperie, qui cœlo fertur crudelior ignis
 Qui natam possis complexu avellere matris,
 Complexu matris retinentem avellere natam
 Et juveni ardenti castam donare puellam.
 Quid faciant hostes capta crudelius urbe?

PUELLÆ.

rus è nobis, æquales, abstulit unam :
 tuo adventu vigilat custodia semper ;
 tent fures, quos idem sæpe revertens,
 , mutato comprehendis nomine eisdem.
 ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe.

JUVENES.

et innuptis ficto te carpere questu ;
 m si carpunt, tacita quem mente requirunt ?
 ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe,

PUELLÆ.

s in septis secretus nascitur hortis,
 pecori, nullo contusus aratro,
 ulcent auræ, firmat sol, educat imber,
 um pueri, multæ optavere puellæ ;
 om tenui carptus defloruit ungui,
 im pueri, nullæ optavere puellæ.
 , dum innupta manet, dum cara suis est ;
 astum amisit polluto corpore florem,
 ris jucunda manet, nec cara puellis.
 ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe.

JUVENES.

dua in nudo vitis quæ nascitur arvo,
 n se extollit, nunquam mitem educat uvam,
 rum prono deflebens pondere corpus,
 , contingit summum radice flagellum,
 lli agricolæ, nulli coluere juvenci :
 te eadem est ulmo conjuncta marito,
 am agricolæ, multi coluere juvenci.
 , dum innupta manet, dum inculta senescit ;
 ar connubium maturo tempore adepta est,
 o magis, & minus est invisâ parenti.
 nec pugna cum tali conjuge virgo.

14 CATULLI LIBER.

Non æquum est pugnare , pater quoi tradidit ipse ,
Ipse pater cum matre , quibus parere necesse est.
Virginitas non tota tua est ; ex parte parentum est :
Tertia pars patri data , pars data tertia matri ,
Tertia sola tua est : noli pugnare duobus ,
Qui genero sua jura simul cum dote dederunt.
Hymen ò Hymenæe , Hymen ades ò Hymenæe ,

COLLIS ò Heliconii
Cultor , Uraniz genus ,
Qui rapis teneram ad virum
Virginem , ò Hymenæe Hymen ,
O Hymen Hymenæe.

Cinge tempora floribus
Suave-olentis amaraci :
Flammeum cape : lætus huc ,
Huc veni , niveo gerens
Luteum pede soccum ;

Excitusque hilari die ,
Nuptialia concinens
Voce carmina tinnula ,
Pelle humum pedibus : *manu*
Pineam quate tædam.

reage, huc aditum ferens,
 inquare Thespiz
 Aonios specus,
 ia quos super inrigat
 ns Aganippe.

lomum dominam voca
 ris cupidam novi,
 n amore revinciens,
 ax hedera huc, & huc
 m implicat errans.

que item simul integræ
 is, quibus advenit
 is, agite, in modum
 : ô Hymenæe Hymen,
 : ô Hymenæe.

ubentius audiens,
 rier ad suum
 , huc aditum ferat
 onæ Veneris, boni
 zator amoris.

: Deus magis à magis
 endus amantibus?
 colant homines magis
 um? ô Hymenæe Hymen,
 : ô Hymenæe.

uis tremulus parens
 t; tibi virgines
 : solüunt sinus;
 iens cupida novor
 aure maritos.

fero juveni in manus
 um ipse puellulam
 è gremio suæ
 : ô Hymenæe Hymen,

40 C A T U L L I L I B E R.
Hymen ô Hymenæe,

Nil potest sine te Venus,
Fama quod bona comprobet,
Commodi capere; at potest,
Te volente: quis huic Deo
Comparariet aufit?

Nulla quit sine te domus
Liberos dare, nec parens
Stirpe vincier; at potest,
Te volente: quis huic Deo
Comparariet aufit?

Quæ tuis careat sacris,
Non queat dare præfides
Terra finibus; at queat,
Te volente: quis huic Deo
Comparariet aufit?

Claustra pandite januæ,
Virgo adest. Viden', ut faces
Splendidas quatiunt comas?
Sed moraris, abit dies;
Prodeas, nova nupta.

Tardet ingenuus pudor,
Quem tamen magis audiens
Flet, quod ire necesse est.
Sed moraris, abit dies;

CATULLI LIBER.

41

os Hyacinthinus.
moraris, abit dies;
s, nova nupta.

leas, nova nupta, sis:
viderur) & audias
a verba. Vide, ut faces
is quatiunt comas:
as, nova nupta.

on tuus levis in mala
tus vir adultera,
catur pia persequens)
is teneris volet
bare papillis.

enta qui velut adfitas
is implicat arbores,
plicabitur in tuum
mplexum: sed abit dies;
odeas, nova nupta.

O beata, nec atra nox!
O cubile, quot omnibus
Candido pede lectulis!
Sed moraris: abit dies;
Prodeas, nova nupta.

Quæ tuo veniunt hero,
Quanta gaudia, quæ vaga
Nocte, quæ media die
Gaudeat! sed abit dies;
Prodeas, nova nupta.

Tollite, ô pueri, faces,
Flammeum video venire.
Ite; concinite in modum,
Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe io.

D

Nec diu taceat procax
Fescennina locutio ;
Nec nuces pueris neget ,
Desertum domini audiens
Concubinus amorem.

Da nuces pueris , iners
Concubine : satis diu
Lulisti nucibus ; lubet
Jam servire Thalaffio.
Concubine , nuces da.

Sordebant tibi villuli ,
Concubine , hodie , atque heri.
Nunc tuum cinerarius
Tondet os ; miser , ah miser
Concubine , nuces da.

Diceris male , te à tuis
Unguentate glabris marite
Abstinere ; sed abstine.
Io Hymen Hymenæe io ,
Io Hymen Hymenæe io.

Scimus hæc tibi , quæ licent
Sola , cognita ; sed marito
Ista non eadem licent.
Io Hymen Hymenæe io ,

n Hymenæe io,
n Hymenæe io.

te, imus ut accubant
Tyrto in toro,
umineat tibi.
n Hymenæe io,
n Hymenæe io.

on minus ac tibi,
ritur intimo
, sed penite magis.
n Hymenæe io,
n Hymenæe io.

brachiolum teres,
te, puellulæ;
ile adeant viri.
n Hymenæe io,
n Hymenæe io.

onæ senibus unis
breve feminæ,
" "

44. CATULLI LIBER.

Ore floridulo nitens,
Alba parthenice velut,
Luteumve papaver.

At, marite (ita me juvent
Cœlites) nihilominus
Pulcher es; neque te Venus
Negligit: sed abit dies;
Perge, nec remorare.

Non diu remoratus es.
Jam venis; bona te Venus
Juverit, quoniam palam,
Quod cupis, capis, & bonum
Non abscondis amorem.

Ille pulveris Erythri,
Siderumque micantium
Subducatur numerum prius,
Qui vestri numerare volt
Multa millia ludi.

Ludite, ut lubet, & brevi
Liberos date; non decet
Tam vetus sine liberis
Nomen esse, sed indidem
Semper ingenerari.

Torquatus volo parvulus

CATULLI LIBER.

us genus adprobet,
nica ab optima
elemacho manet
nelopæo.

ite ostia, virgines;
fatis: at boni
s, bene vivite, &
assiduo valentem
juventam.

LVIIL

DE ATILIO

æ alta vinctus Aty's celeri rate maria,
gium nemus citato cupide pede tetigit,
opaca silvis redimita loca Deæ;
is ubi furenti rabie, vagus animi,
illa acuta sibi pondera silice.
reliqta sensit sibi membra sine viro,
cente terræ sola sanguine maculans,
tata cepit manibus leve tympanum,
um, tubam, Cybelle, tua, mater, initia,
que terga tauri teneris cava digitis,
æc suis adorta est tremebunda comitibus:
e ad alta, Gallæ, Cybeles nemora simul,
, Dindymenæ dominæ vaga pecora,
e exules ite pede loca celeri.
eam exsecutæ, duce me, mihi comiter
salum tulistis, truculentaque pelagi,
evirastis Veneris nimio odio:
excitatis erroribus animum;
la mente cedat, simul ite: sequimini
ad domum Cybelles, Phrygia ad nemora
,

Ubi cymbalūm sonat vox, ubi tympana reboant,
Tibicen ubi canit Phryx curvo grave calamo,
Ubi capita Mænades vi jaciunt hederigeræ,
Ubi sacra sancta acutis ululatus agitant,
Ubi suevit illa Divæ volitare vaga cohors;
Quo nos decet citatis celebrare tripudiis.
Simul hæc comitibus Atys cecinit notha mulier,
Thyasus repente linguis trepidantibus ululat,
Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant,
Viridem citus adit Idam properante pede chorus.
Furibunda simul, anhelans, vaga vadit, animi egens,
Comitata tympano Arys, per opaca nemora dux,
Veluti juvenca vitans onus indomita jugi.
Rapidæ ducem sequuntur Gallæ pede propero.
Itaque, ut domum Cybelles tetigere lassulæ
Nimio è labore, somnum capiunt sine Cerere.
Piger his labante languore oculos sopor operit.
Abit in quiete molli ravidus furor animi.
Sed ubi oris aurei sol radiantibus oculis
Lustravit æthera album, sola dura, mare ferum,
Pepulitque noctis umbras vegetis sonipedibus,
Ibi somnus excitum Atyn fugiens citus abiit;
Trepidantem cum recepit Dea Pasithea sinu.
Ita de quiete molli rapida sine rabie,
Simul ipse pectore Arys sua facta recoluit,
Liquidaque mente vidit sine queis, ubique foret,

tea remota hæc ferar in nemora domo,
 nis, amicis, genitoribus abero?
 o, palæstra, stadio, & gymnasiis?
 miser, querendum est etiam atque etiam,
 e.
 n genus, figura est, ego non quod obierim?
 : , ego adolescens, ego ephebus, ego puer,
 asii fui flos, ego eram decus olei;
 æ frequentes, mihi limina tepida,
 dis corollis redimita domus erat,
 um ubi esset orto mihi sole cubiculum.
 Æm ministra, & Cybeles famula ferar?
 as, ego mei pars, ego vir sterilis ero?
 is algida Idæ neamica loca colam?
 i agam sub altis Phrygiæ columinibus?
 dolet, quod egi, jam jamque pœnitet.
 huic labellis palans sonitus abiit,
 juga resolvens Cybele leonibus,
 eorum ad aureis nova nuncia referens,
 e pecoris hostem stimulans, ita loquitur:
 inquit, age ferox, fac, hinc ut furoribus,
 pe furoris ictu reditum in nemora ferat,
 r ah nimis, qui fugere imperia cupit.
 e terga cauda, tua verbera patere:
 ta mugienti fremitu loca retonent:
 erox torosa cervice quate jubam.
 uinax Cybelle, religatque juga manu.
 sese adhortans rapidum incitat animum;
 smit, refringit virgulta pede vago.
 tima albicantis loca litoris adiit,
 que vidit Atyn prope marmora pelagi,
 etum; ille demens fugit in nemora fera:
 r omne vitæ spatium famula fuit.
 ia, Dea Cybelle, Dea domina Dindymi,
 mea tuus sit furor omnis. hera. domo.

L I X.

EPITHALAMIUM PELEI ET THETIDIS.

PELIACO quondam prognatæ vertice pinus
 Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
 Phasidos ad fluctus, & fines Ætæos;
 Quum lecti juvenes, Argivæ roborâ pubis,
 Auratam optantes Colchis avertere pellem,
 Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi,
 Cærule verrentes abiegnis æquora palmis.
 Diva quibus retinens in summis urbibus arces,
 Ipsa levi fecit volitantem flamine currum,
 Pineâ conjungens inflexæ texta carinæ:
 Illa rudem cursu primam imbuit Amphitriten;
 Quæ simul ac rostro ventosum proscidit æquor,
 Tortaque remigio spumis incanduit unda,
 Emergere feri candenti è gurgite vultus,

l optatæ, finito tempore, luces
 , domum conventu tota frequentat
 ; oppletur lætanti regia cœtu :
 unt : præ se declarant gaudia vultu :
 Scyros : linguunt Phthiotica Tempe ,
 asque domos , ac mœnia Larissæa :
 n cœunt , Pharsalia recta frequentant ;
 r nemo ; mollescunt colla juvenis.
 iliæ curvis purgatur vinea rastris ,
 am prono convellit vomere taurus ,
 attenuat frondatorum arboris umbram ,
 desertis rubigo infertur aratris.
 edes , quacunque opulenta recessit
 lgenti splendent auro , atque argento :
 our soliis , collucent pocula mensis :
 ius gaudet regali splendida gaza.
 verò Divæ geniale locatur
 i mediis , Indo quod dente positum
 it roseo conchylis purpura fūco.
 s priscis hominum variata figuris ,
 nira virtutes indicat arte.
 luentifono prospectans litore Diæ ,
 dentem celeri cum classe tuetur
 s in corde gerens Ariadna furores ;
 etiam sese , quò sit visit , sibi credit ,
 laci quæ tum primùm excita somno
 in sola miseram se cernit arena.
 at juvenis fugiens pellit vada remis ,
 otosæ linquens promissa procellæ ;
 cul ex alga mœstis Minois ocellis ,
 ffigies bacchantis prospicit Evœ ,
 & magnis curarum fluctuat undis :
 , retinens subtilem vertice mitram ,
 ecta levi velatum pectus amictu ,
 i strophio lactanteis vinctâ papillas ;
 quæ toto delapsa è corpore passim ,
 e pedes fluctus salis adludebant.

•• C A T U L L I L I B E R .

Sed neque tum mitræ , neque tum fluitantis ami
 Illa vicem curans , toto ex te pectore , Theseu ,
 Toto animo , tota pendebat perdita mente .
 Ah misera , assiduis quam luctibus externavit
 Spinofas Erycina ferens in pectore curas ;
 Illa tempestate , ferox quo & tempore Theseus
 Egressus curvis è litoribus Piræi ,
 Attigit injusti regis Cortynia testa .
 Nam perhibent olim crudeli peste coactam ,
 Quom Androgeonæ pœnas exsolvere cædis ,
 Electos juvenes , simul & decus innuptarum
 Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro :
 Queis angusta malis quom mœnia vexarentur ,
 Ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
 Projicere optavit potius , quàm talia Cretam
 Funera Cecropiæ , nefunera portarentur .
 Atque ita nave levi nitens , ac lenibus auris ,
 Magnanimum ad Minoa venit , sedesque superb
 Hunc simul ac cupido conspexit lumine virgo
 Regia , quam suaveis expirans castus odores
 Læctulus in molli complexu matris alebat :
 Qualeis Eurotæ progignunt flumina myrtus ,
 Aurave distinctos educit verna colores ,
 Non prius ex illo flagrantia declinavit
 Lumina , quàm cuncto concepit pectore flammam
 Funditus , atque imis exarsit tota medullis .

velur in summo quatientem brachia Taure
 um, aut conigeram sudanti corpore pinum
 nitus turbo contorquens flamine, robur
 : illa procul radicibus exturbata
 cadit, latèque & cominus obvia frangens;
 omto sævum prostermit corpore Theseus
 icquam vanis jactantem cornua ventis:
 oedem sospes multa cum laude reflexit,
 unda regens tenui vestigia filo,
 abyrrhineis è flexibus egredientem
 frustraretur inobservabilis error.
 uid ego in primo digressus carmine, plura
 nemorem? ut linquens genitoris filia voltum,
 sanguineæ complexum, ut denique matris,
 misera in gnata flevit deperdita, læta
 bus his Thesei dulcem peroptarit amorem?
 t vecta raris spumosa ad litora Diæ?
 t eam tristi devinctam lumina somno
 rit immemori discedens pectore conjux?
 illam perhibent ardenti corde furentem
 cas imo fuisse è pectore voces,
 m præruptos tristis conscendere montes,
 aciem in pelagi vastos protenderet æstus;
 tremuli salis adversas procurrere in undas,
 nudatæ tollentem tegmina suræ,
 hæc extremis mortem dixisse querelis,
 ulos udo singultus ore cientem.
 : me patriis avestam, perfide, ab oris,
 : , deserto liquisti in litore, Theseu?
 : discedens, neglecto numine Divæ,
 nor, ah! devota domum perjuriam portas!
 e res potuit crudelis flectere mentis
 iam? tibi nulla fuit clementia præsto,
 e, ut nostri vellet mitescere postus?
 a hæc quondam nobis promissa dedisti
 mihi non hoc miseræ sperare jubebas;
 nubia læta, sed optatos hymenæos:

Quæ contra ærii discerpunt inrita ventri.
Tum jam nulla viro juranti femina credat;
Nulla viri speret sermones esse fideleis:
Quis cum aliquid cupiens animus prægestit apisci,
Nil metuunt jurare, nihil promittere parcunt:
Sed simul ac cupidæ mentis satiata libido est,
Dicta nihil metuere, nihil perjuria curant.
Certè ego te in medio versantem turbine leti
Eripui, & potius germanum amittere crevi,
Quàm tibi fallaci supremo in tempore deessem;
Pro quo dilaceranda feris dabor, alitibusque
Præda, nec injecta tumulabor mortua terra.
Quænam te genuit sola sub rupe læna?
Quod mare conceptum spumantibus expuit undis?
Quæ Syrtis, quæ Scylla rapax, quæ vasta Charybdis,
Talia qui reddis pro dulci præmia vita?
Si tibi non cordi fuerant connubia nostra,
Sæva quod horrebas præsci præcepta parentis;
Attamen in vestras potuisti ducere sedes,
Quæ tibi jucundo famularer serva labore,
Candida permulcens liquidis vestigia lymphis,
Purpureæve tuum consternens veste cubile.
Sed quid ego ignaris nequicquam conqueror auris,
Extenuata malo, quæ nullis sensibus auctæ,
Nec missas audire queunt, nec reddere voces?
Ille autem propè jam mediis versatur in undis,

nens pontum truculentum dividit æquor.
 tris auxilium sperem? quemne ipsa reliqui,
 sum juvenem fraterna cæde secuta?
 gis an fido consolet memet amore;
 fugit lentos incurvans gurgite remos?
 ea litus, nullo sola insula tectis;
 iter egressus pelagi cingentibus undis.
 fugæ ratio, nulla spes, omnia muta,
 sunt deserta, ostentant omnia letum.
 amen antè mihi languescent lumina morte;
 tius à fesso secedent corpore sensus,
 justam à Divis exposcam prodita multam,
 umque fidem postrema comprecser hora.
 facta virum multantes vindice pœna
 uides, quibus angineo redimita capillo
 expirantis præportat pectoris iras,
 uc adventate, meas audite querelas,
 go, væ, misera extremis proferre medullis
 inops, ardens, amenti cæca furore:
 uoniam verè nascuntur pectore ab imo,
 olite pati nostrum vanescere luctum;
 ali solam Theseus me mente reliquit,
 ente, Deæ, funestæ seque, suosque.
 ostquam mœsto profudit pectore voces,
 cium sævis exposcens anxia factis,
 t invictis cœlestium numine rector,
 inc & tellus, atque horrida contremuerunt
 ra, concussitque micantia sidera mundus.
 item cæca mente caligine Theseus
 us, oblito dimisit pectore cuncta,
 mandata prius constanti mente tenebat;
 nec mœsto sustollens signa parenti,
 em erectum se ostendit visere portum.
 ue ferunt, olim classi quom mœnia Divæ
 entem gnatum ventis concrederet Ægeus,
 complexum juveni mandata dedisse:
 , mihi longa jucundior unice vita,

Gnate , ego quem in dubios cogor dimittere casus ,
Reddite in extremæ nuper mihi sine senectæ ;
Quandoquidem fortuna mea , ac tua fervida virtus
Eripit invito mihi te , quoi languida nondam
Lumina sunt gnati cara saturata figura ;
Non ego te gaudens lætanti pectore mittam ,
Nec te ferre sinam Fortunæ signa secundæ ;
Sed primùm multas expromam mente querelas ,
Canitiem terra , atque infuso pulvere fordans ;
Inde infecta vago suspendam lintea malo ,
Nostros ut luctus , nostræque incendia mentis
Carbasus obscura dicet ferrugine Ibera.
Quòd tibi si sancti concesserit incola Itoni ,
Quæ nostrum genus , has sedes defendere fretis
Annuir , ut tauri respergas sanguine dextram :
Tum verò facito , ut memori tibi condita corde
Hæc vigeant mandata , nec ulla oblitteret ætas ;
Ut , simul ac nostros invisent lumina colleis ,
Funeftam antennæ deponant undique vestem ,
Candidaque intorti sustollant vela rudentes ,
Lucida qua splendent summi carchesia mali ,

uiaſo Satyrorum, & Nyſigenis Silenis,
 rens, Ariadna, tuoque incenſus amore;
 n alacres paſſim lymphata mente furebant,
 icchantes evoc, capita inſeſcentes.
 pars teſta quatiebant cuſpide thyrſos;
 livolfo raptabant membra juvenco;
 è tortis ſerpentibus incingebant;
 ſcura cavis celebrabant orgia ciſtis,
 quæ fruſtra cupiunt audire profani;
 vant aliæ proceris tympana palmis,
 et tenues tinnitus ære ciebant;
 aucifonos efflabant cornua bombos,
 que horribili ſtridebat tibia cantu.
 amplificè veſtis decorata figuris,
 r complexa ſuo velabat amiſtu.
 ſtquam cupidè ſpectando Theſſala pubes
 eſt, ſanctis corpiſ decedere Divis.
 ſilis ſtatu placidum mare matutino
 cans Zephyrus proclivas incitat undas,
 exoriente, vagi ſub lumina ſolis;
 rdè primùm clementi flamine pulſæ
 unt, leni reſonant plangore.cachinni;
 ento creſcente, magis magis incrobreſcunt,
 aque procul nantes à luce reſulgent:
 i veſtibili linquentes regia teſta,
 uiſque vago paſſim pede diſcedebant.
 n poſt abitum, princeps è vertice Pelei
 t Chiron portans ſilveſtria dona.
 notcunque ferunt campi, quos Theſſala magnis
 us ora creat, quos propter fluminis undas
 rit flores tepidi forſcunda Favoni,
 liſtinctos plexis tulit ipſe corollis,
 ermulſa domus jucundo riſit odore.
 im Peneos adest, viridantia Tempe,
 , quæ ſilvæ cingunt ſuperimpendentes,
 i linquens Doris celebranda choreis,
 ios. Nam, quæ ille tulit radicitus altas

Fagos, ac recto proceras stipite laurus,
 Non sine nutanti platano, lentaque sorore
 Flammati Phaetontis, & aëria cupressu:
 Hæc circum sedes latè contexta locavit,
 Vestibulum ut molli velatum fronde vireret.
 Post hunc consequitur solerti corde Prometheus
 Extenuata gerens veteris vestigia pœnæ;
 Quam quondam filici restrictus membra catena
 Persolvit, pendens è verticibus præruptis.
 Inde pater Divûm, sancta cum conjuge, natisq;
 Advenit cælo, te solum, Phœbe, relinquens,
 Unigenamque simul cultricem montibus Idri:
 Pelea nam tecum pariter soror adspersata est,
 Nec Thetidis tædas voluit celebrare jugales.
 Qui postquam niveos flexerunt sedibus artus,
 Largè multiplici constructæ sunt dape mensæ:
 Cùm interea infirmo quatientes corpora motu,
 Veridicos Parcæ cœperunt edere cantus.
 His corpus tremulum complectens undique quæ
 Candida purpurea talos incinxerat ora:
 At roseo niveæ residebant vertice vittæ,

cum oraclum : sed vos , quos fata sequuntur ,
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 veniet tibi jam portans optata maritis
 us : adveniet fausto cum sidere conjux ,
 ibi flexanimum mentis perfundat amorem ,
 idulosque parer tecum conjungere somnos ,
 substernens robusto brachia collo.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 la domus tales unquam contexit amores ;
 amor tali conjunxit fœdere amantes ,
 adest Thetidi , qualis concordia Peleo.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 cetur vobis expers terroris Achilles ,
 us haud tergo , sed forti pectore notus :
 rſæpe vago victor certamine curſus ,
 ica prævortet celeris veſtigia cervæ.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 illi quisquam bello ſe conferet heros ,
 Phrygii Teucro manabunt ſanguine rivi ,
 que obſidens longinquo mœnia bello ,
 i Pelopis vaſtabit tertius hæres.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 s egregias virtutes , claraque facta
 atebuntur gnatorum in funere matres ,
 in cinerem canos ſolvent à vertice crineis ,
 aque infirmis variabunt pectora palmis.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 nque velut denſas præcernens cultor ariſtas ,
 ib ardenti flaventia demetit arva ;
 genum infeſto proſternet corpora ferro.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 is erit magnis virtutibus unda Scamandri ,
 aſſim rapido diffunditur Hellesponto :
 s iter cæſis anguſtans corporum acervis ,
 eſefaciet permixta flumina cæde.
 e ducentes subtemina , currite fusi.
 ique teſtis erit morti quoque dedita præda ,

Quùm teres excelso coacervatum aggere bulli
Excipiet niveos percussæ virginis artus.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Nam, simul ac fessis dederit fors copiam
Urbis Dardaniæ Neptunia solvere vincla,
Alta Polyxenia madescent cæde sepulchra:
Quæ, velut ancipiti succumbens victima fi
Projiciet truncum submisso poplite corpus.
Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Quare agite, optatos animi conjungite an
Accipiat conjux felici fœdere Divam;
Dedatur cupido jamdudum nupta marito.
Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Non illam nutrix orienti luce revifens,
Hesternò collum poterit circumdare filo.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Anxia nec mater discordis mœsta puellæ
Secubitu, caros mittet sperare nepotes.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Talia præfantes quondam, felicia Pelei
Carmina divino cecinerunt omine Parcæ.

Præfantes namque ante domos invisere casti
Heroum, & sese mortali ostendere cœtu

Cœlicolæ, nondum sprete pietate, soleban
Sæpe pater Divùm templo in fulgente revisi

Annua dum festis venissent sacra diebus,

Conspexit terra centum procurrere currus.

Sæpe vagus Liber Parnassû vertice summo

Thyadas effusus Evantes crinibus egit,

Quom Delphi tota certatim ex urbe ruenti

Acciperent læti Divùm fumantibus aris.

Sæpe in lethifero belli certamine Mavors,

Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusia

Armatas hominum est præfens hortata cate

Sed postquam tellus scelere est imbuta nefa

Justitiamque omnes cupida de mente fugam

Perfudere manus fraterno sanguine fratres.

litit extinctos natus lugere parentes,
 avit genitor primævi funera nati,
 et ut innuptæ poteretur flore novercæ:
 pro mater substernens se impia nato,
 iam non verita est Divos scelerare parentes:
 omnia fanda, nefanda malo permista furore
 infamam nobis mentem avertère Deorum.
 re nec tales dignantur visere cœtus,
 se contingi patiuntur lumine claro.

L. X.

AD HORTALUM.

Tunc me assiduo confectum cura dolore
 Sevocat à doctis, Hortale, virginibus;
 potius est dulcis Musarum expromere fortis
 ens animi; tantis fluctuat ipsa malis.
 que mei nuper Lethæo gurgite fratris
 illidulum manans alluit unda pedem,
 a Rhœteo quem subter litore tellus
 ceptum nostris obterit ex oculis.
 ego te audiero nunquam tua dicta loquentem:
 nunquam ego te vita, frater, amabilior
 ciam posthac? at certe semper amabo,
 semper mœsta tua carmina morte legam:
 iam sub densis ramorum concinit umbris
 iulias, absumti fara gemens Ityli.
 tamen in tantis mœroribus, Hortale, mitte
 et expressa tibi carmina Battiadæ:
 tua dicta vagis nequicquam credita ventis
 fluxisse meo fortè putes animo:
 iussu sponsi furtivo munere malum
 occurrit casto virginis è gremio,
 in miseræ oblitæ molli sub veste locatum,

Quùm teres excelsò coacervatum aggere bustum
Excipiet niveos percussæ virginis artus.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Nam, simul ac fessis dederit fors copiam Achiv

Urbis Dardaniæ Neptunia solvere vincla,

Alta Polyxenia madefient cæde sepulchra:

Quæ, velut ancipiti succumbens victima ferro,

Projiciet truncum submisso poplite corpus.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Quare agite, optatos animi conjungite amores

Accipiat conjux felici fœdere Divam;

Dedatur cupido jamdudum nupta marito.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Non illam nutrix orienti luce revisens,

Hæsterno collum poterit circundare filo.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Anxia nec mater discordiis mœsta puellæ

Secubitu, caros mittet sperare nepotes.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Talia præfantes quondam, felicia Pelei

Carmina divino cecinerunt omine Parcæ.

et extinctos natus lugere parentes,
ut genitor primævi funera nati,
ut innuptæ poteretur flore novercæ:
mater substernens se impia nato,
non verita est Divos scelerare parentes:
fanda, nefanda malo permitta furore
tam nobis mentem avertère Deorum.
nec tales dignantur visere cœtus,
contingi patiuntur lumine claro.

L. X.

AD HORTALUM.

si me assiduo confectum cura dolore
Sevocat à doctis, Hortale, virginibus;
otis est dulcis Musarum expromere fortis
us animi; tantis fluctuat ipsa malis.
ue mei nuper Lethæo gurgite fratris
idulum manans alluit unda pedem,
Rhœteo quem subter litore tellus
otum nostris obterit ex oculis.
go te audiero nunquam tua dicta loquentem?
quam ego te vita, frater, amabilior
am posthac? at certe semper amabo,
per mœsta tua carmina morte legam:
sub densis ramorum concinit umbris
lias, absumti fata gemens Ityli.
men in tantis mœroribus, Hortale, mitte
expressa tibi carmina Battiadæ:
dicta vagis nequicquam credita ventis
xisse meo fortè putes animo:
sum sponsi furtivo munere malum
urrit casto virginis è gremio,
miseræ oblitæ molli sub veste locarum,

O M N I A qui magni despexit lumina mū
Qui stellarum ortus comperit, atque
Flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur,
Ut cedant certis sidera temporibus;
Ut Triviam furtim sub Latmia saxa relegans
Dulcis amor gyro devocet aërio.
Idem me ille Conon cœlesti lumine vidit
E Bereniceo vertice cæsariem,
Fulgentem clarè: quam multis illa Deorum
Lævia protendens brachia, pollicita est;
Qua rex tempestate, novò auctus Hymenæo
Vastatum fineis iverat Assyrios,
Dulcia nocturnæ portans vestigia rixæ,
Quam de virgineis gesserat exuviis.
Estne novis nuptis odio Venus? atque parent
Frustrantur falsis gaudia lacrymulis,
Uberrim thalami quas intra lumina fundunt
Non, ita me Divi, vera gemunt, juverit
Id mea me multis docuit Regina querelis,
Invisente novo prælia torva viro.
At tu non orbum luxti deserta cubile,
Sed fratris cari flebile discidium,
Quùm penitus mœstas exedit cura medullas.
Ut tibi non toto pectore sollicitæ
Sensibus ereptis mens excidit? atque ego cer
Cognoram à parva virgine magnanimam.
Anne bonum oblita's facinus, quo regium a

ium? quod non fortior ausit alis?
 iocasta virum mittens, quæ verba locuta es!
 r, ut tristi lumina sæpe manu!
 utavit tantus Deus? an quod amanteis
 igè à caro corpore abesse volunt?
 i, proh! cunctis, pro dulci conjuge, Divis,
 e taurino sanguine, pollicita es,
 i retulisset! is aut in tempore longo
 i Asiam Ægypti finibus addiderat?
 pro factis cœlesti reddita cœtu,
 vota novo munere dissolvo.
 Regina, tuo de vertice cessi,
 adjuro teque, tuumque caput:
 at, quod si quis inaniter adjurarit,
 se ferro postulat esse parem?
 ie eversus mons est, quem maximu' in oris
 ies Thyæ clara supervchitur;
 li properare novum mare, cùmque juvenus
 dium classi barbara navit Athon.
 ent crines, cùm ferro talia cedant?
 er, ut Chalybum omne genus pereat!
 incipio sub terra quærere venas
 , ac ferri frangere duritiem!
 paulò ante comæ mea fata sorores
 unt, cùm se Memnonis Æthiopis
 , impellens nutantibus acra pennis,
 t Arlinoes Locricos alis equos.
 ætherias me tollens advolat umbras,
 eris casto collocat in gremio.
 n Zephyritis eò famulum legarat,
 Canopiis incola litoribus;
 bi vario ne solum in lumine cœli
 adneis aurea temporibus
 ona foret; sed nos quoque fulgeremus
 æ flavi verticis exuviae.
 m à flatu cedentem ad templa Deum me
 in antiquis Diva novum posuit.

12 CATULLI LIBER.

Virginis, & sævi contingens namque leonis
 Lumina, Callisto iusta Lycaonia,
 Vertor in occasum, tardum dux ante Booten,
 Qui vix serò alto mergitur Oceano.
 Sed quanquam me nocte premunt vestigia Divum,
 Lux autem canæ Tethyi restituum;
 (Pace tua fari hic liceat, Rhamnusia virgo,
 Namque ego non ullo vera timore tegam,
 Non, si me infestis discerpant sidera dictis,
 Condita qui verè pectoris evoluo;)
 Non his tam lætor rebus, quàm me afflōre semper,
 Afflōre me à dominæ vertice discrucior.
 Quicum ego, dum virgo quondam fuit omnibus exper
 Unguentis, unà millia multa bibi.
 Nunc vos, optato quàm junxit lumine tædæ,
 Non post unanimis corpora conjugibus,
 Tradite nudantes rejecta veste papillas,
 Quàm jucunda mihi munera libet onyx,
 Vester onyx, casto petitis quæ jura cubili.
 Sed quæ se impuro dedit adulterio,
 Illius, ah, mala dona levis bibat inrita polvis;

LXII.

» JANUAM MOECHÆ CUIUSDAM.

CATULLUS.

DULCI jucunda viro, jucunda parenti,
 Salve, teque bona Iuppiter aucter ope,
 ; quam Balbo dicunt servisse benignè
 n, cùm sedes ipse senex tenuit:
 que ferunt rursus voto servisse maligno,
 quam est porrecto facta marita sene.
 sedum nobis, quare mutata feraris
 ominum veterem deseruisse fidem?

JANUA.

ita Cæcilio placeam, quoi tradita nunc sum)
 lpa mea est, quanquam dicitur esse mea.
 eccatum à me quisquam pote dicere quidquam;
 nùm isti populi, janua, quine facit?
 quacunque aliquid reperitur non benè factum,
 me omnes clamant; Janua, culpa tua est.

CATULLUS.

istuc satis est uno te dicere verbo,
 l facere, ut quivis sentiat, & videat.

JANUA.

possum? nemo quærit, nec scire laborat.

CATULLUS.

os volumus; nobis dicere ne dubita.

JANUA.

nùm igitur, virgo quòd fertur tradita nobis,
 alsum est: non illam vir prior attigerat,

Egregium narras mira pietate parentem,
Qui ipse sui gnati minxerit in gremium.

J A N U A.

Atqui non solum hoc se dicit cognitum hab
Brixia, Cycinæa suppositam specula,
Flavus quam molli percurrit flumine Mela,
Brixia Veronæ mater amata meæ;
Sed de Posthumio, & Corneli narrat amore
Cum quibus illa malum fecit adulterium.
Dixerit hic aliquis: Quid tu istæc, Janua,
Quoi nunquam demum limine abesse licet
Nec populum auscultare; sed huic suffixa tigi
Tantum operire soles, aut aperire domum
Sæpe illam audiui furtiva voce loquentem
Solam cum ancillis hæc sua flagitia,
Nomine dicentem, quos diximus; utpote qu
Speret, nec linguam esse, nec auriculam.
Præterea addebat quemdam, quem dicere n
Nomine, ne tollat rubra supercilia.
Longus homo est, magnas qui lites intulit;
Falsum mendaci ventre puerperium.

LXIII.

AD MANLIUM.

) UOD mihi fortuna, casuque oppressus acerbo,
 Conscriptum lacrymis mittis epistolum;
 aufragum ut ejectum spumantibus æquoris undis
 Sublevem, & à mortis limine restituam;
 rem neque sancta Venus molli requiescere somno
 Desertum in lecto cœlibe perpetitur;
 ac veterum dulci scriptorum carmine Musæ
 Oblectant, cum mens anxia pervigilar?
 gratum est mihi, me quoniam tibi dicis amicum,
 Muneraque & Musarum hinc petis, & Veneris.
 d, tibi ~~me~~ mea sint ignota incommoda, Manli,
 Neu me odisse putes hospitis officium;
 accipe queis mërser fortunæ fluctibus ipse,
 Ne amplius à misero dona beata petas.
 impore quo primùm vestis mihi tradita pura est,
 Jucundum quàm ætas florida ver ageret,
 ulta satis luli; non est Dea nescia nostri,
 Quæ dulcem curis miscet amaritiem.
 d totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
 Abstulit: ô misero frater adempte mihi!
 mea, tu moriens fregisti commoda, frater:
 Tecum unà tota est nostra sepulta domus:
 nnia tecum unà perierunt gaudia nostra,
 Quæ tuus in vita dulcis alebat amor.
 iojus ego interitu tota de mente fugavi
 Hæc studia, atque omneis delicias animi.
 iare quòd scribis, Veronæ turpe Catullo
 Esse, quòd hic quisquis de meliore nota
 igida deserto tepefecit membra cubili;
 Id, Manli, non est turpe, magis misce rum est.

Quod quàm ita sit, nolim statuas, nos mente
Id facere, aut animo non satis ingenio;
Quòd tibi non utriusque petiti copia facta est
Ultero ego deferrem, copia si qua foret.
Non possum reticere, Deæ, quàm Manlius
Juverit, aut quantis juverit officiis;
Ne fugiens seclis obliuiscens ætas
Illius hoc cæca nocte regat studium.
Sed dicam vobis; vos porro dicite multis
Millibus, & facite, hæc charta loquatur:
Vivat in ore hominum plus uno clatior ævo
Notescatque magis mortuus, atque magis
Ne tenuem texens sublimis aranea telam,
In deserto Auli nomine opus faciat.
Nam mihi quam dederit duplex Amathusia c
Scitis, & in quo me corruerit genere;
Quàm tantum arderem, quantum Trinacria
Lymphaque in Octæis Mælia Termopylis;
Mæsta nec assiduo tabescere lumina fletu
Cessarent, neque tristi imbre madere gena
Qualis in aerii perlucens vertice montis
Rivus muscoso profilit è lapide:
Qui, quom de prona præceps est valle voluti
Per medium densi transit iter populi,
Dulce viatori lassò in sudore levamen,
Cum gravis exustos æstus huiuscat agros.
Hic, veluti nigro jactatis turbine nautis
Lenius aspirans aura secunda venit,
Jam prece Pollucis, jam Castoris implorata
Tale fuit nobis Manlius auxilium.

domum nobis, isque dedit dominam,
in communes exerceremus amores:
mea se molli candida diva pede
& trito fulgentem in limine plantam
ta, arguta constituit solea:
is ut quondam flagrans advenit amore,
filiam Laodamia domum
a frustra, nondum cum sanguine sacro
la cœlestis pacificasset heros.
ni tam valde placeat, Rhœnusia virgo,
l temerè invitis suscipiatur heris.
jejuna pium deficeret ara cruorem,
a est amisso Laodamia viro;
is ante coacta novi dimittere collum,
n veniens una, atque altera rursus hiems,
is in longis avidum saturasset amorem,
t ut abrupto vivere conjugio:
cibant Parcæ non longo tempore abisse,
iles muros isset ad Iliacos.
um, Helenæ raptu, primores Argivorum
erat ad sese Troja cingere viros;
efas, commune sepulchrum Europæ, Asiæque,
a virum, & virtutum omnium acerba cinis;
cto id nostro letum miserabile fratri
lit: hei misero frater adempte mihi!
tero fratri jucundum lumen ademptum!
m unâ tota est nostra sepulta domus.
tecum unâ perierunt gaudia nostra,
tuus in vita dulcis alebat amor.
nunc tam longè non inter nota sepulchra,
prope cognatos compositum cineres,
oja obsœna, Troja infelice sepultum
et extremo terra aliena solo.
m tum properans fertur unde undique pubes
a penetraleis deseruisse focos:
s abducta gavissus libera mœcha
pacato degeret in thalamo.

48 C A T U L L I L I B E R .

Quod tibi tum casu , pulcherrima Laodamia ,
 Ereptum est vita dulcius , atque anima
 Conjugium : tanto te absorbens vertice amoris
 Æstus in abruptum detulerat barathrum :
 Quale ferunt Graii Pheneum prope Cyllenæum
 Siccari emulsa pingue palude solum ;
 Quod quondam cæsis montis sudisse medullis
 Audet falsiparens Amphitryoniades ;
 Tempore quo certa Strymphalia monstra sagitta
 Perculit , imperio deterioris heri ;
 Pluribus ut cœli tereretur janua Divis ,
 Hebe nec longa virginitate foret.
 Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo ,
 Qui tunc indomitam ferre jugum docuit.
 Nam nec causa earum confecto ætate parenti
 Una caput feri gnata nepotis alit ;
 Qui cum divitiis vix tandem inventus avitis
 Nomen testatas intulit in tabulas ,
 Impia derisi gentilis gaudia tollens ,
 Suscitrat à cano volturnum capiti.
 Nec tantum niveo gavisa est ulla columbo

um tremuli tolle parentis onus.
 en illa mihi dextra deducta paterna
 intem Assyrio venit odore domum;
 iva dedit mirè munuscula nocte,
 ex ipso dempta viri gremio.
 lud satis est, si nobis is datur unis,
 lapide illa diem candidiore notat.
 , quod potui, confectum carmine munus
 ultis aliis redditur officiis;
 um scabra tangat robigine nomen
 atque illa dies, atque alia, atque alia.
 ent Divi quamplurima, quæ Themis olim
 uis solita est munera ferre piis.
 ces, & tu simul, & tua vita,
 mus ipsa, in qua lusimus, & domina.
 principio nobis terram dedit, offert,
 sunt primo omnia nata bona;
 ante omnes mihi quæ me carior ipso est
 nea, qua viva vivere dulce mihi est.

• L X I V.

I N R U F U M.

L I admirati, quare tibi femina nulla,
 Rufe, velit tenerum supposuisse femur.
 llam raræ labefactes munere vestis,
 erluciduli deliciis lapidis.
 : quædam mala fabula, qua tibi fertur
 sub alarum trux habitare caper.
 etuunt omnes; neque mirum: nam mala
 valdè est
 , nec quicum bella puella cubet.
 ut crudelem nasorum interfice pestem,
 dmirari desine, cur fugiunt.

L X V.

D E L E S S I A.

NULLI se dicit mulier mea nubere m.
Quàm mihi: non, si se Juppiter ip
Dicit; sed mulier cupido quod dicit aman
In vento, & rapida scribere oportet aqua

L X V I.

A D V I R R O N E M.

SI quoi, Virro, bono sacer alarum obstitit
Aut si quem meritò tarda podagra sec
Æmulus iste tuus, qui vostrum exercet amc
Mirificè est à te nactus utrumque malum
Nam quoties furuit, toties ulciscitur ambo

LXVIII.

IN INGRATUM AD SE IPSUM.

ESINE de quoquam quidquam bene velle
mereri ;
aliquem fieri posse putare pium.
sunt ingrata : nihil fecisse benignè est ?
nò etiam tædet , statque magisque , magis.
hi , quem nemo gravius , nec acerbius urget ,
um modò , qui me unum , atque unicum ami-
cum habuit.

LXIX.

IN GELLIUM.

ELLIVS audierat , patrum objurgare solere ,
Si quis delicias diceret , aut faceret.
e ipsi accideret , patrui perdepsit ipsam
rem , & patrum reddidit Harpocratem.
voluit , fecit ; nam , quamvis inrumet ipsum
ic patrum , verbum non faciet patruus.

LXX.

AD SE IPSUM.

UA recordanti bene facta priora voluptas
est homini , cum se cogitat esse pium ;
netam violasse fidem , nec fòdere in ullo
um-ad fallendos numtue abusum homines ;

Multra parata manent in longa ætate, Catulle

Ex hoc ingrato gaudia amore tibi.

Nam quæcumque homines bene quoiquam a
possunt,

Aut facere, hæc à te dictaque, factaque si
Omnia quæ ingrata perierunt credita mente

Quare jam te cur amplius excrucies?

Quin tu animo affirmas, teque, instructoque:

Et, Diis invitis, definis esse miser?

Difficile est longum subito deponere amorem:

Difficile est, verum hoc qualubet efficias.

Una salus hæc est, hoc est tibi pervincendu

Hoc facies, siue id non pote, siue pote.

O Dii, si vostrum est misereri, aut si quibus

Extrema jam ipsa in morte tulistis opem

Me miserum adspicite; &, si vitam purite

Eripite hanc pestem, perniciemque mihi

Heu mihi subrepens imos, ut corpore, in:

Expulit ex omni pectore lætities!

Non jam illud quæro, contra ut me diliga

Aut, quod non potis est, esse pudica v

Inse valere orro, & retrum hunc deponere:

LXXII.

DE GALLO.

LUS habet fratres, quorum est lepidissima
 conjux
 ius, lepidus filius alterius.
 homo est bellus: nam dulcis jungit amores,
 puero ut bello bella puella cubet.
 homo est stultus, nec se videt esse maritum,
 patruus patruī monstret adulterium.

LXXIII.

IN LESBIUM.

BIUS est polcher; quidni? quem Lesbia
 malit,
 n te cum tota gente, Catulle, tua.
 nen hic polcher vendat cum gente Catullum,
 ia natorum suavia reppererit.

LXXIV.

AD GELLIUM.

ID dicam, Gelli, quare rosea ista labella
 Hiberna fiant candidiora nive,
 lomo quom exis, & quom te octava quiete
 olli longo suscitatur hora die?
 quid certè est; an verè fama susurrat,
 adia te medii tenta vorare viri?
 tte clamant Victoris rupta miselli
 , & emulsa labra notata sero.

LXXV.

AD JUVENTIUM.

NEMONE in tanto potuit populo esse,
 Bellus homo, quem tu diligere incipis
 Præterquam iste tuus moribunda à sede Pisai
 Hospes, inaurata pallidior statua?
 Qui tibi nunc cordi est, quem tu præponere
 Audes? Ah, nescis, quod facinus facias.

LXXVI.

AD QUINCTIUM.

QUINCTI, si tibi vis oculos debere Cat

LXXVIII.

DE ARRIO.

IMODA dicebat, si quandò commoda vellet
icere, & hinfidias Arrius infidias;
mirificè sperabat se esse locutum,
quantùm poterat, dixerat hinfidias.
c mater, sic liber avnculus ejus,
aternus avus dixerit, atque avia.
ò in Syriam, requièrant omnibus aures,
ant eadem hæc leniter, & leviter.
ostilla metuebant talia verba,
ubirò adfertur nuntius horribilis;
uctus, postquam illuc Atrius isset,
on Ionios esse, sed Hionios.

LXXIX.

QUINTIA ET LESBIA,

NTIA formosa est multis: mihi candida,
longa,
est: hoc ego; sic singula confiteor.
illud formosa nego. Nam nulla venustas,
in tam magno est corpore mica salis.
ormosa est; quæ, cum pulcherrima tota est,
omnibus unâ omneis surripuit Veneres.

LXXX.

AD LESBIAM,

LLA potest mulier tantùm se dicere amatam
Verè, quantùm à me, Lesbia, amata mea es.
des ullo fuit unquam fœdere tanta,

Quanta in amore tuo ex parte reperta n
 Nunc est mens adducta tua, mea Lesbia, c
 Atque ita se officio perdidit ipsa pio.
 Ut jam nec bene velle queam tibi, si opti
 Nec desistere amare, omnia si facias.

LXXXI.

IN GELLIUM.

QUID facit is, Gelli, qui cum matre
 sorore

Prurit, & abjectis pervigilat tunicis?

Quid facit is, patrum qui non finit esse n

Ecquid scis, quantum suscipiat sceleris?

Suscipit, ô Gelli, quantum non ultima Tet

Nec genitor Nympharum abluit Oceanus

Nam nihil est quicquam sceleris, quod prode

L X X X I I I.

I N E U N D E M.

rur magus ex Gelli, matrisque nefando
njugio, & discat Persicum aruspicium.
is ex matre & gnato gignatur, oportet,
st Persarum impia religio.
accepto veneretur carmine Divos,
n in flamma pingue liquefaciens.

L X X X I V.

I N G E L L I U M.

ded, Gelli, sperabam te mihi fidum
nifero hoc nostro, hoc perduto amore fore,
gnôsssem bene, constantemve putarem,
e à turpi mentem inhibere probro.
ec matrem, nec germanam esse videbam
i, cujus me magnus edebat amor.
tecum mûlto conjungerer usu,
s id causæ credideram esse tibi.
ducti; tantum tibi gaudium in omni
i, in quacunque est aliquid sceleris.
d doleo, quòd puræ pura puellæ
omminxit spurca saliva tua.
ion impunè feres. Nam te omnia sæcla
, &, qui sis, fama loquetur anus.

LXXXV.

DE LESBIA, ET SES

LESBIA mî dicit semper malè, nec tacet
 De me: Lesbia me, dispeream, nisi
 Quo signo? quasi non totidem mox deprec
 Assiduè: verùm dispeream, nisi amo.
 Odi, & amo: quare id faciam, fortasse
 Nescio, sed fieri sentio, & excrucior.

LXXXVI.

IN CÆSAREM.

NIL nimum studeo, Cæsar, tibi vell
 Nec scire, utrùm sis albus, an ater
 Mentula mœchatur? mœchatur mentula
 Hoc est, quod dicunt, Ipsa olera olla

LXXXVIII.

CALVUM, DE QUINTILIA.

uam mutis gratum, acceptumve sepulchris
 dere à nostro, Calve, dolore potest.
 rio veteres renouamus amores,
 lim amissas flemus amicitias:
 tanto mors immatura dolori est
 e, quantum gaudet amore tuo.

LXXXIX.

IN EMILIUM.

ra me Dii ament, quicquam referre putavi
 rum os, an culum olfacerem Emilio.
 idius hoc, nihiloque immundius illud:
 tiam culus mundior, & melior,
 lentibus est: hoc dentreis sesquipedalibus,
 s verò ploxemi habet veteris.
 idum, qualem defessus in æstum
 s mulæ cunnus habere solet.
 multas, & se facit esse venustum;
 pistirino traditur, atque æneo:
 ua attingit, non illam posse puremus
 culum lingere carnificis?

X C.

I N V E C T I U M.

IN te, si quisquam, dici pote, putide Ve
 Id quod verbosis dicitur, & fatuis.
 Ista cum lingua, si usus veniat tibi, possis
 Culos & crepidas lingere carbatinas.
 Si nos omninò vis omneis perdere, Vecti,
 Hifcas: omninò, quod cupis, efficies.

X C I.

A D J U V E N T I U M.

SURRIPUI tibi, dum ludis, mellite J
 Suaviolum dulci dulcius ambrosia.

X C I I.

DE CÆLIO ET QUINTIO.

ELIUS Aufilenum, & Quintius Aufilenam
 Flos Veronensum depereunt juvenum:
 atrem, ille sororem; hoc est, quod dicitur, illud
 ternum verè dulce sodalitium.
 faveam potius? Cœli, tibi; nam tua nobis
 festa est igitur unica amicitia,
 vesana meas torreret flamma medullas;
 felix, Cœli, sis in amore potens.

X C I I I.

AD TUMULUM FRATRIS.

ULTAS per gentes, & multa per æquora vectus
 Advenio has miseras, frater, ad inferias;
 postremo donarem munere mortis,
 mutam nequicquam alloquerer cinerem.
 Idoquidem fortuna mihi te abstulit ipsum:
 tu, miser, indignè frater adempte mihi!
 tamen interea, hæc (prisco de more parentum)
 adita sunt tristi munere ad inferias)
 pe, fraterno multum manantia fletu,
 quæ in perpetuum, frater, have, atque vale.

X C V.

A D S I L O N E M.

A U T fodes mihi redde tuo sestertia ,
Deinde esto quamvis sævus , & ir
Aut , si te nimium delectant , desine , q
Leno esse , atque idem sævus , & indoi

X C V I.

A D S I L O N E M.

C R E D I S , me potuisse meæ maledic
Ambobus mihi quæ carior est oc
Non potui ; nec , si possem , tam perdit
Sed tu cum Tappone omnia monstra !

XC VIII.

DE PUERO ET PRÆCONE.

UM puero bello præconem qui videt, ipse
Quid credat, nisi se vendere discupere

XC IX.

AD LESBIAM.

quidquid cupido, optanti obtigit unquam,
Insperanti, hoc est gratum animo propriè.
re hoc est gratum nobis quoque, carius auro,
add te restituis, Lesbia, mi cupido.
ituis cupido, atque insperanti ipsa refert te
obis: ô lucem candidiore nota!
me uno vivit felicior, aut magis me est
ptandus vita, dicere quis poterit?

C.

AD COMINIUM.

l, Comini, populi arbitrio tua cana senectus
Spurcata impuris moribus intereat;
ne quidem dubito, quin primùm inimica bonorum
lingua exserta avido sit data volturio:
ossos oculos voret atro gurgite corvus,
intestina canes, cætera membra lupi.

C I.

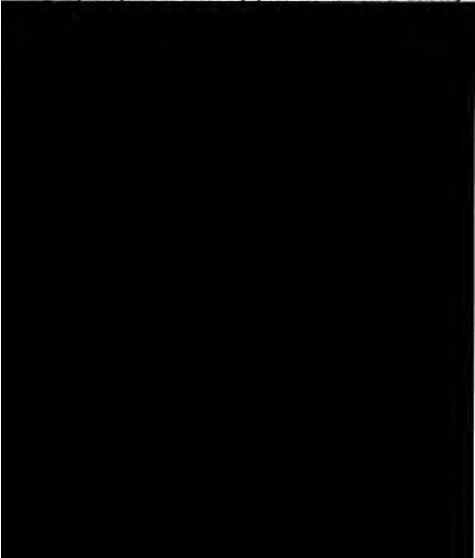
A D L E S B I A M.

JUCUNDUM, mea vita, mihi proponis amorem
 Nunc nostrum inter nos, perpetuumque fore.
 Dii magni, facite, ut verè promittere possit,
 Atque id sincerè dicat, ex animo;
 Ut liceat nobis tota producere vita
 Æternum hoc sanctæ fœdus amicitæ.

C I I.

A D A U F I L E N A M.

AUFILENA, bonæ semper laudantur amicæ,
 Accipiunt precium, quæ facere instituunt.
 Tu quòd promisti mihi, quòd mentita inimica es,

C I V.

A D N A S O N E M.

ULTUS homo es, Naso, neque tecum; multus
homo est, qui
cendit; Naso, multus es & pathicus.

C V.

A D C I N N A M.

INSTE Pompeio primum duo, Cinna, solebant
Mœchi; illo, ab, facto consule nunc iterum
runt duo; sed creverunt millia in unum
gulum. Fœcundum semen adulterio.

C V I.

I N M E N T U L A M.

RMANUS saltus non falsò, Mentula, dives
Fertur; qui quot res in se habet egregias!
pia omne genus, pisceis, prata, arva, ferasque,
quidquam fructus sumptibus exsuperet.
concedo fit dives, dum omnia desint,
tum laudemus, dummodò ipse egeat.

CVII.

IN EUNDEM.

MENTULA habet instar trīginta jugera
Quadrāginta arvi; cætera sunt mar
Cur non divitiis Cræsum superare potis sit,
Uno qui in saltu tot modo possideat?
Prata, arva, ingentes silvas, saltusque, pal
Usque ad Hyperboreos, & mare Oceanum
Omnia magna hæc sunt. Tamen ipse est n
ultor,
Non homo, sed verò mentula magna, n

CVIII.

CIX,

HORTORUM DEUM.

Ne lucum tibi dedico, confecroque, Priape:
tua domus tua Lampfaci est, quaque silva,
Priape.
præcipue in suis urbibus colit ora
ntia, cæteris ostreosior oris.

CX.

HORTORUM DEUS.

Ne ego, juvenes, locum, villulamque palus-
trem,
vimine junceo, caricisque manipulis,
arida, rustica conformata securi
: magis, & magis, ut beata quotannis.
am Domini colunt me, Deumque salutant,
: tugurii Pater, filiusque coloni.
fidua colens diligentia, ut herba
: aspera que à meo sit remota facello:
urva ferens manu semper munera larga.
mihi ponitur picta vere corolla
: , & tenera virens spica mollis arista:
iolæ mihi, luteumque papaver,
isque cucurbitæ, & suave olentia mala,
npinea rubens educata sub umbra.
e hoc etiam mihi (sed jacebitis) aram
s linit hirculus, cornipesque capella,
is omnia honoribus hæc necesse Priapo

Præstare, & Domini hortulum, vineamque t
 Quare hinc, ô pueri, malas abstinete rapinas.
 Vicinus prope dives est, negligensque Priapus.
 Inde sumite, semita hæc deinde vos feret ip

C X I.

H O R T O R U M D E U S.

E Go hæc, ego arte fabricata rustica,
 Ego arida, ô viator, ecce populus
 Agellulum hunc, sinistra, tute quem vides,
 Herique villulam, hortulumque pauperis
 Tuor, malasque furis arceo manus.
 Mihi corolla picta Vere ponitur:
 Mihi rubens arista Sole fervide:
 Mihi virente dulcis uva pampino:
 Mibique glauca duro oliva frigore;
 Meis capella delicata pascuis

PER VIGILIUM
VENERIS,
QUOD
LE QUIDAM TRIBUUNT
CATULLO.

ENS nostra non est carmen illud Trochæ-
tum, vel si mavis Coraïcum CATULLO
adjudicare. Sed ne manca hæc nostra crede-
ditio, visum est nobis hîc illud apponere;
ut ut mentem assequeremur Clariss. GRÆVIO,
sus istos, elegantes quidem, at Cævo Augus-
tiores, adjecit præclaræ Catulli Editioni, quam
1580. Trajecti ad Rhenum publici juris fecit.
is sit Auctoris ignoratur omninò: nec audiendi
, qui Senecæ, ut Barthius; aut Q. Catullo
rio, ut Jos. Scaliger; vel Luxurio cuidam
io, ut Salmasius tribuerunt. Sed qua ducti ra-
ti fecerint vix conicere licet. Nos quidem nil
is affirmare, ne in aliorum reprehensionem
mus. Sat nobis sit de carmine ipso aliquid di-

1 festum verno tempore Veneri sacratum in-
cipua Religionis capita Veteres observarunt,
videndus est OVIDIUS libro IV. Fastorum.
manavit apud eos sacrum illud Veneris noc-
, quia nox præcipuè huic frugiferæ Deæ di-
. Sed mirum est quantum industriæ, quantum

adhibeat ingenii elegans Poëta, ut multi, omnes, si fieri posset, ope sua in Veneris ser aut saltem clientelam adducantur. Quidquid rerum Natura, quidquid veterum fabulæ, vetustissimæ historiæ in gratiam Veneris : hic festivè & appositè locum habet.

Venerem principium rerum omnium notò, cum L U C R E T I O, statuit Auctor in Ope enim hujus Deæ terra fructus suos ubermaria, fluviique pisces generant : per ha omne genus animantium immortalitatem siliat. Ne credas homini soli natam esse De: id est verno tempore per aëra volitantes ave: que progenies, atque terram quatientes qu: Venus ipsa benignè curat & fovet. Nil carmine repræsentatur.

Quis tamen crederet nullum carmen maiorum incuria sceleratum esse, quàm istud L I U M. Operam enim suam ducentis ab h Doctiores eo in emendando collocarunt. S hoc in genere feliciùs mentem videtur affec

ERVIGILIUM VENERIS.

As amet, qui numquam amavit;

Quique amavit, cras amet.

um, ver jam canorum,

renatus Orbis est.

concordant Amores,

nubunt alites,

us comam resolvit

iritis imbris.

morum copulatrix

umbras arborum

it casas virentes

gello myrteo.

ione jura dicit

sublimi throno.

net, qui numquam amavit;

que amavit, cras amet.

ruore de superno ac

neo Pontus globo

s inter catervas

& bipedes equos

ndantem Dionen

arinis fluctibus.

met, qui numquam amavit;

que amavit, cras amet.

mmis purpurantem

it annum floribus.

rgentes papillas

Favoni spiritum

Mulget in toros tepentes.

Ipsa roris lucidi,

Noctis aura quem relinquit;

Spargit humentes aquas.

Ipsa iussit manè ut udæ

Virgines nubant rosæ,

Fusæ aprugno de cruore,

Atque Amoris osculis.

Cras amet; qui numquam amavit;

Quique amavit, cras amet.

Ipsa Nymphas Diva lucos

Iussit ire myrteos.

It puer comes puellis,

Nec tamen credi potest

Esse Amorem feriatum,

Si sagittas vexerit.

Ite, Nymphæ; ponit arma,

Feriatum est Amor.

Iussus est inermis ire,

Nudus ire iussus est,

Neu quid arcu, neu sagitta,

Neu quid igne læderet.

Sed tamen, Nymphæ, cavete,

Quod Cupido pulcher est.

Totus est armatus idem

Quando nudus est Amor.

Cras amet, qui numquam amavit.

t ut venires,
ret virginem.
s choros videres
s noctibus
s inter catervas
saltus tuos,
ter coronas,
s inter casas.
s, nec Bacchus absune,
etarum deus.

s, tota nox est
landa cantibus.

sylvis Dione;
de, Delia.

s, qui numquam amavit;
amavit, cras amet.

lais tribunal
iva floribus.

sa jura dicet:
unt Gratia.

tos funde flores,
s Aetnae campus est:
orum rumpe vestem,
or annus parturit:
erunt puellae,

æ fontium,
lvas, quæque lucos,
montes incolunt.

es adfidere

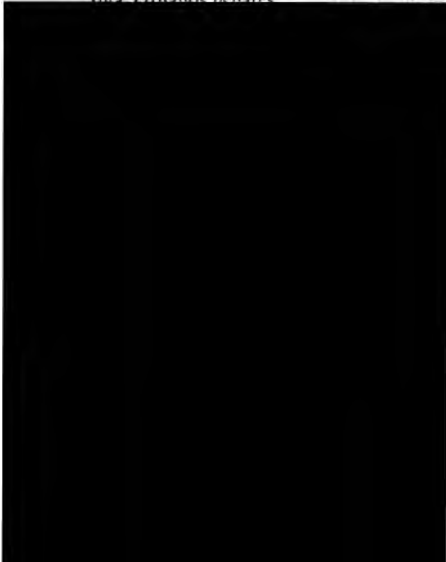
later alitis,
udo puellas
ori credere.

, qui numquam amavit;
amavit, cras amet.

tibus vigentes
mbras floribus

Fertiles qui primus æther
Copulavit nuptias,
Ut paternis recrearet
Veris annum nubibus.
In sinum maritus imber
Fluxit almæ conjugis,
Vultque fetus mistus omnes
Alere magno corpore.
Ipsa, venas atque mentem
Permeante spiritu,
Intus occultis gubernat
Procreatrix viribus;
Perque cœlum, perque terras,
Perque pontum subditum,
Pervium sui tenorem
Seminali tramite
Imbuit, jussitque Mundum
Nosce nascendi vias.
Cras amet, qui numquam amavit;
Quique amavit, cras amet.

Ipsa Troianos penates

VENERIS.

puer Diones
us dicitur.
quum parturires
epit sinu;
delicatis
osculis.
qui numquam amavit;
mavit, cras amet.

per genistas
tauri latus;
ras cum maritis
ntum gregem.
tus continetur
i foedere.
non tacere
it alites.
es ore raucò
cni perstrepunt.
rei puella
bram populi;
otus amoris
mifico,
eri sororem
o barbaro.

nec tacemus;
hoebus respicit,
i quod Chelidon.
definam,
fufam tacendo,
ver venit novum.
s, quum tacerent,
silentium.
qui numquam amavit;
mavit, cras amet.

Ad Pag. 92. Versu 4. *Spargit humentes.*

Post hæc verba, decem versiculos abstulitissimus SANADO. Sed ne jacturam si esse factam eruditi, hic eos rejicere visum sunt igitur:

Et micant lacrymæ trementes
De caduco pondere.
Gutta præceps orbe parvo
Sustinet casus suos.
In pudorem florulentæ
Prodierunt purpuræ.
Humor ille quem serenis
Astra torant noctibus,
Manè virgines papillas
Solvat humenti peplo.

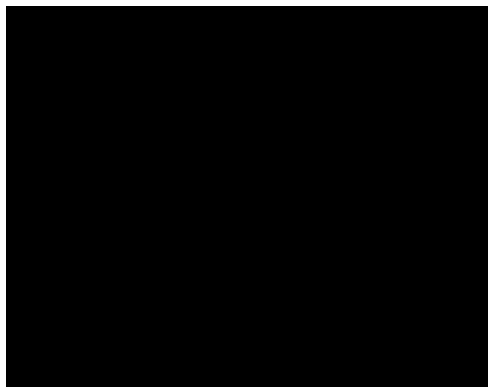
Eò enim ductus est interpres ingeniosus istos refecaret, quòd multa in eo carmine sunt, & à suo loco avulsa, neque etiam nec alibi illa conveniant.

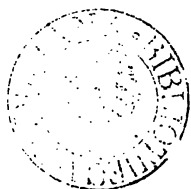

ALBIUS
FIBULLUS.

GENERAL

GENERAL

TIBULLI
EQUITIS ROMANI
ELEGIARUM
ALIORUMQUE CARMINUM
LIBRI IV.

AD OPTIMOS CODICES EMENDATI,

PARISIIS,
Typis J. BARBOU, viâ San-Jacobeâ.

M. DCC. LIV.

10

10

VITA TIBULLI

EX LIBRO III. DE POETIS LATINIS

PETRI CRINITI.

ALBIVS Tibullus Romæ, ut creditur, natus, Hircio & Pansa Coss. qui annus etiam Nasonis Poëtæ natalibus insignis fuit : nam uterque Consul pæn ad liberandum Brutum apud Mutinam mitteretur, fugato Antonio, occisus est. Parentes habuit ex pœnestri ordine, bello & pace satis illustres. Is autem Tibullus, quodd ingenio facili, & egregia forma foret, nobiliores etiam civitatis sibi conciliavit : in eorum numero fuit Messala Corvinus, qui mira diligentia, & assiduis officiis poëtam Tibullum fovit. Itaque sui studiosum vocat eum Tibullus, & insigni carmine laudes ejusdem, ac virtutem celebravit. Neque illud ignoratur, cum in ejusdem Messalæ compita in provinciam Phæacum pergeret, in adversam suam valetudinem incidisse ; ex quo tali carmine fidem suam, atque fortunam voluit posteris commendari :

Hic jacet immixti consumptus morte Tibullus,
Messalam terra, dum sequiturque mari.

Horarium quoque Flaccum, & Macrum Poëtam, qui de herbis libros conscripsit, familiariter dilexit ; etque hortatur, ut relictis castris, & militia, ad vires, & Veneres redeat. Albius enim Tibullus in

amotibus & deliciis, ut apparet, paulò fuit, ut qui Marathum, & Cerinthum ximo affectu dilexerit, sicuti Deliam, Nearam, & Nemefim, de cujus forma, frequens in veterum libris mentio est, notum:

Ussit amatorem Nemesis lasciva Tibulle

In rota juvit quem nihil esse domo.

Sed & L. Apuleius, quo loco de amori apud Claudium Maximum Proconsulem, liæ nomen à Poëta Tibullo refert, cum caretur. Quin etiam Flaccus liberè illur amicitia nomine, ut forti animo, & comitis Glycera fastum, & insolentiam per aliorum exemplo discat, quanta sit in artas. In scribendo autem carmine Cassi eundem præponit, quo loco suorum sermonem facit, bonaque animi, & corporis ill

Albi nostrorum sermonum candide jude

Non tu corpus eras sine pectore: Dii til

candidum sit ejus carmen, ut in ejusmodi caloribus describendis Latinos omneis videatur superasse, tum affectibus exprimendis, tum suavitate ingenii, quod ipsum & Fab. Quintilianus ad Marcellum Victorium refert, cum Poëtam Tibullum & elegantem in primis, ac tersum existimarit. Obiit autem cum adhuc junior esset, neque sine maximo mœrore Ovidii Poëtæ, quod ille testatus est longo carmine, in quo probatur quanta literarum jactura Tibullus occiderit, eo-que molestior fuit ejus interitus, quo immaturior vitæ est. In ejus verò funere, & parens, & soror pietatis officium præstiterunt, quod & Nemesis, & Delia pari animo fecerunt, sicuti ab Ovidio refertur; vulgatumque illud est de elegantia, & carmine Tibulli:

Donec erunt ignes, arcusque, Cupidinis arma,
Discentur numeri, cule Tibulle, tui.

ALIA TIBULLI

VITA

PER MICH. MAITTAIRE.

EQUES Romanus, Hircio & Panfa Coss. Olympiadis CLXXXIV. anno 11. Minervæ Quinquaginta, 10. Kal. April. Romæ natus est; eodem scilicet tempore, & die, quo Ovidius. Parentes ex equestri ordine habuit bello & pace satis illustres. Ejus studiosus fuit Messala Corvinus, quicum ad Phæacæ populos Corcyræos navigans, ex adversa valetudine præceperat interiit. Familiariter dilexit Macrum poëtam, quem hortatur, ut relicto Marte ad Venerem redeat.

In amores enim virisq; senis proclivi-
nat, Flautiam sub ficto Delie nomine, Ne-
dem, ut quidam volunt, quæ Horatio
Nexam & Sulpitiam; mares, Marathum
& Sulpitiam Cerinthum, affectu maximo di-
ratius ad eum scripsit oden & epistolam
una de Glyceræ fastu & insolentia moxer-
tur; altera iudicem suorum carminum
Cassioque Parmensi anteponeit, eiq; de b
& corporis gratulatur. Ipse tamen quest-
um fortuna iniquiore, & ad paupertat-
em. In Elegiis, quarum quatuor libros co-
terfuit author & maxime elegans Quintil-
est, cornis & cultus Ovidio, argutus Ma-
bitus à Nerva Imperatore, cum juvenis esse
cujus stylum imitaretur. Quid potuerit &
carmine, satis constat ex eo ad Messalam
ejus laudes & virtutem celebravit. Obiit
nior morte immatura, quam deflevit Ovid-
que funeri parens ac soror, Nemesis ac
fecerunt.

ALBII
TIBULLI
LIBER I.

ELEGIA PRIMA.

IVITIAS alius fulvo sibi congerat auro,
Et teneat culti jugera multa soli:
Quem labor assiduus vicino terreat
hoste,
Marta cui somnos classica pulsa
fugent.

nea paupertas vitæ traducat inertī,
am meus exiguo luceat igne focus;
spes destituat, sed frugum semper acervos
abeat, & pleno pinguis musta lacu.

Ipse feram teneras maturo tempore vites
Rusticus, & facili grandia poma manu
Nec tamen interdum pudeat tenuisse bides
Aut stimulo tardos increpuisse boves.
Non agnamve sinu pigeat, fœtumve cape
Desertum oblita matre referre domum.
Hic ego pastoremque meum lustrare quo
Et placidam soleo spargere lacte Palem
Nam veneror, seu stipes habet desertus i
Seu vetus in trivio florea ferta lapis;
Et quodcumque mihi pomum novus educ
Libatum agricolæ ponitur ante Deo.
Flava Ceres, tibi sit nostro de rure coron
Spicea, quæ templi pendeat ante fore
Pomosisque ruber custos ponatur in hort
Terreat ut sæva falce Priapus aves.
Vos quoque felicitis quondam, nunc paup
Custodes, fertis munera vestra, Lares.
Tunc vitula innumeros lustrabat cæsa juv
Nunc agna exigui est hostia magna soli
Agna cadet vobis, quam circum rustica p
Clamet: Io menses, & bona vina date
Adscitis, Divi: neu vos de paupere mensa
Dona, nec è puris spernite fœcilibus.
Fœcilia antiquus primum sibi fecit agrest
Pocula, de facili composuitque luto.

Qui maris, & tristes ferre potest pluvias.
Jam modò non possum contentus vivere parvo,
Nec semper longæ deditus esse viæ :
Sed Canis æstivos ortus vitare sub umbra
Arboris, ad rivos prætereuntis aquæ.
O quantum est auri potiùs, pereatque smaragdi,
Quàm flect ob nostras ulla puella vias !
Te bellare decet terra, Messala, marique,
Ut domus hostiles præferat exuvias.
Me retinent vinctum formosæ vincla puellæ,
Et sedeo duras janitor ante fores.
Non ego laudari curo, mea Delia : tecum
Dummodò sim, quæso segnis, inersque vocer.
pse boves, mea, sim tecum modò, Delia, possim
Jungere, & in solo pascere monte pecus ;
t, te dum liceat teneris retinere lacertis,
Mollis in inculta sit mihi somnus humo !
Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
Prodest, cùm fletu nox vigilanda venit ?
am neque tum plumæ, nec stragula picta soporem,
Nec sonitus placidæ ducere possit aquæ.
treus ille fuit, qui, te cùm posset habere,
Maluerit prædas stultus, & arma sequi.
: licet Cilicum victas agat ante catervas,
Ponat & in capto Martia castra solo ;
tus & argento contextus, totus & auro
insideat celeri conspiciendus equo.
spectem, suprema mihi cùm venerit hora,
Te teneam moriens, deficiente manu.
bis & arfuro positum me, Delia, lecto ;
Tristibus & lacrimis oscula mixta dabis.
bis : non tua sunt duro præcordia ferro
Vincta, nec in tenero stat tibi corde silex.
o non juvenis poterit de funere quisquam
Lumina, non virgo sicca referre domum.
manes ne læde meos : sed parce solutis
Crinibus, & teneris, Delia, parce genis.

Interea, dum fata sinunt, jungamus amores.

Jam veniet tenebris mors adoperta caput.

Jam subrepet iners ætas; nec amare decebit,

Dicere nec cano blanditias capite.

Nunc levis est tractanda Venus, dum frangere posses

Non pudet, & rixas inferuisse juvat.

Hic ego dux, milesque bonus: vos signa, tubæque,

Ite procul; cupidis vulnera ferte viris:

Ferte & opes; ego composito securus acervo,

Despiciam dites, despiciamque famem.

ELEGIA II.

ADDE merum, vinoque novos compesce dolores,

Occupet ut fessi lumina victa sopor.

Neu quisquam multo perfusum tempora Baccho

Excitet, infelix dum requiescit amor.

Nam posita est nostræ custodia sæva puellæ,

Clauditur & dura janua fulta sera.

set hoc omnes, sed quos nec inertia tardat,
zetat obscura surgere nocte timor.
ut occurrat quisquam, qui corpora ferro
eret, aut rapta præmia veste petat.
s amore tenetur, eat tutusque, facerque
bet; insidias non timuisse decet.
hi pigra nocent hibernæ frigora noctis;
mihi, cum multa decidit imber aqua.
vor hic lædit, referet modò Delia postes,
cet ad digiti me taciturna sonum.
luminibus, seu vir, seu femina fias
! celari vult sua furta Venus.
pitu terrete pedum, neu quærite nomen,
rope fulgenti lumina ferte face.
& imprudens adspexerit, occulat ille,
ne Deos omnes se meminisse neget.
erit quicumque loquax, is sanguine natam,
ærem è rapido sentiet esse mari.
nen huic credet conjux tuus, ut mihi verax
ita est magico saga ministerio.
o de cœlo ducentem sidera vidi:
nis hæc rapidi carmine vertit iter.
tu finditque solum, manesque sepulcris
, & tepido devocat ossa rogo.
: infernas magico stridore catervas;
ubet adspersas lacte referre pedem.
et, hæc tristi depellit nubila cœlo;
libet, æstivas convocat ore nives.
re malas Medæ dicitur herbas;
eros Hecata perdomuisse canes.
si composuit cantus, quis fallere posses.
ne, ter dictis despue carminibus.
l poterit de nobis credere cuiquam;
ibi, si in molli viderit ipse toro.
n abstineas aliis: nam cætera cernet
a; de me uno sentiet ille nihil.
dam? nempe hæc eadem se dixit amor:

Cantibus, aut herbis solvere posse meos.
 Et me lultravit tædis, & nocte serena
 Concidit ad magicos hostia pulla Deos.
 Non ego, totus abesset amor, sed mutuus esset,
 Orabam; nec te posse carere velim.

ELEGIA III.

IBITIS Ægeas sine me, Messala, per undas,
 O utinam memores ipse, cohorsque mei!
 Me tenet ignotis ægrum Phæacia terris:
 Abstineas avidas, mors violenta, manus.
 Abstineas, mors atra, precor. Non hîc mihi mater,
 Quæ legat in mœstos ossa perusta sinus:
 Non soror, Assyrios cineri quæ dedat odores,
 Et fleat effusis ante sepulcra comis:
 Delia non usquam, quæ me cûm mitteret urbe,
 Dicitur antè omnes consuluisse Deos.
 Illa sacras pueri sortes ter sustulit: illi
 Bertulic è triviis omina certa puer

Picta docet templis multa tabella tuis :
t mea votivas persolvens Delia noctes ,
Ante sacras lino tecta fores sedeat ;
isque die resoluta comas , tibi dicere laudes
Insignis turba debeat in Pharia.
t mihi contingat patrios celebrare Penates ,
Reddereque antiquo menstrua thura Lari.
uam bene Saturno vivebant rege , prius quam
Tellus in longas est patefacta vias !
ondum cæruleas pinus contemserat undas ,
Effusum ventis præbueratque sinum ;
ec vagus ignotis repetens compendia terris ,
Presserat externa navita merce ratem.
Io non validus subiit juga tempore taurus :
Non domito frenos ore momordit equus :
Ion domus ulla fores habuit : non fixus in agris ,
Qui regeret certis finibus arva , lapis.
pæ mella dabant quercus , ultròque ferebant
Obvia securis ubera lactis oves.
Ion acies , non ira fuit , non bella ; nec ensẽm
Immiti sævus duxerat arte faber.
Iunc Jove sub domino cædes , & vulnera semper ;
Nunc mare ; nunc lethi mille repenti viæ.
arce , pater : timidum non me perjuria terrent ,
Non dicta in sanctos impia verba Deos.
quod si fatales jam nunc explevimus annos ,
Fac lapis inscriptis stet super ossa notis :
Hic jacet immiti consumtus morte Tibullus ,
„ Messalam terra dum sequiturque mari.
ied me , quod facilis tenero sum semper Amori ,
Ipse Venus campos ducet in Elysios.
Hic choreæ , cantusque vigent , passimque vagantes
Dulce sonant tenui gutture carmen aves.
Fert cassiam non culta leges , totosque per agros
Floret odoratis terra benigna rosis.
Ac juvenum series teneris immista puellis
Ludit , & assidue prælia miscet Amor.

Illic est, culcumque rapax mors venit amanti,
Et gerit insigni myrtea fersa comâ:
At scelerata jacet sedes in nocte profunda
Abdita, quam circum flumina nigra sonant;
Tisiphoneque impexa feros pro crinibus angues
Sævit, & huc illuc impia turba fugit.
Tum niger in porta serpentum Cerberus ore
Stridet, & æratas excubar ante fores.
Illic Junonem tentare Ixionis ausi
Versantur celeri noxia membra rota;
Porrectusque novem Tityus per jugera terræ,
Adsiduas atro viscere pascit aves.
Tantalus est illic, & circum stagna, sed acrem
Jam jam poturi deserit unda sitim;
Et Danai proles, Veneris quæ numina læsit,
In cava lætæas dolia portat aquas.
Illic sit, quicumque meos violavit amores,
Optavit lentas & mihi militias.

At tu castæ præcor, maneat, castique pudoris

ELEGIA IV.

AD PRIAPUM.

Ulc umbrosa tibi contingant tecta, Priape,
Ne capiti soles, ne noceantque nives.
ut tua formosos cepit solertia? certe
Non tibi barba nitet, non tibi culta coma est.
adus & hibernæ producis frigora brumæ,
Nudus & æstivi tempora sicca Canis.
ego: tum Bacchi respondet rustica proles,
Armatus curva sic mihi falce Deus.
i, puero quodcumque tuo tentare libebit,
Cedas. Obsequio plurima vincit amor.
d te ne capiant, primò si fortè negabit,
Tædia: paulatim sub juga colla dabit.
nga dies homini docuit parere leones;
Longa dies molli saxa peredit aqua.
mus in apricis maturat collibus uvas;
Annus agit certa lucida signa vice.
ec jurare time. Veneris perjuria venti
Irrita per terras, & freta summa ferunt.
ratia magna Jovi: vetuit pater ipse valere,
Jurasset cupidè quidquid ineptus amor.
rque suas impune sinit Diçynna sagittas
Adfirmes, crines perque Minerva suos.
: si tardus eris, errabis. Transiet ætas
Quàm citò! non segnis stat, remeatque dies.
uàm citò purpureos deperdit terra colores!
Quàm citò formosas populus alta comas!
uàm jacet, infirmæ venere ubi fata senectæ,
Qui prior Elæo est carcere missus equus!
idi jam juvenem, premeret quàm senior ætas,
Morrentem stultos præteriisse dies.

Crudeles Divi ! serpens novus exuit annos :

Formæ non ullam fata dedere moram.

Solis æterna est Phœbo , Bacchoque juventa :

Nam decet intonsus ctinis utrumque Deum.

Neu comes ire neges , quamvis via longa paretur

Et canis arenti torreat arva siti.

Quamvis prætexens picta ferrugine cœlum ,

Venturam admittat imbrifer arcus aquam.

Vel si cæruleas puppi volet ire per undas ,

Ipsæ levem remo per freta pelle rarem.

Nec te pœniteat duros subiisse labores ,

Aut operi insuetas atteruisse manus.

Nec , velit insidiis altas si claudere valles ,

Dum placeas , humeri retia ferre negent.

Si volet arma , levi tentabis ludere dextra :

Sæpe dabis nudum , vincat ut ille , latus.

Tunc tibi mitis erit ; rapias tum cara licebit .

Oscula : pugnabit , sed tamen apta dabit.

Rapta dabit primò : post offeret ipse volenti ;

Post etiam collo se implicuisse volet.

Heu malè nunc artes miseras hæc secula tractant !

sed Titium conjux hæc meminisse vetat.
Iuge te teneræ puerorum credere turbæ:
Nam caussam iusti semper amoris habent.
Placet, angustis quodd equum compescit habenis:
sic placidam niveo pectore pellit aquam.
Quia fortis adest audacia, cepit: at illi
Virgineus teneras stat pudor ante genas.
Erat ille suæ: vos me celebrate magistrum,
Quos malè habet multa callidus arte puer.
Vria cuique sua est: me, qui spernentur amantes,
Consultent; cunctis janua nostra patet.
Npud erit, cum me Veneris præcepta ferentem
Deducat juvenum sedula turba senem.
O heu, quàm lento Marathus me torquet amore!
Deficiunt artes, deficiuntque doli.
Ecce, puer, quæso, ne turbis fabula fiam,
Quum mea ridebunt vana magisteria.

ELEGIA V.

Sper eram, & bene dissidium me ferre loquebar:
At mihi nunc longè gloria fortis abest.
Imque agor, ut per plana citus sola verberare turben,
Quem celer adsueta versat ab arte puer.
Sperum, & torque: libeat ne dicere quidquam
Magnificum posthac; horrida verba doma.
Ecce tamen: per te furtivi fœdera lecti,
Per Venerem quæso, compositumque caput.
Ego, quum tristi morbo defessa jaceres,
Te dicor votis eripuisse meis;
Ecce te circum lustravi sulfure puro,
Carminibus quum magico procubisset anus.
E procuravi, ne possent sæva nocere
Somnia, ter sancta deveneranda mola.
Ego velatus filo, tunicisque solutis,

Vota novem Triviæ nocte fileante dedi.
Omnia perfolvi : fruitur nunc alter amore,
Et precibus felix utitur ille meis.
At mihi felicem vitam, si salva fuisses,
Fingebam demens, sed renuente Deo.
Rura colam, frugumque aderit mea Delia custos,
Area dum messes sole calente teret.
Aut mihi servabit plenis in lintribus uvas,
Pressaque veloci candida musta pede.
Consuescet numerare pecus, consuescet amantis
Garrulus in dominæ ludere verna sinu.
Illa Deo sciet agricolæ pro vitibus uvam,
Pro segete spicas, pro grege ferre dapem.
Illa regat cunctos; illi sint omnia curæ,
Et juvet in tota me nihil esse domo.
Huc veniet Messala meus, cui dulcia poma
Delia selectis detrahet arboribus;
Et tantum venerata virum, hunc sedula curet;

LIBER PRIMUS.

115

puer, hunc juvenis turba circumstetit arcta;
spuit in molles & sibi quisque sinus.
tibi parce, Venus: semper tibi dedita servit
mea; quid messes uris acerba tuas?

ELEGIA VI.

Et ego tentavi curas depellere vino:
At dolor in lacrymas verterat omne merum.
aliam tenui: sed jam quum gaudia adirem,
lmonuit dominæ, deseruitque Venus.
me discedens devotum femina dixit;
, pudet heu, narrat scire nefanda mea.
facit hoc verbis: facie, tenerisque lacertis
provocat, & flavis nostra puella comis.
ad Aemonium Nereis Pelea quondam
Ota est frenato cærule pisce Thetis.
nocuere mihi; quod adest huic dives amator,
nit in exitium callida lena meum.
uineas edat illa dapes, atque ore cruento
istia cum multo pocula felle bibat.
volitent animæ circum sua fata querentes
mper, & è testis strix violenta canat.
fame stimulante furens, herbasque sepulchris
ærat, & à sævis ossa relicta lupis.
at & inguinibus nudis, ululetque per urbes:
st agat è triviis aspera turba canum.
dicit: dat signa Deus, sunt numina amanti;
erit & injusta lege relicta Venus.
u quàm primùm sagæ præcepta rapacis
esere: nam donis vincitur omnis amor.
er erit præstò tibi, præstò pauper adibit
imus, & in tenero fixus erit latere.
er in angusto fidus comes agmine turbæ,
objicietque manus, efficietque viam.

K ij

Pauper ad occultos furtim deducet amicos,
 Vinclaque de niveo detrahet ipse pede.
 Heu canimus frustra, nec verbis victa patescit
 Janua: sed plena est percutienda manu.
 At tu, qui potior nunc es, mea furta caveto:
 Versatur celeri fors levis orbe rotæ.

ELEGIA VII.

SEMPER ut inducas, blandos offers mihi vultus;
 Post tamen es misero tristis & asper, Amor.
 Quid tibi, sæve puer, mecum est? an gloria magnæ
 Insidias homini composuisse Deum?
 Jam mihi tenduntur calles; jam Delia furtim
 Nescio quem tacita callida nocte fover.
 Illa quidem tam multa negat: sed credere durum est;
 Sic etiam de me pernegat usque viro.
 Ipse miser docui, quo posset ludere pacto
 Custodes: heu, heu, nunc premor arte mea!

De mero somnum peperit tibi : at ipse bibebam
iobria supposita pocula victor aqua.
Nunc ego te læsi prudens : ignosce fatenti.
Iussit Amor. Contra quis ferat arma Deos ?
Ego sum , nec me jam dicere vera pudebit ,
Nestabat tota cui tua nocte canis.
Nunc frustra quidam jam nunc in limine perstat
sedulus , ac crebro prospicit , ac refugit ;
simulat transire domum , mox deinde recurrit
iolus , & ante ipsas excreat usque fores.
Scio quid furtivus amor parat : utere , quæso ,
Dum licet ; in liquida nat tibi linter aqua.
Id tenera tibi conjuge opus , tua si bona nescis
servare ? ah , frustra clavis inest foribus.
tenet , absentes alios suspirat amores ,
& simulat subito condoluisse caput.
mihi servandam credas : non sæva recuso
verbera , detrecto non ego vincla pedum.
Nunc procul absitis , quisquis colit arte capillos ,
Effluit effuso cui toga laxa sinu.
isquis & occurreret , ne possit crimen habere ,
Ictet procul , atque alia stet procul antè via.
fieri jubet ipse Deus : sic magna sacerdos
Est mihi divino vaticinata sono.
Nunc ubi Bellonæ motu est agitata , nec acrem
flammam , non amens verbera torta timer.
Nunc bipenne suos cædit violenta lacertos ,
anguineque effuso spargit inulta Deam.
tque latus præfixa veru , stat faucia pectus ;
& canit eventus , quos Dea magna monet.
cite , quam custodit Amor , violare puellam ,
Ne pigeat magno post didicisse malo.
Nunc igeris : labentur opes , ut vulnere nostro
anguis , ut hic ventis diripiturque cinis.
tibi nescio quas dixit , mea Delia , pœnas :
si tamen admittas , sit , precor , illa levis.
Nunc ego te propter parco tibi : sed tua mater

Me'movet, atque iras aurea vincit anus.
Hæc mihi te adducit tenebris, multoque timore
Conjungit nostras clàm taciturna manus.
Hæc foribusque manet noctu me adfixa, proculque
Cognoscit strepitus me veniente pedum.
Vive diu mi, dulcis anus: proprios ego tecum,
Sit modò fas, annos conteruisse velim.
Te semper, gnathamque tuam te propter amabo:
Quidquid agat, sanguis est tamen ipsa tuus.
Sit modò casta doce, quamvis non vitta ligatos
Impediat crines, nec stola longa pedes.
Et mihi sint duræ leges, laudare nec ullam
Possim ego, quin oculos appetat illa meos.
Et si quid peccasse puter, ducarque capillis
Immeritò, pronas proripiarque vias,
Non ego te pulsare velim: sed venerit iste
Si furor, optarim non habuisse manus.
Nec sævo sis casta metu, sed mente fideli.
Muruus absenti te mihi servet amor.
At quæ fida fuit nulli, post victa senecta,
Ducit inops tremula flamina torta manu;

tremeret forti milite victus Atur.
Novos pubes Romana triumphos
& evinctos brachia capta duces.
rices lauros, Messalla, gerentem
ut niveis currus eburnus equis.
me est tibi partus honos: Tarbella Pyrene
& Oceani litora Santonici.
ut, Rhodanusque celer, magnusque Garumna,
i & flavi cœrula lympha Liger.
vane, canam tacitis qui leniter undis
is placidus per vada serpis aquis;
& æthereo contingens vertice nubes
is intonsos Taurus arat Cilicas.
ram, ut volitet crebras intacta per urbes
alæstino sancta columba Syro?
iris vastum prospectet turribus æquor
ratem ventis credere docta Tyros?
, arentes cùm findit Sirius agros,
æstiva Nilus abundet aqua?
r, quamam possum te dicere caussa,
ibus in terris occuluisse caput?
r nullos tellus tua postulat imbres,
nec pluvio supplicat herba Jovi.
atque suum pubes miratur Osirim
a, Memphitem plangere docta bovem.
atra manu solerti fecit Osiris,
ram ferro sollicitavit humum.
expertæ commisit semina terræ,
ue non notis legit ab arboribus.
& teneram palis adjungere vitem:
idem dura cedere falce comam.
dos primùm matura saporos
a incultis uva dedit pedibus.
r docuit voces inflectere cantu,
& ad certos nescia membra modos.
& agricolæ magno confecta labore
tristitiæ dissoluenda dedit.

Bacchus & afflicta requiem mortalibus adfert,
Crura licet dura compede pulsa sonent.
Non tibi sunt tristes curæ, nec luctus, Osiri:
Sed chorus, & cantus, & levis aptus Amor.
Sed varii flores, & frons redimita corymbis;
Fusa sed ad teneros lutea palla pedes,
Et Tyriæ vestes, & dulcis tibia cantu,
Et levis occultis conscia cista sacris.
Huc ades; & centum ludos, Geniumque choris
Concelebra, & multo tempora funde mero.
Illius è nitido stillent unguenta capillo;
Et capite, & collo mollia ferta gerat.
Sic venias hodiernæ: tibi dem thuris honores,
Liba & Mopso pio dulcia melle feram.
At tibi succrescat proles, quæ facta parentis
Augeat, & circa stet venerata senem.
Nec taceant monumenta viæ, quæ Tuscula tellus,
Candidaque antiquo detinet Alba lare.
Namque opibus congesta tuis hîc glareæ dura
Sternitur: hic apta jungitur arte silex.
Te canit agricola, è magna quàm venerit Urbè

Quid tibi nunc molles prodest coluisse capillos ,
Sæpeque mutatas disposuisse comas ?
Quid fūco splendēte genas ornasse ? quid unguēs
Artificis docta subsecuisse manu ?
Frustra jam vestēs , frustra mutantur amictus ,
Ansaque compressos colligat arcū pedes.
Ipsa placet , quamvis inculto venerit ore ,
Nec nitidum tarda comserit arte caput.
Num te carminibus , num te pallentibus herbis
Devovit tacito tempore noctis anus ?
Cantus vicinis fruges traducit ab agris :
Cantus & irata detinet anguis iter :
Cantus & ē curru Lunam deducere tentat ;
Et faceret , si non æra repulsa sonent.
Quid queror heu misero carmen nocuisse ? quid herbas ?
Forma nihil magicis utitur auxiliis.
Sed corpus tetigisse nocet , sed longa dedisse
Oscula , sed femori conseruisse femur.
Nec tu difficilis puero tamen esse memento :
Persequitur pœnis tristia facta Venus.
Munera ne poscas : det munera canus amator ,
Ut foveas molli frigida membra sinu.
Carior est auro juvenis , cui levia fulgēt
Ora , nec amplexus aspera barba terit.
Huic tu candentes humero suppone lacertos ,
Et regum magnæ despiciantur opes.
At Venus inveniet puero succumbere furtim ,
Dum tumet , & teneros conserit usque sinus ;
Et dare anhelanti pugnantibus humida linguis
Oscula , & in collo figere dente notas.
Non lapis hanc , gemmæque juvent , quæ frigore sola
Dormiat , & nulli sit cupienda viro.
Heu serò revocatur amor , seròque juvenia ,
Cum vetis infecit cana senectia caput.
Tum studium formæ , comâ tum mutatur , ut annos
Diffimulet viridi cortice tincta nucis.
Tollere tunc albos cara est à stirpe capillos ,

Et faciem demta pelle referre novam.
At tu, dum primi floret tibi temporis atas,
Uttere: non tardo labitur illa pede.
Nec Marathum torque: puero quæ gloria videtur
In veteres esto dura puella senes.
Parce, precor, tenero: non illi fontica causa est
Sed nimius luctu corpora tingit amor.
Veh miser! absenti mœstas quam sæpe querelas
Conjicit, & lactymis omnia plena madent!
Quid me spernis, ait? poterat custodia vinci:
Ipse dedit cupidis fallere posse Deus.
Nota Venus furtiva mihi est, ut lenis agatur
Spiritus, ut nec dent oscula rapta sonum.
Et possum media quamvis obrepere nocte,
Et strepitu nullo clam referare fores.
Quid profunt artes, miserum si spernit amantem
Et fugit ex ipso sæva puella toro?
Vel quàm promittit, subito sed perfida fallit,
Est mihi nox multis evigilanda modis.
Dum mihi venturam fingo, quodcumque more
Illius credo tunc sonuisse pedem.
Ab pereant artes, & mollia iura colendi!

ELEGIA X.

QUOD mihi, si fueras miseros læsurus amores,
Fordera, per Divos clam violanda dabas!
Ah miser, et si quis primùm perjuria celat,
Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.
Parcite, Cœlestes: æquum est impunè licere
Numina formosis lædere vestra semel.
Lucra petens habili tauros adjungit aratro,
Et durum terræ rusticus urget opus.
Lucra petituras freta per parentia ventis
Ducunt instabiles sidera certa rates.
Muneribus meus est captus puer: at Deus illa
In cinerem, & liquidas munera vertat aquas.
Jam mihi persolver pœnas, pulvisque decorem
Dextrahet, & ventis horrida facta coma.
Uretur facies, urentur sole capilli:
Deteret invalidos & via longa pedes.
Admonui quoties: auro ne pollue formas:
Sæpe solent auro multa subesse mala.
Divitiis captus si quis violavit amorem;
Asperaque est illi, difficilisque Venus.
Ure meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verberare terga seca.
Nec tibi celandi spes sit peccare paranti.
Est Deus, occultos qui vetat esse dolos.
Ipse Deus tacito permisit vela ministro,
Ederet ut multo libera verba mero.
Ipse Deus somno domitos emittere vocem
Jussit, & invitos facta tegenda loqui.
Hæc ego dicebam: nunc me flevisse loquentem,
Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes.
Tunc mihi jurabas, nullo te divitis auri
Rondere, non gemmis vendere velle fidem:

Non, tibi si precium Campania terra daretur;
Non, tibi si Bacchi cura Falernus ager,
Illis eriperes verbis mihi sidera corlo
Lucere, & puras fluminis esse vias,
Quin etiam flebas: at non ego fallere doctus
Tergebam humentes credulus usque genas.
Quid faceres, nisi & ipse fores in amore puellæ?
Sic, precor, exemplo sit levis illa tuo.
O quoties, verbis ne quisquam conscius esset,
Ipse comes multa lumina nocte tuli!
Sæpe insperanti venit tibi munere nostro,
Et latuit clausas post adoperta fores.
Tum miser interii, stultè confusus amari;
Nam poteram ad laqueos cautiôr esse tuos,
Quin etiam attonita laudes tibi mente canebam:
At me nunc nostri, Pieridumque pudet.
Illa velim rapida Vulcanus carmina flamma
Torreat, & liquida deleat amnis aqua.
Sit procul à nobis, formam cui vendere cura est,
Et precium plena grande referre manu.
At te, qui puerum donis corrumpere es ausus,
Rideat assiduus uxor inultra dolis.

LIBER PRIMUS.

125

at, & Tyrio prodeat apta sinu?
 i, sed juveni cuidam vult bella videri:
 veat pro quo remque, domumque tuam.
 it hoc vitio; sed corpora fœda podagra,
 nis amplexus culta puella fugit.
 amen accubuit noster puer: hunc ego credam
 n trucidibus Venerem jungere posse feris.
 itiafne meas aliis tu vendere es ausus?
 ne aliis demens oscula ferre mea?
 flebis, cum me vinctum puer alter habebit,
 geret in gremio regna superba tuo.
 ia tum me pœna juvet; Venerique merenti
 xa notet casus aurea palma meos:
 lanc tibi fallaci resolutus amore Tibullus
 Dedicat, & grata sis, Dea, mente rogat.

ELEGIA XI.

Quis fuit, horrendos primus qui protulit enses?
 Quam ferus, & verè ferreus ille fuit!
 tunc cædes hominum generi, tunc prælia nata;
 Tunc brevior diræ mortis aperta via est.
 At nihil ille miser meruit: nos ad mala nostra
 Vertimus, in sævas quod dedit ille feras.
 Divitis hoc vitium est auri: nec bella fuerunt,
 Faginus adstabat cum scyphus ante dapes.
 Non arces, non vallus erat; somnumque petebat
 Securus saturas dux gregis inter oves.
 Tunc mihi vita foret, vulgi nec tristitia nôssẽm
 Arma, nec audissem corde micante tubam.
 Nunc ad bella trahor; & jam quis forsitan hostis
 Hæc in nostro tela gerit latere.
 Sed patrii servate Lares: aluistis & iidem;
 Cursarem vestros cum tenet ante pedes.
 Neu pudeat prisco vos esse è stipite factos;

L. 115

Sic veteris sedes incoluistis avi.
Tunc melius tenuere fidem, cum paupere cultus
Stabat in exigua ligneus æde Deus.
Nunc placatus erat, seu quis libaverat uvam,
Seu dederat sanctæ spicea farta comæ.
Atque aliquis voti compos liba ipse ferebat,
Postque comes purum filia parva favum.
At nobis ærata, Lares, depellite tela:
Hostia erit plena rustica porcus hara.
Hanc pura cum veste sequar, myrtoque canistræ
Vincta geram, myrto vinctus & ipse caput.
Sic placeam vobis: alius sit fortis in armis,
Sternat & adversos Marte favente duces:
Ut mihi potanti possit sua dicere facta
Miles, & in mensa pingere castra mero.
Quis furor est atram bellis arcessere mortem?
Imminet, & tacito clam venit illa pede.
Non seges est infra, non vinea culta; sed audax
Cerberus, & Stygiæ navita puppis aquæ.
Illic percussisque genis, uestroque capillo

LIBER SECUNDUS. 127

neras subtusa genas; sed victor & ipse
 : sibi dementes tam valuisse manus.
 civus Amor rixæ mala verba ministrat;
 r & iratum lentus utrumque sedet.
 is est, ferrumque, suam quicumque puellam
 berat: è cælo deripit ille Deos.
 is è membris tenuem percindere vestem:
 satis ornatus dissoluisse comæ:
 rymas movisse satis: quater ille beatus,
 o tenera irato flere puella potest.
 anibus qui sævus erit, scutumque, sudemque
 erat, & miti sit procul à Venere.
 bis, Pax alma, veni, spicamque teneto,
 fluat & pomis candidus antè sinus.

ALBII
 TIBULLI
 LIBER II.

ELEGIA PRIMA.

UISQUIS adest, faveat: fruges lustra-
 mus, & agros,
 Ritus ut à prisco traditus exstat
 aëvo.
 Bacche veni, dulcisque tuis è cornibus
 uva
 spondeat; & spicis tempora cinge, Ceres.

Luce sacra requiescat humus, requiescat arator;

Et grave suspensio vomere cesset opus.

Solvite vincla jugis: nunc ad præsepia debent

Plena coronato stare boves capite.

Omnia sint operata Deo: non audeat ulla

Lanificam penſis imposuisse manum.

Vos quoque abesse procul jubeo, discedite ab aris,

Quis tulit hesternæ gaudia nocte Venus.

Castæ placent Superis: pura cum veste venite,

Et manibus puris sumite fontis aquam.

Cernite; fulgentes ut eat sacer agnus ad aras,

Vinctæque post olea candida turba comas.

Dî patrii, purgamus agros, purgamus agrestes:

Vos mala de nostris pellite limitibus.

Neu seges eludat messem fallacibus herbis;

Neu timeat celeres tardior agna lupos.

Tunc nitidus plenis confusus rusticus agris,

Ingeret ardenti grandia ligna foco.

Turbaque vernarum, saturi bonæ signa coloni,

Ludet, & ex virgis exstruet antè casas.

Exventura precor. Viden' ut felicibus exitis

1, & plastro supposuisse rotam.
 abiire feri; tunc insita pomus;
 it irriguas fertilis hortus aquas;
 pressos pedibus dedit uva liquores;
 securo est sobria lympha mero.
 messes, calidi cùm sideris æstu
 lavas annua terra comas.
 orno flores apīs ingerit alveo,
 ut dulci sedula melle favos.
 duo primum satiat aratro
 certo rustica verba pede;
 uti primum est modulatus avena
 ut ornatos diceret ante Deos.
 mīnio suffusus, Bacche, rubenti
 experta duxit ab arte choros:
 pleno memorabile munus ovili
 ris hircus: duxerat hircus oves.
 orno primum de flore coronam
 antiquis imposuit Laribus.
 teneris curam exhibitura puellis
 it tergo lucida vellus ovis.
 ineus labor est; hinc pensa, colusque,
 adposito pollice versat opus.
 assidue textrix operata Minervam
 et adplauso tela sonat latere.
 inter agros, interque armenta Cupido
 indomitas dicitur inter equas.
 primum se exercuit arcu.
 quàm doctas nunc habet ille manus!
 , velut antè, petit: fixisse puellas
 audaces perdomuisse viros.
 etraxit opes: hic dicere jussit
 iratæ verba pudenda senem.
 lodes furtim transgressa jacentes,
 in tenebris sola puella venit;
 rætentat iter suspensa timore,
 æcas cui manus antè vias.

Ah miseri, quos hic graviter Deus urget ! at ille
 Felix, cui placidus leniter afflat Amor.
 Sancte veni dapibus festis ; sed pone sagittas,
 Et procul arduentes hinc procul abde faces.
 Vos celebrem cantate Deum, pecorique vocate
 Voce, palam pecori, clam sibi quisque vocet.
 Aut etiam sibi quisque palam : nam turba jocosa
 Obstrepat, & Phrygio tibia curva sono.
 Ludite : jam nox jungit equos, currumque sequunt
 Matris lascivo sidera fulva choro ;
 Postque venit tacitus fuscis circumdatus alis
 Somnus, & incerto somnia nigra pede.

E L E G I A I I.

DICAMUS bona verba, venite natalis, ad
 Quisquis ades, lingua vir, mulierque fa-
 Urantur pia thura focis, urantur odores,
 Quaeque domum deus divitum hinc trahit.

Eat veniat natalis avis, prolemque ministret;
Ludat & ante tuos turba novella pedes.

ELEGIA III.

RUA meam, Cornute, tenent, villæque puellam.
Ferreus est, cheu, quisquis in urbe manet.
ipsa Venus lætos jam nunc migravit in agros,
Verbaque aratoris rustica discit Amor.
ego, cum dominam adspicerem, quam fortiter illic
Versarem valido pingue bidente solum?
agricolæque modo curvum sectarer aratrum,
Dum subigunt steriles arva ferenda boves!
Iec quererem, quod Sol graciles exureret artus,
Læderet & teneras pustula rupta manus.
avit & Admeti tauros formosus Apollo;
Nec circhara, intonsæ profueruntve comæ:
Iec potuit curas sanare salubribus herbis.
Quidquid erat medicæ vicerat artis amor.
Iunc fiscella levi detexta est vimine junci,
Raraque per nexus est via facta sero.
quoties, illo vitulum gestante per agros,
Dicitur occurrens erubuisse soror!
quoties ausæ, caneret dum valle sub alta,
Rumpere mugitu carmina docta boves!
æpe duces trepidis petiere oracula rebus;
Venit & à templis irrita turba domum.
æpe horrere sacros doluit Latona capillos,
Quos admirata est ipsa noverca prius.
quisquis inornatumque caput, crinesque solutos
Adspiceret, Phœbi quæreret ille comam.
Melos ubi nunc, Phœbe, tua est? ubi Delphica Pytho?
Nempe Amor in parva te jubet esse casa.
dices olim, Veneri cum fertur apertè
Servire æternos non puduisse Deos.

Glans alat, & prisco more bibantur
Glans aluit veteres, & passim semper:
Quid nocuit, fulcos non habuisse sat
Tum quibus adspirabat amor, præbeb
Mitis in umbrosa gaudia valle Ven
Nullus erat custos, nulla exclusura vol
Janua: si fas est, mos, precor, ille
Ducite: ad imperium dominæ sulcabi
Non ego me vinclis, verberibusque

ELEGIA IV.

Hic mihi servitium video, dominan
Jam mihi libertas illa paterna
Servitium sed triste datur, teneorque
Et nunquam misero vincla remittet
Et, seu quid merui, seu quid peccavi
Uror: lō remove, sæva puella, fac
O ego, ne possim tales sentire dolore
Quam mallet in gelidis montibus
Stare vel insanis cautes obnoxia ventis
Naufraga quam vasti tunderet und.
Nunc & amara dies & noctis amara

isæ, si nil prodestis amanti :
 ut sint bella canenda, colo.
 isque vias ; & qualis, ubi orbem
 versis Luna recurat equis.
 faciles aditus per carmina quero.
 Musæ, si nihil ista valent.
 dem, & facinus sunt dona paranda,
 clausam stibillis ante domum.
 spensa sacris insignia fanis.
 nte alios est violanda mihi.
 cinus suadet, dominamque rapacem
 acrilegas sentiat illa manus.
 imque legit viridesque smaragdos,
 Tyrio murice tingit ovem !
 iæ stimulos : hinc Coa puellis
 rubro lucida concha mari.
 ilas : hinc clavem janua sensit,
 istos liminis esse canis.
 i grande feras, custodia vista est ;
 ent clavēs, & canis ipse tacet.
 se dedit formam cœlestis avaræ,
 im multis abdidit ille malis !
 iæque sonant : hæc denique caussa
 nfamis hic Deus esset Amor.
 precio victos excludis amantes,
 rtas ventus & ignis opes.
 c juvenes spectent incendia læti,
 am flammæ sedulus addat aquam.
 si mors, neque sit qui lugeat ullus,
 t mœstas munus in exsequias.
 æ nec avara fuit, centum licet annos
 dentem flebitur ante rogam.
 senior, veteres veneratus amores,
 structo ferta dabit tumulo ;
 edens, dicet, placidèque quiescas,
 ecuræ sit super ossa levis.
 moneo : sed profunx quid mihi veræ ?

Illius est nobis lege colendus Amor.

Quin etiam sedes jubeat si vendere avitas:

Ite sub imperium, sub titulumque, Lares.

Quidquid habet Circe, quidquid Medea veneni,

Quidquid & herbarum Thessala terra gerit;

Et quod, ubi indomitis gregibus Venus afflat amores,

Hippomanes cupidæ stillat ab inguine equæ;

(Si modò me placido videat Nemesis mea vultu)

Mille alias herbas misceat illa, bibam.

ELEGIA V.

PHORÆE, fave; novus ingreditur tua templa sacerdos:

Huc age cum cithara, carminibusque veni,

Nunc te vocales impellere pollice chordas,

Nunc precor ad laudes flectere verba meas.

Ipse triumphali devinctus tempora lauro,

Dum cumulant aras, ad tua sacra veni.

Sed nitidus, pulcherque veni: nunc indue vestem

us æternæ nondum formaverat Urbis
 ia, conforti non habitanda Remo.
 ic pascebant herfosa palatia vaccæ,
 abant humiles in Jovis arce casæ.
 nadens illic suberat Pan ilicis umbræ,
 icta agresti lignea falce Pales;
 atque vagi pastoris in arbore votum
 ula silvestri fistula sacra Deo:
 , cui semper decrescit arundinis ordo;
 calamus cera jungitur usque minor.
 ia Velabri regio pater, ire solebat
 uus pulsa per vada linter aqua.
 pe gregis diti placitura magistro,
 uvenem festa est uest puella die.
 qua fecundi redierunt munera ruris
 us, & niveæ candidus agnus ovis.
 r Ænæa, volitantis frater Amoris,
 ica qui profugis sacra vehis ratibus,
 bi Laurentes adsignat Jupiter agros:
 vocat errantes hospita terra Lares.
 quidem tum se mirabitur, & sibi dicet
 bene tam longa consuluisse via.
 nctus eris, cum te veneranda Numici
 a Deum cœlo miserit indigetem.
 sper fessas volitat Victoria puppes.
 dem ad Trojanos Diva superba venit.
 ihi lucent Rurulis incendia castris.
 tibi prædico, barbære Turne, necem.
 calos Laurens castrum, murusque Lavini est,
 que ab Ascânio condita longa dux.
 que jam video, Marti placitura sacerdos
 , Vestales deseruisse focos;
 bitusque tuos furtim, vittasque jacentes,
 upidi ad ripas arma relicta Dej.
 e nunc, tauri, de septem montibus herbas,
 n ficer: hic magnæ jam locus Urbis erit.
 , triumph nomen terris fatale regendis,

Qua sua de cœlo prospicit arva Ceres;
Quaque patent ortus, & qua fluitantibus undis
Solis anhelantes abluir amnis equos.
Vera cano: sic usque sacras imboria lauros
Vescar, & æternum sit mihi virginitas.
Hæc cecinit vates, & te sibi, Phœbe, vocavit;
Jactavit fusa sed caput antè coma.
Quidquid Amalthea, quidquid Merpeffia dixit,
Herophile Phœbo grata quod admonuit;
Quotque Albuna sacras Tiberis per flumina sortes
Portarit, sicco pertuleritque sinu:
Hæc fore dixerant belli mala signa cometen,
Multus ut in terras deplueretque lapis;
Atque tubas, atque arma ferunt crepitantia cœlo
Audita, & lucos præcinuisse fugam,
Ipsam etiam solem defectum lumine vidit
Jungere pallentes nubilus annus equos;
Et simulacra Deum lacrymas fudisse repentes,
Fataque vocales præmonuisse boves.
Hæc fuerint olim: sed tu jam mitis, Apollo,
Prodigia indomitis merge sub æquoribus;
Et succensa sacris crepitet bene laurea flammis,

sua tendent umbracula fertis
coronatus stabit & antè calix.
ique dapes, & festas exstruet altè
is mensas, cespitibusque torum.
potus juvenis maledicta puellæ,
d quæ votis irrita facta velit.
ille suæ plorabit sobrius idem,
abit mente fuisse mala.
pereant arcus, pereantque sagittæ,
modò in terris æret inermis Amor.
sed postquam sumsit sibi tela Cupido,
u, quàm multis ars dedit illa malum!
ecipue, jaceo cùm saucius annum,
morbo, cùm juvat ipse dolor.
o Nemefim, sine qua versus mihi nullus
æst, justos aut reperire pedes.
, fractas utinam tua tela sagittas,
extinctas adspiciamque faces!
n torques, tu me mihi dira precari
k infana mente nefanda loqui.
n Divum servat tutela poetæ)
o, vati parce, puella, sacro:
ium celebrem, cùm præmia belli
s currus oppida victa feret.
laurus, lauro devinctus agresti,
, magna voce, triumphæ canet.
lla meus pia det spectacula turbæ,
ut curru prætereunte pater.
tibi sint intonsi, Phœbe, capilli:
erpetud sit tibi casta soror.

ELEGIA VI.

CASTRA Macer sequitur : tenero quid sis
Amori ?

Sic comes , & collo fortiter arma gerat.

Et , seu longa virum terræ via , seu vaga ducent
Æquora , cum telis ad latus ire volet.

Ure , puer , quæso , tua qui ferus otia liquit ;
Atque iterum erronem sub tua signa voca.

Quod si militibus parces , erit hic quoque miles
Ipse , levem galea qui sibi portet aquam.

Castra peto : valeatque Venus , valeantque puellæ.

Et mihi sunt vires , & mihi facta tuba est.

Magna loquor : sed magnificè mihi magna locuto
Excutiunt clausæ fortia verba fores.

Juravi quoties rediturum ad limina nunquam ?

Cùm bene juravi , pes tamen ipse redit.

At tu , quisquis is es , cui tristi fronte Cupido

niant prædæ, si Venus optat opes :
 luxuria Nemesis fluat, utque pet urbem
 donis conspicienda meis.
 vestes tenues, quas femina Coa
 auratas disposuitque vias.
 omites fusci, quos India torret,
 admotis inficit ignis equis.
 certent præbere colores,
 puniceum, purpureumque Tyros.
 tor : regnum ipse tenet, quem sæpe cœgit
 gyphatos ferre catasta pedes.

ELEGIA VII.

iala finissem lerro : sed credula vitam
 fovet, & melius cras fore semper ait.
 agricolas : spes fulcis credit aratis
 , quæ magno fœnore reddat ager.
 eo volucres, hæc caprat arundine pisces,
 naves hamos abdidit antè cibus.
 a valida solatur compede vincum :
 sonant ferro ; sed canit inter opus.
 em Nemefim spondet mihi ; sed negat illa.
 hi, ne vincas, dura puella, Deam.
 r immatura tuæ præcor ossa sororis :
 e sub tenera parva quiescat humo.
 sancta est ; illius dona sepulcro,
 lesacta meis ferta feram lacrymis.
 rumulum fugiam, supplexque sedebo,
 cum muto fata querar cinere.
 usque suum te propter flere clientem.
 t verbis sis mihi lenta, veto.
 glecti mittant mala somnia manes,
 que sopitæ stet soror ante torum :
 excelsa præceps delapsa fenestra

Sept, non nos proinde minime vi, magis
Nuntiat, aut aliquas extimuisse mina
Tunc morior curis : tunc mens mihi perdi
Quisve meam teneat, quot teneatve n
Tunc tibi, lena, precor diras : satis anxi.
Moverit è votis pars quotacumque De

ALBII
TIBULLI
LIBER III.

ELEGIA PRIMA

ARTIS Romani festæ
lendæ.
Exoriens nostris hinc
avis;

Pierides, quonam donetur honore,
 mea, seu fallor, cara Neæra tamen?
 ine formosæ, precio capiuntur avaræ.
 adeat, ut digna est, versibus illa meis.
 sed niveum involvat membrana libellum,
 nex & canas tondeat antè comas;
 neque prætexat tenuis fastigia chartæ,
 icet ut nomen litera facta tuum;
 inter geminas pingantur cornua frontes.
 etenim comtum mittere oportet opus.
 s auctores hujus mihi carminis oro,
 taliamque umbram, Pieriosque lacus;
 mum, cultumque illi donate libellum,
 it erit: nullus defluat inde color.
 ibi refert, si nostri mutua cura est,
 minor, an toto pectore deciderim.
 cimum meritam longa donate salute,
 que hæc submisso dicite verba sono:
 ibi vir quondam, nunc frater, casta Neæra,
 tit, &, accipias munera parva, rogat.
 : suis jurat caram magis esse medullis;
 : sibi conjux, sive futura soror.
 tius conjux; hujus spem nominis illi
 eret extincto pallida Ditis aqua.

ELEGIA II.

Ux primus caram juveni, carumque puellæ
 Eripuit juvenem, ferreus ille fuit.
 & ille fuit, qui tantum ferre dolorem,
 ere & erepta conjuge qui potuit.
 go firmus in hoc; non hæc patientia nostre
 nio. Frangit fortia corda dolor.
 ubi vera loqui pudor est, vitæque fateri
 mala perpallæ tædiæ nata meæ.

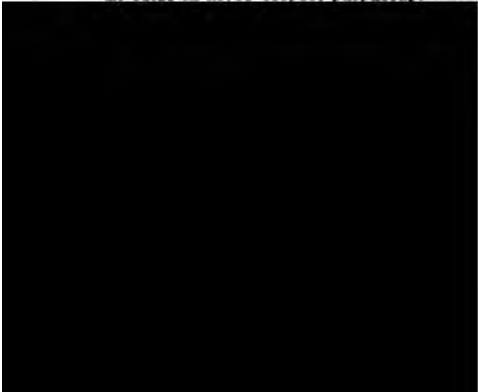
Ergo cùm tenuem fuero mutatus in umbram,
 Candidaque ossa super nigra favilla teget,
 Ante meum veniat longos incomta capillos,
 Et fleat ante meum mœsta Neera rogam.
 Sed veniat caræ matris comitata dolore:
 Mœreat hæc genero, mœreat illa viro.
 Præfata antè meos manes, animamque præcatæ,
 Perfusæque pias antè liquore manus:
 Pars quæ sola mei superabit corporis, ossa
 Incinctæ nigra candida veste legant;
 Et primùm annoso spargant collecta Lyæo,
 Mox etiam niveo fundere lacte parent:
 Post hæc carbascis humorem tollere velis,
 Atque in marmorea ponere sicca domo.
 Illuc, quas mittit pinguis Panchaia merces,
 Eoque Arabes, dives & Assyria,
 Et nostri memores lacrymæ fundantur eodem.
 Sic ego componi versus in ossa velim.
 Sed tristem mortis demonstrat litera causam,
 Atque hæc in celebri carmina fronte notet:
 33 Lygdamus hic situs est: dolor huic, & cura Neeræ

quid prodest pondus mihi divitis auri?
 si findant pinguia mille boves?
 nus prodest Phrygiis innixa columnis;
 five tuis, five Cariste tuis?
 in domibus sacros imitantia lucos?
 ue trabes, marmoreumque solum?
 Erythræo legitur quæ litore, concha,
 Sidonio murice lana juvat?
 tereâ populus miratur? in illis
 st: falsò plurima vulgus amat.
 mentes hominum, curæque levantur:
 tuna sua tempora lege regit.
 upertas tecum jucunda, Neæra:
 , regum munera nulla volo.
 quæ te poterit mihi reddere, lucem?
 elicem terque quaterque diem?
 dulci reditu quæcumque voventur,
 versa non meus aure Deus:
 na juvent, nec Lydius aurifer amnis,
 terrarum sustinet orbis opes.
 ipiant: liceat mihi paupere cultu
 ra conjuge posse frui.
 imidis faveas, Saturnia, votis;
 concha, Cypria, vèsta tua.
 a negant reditum, tristesque sorores;
 quæ ducunt, quæque futura neunt;
 vastos amnes, nigramque paludem
 ignava luridus Orcus aqua.

ELEGIA IV.

ora ferant; nec sint insomnia vera,
 tulit extrema pessima nocte quies.
 vanum, falsumque avertite visum:
 in vobis quærere velle fidem.

Divi vera monent : venturæ nuncia sortis
Vera monent Tuscis exta probata viris.
Somnia fallaci ludunt temeraria nocte ,
Et pavidas mentes falsa timere jubent.
Et vanum ventura hominum genus omina nocti
Farre pio placant , & saliente sale.
Et tamen , utcumque est , sive illi veta moneri
Mendaci somno credere sive volent :
Efficiat vanos noctis Lucina timores ,
Et frustra immeritum prætimuisse velit :
Si mea nec turpi mens est obnoxia facto ,
Nec læsit magnos impia lingua Deos.
Jam nox æthereum nigris emensa quadrigis
Mundum , cæruleas laverat amne rotas :
Nec me sopierat menti Deus utilis ægræ
Somnus : sollicitas deficit ante domos.
Tandem cum summo Phœbus prospexit ab ortu
Pressit languentis lumina sera quies.
Hic juvenis casta redimitus tempora lauro
Est visus nostra ponere sede pedem.
Non illo quidquam formosius ulla priorum
Ætas , humanum nec videt illud opus.
Intonsi crines longa cervice fluebant :
Stillabat Tyrion myrtea rore coma.
Candor erat , qualem præfert Latonia Luna ;
Et color in niveo corpore purpureus :

Edidit hæc tristi dulcia verba modo.

SALVE, cura Deum: casto nam rite potæ
Phœbusque, & Bacchus, Pleridesque favent.
Sed proles Semeles Bacchus, doctæque sorores
Dicere non norunt, quid ferat hora sequens.

At mihi fatorum leges, ævique futuri
Eventura pater posse videre dedit.

Quare, ego quæ dico non fallax, accipe, vates,

Quodque Deus vero Cynthius ore ferat.

Tantum cara tibi, quantum nec filia matri,

Quantum nec cupido bella puella viro,

Pro qua sollicitas celestia numina vocis,

Quæ tibi securos non finit ire dies,

Et, cum te fasco somnus velavit amictu,

Vanum nocturnis fallit imaginibus,

Carminibus celebrata tuis formosa Neera,

Alterius mavult esse puella viri;

Diversasque tuis agitat mens impia curas,

Nec gaudet casta nupta Neera domo.

Ah crudele genus, nec fidum semina nomen!

Ah pereat, didicit fallere si qua virum!

Sed flecti poterit: mens est mutabilis illis.

Tu modò cum multa brachia tende fide.

Sævus Amor docuit dominæ fera verba minantis,

Sævus Amor docuit verbera posse pati.

Me quondam Admeti niveas pavisse juvencas,

Non est in vanum fabula ficta jocum.

Tunc ego nec cithara poteram gaudere sonora,

Nec similes chordis reddere voce sonos;

Sed perlucens cantus meditabar avena,

Ille ego Latonæ filius, atque Jovis.

Nescis quid sit Amor, juvenis, si ferre reculas

Innitem dominam, conjugiumque ferum.

Ergo ne dubita blandas adhibere querelas:

Vidcuntur molli pectora dura prece.

Quod si vera canunt sacris oracula templis,

Hæc illi nostro nomine dicta refer:

Hoc tibi conjugium promittit Delius ipse:
 Felix hoc; alium desine velle virum.
 Dixit, & ignavus defluxit corpore somnus.
 Ah, ego ne possim tanta videre mala.
 Nec tibi crediderim votis contraria vota,
 Nec tantum crimen pectore inesse tuo.
 Nam te nec vasti genuerunt æquora Ponti,
 Nec flammam volvens ore Chimæra feræ,
 Nec confanguinea redimitus terga caterva,
 Cui tres sunt linguæ, tergeminumque caput
 Scyllaque virginem canibus succincta figuræ
 Nec te conceptam sæva læna tulit;
 Barbara nec Scythiæ tellus, horrendave Syon
 Sed culta, & duris non habitanda domus
 Et longè ante alias omnes mitissima mater,
 Isque pater, quo non alter amabilior.
 Hæc Deus in melius crudelia somnia vertat
 Et jubeat repidos iræta ferre Notos.

ELEGIA V.

Vos tenet, Etruscis manat quæ fontibus
 Unda sub æstivum non adeunda Cai
 Nunc autem sacris Bajarum maxima lympha
 Cum se purpureo vere remittit hiems.

ondum cani nigros læsere capillos,
 ac venit tardo curva senecta pede.
 lem primò nostrum videre parentes,
 Ìm cecidit fato Consul uterque pari.
 l fraudare juvat vitem crescentibus uvis?
 modò nata mala vellere poma manu!
 ite, pallentes undas quicumque tenetis,
 iraque sortiti tertia regna Dei.
 os olim liceat cognoscere campos,
 thæamque ratem, Cimmeriosque lacus;
 mea rugosa pallebunt ora senecta,
 referam pueris tempora prisca senex.
 te utinam vano nequicquam terrear æstu!
 inguent ter quinos sed mea membra dies.
 obis Tuscæ celebrantur numina nymphæ,
 facilis lenta pellitur unda manu.
 te felices, memores & vivite nostri;
 ve erimus, seu nos fata fuisse velint.
 ea nigras pecudes promittite Diti,
 nivei lactis pocula mista mero.

ELEGIA VI.

ANDRÆ Liber, ades: sic sit tibi mystica vitis
 Semper: sic edera tempora vineta feras.
 & ipse meum pariter medicando dolorem:
 pe tuo cecidit munere victus Amor.
 puer, madeant generoso pocula Baccho;
 nobis prona funde Falerna manu.
 rocul durum curæ genus, ire labores:
 ilserit hic niveis Delius alitibus.
 modò proposito dulces faveatis amici,
 eve neget quisquam me duce se comitem.
 si quis vini certamen mite recuset,
 illat cum recto cara puella dolo.

N ij

Ille facit dices animos Deus : ille ferocem
Contudit, & dominæ misit in arbitrium.
Armeniz tigres, & fulvas ille lænas
Vicir, & indomitis mollia corda dedit.
Hæc Amor, & majora valet; sed poscite Bacchi
Munera. Quem vestrum pocula sicca juvant?
Convenit ex æquo, nec torvus Liber in illos,
Qui se, quique unâ vîna jocosa colunt.
Jam venit iratus nimium, nimumque severis.
Qui timet irati Numina magna, bibat.
Quales his pœnas qualis quantusque minetur,
Cadmæ matris præda cruenta docet.
Sed procul à nobis hic sit timor; illaque, si qua est
Quid valeat, læsi sentiat ira Dei.
Quid precor ah demens! venti temeraria vota,
Aeriz & nubes dissipanda ferant.
Quamvis nulla mei superest tibi cura, Neera:
Sis felix, & sint candida fata tua.
At nos securæ reddamus tempora mensæ.
Venit post multos una serena dies.
Hei mihi! difficile est imitari gaudia falsa:
Difficile est tristi fingere mente jocum,
Nec bene mendaci risus componitur ore,
Nec bene sollicitis ebria verba sonant.
Quid queror, infelix? turpes discedite curæ.
Odit Lenæus tristia verba pater.

Juppiter, & ventos irrita ferre jubet.
 Ergo quid toties fallacis verba puellæ
 Conqueror? ite à me seria verba, precor.
 Quam vellem tecum longas requiescere noctes,
 Et tecum longos pervigilare dies,
 Ersida, nec meritò nobis inimica merenti,
 Perfida; sed quamvis perfida, cara tamen!
 Iajada Bacchus amat: cessas, & lente minister?
 Temperet annosum Martia lympa merum.
 Non ego, si fugiat nostræ convivia mensæ
 Ignotum cupiens vana puella torum,
 Ollicitus repetam tota suspirata nocte.
 Tu puer huc, liquidum fortius adde merum.
 Iamdudum Tyrio madefactus tempora nardo
 Debueram fertis implicuisse comas.

ALBII
 TIBULLI
 LIBER IV.

PANEGYRICUS AD MESSALLAM.

E, Messalla, canam. Quanquam me
 cognita virtus
 Terret, ut infirmæ nequeant subsistere
 vires;
 Incipiam tamen. At meritas si carmina
 laudes
 efficiant, humilis tantis sim conditor ædis.
 Nec tua, te præter, chartis intexere quisquam.

Quis tardamve sudem meliùs, celeremve
Jecerit, aut lento perfregerit obvia pile
Aut quis equum celerem arctato compeſci
Poſſit, & effuſas tardo permittere habena
Inque vicem modò directò contendere cyro
Seu libeat curvo brevius contendere gyro
Quis parma, seu dextra velit, seu læva
Sive hac, ſive illac veniat gravis impetu
Amplior, aut ſignata cita loca tangere ſ
Jam ſimul audacis veniant certamina Ma
Adverſiſque parent acies concurrere ſignis
Tunc tibi non deſit faciem componere pu
Seu ſit opus, quadratum acies conſiſtat in
Rectus ut æquatis decurrat frontibus orde
Seu libeat duplicem, ſeu junctum cernere
Dexter uri lævum teneat, dextrumque ſit
Miles, ſitque duplex geminis victoria caſt
At non per dubias errant mea carmina lau
Nam bellis experta cano. Teſtis mihi viſt
Fortis lapidæ miles: teſtis quoque fallax
Pannonius, gelidas paſſim diſſectus in Alj
Teſtis Arupinas & pauper natus in armis
Quem ſi quis videat, vetus ut non fregerit
Terna minùs Pylæ miretur ſecula famæ.

Romanæ subjecit colla catenæ.
 non his contentus eris : majora peractis
 ; compertum est veracibus ut mihi signis ,
 Amythaonius nequeat certare Melampus..
 modo fulgentem Tyrio subtemine vestem
 as , oriente die duce fertilis anni ,
 dior liquidis cum sol caput extulit undis ;
 discordes tenuerunt flamina venti ,
 nec assuetos egerunt flumina cursus.
 apidum placidis etiam mare constitit undis ;
 ac aërias volucris perlabitur auras ,
 adrupes densas depascitur aspera silvas ,
 arguta tuis sunt multa silentia votis.
 et ipse levi vectus per inania curru
 , & cœlo vicinum liquit Olympum ,
 que tuis precibus se præbuit aure ,
 que veraci capite annuit abditus aris.
 cluxit structos super ignis acervos.
 hortante Deo , magnis insistere rebus
 : non iidem tibi sint , aliisque triumphis.
 vicino remorabitur obvia Marte.
 nec latis audax Hispania terris ,
 ra te Tyrio tellus obsessa colono ;
 iâ vel Nilus , vel regia lympha Choaspes
 t , aut rapidus Cyri dementia , Gindes
 Areteos haud una per ostia campos ;
 à regna vago Tomyris finivit Araxe ;
 nec sævis celebrans convivia mensis
 vicinus Phœbo tener arva Padæus ;
 : Histrus , Tanaisque Getas rigat , atque Mosynon.
 horor ? Oceanus ponto quâ continet orbem ,
 ibi adversus regio sese offeret armis.
 et invictus Romano Marte Britannus ,
 interjecto mundi pars altera Sole.
 circumfuso consistit in aëre tellus ,
 que in partes toto disponitur orbe ;
 lux gelido vastantur frigore semper .

Illic & densâ tellus absconditur umbra ,
Et nulla incepto perlabitur unda liquore ;
Sed durata riget densam in glaciemaque , nivem
Quippe ubi non unquam Titan superegerit ortus
At media est Phœbi semper subjecta calori ,
Seu propior terris æstivum fertur in orbem ,
Seu celer hibernas properat decurrere luos.
Non ergo pressa tellus consurgit aratro ;
Nec frugem segetes præbent , nec pabula terræ.
Non illic colit arva Deus , Bacchusve , Ceresve :
Ulla nec exustas habitant animalia partes.
Fertilis hanc inter posita est , interque rigentes ,
Nostraque , & huic adversa solo pars altera nostri
Quas utrinque tenens similis vicinia cœli
Temperat , alter & alterius vires necat ær.
Hinc placidus nobis per tempora vertitur annus.
Hic & colla iugo didicit summittere taurus ,
Et lenta excelsos vitis conscendere ramos ;
Tondeturque seges maturos annua partus ;
Et ferro tellus , pontus confinditur ære.
Quin etiam structis exurgunt oppida muris.
Ergo ubi per claros ierint tua facta triumphos ,
Solut utroque idem diceris magnus in orbe.
Non ego sum satis ad tantæ præconia laudis ;
Ipse mihi non si præscribat carmina Phœbus.
Est tibi , qui possit magnis se accingere rebus

on te deficient nostræ memorare Camœnæ ;
 et solum tibi Pierii tribuentur honores.
 te vel rapidas ausum maris ire per undas,
 dversus hiberna licet tumeant freta ventis.
 te vel solus densis subsistere turmis,
 el parvum *Ætnæ* corpus committere flammæ.
 im quodcumque, tuum est : nostri sit parvula cura,
 t tibi quanta libet, si sit modò, non mihi regna
 ydia, non magni potior sit fama Gylippi,
 osse Meleteas nec mallem vincere chartas.
 quod tibi si versus noster totiusve, minusve,
 el bene sit notus, summo vel ineret in ore ;
 ulla mihi statuent finem te fata canendi.
 Quin etiam mea cùm tumulus contexerit ossa ;
 eu matura dies celerem properat mihi mortem ;
 longa manet seu vita tamen mutata figuram ;
 ieu me finget equum rigidos percurrere campos
 doctum ; seu tardi pecoris sim gloria taurus ;
 livego per liquidum volucris vehar æra penna ;
 n quencunque hominem me longa receperit ætas,
 nceptis de te subtexam carmina chartis.

II.

LAUS SULPITIE AD MARTEM.

S

PITIA
 est tibi culta tuis, Mars magne, Ca-
 lendis.
 Spectatum è coslo, si sapis, ipse veni.
 loc Venus ignoscet : at tu, violente, caveo,
 Ne tibi miranti turpiter arma cadant.
 lius ex oculis, cùm vult exurere Divos,
 Accendit geminas lampadas acer Amor.
 am, quicquid agit, quoquò vestigia movit,
 Componit furtim, subsequiturque decor.

Seu solvit crines, fufis decet eſſe capillis:
Seu comſit, comtis eſt veneranda comis.
Urit, ſeu Tyria voluit procedere palla:
Urit, ſeu nivea candida veſte venit.
Talis in æterno felix Vertumnus Olympo
Mille habet ornatus, mille decenter habet.
Sola puellarum digna eſt, cui mollia caris
Vellera det ſuccis bis madefaſta Tyros;
Poſſideatque, metit quicquid bene olentibus arvis
Cultor odoratæ dives Arabs ſegetis;
Et quaſcunque niger rubro de litore conchas
Proximus Eois colligit Indus equis.
Hanc vos, Pierides, feſtis cantate Calendis,
Et teſtudinea, Phœbe ſuperbe, lyra.
Hoc ſolenne ſacrum multos celebretur in annos.
Dignior eſt veſtro nulla puella choro.

: mihi, tunc placeant silvæ, si, lux mea, tecum
 guar ante ipsas concubuisse plagas.
 : veniat licet ad casses, illæsus abibit,
 : Veneris cupidæ gaudia turbet, aper.
 : sine me sit nulla Venus: sed lege Dianæ,
 iste puer, casta retia tange manu;
 uæcunque meo furtim subrepat amanti,
 cidat in sævas diripienda feras.
 u venandi studium concede parenti,
 : celer in nostros ipse recurre sinus.

I V.

A D P H O E B U M.

[U c ades, & teneræ morbos expelle puellæ:
 Huc ades, intransa, Phœbe superbe, coma-
 de mihi, propera; nec te jam, Phœbe, pigebit
 ormosæ medicas applicuisse manus.
 æ, ne macies pallentes occupet artus,
 eu noceat informis pallida membra color;
 quodcunque mali est, & quicquid triste timemus,
 i pelagus rapidis devehat amnis aquis.
 æc veni, tecumque feras quicunque saporcs,
 quicunque & cantus corpora fessa levant.
 juvenem torque, metuit qui fata puellæ,
 otaque pro domina vix numeranda facit.
 rdum vovet: interdum, quòd langueat illa,
 icit in æternos aspera verba Deos.
 e metum, Cerinthe: Deus non lædit amantes,
 u modò semper ama: salva puella tibi est.
 opus est fletu: lacrymis erit aptius uti,
 i quando fuerit tristior illa tibi.
 nunc tota tua est: te solum candida secun-
 logitat, & frustra credula turba sedet,

A D . C E R I N T H U M .

QUI mihi te, Cerinthe, dies dedit
sanctus,

Atque inter festos semper habendus eri
Te nascente, novum Parca cecinere puel
Servitium; & dederunt regna superba
Uror ego ante alias: juvat hoc, Cerinthe,
Si tibi de nobis mutuus ignis adest.

Mutuus adsit amor; per te dulcissima su
Perque tuos oculos, per Geniumque re
Magne Geni, cape thura libens, votisque
Si modò, cum de me cogitat, ille cali

Quòd si fortè alios jam nunc suspirat am
Tunc precor, infidos, sancte, relinque

Nec tu sis injusta Venus: vel serviat æqui
Vinctus uterque tibi, vel mea vincla le
Sed potiùs valida teneamur uterque cates
Nulla queat posthac nos soluisse dies.

Opat idem juvenis, quod nos; sed testi

Nam pudet hæc illum dicere verba pal
At tu, Natalis quoniam Deus omnia sen
Annue; quid refert. clamne. balamne

VI.

A B J U N G E N T.

ATALIS Juno, sanctos cape thuris acervos,
Quos tibi dat tenera docta puella manu.
ibi est hodie; tibi se latissima comsit,
et ut ante tuos conspicienda focos.
idem ornandi causas tibi, Diva, relegat
tamen, occultè cui placuisse velit.
sancta, fave, ne nox divellat amantes:
juveni, quæso, mutua vincula para.
ne compones: ulli non ille puellæ
vire, aut cuiquam dignior illa viro.
ossit cupidos vigilans deprendere custos,
indique vias mille ministret Amor.
purpureaque veni perlucida palla.
tibi sit libo, ter, Dea casta, mero.
sit & gnata mater studiosa, quod optet:
aliud tacta jam sibi mente rogat.
ut celeres urunt altaria flammæ;
licet quamvis, sana fuisse velit.
veni grata, adveniet cum proximus annus,
idem votis jam vetus adsit amor.

VII.

SULPITIA LOQUITUR

TANDEM venit Amor, qualem texissè
Quàm nudâsse alicui, sit mihi fas
Exorata meis illum Cytherea Camœnis
Attulit in nostrum, deposuitque sinum
Exsolvit promissâ Venus: mea gaudia na
Dicitur si quis non habuisse suam.
Non ego signatis quidquam mandare tabe
Ne legat id nemo, quàm meus antè, v
Sed peccâsse iuvat; vultus componere fas
Tædet, cum digno digna fuisse ferar.

VIII.

IX.

DE NATALI DIE.

iter ex animo sublatum triste puellæ,
 atali Romæ jam licet esse tuo.
 is ille dies nobis natalis agatur,
 nec opinanti nunc tibi fortè venit.

X.

PITIA AD CERINTHUM.

ATUM est, securus multùm quòd jam mihi
 de me
 itis subitò, nec male inepta eadam.
 cura togæ potior, pressumque quasillo
 um, quàm Servi filia Sulpitia.
 sunt pro nobis, quibus illa doctori est,
 dam ignoto, maxima causâ, toro.

XI.

AD CERINTHUM.

NE tibi, Cerinthe tuæ placiture puellæ,
 cui mea nunc vexat corpora fessa calor
 o non aliter tristes evincere morbos
 rim, quàm te si quoque velle putem.

Nam mihi quid prosit morbos evincere? quid tu
Nostra potes lento pectore ferre mala?

XII.

A D E U N D E M.

NE tibi sim, mea lux, æquè tam fervida cura,
Ac videor paucos ante fuisse dies;
Si quidquam tota commisi stulta juventa,
Cujus me fatear poenituisse magis,
Hesternam quàm te solum quòd nocte reliqui,
Ardorem cupiens dissimulare meum.

XIII.

L I B E R Q U A R T U S. 163

ut sola ante alios est mihi magna Deos.
facio demens? heu, heu mea pignora cedo.
ravi stultè: proderit iste timor.
tu fortis eris, nunc tu me audaciùs ures:
et peperit misero garrula lingua malum.
faciam quodcumque voles; tuus usque manebo,
et fugiam notæ servitium dominæ.
eneris sanctæ confidam vincens ad aras.
et notat injustos, supplicibusque favet.

X I V.

D E I N F A M I A S U B P U E L L A .

U M O R ait crebrò nostram peccare puellam.
Nunc ego me surdis auribus esse velim.
ina non hæc sunt nostro sine ficta dolore.
id miserum torques? rumor acerbe, tace.

X V.

A D P R I A P U M .

E X P R I A P E I S .

I L L I C U S ærari quondam, nunc cultor agelli,
Hæc tibi Perspectus templa, Priape, dico.
quibus officiis, si fas est, sancte, paciscor,
liduus custos ruris ut esse velis:
obus ut si quis nostrum violârit agellum;
me tû; sed taceo: scis, puto, quod sequitur.

XVI.

AD PRIAPUM.

DE LNERTIA INGUINI

QUID hoc novi est? quid ira nunciat Deum
 Silente nocte candidus mihi puer.
 Tepente cùm jaceret abditus sinu,
 Venus fuit quieta; nec viriliter
 Iners senile penis extulit caput.
 Placet, Priape? qui sub arboris coma
 Sacrum soles revincte pampino caput
 Ruber sedere cum rubente fascino.
 At, ô Tripalle, sæpe floribus novis
 Tuas sine arte deligavimus comas;
 Abegimusque voce sæpe, cùm tibi.
 Senexve corvus, impigerve gracculus
 Særum feriret ore corneo caput.
 Vale, nefande destitutor inguinum;
 Vale, Priape: debeo tibi nihil.

Jacebis inter arva squalidus situ;

Canisove fœdus usque imminger. aut tibi

naque pelle, tectus annuo gelu
 theosus obsidet fores litus.
 i hæc paratur; ut tuum ter, & quater
 et profunda fossa lubricum caput.
 ebbit æger, aut languentior cubes,
 eris usque, donec, ah miser, miser,
 plexque, quadruplexque compleas specum.
 erbia ista proderit nihil; simul
 um sonante merferis caput luto.
 d est, iners? pigetne lentitudinis?
 ebbit hoc inultus auferas semel.
 ille cum redibit aureus puer,
 ul sonante senseris iter pede,
 entè nervus excitet libidinem,
 nquies inguina arrigat tumor.
 ue hinnitare cesset, usque dum mihi
 us jocosa molle ruperit latus.

XVII.

OMITII MARSI DE MORTE TIBULLI.

E quoque Virgilio comitem non æqua, Tibulle,
 Mors juvenem campos misit ad Elysios:
 oret, aut elegis molles qui fleret amores,
 ut caneret forti regia bella pede.

DE MORTE TIBULL

EX LIB. IV. AMOR. ELEG

MEMNONA si mater, mater ploravi
Et tangunt magnas tristitia fata I
Flebilis indignos, elegia, solve capillos.
Ah, nimis ex vero nunc tibi nomen e
Ille tui vates operis, tua fama Tibullus,
Ardet in extracto corpus inane rogo.
Ecce puer Veneris fert everfamque phare
Et fractos arcus, & sine luce facem.
Aspice, demissis ut eat miserabilis alis,
Pectoraque infesta tundat aperta manu.
Excipiunt lacrymas sparsi per colla capilli
Oraque singultu concutiente sonant.
Fratris in Aeneæ sic illum funere dicunt
Egressum tectis, pulcher Iule, tuis.
Nec minus est confusa Venus moriente Ti
Quàm juveni rupit cum ferus inguen a
At sacri vates, & Divum cura vocamur;

Vacuaque pellè, tectus annuo gelu
 Araneosus obsidet fores situs.
 Tibi hæc paratur; ut tuum ter, & quater
 Voret profunda fossa lubricum caput.
 Licebit æger, aut languentior cubes,
 Tereris usque, donec, ah miser, miser,
 Triplexque, quadruplexque compleas specum.
 Superbia ista proderit nihil; simul
 Vagum sonante merferis caput luto.
 Quid est, iners? pigetne lentitudinis?
 Licebit hoc inultus auferas semel.
 Sed ille cum redibit aureus puer,
 Simul sonante senseris iter pede,
 Repentè nervus excitet libidinem,
 Et inquietus inguina arrigat tumor.
 Neque hinnitare cesset, usque dum mihi
 Venus jocosâ molle ruperit latus.

XVII.

DOMITII MARSI DE MORTE TIBULLI.

TE quoque Virgilio comitem non æqua, Tibulle,
 Mors juvenem campos misit ad Elysios:
 Ne foret, aut elegis molles qui fleret amores,
 Aut caneret forti regia bella pedes.

EX. AURELIUS
ROPERTIUS.

168 ALB. TIBULLI LIB. IV.

Tempora cum Calvo, docte Catullé, tuo.
Tu quoque, si falsum est temerati crimen amici
Sanguinis, atque animæ prodige Galle tuæ,
His comes umbra tua est; si qua est modò corp
umbra,
Auxisti numeros, culte Tibulle, pios.
Ossa quæta precor tuta requiescere in urna,
Et sûr humus cineri non onerosa tuo.

**SEX. AURELIUS
PROPERTIUS.**

*Sæpe suos Solitus recitare
Propertius ignis.*

PROPERTII

ELEGIARUM

LIBRI IV.

AD OPTIMOS CODICES

NUNC DENUO EMENDATI.

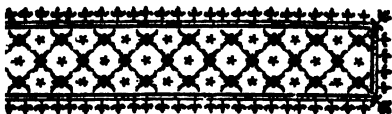
PARISIIS,

typis J. BARBOU, viâ San-Jacobi.

M. DCC. LIV.

12

ITA PROPERTII

LIBRO III. DE POETIS LATINIS PETRI CRINITI.

x. Aurelius Propertius ex Mevania oppido iundus, quod in Umbria est: hoc enim & ipse alicubi testatur, sicuti cum ipsam Umbriam ni Callimachi patriam vocat:

nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi:

et qui scribant ejus patrem equestri dignitate im, ac Triumvirali potestate fuisse, tum inter nnumeratum, qui L. Antonium secuti (Peru-
na) ex Octavii Cæsaris autoritate ad aram Di-
ii perducti, ibidem occisi fuerunt. Illud om-
onstat, Aurelium hunc Propertium, magna ex
amissis bonis, Romam se recepisse, cum pa-
suum in tenera adhuc ætate amississet, quod
tribus apparet:

ice me, cui parva domus fortuna relicta est,
sullus & antiquo Marte triumphus avi.

Et alibi clarius:

ique legisti, non illa ætate legenda
tris; & in tenues cogeris ille Lares.
n tua cum multi versarent rura juvenos,
abstulit exultas pertica tristis opes.

P ij

Mox ubi bulla rudi demissa est aurea colla
 Matris & ante deos libera sumpta toga
 Tum mihi pauca suo de carmine dicat A
 Et vetat infano verba tonare foro.

In Urbe autem brevi nominis celebritater
 tus est, cum ingenii comitate, tum elegan-
 tiam. Mecronati & Cor. Gallo maxime ;
 fuit, quod uterque poetæ studiis, & doctæ
 similitudine professionis faverent. Ovidium &
 Tibullum & Bassum inter principes amicos
 ad quos de suis caloribus & puellæ ingenio
 scripsit. C. verò Plinius in Epistola ad Ro-
 Paulum refert, Passienum in scribendis eleg-
 ditum habuisse inter suos majores Propertiu-
 que id, inquit, Passieno gentile est : nam &
 dem municipio est quo Propertius ; unde mi-
 studium Passieno fuit, calores Propertii, atque
 nium suo carmine exprimere, cum in elegiis
 quit Plinius) foret egregius, atque præcipu-
 pertius. Libros quatuor elegiarum compos-
 quibus ferè suos calores, & Hostiæ laudem,
 nam celebrat. Nam puellam Hostiam miro
 affectu exarsit, quam mutato nomine (ut est
 L. Apuleius) Cynthiam appellare maluit ;
 Sidonius Apollinaris sic ad Mesperum scribi-
 mineris, inquit, quod sæpe versum Corinna &
 Nasone complevit, Lesbia cum Catullo, C
 cum Getulio, Argentaria cum Lucano, & C
 cum Propertio, Delia cum Tibullo. Callin
 præcipuè, Cyrenum Mimnermum, & Phileta
 eos poetæ in carmine secutus est, quorum r
 comitem se profitetur : nam ut illi apud Gr
 Elegia consensu omnium præstiterunt, ita
 tius quidem apud Latinos, eorum imitatio
 mas videtur quorundam iudicio consecutu-
 autem Quintilianus censor in literis æcerim

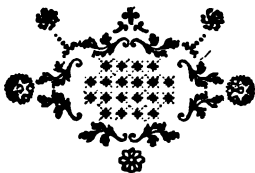
in maximè commendaverit, non deesse ra-
quit, qui Propertium malint, cum sit Ovidius
r, Gallus in elegia durior. Ovidius certè cum
ipso Propertio agat, blandum, teneram ac
appellat, multùmque illius carmini semper
; cum eundem poetam suos ignes recensèn-
liret:

suos solitus recitare Propertius ignes,
re sodalitii qui mihi junctus erat.

c Val. Martial. Propertii ingenio, & amori-
imùm tribuit, tum eo maximè loco quo Galli-
em, Tibulli Nemesim, & Lesbiam Catulli
; nam & in Apophoretis sic de eodem:

ria facundi carmen juvenile Properti
cepit famam, nec minùs ipsa dedit.

bitu ejus parùm compertum. Quidam scri-
illum annos alterum & XL. natum periisse.
verò Propertium fuisse Fulgentius ostendit,
ibro ad Calcidium de prisco sermone verba
Propertio refert: Catillata geris vadimonia
n prostibulum.

ALIA PROPERTII

VITA

PER MICH. MAITTAIRE.

UMBER ex Mevania oppido, vel potius *Affia* vel *Esuvia*, oriundus, Patre equestris dignitatis potestatisque triumviralis, Lucium Antonium secuto, & ad Divi Julii Aram, cum Propertius tenera adhuc ætate esset, occiso. Post cujus interitum magna ex parte amissis bonis Romam se contulit. Ejus municeps Paulus Palsienus eques, & elegorum scriptor, ab eo genus duxit. Callimachi, Mimnermi, & Coi Philetæ fuit imitator, unde se Romanum Callimachum vocat. Poëta lascivus, tener, blandi oris, à quibusdam Tibullo prælatus, suos ignes Ovidio, cui sodalitiis jure erat junctus, sæpe recitavit; Mæcenati & Corn. Gallo acceptus, Tibullo & Bassio amicus. Elegiarum quatuor composuit libros, in quibus suos calores, & Hostiæ, quam mutato nomine Cyn-

SEX. AURELII
PROPERTII
LIBER I.

ELEGIA PRIMA.

AD TULLUM.

CYNTHIA prima suis miserum me
cepit ocellis

Contactum nullis antè cupidinibus.

Tum mihi constantis deiecit lumina
fastus,

Et caput impositis pressit Amor pe-
dibus.

onec me docuit castas odisse puellas

Improbis, & nullo vivere consilio.

mihi jam toto furor hic non deficit anno,

P iij)

His tu semper eris nostræ gratissima
Tædia dum miseræ sint tibi luxuri

E L E G I A I I I.

A D C Y N T H I A

QUALIS Theſea jacuit cedente
Languida deſertis Gnoſia lito
Qualis & accubuit primo Cephœia ſo
Libera jam duris cotibus Androm
Nec minùs aſſiduis Edonis feſſa chori
Qualis in herboſo concidit Apidan
Talis viſa mihi mollem ſpirare quiet
Cynthia, non certis nixa caput m
Ebria cùm multo traherem veſtigia E
Et quaterent ſera nocte facem puer
Hanc ego, nondum etiam ſenſus dep
Molliter impreſſo conor adire toro
Et quamvis duplici correptum ardore
Hæc Amor, hæc Liber, durus uter
Subjeſto leviter poſitam tentare lacer
Oſculaque admota ſumere, & arm
Non tamen auſus eram dominæ turb
Expertæ metuens turgia ſaviriæ

tibi insolitos portarent visa timores,
 quis invitam cogeret esse suam:
 iverſas percurrens Luna feneftras,
 moraturis ſedula luminibus,
 itos levibus radiis patefecit ocellos.
 in molli fixa toro cubitum:
 te noſtro referens injuria lecto,
 uſ clauſis expulit è foribus.
 ubi longa meæ conſumpſti tempora noctis,
 idus exactis, hei mihi, ſideribus!
 n tales producas, improbe, noctes,
 iſeram quales ſemper habere jubes.
 addo purpureo fallebam ſtamine ſomnum,
 ſ & Orpheæ carmine feſſa lyræ.
 a graviter mecum deſerta querebar
 io longas ſæpe in amore moras:
 : jucundis lapſam Sopor inipulit aliſ.
 ut lacrymis ultima cura meiſ.

ELEGIA IV.

AD BASSUM.

o mihi tam multas laudando, Baſſe, puellas.
 Mutatum domina cogis abire mea?
 : non pateris, vitæ quodcumque ſequetur,
 nagis aſſueto ducere ſervitio?
 Antiopæ formam Nycteidos, & tu
 næ referas laudibus Hermionæ,
 numque tulit formoſi temporis ætas:
 ia non illas nomen habere ſinet.
 ſi levibus fuerit collata figuris,
 or duro iudice turpis eat.
 forma mei pars eſt extrema furoriſ:
 najora, quibus, Baſſe, perire juvat:

Impetrans coeet. & multis decus artibus, & quæ
 Ganata suo tacta iungere vale libet.
 Quo magis & notros contemnas solvere amores,
 Hoc magis accepta fallit uterque fide.
 Non impone feret: sciet hæc infama puella,
 Ex tibi nec tacitis vocibus hostis erit.
 Nec tibi me post hæc committet Cynthia, nec!
 Queret: erit tanti criminis illa memot.
 Et te circum omnes alias irata puellas
 Disferet: heu nullo limine carus eris!
 Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
 Et quicumque facer, qualis ubique, lapis.
 Non ullo gravius tentatur Cynthia damno,
 Quam sibi cum rapto cessat amore Deus,
 Principæ nostri. Maneat sic semper, adoro:
 Ne quicquam ex illa, quod querar, invenian

E L E G I A V.

A D G A L L U M.

INVIDE, tu tandem voces compesce molestas
 Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.
 Quid tibi vis, infans? meos sentias furorac?

Et tremulus mœstis orietur fletibus horror,
Et timor informem ducet in ore notam;
Et quæcumque voles fugient tibi verba querenti;
Nec poteris qui sis, aut ubi, nôsse miser.
Tum grave servitium nostræ cogère puellæ
Discere, & exclusum quid sit abire domum.
Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
Aut cur sim toto corpore nullus ego.
Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti:
Nescit amor priscis cedere imaginibus.
Quòd si parva tuæ dederis vestigia culpæ,
Quàm citò de tanta nomine rumor eris?
Non ego tum potero solatia ferre roganti,
Cum mihi nulla mei sit medicina mali.
Sed pariter miseri socio cogemur amore
Alter in alterius mutua flere sinu.
Quare, quid possit mea Cynthia, desine, Galle,
Querere: non impunè illa rogata venit.

ELEGIA VI.

AD TULLUM.

NON ego nunc Hadriæ vereor mare noscere tecum,
Tulle, neque Egæo ducere vela salo:
Cum quo Riphæos possum conscendere montes,
Ulteriusque domos vadere Memnonias.
Sed me complexæ remorantur verba puellæ,
Mutatoque graves sæpe colore preces.
Illa mihi totis argurat noctibus ignes,
Et queritur nullos esse relicta Deos.
Illa meam mihi se jam denegat, illa minatur,
Quæ solet ingrato tristis amica viro.
His ego non horam possum durare querelis,
Ah pereat, si quis lentus amare potest!

An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
Atque Asiæ veteres cernere divitias;
Ut mihi deducta faciat convicia puppi
Cynthia, & insanis ora notet manibus;
Osculaque opposito dicar sibi debita vento,
Et nihil infido durius esse viro?
Tu patrui meritas conare anteire secures,
Et vetera oblitis jura refer sociis.
Nam tua non ætas unquam cessavit Amori;
Semper at armatæ cura fuit patriæ.
Et tibi non unquam nostros puer iste labores
Afferat, & lacrymis omnia nota meis.
Me sine, quem semper voluit Fortuna jacere,
Hanc animam extremæ reddere nequitiz.
Multi longinquo periere in amore libenter,
In quorum numero me quoque terra tegat.
Non ego sum laudi, non natus idoneus armis:
Hanc me militiam fata subire volunt.
At tu, seu mollis quæ tendit Ionia, seu quæ
Lydia Pæctoli tingit aratra liquor;
Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
Ibis, & accepti pars eris imperii.
Tum tibi si qua mei veniet non immemor hora,
Vivere me duro fidere certus eris.

tantum ingenio, quantum servire dolori
rogor, & ætatis tempora dura queri.
nihil conteritur vitæ modus: hæc mea fama est:
ne cupio nomen carminis ire mei.
audent doctæ solum placuisse puellæ,
ntice, & injustas sæpe tulisse minas.
egat assidue post hæc neglectus amator,
profunt illi cognita nostra mala.
uoque si certo puer hic concusserit arcu,
iod nolim nostros evoluisse Deos;
è castra tibi, longè miser agmina septem
bis in æterno surda jacere situ;
ultra cupies mollem componere versum,
c tibi subiciet carmina ferus Amor.
me non humilem mirabere sæpe poetam:
ne ego Romanis præferar ingeniis.
poterunt juvenes nostro reticere sepulcro:
doris nostri magne poetæ, vale.
ave nostra tuo contemnas carmina fastu.
pe venit magno fœnore tardus Amor.

ELEGIA VIII.

A D CYNTHIAM.

UNE igitur demens? ne te mea cura moratur?
An tibi sum gelida vilior Illyria?
si jam tanti, quicumque est iste, videtur,
sine me vento quolibet ire velis?
audire potes vesani murmura ponti
rtis, & in dura nave jacere potes?
edibus teneris positas fulcare pruinas?
potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
nam hibernæ duplicentur tempora brumæ,
sit iners tardis navita Vergiliis!

Quin ego, vita, tuo limine vera querar.
Nec me deficiet nautas rogitare citatos:
Dicite, quo portu clausa puella mea est:
Et dicam, licèt Attraciiis confidat in oris,
Et licèt Eleis, illa futura mea est.
Hic erit: hic jurata manet: rumpantur ini
Vicinus: assiduas non tulit illa preces.
Falsa licet cupidus deponat gaudia livor:
Destitit ire novas Cynthia nostra vias.
Illi carus ego: per me carissima Roma
Dicitur; & sine me dulcia regna negat.
Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
Et quocumque modo maluit esse mea,
Quàm sibi dotata regnum vetus Hippodan
Et quas Elis opes antè parârat equis.
Quamvis magna daret, quamvis majora d
Non tamen illa meos fugit avara sinus.
Hanc ego non auro, non Indis flectere cor
Sed potui blandi carminis obsequio.
Sunt igitur Musæ, neque amanti tardus A
Queis ego fretus amo. Cynthia rara me
Nunc mihi summa licet contingere fidera;
Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.
Nec mihi rivalis certos subducet amores.
Ista meam nôrit gloria canitiem.

ELEGIA IX.

AD PONTICUM SUUM.

ETIAM tibi venturos, irrisor, amores,
Nec tibi perpetuò libera verba fore.
Es, supplexque venis ad jura puellæ,
Si nunc quovis imperat empta modo.
: Chaoniæ vincant in amore columbæ
e, quos juvenes quæque puella domet.
x & lacrymæ meritò fecère peritum :
e utinam posito dicar amore rudis !
bi nunc misero prodest grave dicere carmen,
Amphioniæ mœnia flere lyræ ?
amore valet Mimnermi versus Homero :
una mansuetus lenia quærit Amor.
o, & tristes istos depone libellos,
ne, quod quævis nosse puella velit.
non esset facilis tibi copia ? nunc tu
us medio flumine quæris aquam.
n. etiam palles, vero nec tangeris igni.
est venturi prima favilla mali.
agis Armenias cupies accedere tigres,
agis infernæ vincula nôsse rotæ ;
ueri toties arcum sentire medullis,
hil iratæ posse negare tuæ.
Amor cuiquam faciles ita præbuit alas,
on alterna prefferit ille manu.
decipiat, quòd sit satis illa parata.
is illa subit, Pontice, si qua tua est.
ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
vigilare alio nomine cedat Amor.
n antè pater, donec manus attigit ossa.
quis es, assiduas aufuge blanditias.

Illis & filices, & possunt cedere quercus:

Nedum tu possis, spiritus iste levis.

Quare, si pudor est, quàm primum errata fatere:

Dicere, quo pereas, sæpe in amore juvar.

E L E G I A X.

A D G A L L U M.

O JUCUNDA quies, primo cùm testis amod
Assueram vestris conscius in lacrymis!

O noctem meminisse mihi jucunda voluptas!

O quoties votis illa vocanda meis!

Cùm te complexa morientem, Galle, puella

Vidimus in longam ducere verba moram.

Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos;

Et mediis cœlo Luna ruberet equis;

Non tamen à vestro potui secedere lusu,

Tantus in alternis vocibus ardor erat.

Sed quoniam non es veritus concedere nobis,

Accipe commissæ munera lætitiæ.

Non solum vestros didici reticere dolores;

Est quiddam in nobis majus, amice, fide.

Possum ego diviser iremque coniungere amantes.

At quo sis humilis magis, & subiectus Amori,
 Hoc magis effectū sæpe fruire bono.
 Te poterit felix una remanere puella,
 Qui nunquam vacuo pectore liber erit.

ELEGIA XI.

AD CYNTHIAM.

ECQUID te mediis cessantem, Cynthia, Baiis,
 Quæ jacet Herculeis semita litoribus,
 Et modò Thesproti mirantem subdita regno,
 Et modò Misenis æquora nobilibus,
 Nostri curâ subit memores ah ducere noctes?
 Ecquis in extremo restat amore locus?
 An te nescio quis simulatis ignibus hostis
 Sustulit è nostris, Cynthia, carminibus?
 Atque utinam magè te remis confisa minutis
 Parvula Lucrina cymba moretur aqua:
 Aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda
 Alterpæ facilis cedere lympha manu;
 Quàm vacet alterius blandos audire susurros
 Molliter in tacito litore compositam:
 Ut solet amoto labi custode puella
 Perfida, communes nec meminisse Deos!
 Non quia perspecta non es mihi cognita fama;
 Sed quòd in hac omnis parte timetur amor,
 Ignoscas igitur, si quid tibi triste libelli
 Attulerint nostri: culpa timoris erit.
 An mihi sit major caræ custodia matris?
 Aut sine te vitæ cura sit ulla meæ?
 Tu mihi solandomus, tu, Cynthia, sola parentes;
 Omnia tu nostræ tempora lætitiæ.
 Seu tristis veniam, seu contrà lætus amicis:
 Quidquid ero, dicam, Cynthia causa fuit.

Q ij

Q U I D mihi desidiæ non cessas finge
Quodd faciat nobis conscia Roma
Tam multa illa meo divisa est millia lætæ
Quantum Hypanis Veneto dissidet Eri
Nec mihi consuetos amplexu nutrit amæ
Cynthia, nec nostra dulcis in aure so-
Olim gratus eram : non illo tempore cu-
Contigit, ut simili posset amare fide.
Invidiæ fuimus : num me Deus obruit ?
Læta Prometheis dividit herba jugis ?
Non sum ego, qui fueram : mutat via lo-
Quantus in exiguo tempore fugit Amæ
Nunc primum longas solus cognoscere n-
Cogor, & ipse meis auribus esse grav
Felix qui potuit præsentî flere puellæ :
Non nihil aspersis gaudet Amor lacry-
Aut si despectus potuit mutare calores ;
Sunt quoque translato gaudia servitio.
Mî neque amare aliam, neque ab hac disci
Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit

ELEGIA XIII.

AD GALLUM.

quod sæpe soles, nostro letabere casu,
Galle, quod abrepto solus amore vacem.
ipse tuas imitabor, perfide, voces?
te te nunquam, Galle, puella velit.
bi deceptis augetur fama puellis,
is & in nullo quæris amore moram;
in quadam tardis pallescere curis
is, & primo lapsus adire gradu.
tillarum contempti perna doloris:
arum miseras exiget una vices.
vulgares istos compescet amores;
ova quærendo semper amicus eris;
non rumore malo, non augure doctus;
ego: me, quæso, teste negare potes?
o te toto vinctum languescere collo,
re injectis, Galle, diu manibus;
re optatis animam deponere labris;
deinde meus celat, amice, pudor.
o complexus potui diducere vestros:
is erat demens inter utrosque furor.
Amonio Salmonida mistus Enipeo,
rius facili pressit amore Deus;
coelestem flagrans amor Herculis Heben
in Oetæis gaudia prima jugis.
s omnes potuit præcurrere amantes:
tibi non tepidas subdidit illa faces;
i præteritos passa est succedere fastus;
inet abduci: te tuus ardor aget.
tum; cum sit Jove digna, & proxima Lede,
de partu, gratior una tribus.

Illa sit Inachiis & blandior Heroïnis:

Illa suis verbis cogat amare Jovem.

Tu verò, quoniam semel es periturus amore,

Urere; non alio lumine dignus eras.

Quæ tibi sit felix, quoniam novus incidit error;

Et quodcunque voles, una sit ista tibi.

E L E G I A X I V .

A D T U L L U M .

TU licet abjectus Tiberina molliſſet unda
 Lesbia Mentoreo vina bibas opere;
 Et modò tam celores mireris currere lincres,
 Et modò tam tardas funibus iſe rates;
 Et nemus omne ſatas intèndat vertice ſilvas,
 Urgetur quantis Caucaſus arboribus:
 Non tamen iſta meo valeant contendere amor.
 Nescit Amor magnis cedere divitiis.
 Nam ſive optatam mecum trahit illa quietem,
 Seu facili totum ducit amore diem;
 Tum mihi Pactoli veniunt ſub teſta liquores,
 Et legitur rubris gemma ſub æquoribus;
 Tum mihi ceſſuros ſpondent mea gaudia reges:

ELEGIA XV.

AD CYNTHIAM.

SÆPE ego multa tuæ levitatis dura timebam;
Hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.
aspice me quanto rapiat Fortuna periclo:
Tu tamen in nostro lenta timore venis.
et potes externos manibus componere crines,
Et longa faciem quærere desidia;
Iec minus Eois pectus variare lapillis,
Ut formosa novo quæ parat ire viro!
et non sic Ithaci digressu mota Calypso
Desertis olim flevrat æquoribus.
Iustos illa dies incomptis mœsta capillis
Sederat, injusto multa locuta salo;
et, quamvis nunquam posthac visura dolebat,
Illa tamen longæ conscia lætitiæ.
Iphesibœa suos ulta est pro conjuge fratres,
Sanguinis & cari vincula rupit Amor.
Iec sic Alconidem rapientibus anxia ventis
Hypsipyle vacuo constitit in thalamo.
Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
Ut semel Amonio tabuit hospitio.
Conjugis Evadne miseros elata per ignes,
Occidit, Argivæ fama pudicitie.
Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
Tu quoque uti fieres nobilis historia.
Desine jam revocare tuis perjuræ verbis,
Cynthia, & oblitos parce movere Deos.
Audax ah nimidum, nostro dolitura periclo,
Si quid fortè tibi durius inciderit.
Multa prius vasto labantur flumina ponto,
Annus & inversas duxerit antè vices;

Quàm tua sub nostro mutetur
 Sis quodcumque voles, non
 Quàmve mihi viles isti videan
 Per quos sæpe mihi credita
 Hos tu jurabas, si quid menti
 Ut tibi suppositis excideren
 Et contra magnum potes hos
 Nec tremis admittæ conscia
 Quis te cogebat multos paller
 Et fletum invitis ducere luri
 Queis ego nunc pereo, similes
 O nullis tutum credere blat

E L E G I A

V E R B A J A N U Æ C O

QUÆ fueram magnis olim
 Janua Tarpeia nota per
 Cujus inaurati celebrârunt lin
 Captorum lacrymis humida
 Nunc ego nocturnis potorum
 Pulsata indignis sæpe quero
 Et mihi non desunt turpes pe
 Semper, & exclusi signa jan

inquam referata meos admittis amores,
ia furtivas reddere mota preces?
e finis erit nostro concessa dolori?
is & in tepido limine somnus erit?
diæ noctes, me sidera prona jacentem,
idaque Eoo me dolet aura gelu.
humanos nunquam miserata labores,
ondes tacitis mutua cardinibus.
am trajecta cava mea vocula rima,
illas dominæ vertat in auriculas!
& saxo patientior illa Sicano,
cæt & ferro durior, & chalybe;
men illa suos poterit compescere ocellos,
et & invitis spiritus in lacrymis.
aoet alterius felici nixa lacerto;
sea nocturno verba cadunt Zephyro.
sola mei, tu maxima caussa doloris,
meis nunquam, janua, muneribus:
ulla meæ læsit petulantia linguæ,
solet iratus dicere trita loco:
tam longa raucum patiare querela
itas trivio pervigilare moras.
sepe novo deduxi carmina versu,
laque impressis nixa dedi gradibus.
tos quoties verti me, perfida, postes;
taque occultis vota tuli manibus?
e, & si quæ miseri novistis amantes,
atutinis obstrepit alitibus.
nunc dominæ vitiis, & semper amanti
bus, æterna differor invidia.

Ominat: ingrato litore vota cadunt
Quin etiam absenti profunt tibi, Cyn
Aspice quàm sævas increpat aura m
Nullane placatæ veniet fortuna procel
Hæccine parva meum funus arena t
Tu tamen in melius sævas converte q
Sat tibi sit pœnæ nox, & iniqua va
An poteris siccis mea fata reponere oc
Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu
Ah pereat, quicumque rates, & vela
Primus, & invito gurgite fecit iter.
Nonne fuit melius dominæ pervincere
(Quamvis dura, tamen rara puella
Quàm sic ignotis circumdata litora sibi
Cernere, & optatos quærere Tynda
Illic si qua meum sepelissent fata dolo
Ultimus & posito stare amor lapis
Illa meo caros donâset funere crines,
Molliter & tenera poneret ossa rosa
Illa meum extremo clamâset pulvere
Ut mihi non ullo pondere terra fore
At vos æquoreæ formosa Doride natæ
Candida felici solvite vela chorp.
Si quandò vestras labens Amor attigit

ELEGIA XVIII.

DE CYNTHIÆ FASTU ET LEVITATE.

IÆc certe desertæ loca, & taciturna querenti,
Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
Licet occultos proferre impunè dolores,
Si modò sola queant saxa tepere fidem.
Ide tuos primùm repetam, mea Cynthia, fastus?
Quod mihi das flendi, Cynthia, principium?
Si modò felices inter numerabar amantes,
Nunc in amore tuo cogor habere notam.
Id tantum morui? quæ te mihi crimina mutant?
An nova tristitiæ causâ puella tuæ?
: mihi te referas levis, ut non altera nostro
Limine formosos intulit ulla pedes.
Iamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
Non ita sæva tamen venerit ira mea;
: tibi sim meritò semper furor, & tua flendo
Lumina dejectis turpia sunt lacrymis.
n quia parva damus mutato signa calore?
Et non ulla meq̃ clamat in ore fides?
os eritis testes, si quos habet arbor amores,
Fagus, & Arcadio pinus amata Deo.
h quoties teneras resonant mea verba sub umbras,
Scribitur & vestris Cynthia corticibus!
n, tua quæ peperit nobis injuria, curâs,
Quæ solum tacitis cognita sunt foribus?
omnia consuevi timidus perferre superbæ
Jussa, neque arguto facta dolore queri:
ro quo, Dî, vivi fontes, & frigida rupes,
Et datur inculto tramite dura quies;
:t quodcumque meæ possunt narrare querelæ,
Cogor ad argutas dicere solus aves.

Sed qualiscumque es, resonant mihi, Cynthia, silv
 Nec deserta tuo nomine saxa vacant.

E L E G I A X I X .

A D C Y N T H I A M .

NON ego nunc tristes vereor, mea Cynthia
 manes,
 Nec motor extremo debita fata rogo:
 Sed ne fortè tuo careat mihi funus amore;
 Hic timor est ipsis durior exequiis.
 Non adeò leviter nostris puer hæsit ocellis,
 Ut meus oblito pulvis amore vacet.
 Illic Phylacides jucundæ conjugis heros
 Non potuit cæcis immemor esse locis:
 Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis,
 Thestatis antiquam venerat umbra domum.
 Illic quidquid ero, semper tua dicar imago:
 Trajicit & fati-licora magnus Amor.
 Illic formosæ veniant chorus heroïnæ,
 Quas dedit Argivis Dardana præda viris;
 Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
 Gravior; & tellus hoc ita justa sinat.

ELEGIA XX.

AD GALLUM.

I Oc pro continuo te, Galle, monemus amore,
 Id tibi ne vacuo defluat ex animo:
 pe imprudenti fortuna occurrit amanti;
 Crudelis Minyis dixerit Ascanius.
 : tibi non iſtra ſpeciem, non nomine diſpar
 Thiodamanteo proximus ardor Hylæ.
 ſic tu, ſive leges umbroſæ flumina ſilvæ,
 Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes;
 re Gigantea ſpatiabere litoris ora,
 Sive ubicumque vago fluminis hoſpitio;
 mpharum ſemper cupidas defende rapinas:
 Non minor Aufoniis eſt amor in Dryafin,
 : tibi ſit duros montes, & frigida ſaxa,
 Galle, neque expertos ſemper adire lacus:
 æ miſer ignotis error perpeſſus in oris
 Herculis indomito fleverat Aſcanio.
 umque ferunt olim Pagasæ navalibus Argo
 Egreſſam longè Phafidos iſſe viam;
 jam præteritis labentem Arhamantidos undis
 Myſorum ſcopulis applicuiſſe ratem.
 c matuſ heroum placitis ut conſtitit oris,
 Mollia compoſita litora fronde tegit.
 comes invicti juvenis proceſſerat ultra
 Raram ſepoſiti quærere fontis aquam.
 mc duo ſectati fratres, Aquilonia proles,
 Hunc ſuper & Zethes, hunc ſuper & Calais,
 ſcula ſuſpenſis inſtabant carpere palmis,
 Oſcula & alterna ferre ſupina fuga.
 e ſub extrema pendens ſecluditur ala,
 Et volucres ramo ſubmovet inſidias.
 um Pandionis ceſſet genus Orithyis:

Et modò formosis incumbens nescius ur
Errorem blandis tardat imaginibus.
Tandem haurire parat demissis flumina
Innexus dextro plena trahens humero
Cujus ut accensæ Dryades candore puel
Miratæ solitos destituere choros,
Prolapsum leviter facili traxere liquore
Tum sonitum raptò corpore fecit H₃
Cui procul Alcides iterat responsa 3-sec
Nomen ab extremis fontibus aurâ re
His, ô Galle, tuos monitis servabis an
Formosum nymphis credere tutus H₃

ELEGIA XXI.

GALLUS LOQUIT

TU, qui consortem properas evade
Miles ab Etruscis saucius aggeri
Quid nostro gemitu turgentia lumina t
Pars ego sum vestræ proxima militia
Sic te servato possint gaudere parentes,
Hæc soror Acca tuis sentiat è lacrym

ELEGIA XXII.

AD TULLUM.

VALIS, & unde genus, qui sint mihi, Talle,
 penates,
 Quæris, pro nostra semper amicitia.
 Perusina tibi patriæ sunt nota sepulcra
 Italiæ duris funera temporibus,
 im Romana suos egit discordia cives:
 (Sis mihi præcipue pulvis Etrusca dolor;
 projecta mei perpeffa es membra propinqui;
 Tu nullo miseri contegis ossa solo;)
 oxima supposito contingens Umbria campo
 Me genuit, terris fertilis uberibus.

SEX. AURELII

PROPERTII

LIBER II.

ELEGIA PRIMA.

AD MÆCENATEM.

UEARTIS, unde mihi toties scribantur
 amores?

Unde meus veniat mollis in ora li-
 ber?

Non hæc Calliope, non hæc mihi can-
 tat Apollo:

ingenium nobis ipsa puella facit.

R. iijj

Sive togis illam fulgentem incedere Cois,
 Hoc totum è Coa veste volumen erit;
 Seu vidi ad frontem sparfos errare capillos,
 Gaudet laudatis ire superba comis;
 Sive lyra earmen digitis percussit eburnis,
 Miramur, faciles ut premat arte manus;
 Seu cùm poscentes somnum declinat ocellos,
 Invenio causas mille poeta novas;
 Seu nuda erepto mecum luctatur amictus,
 Tunc verò longas condimus Iliadas;
 Seu quicquid fecit, sive est quodcumque locuta,
 Maxima de nihilo nascitur historia.
 Quòd mihi si tantùm, Mæcenas, fata dedissent,
 Ut possem heroas ducere in arma manus;
 Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo
 Impositum, ut cœli Pelion esset iter;
 Non veteres Thebas, nec Pergama nomen Homeri,
 Xerxis & imperio bina coisse vada;
 Regnavit prima Remi, aut animos Carthaginis atq;
 Cimbrorumque minas, & benefacta Mari.
 Bellaque, resque tui memorarem Cæsaris; & tu
 Cæsare sub magno cura secunda fores.
 Nam quoties Mutinam, aut civilia busta Philippas,
 Aut canerem Siculæ classica bella fugæ;
 Eversosque focos antiquæ gentis Etruscæ,
 Et Ptolemææ litora capta Phari;
 Aut canerem Ægyptum, & Nilum, cùm tractus in
 urbem
 Septem captivis debilis ibat aquis;
 Aut regum auratis circumdata colla catenis,
 Asiaque in Sacra currere rostra via;
 Te mea Musa illis semper contexeret armis,
 Et sumpta, & posita pace fidele caput.
 Theseus infernis, superis testatur Achilles,
 Hic Ixioniden, ille Menætiaden.
 Sed neque Phlegæos Jovis, Enceladique tumultus
 Intonet angusto pectore Callimachus;

mea conveniunt duro præcordia versu
æsar in Phrygios condere nomen avos.
ita de ventis, de tauris narrat arator;
numerat miles vulnere, pastor oves.
contrà angusto versamus prælia lecto.
id pote quisque, in ea conterat arte diem.
in amore mori; laus altera, si datur uno
sse frui: fruar ô solus amore meo,
alterm ut tenear jam finibus; aut, mihi si quis
nerit alter amor, acrius ut moriar.
mini, solet illa leves culpæ puellas;
totam ex Helena non probat Iliada.
nihil sunt tangenda novercæ pocula Phædræ,
cula privigno non nocitura suo;
nihil Circeæ pereundum est gramine, sive
Ichis Iolciacis urat ahena focis;
meos quoniam prædata est femina sensus,
hac ducentur funera nostra domo.
es humanos sanat medicina dolores:
us Amor morbi non amat artificem.
a Philoctetæ sanavit crura Machaon,
cenicis Chiron lumina Philyrides;
us extinctum Cressis Epidaurius herbis
stituit patriis Androgeona focis;
s & Æmonia juvenis qua cuspide vulnus
userat, hac ipsa cuspide sensit opem.
i quis vitium poterit mihi demere, solus
ntalæ poterit tradere poma manu.
virginis idem ille repleverit urnis,
tenera assidua colla graventur aqua.
Caucasæa solver de rupe Prometheus
ichia, & à medio pectore pellet avem.
hic herba valet: non hic nocturna Cytæis:
on Perimedea gramina cocta manu.
pe ubi nec caussas, nec apertos cernimus ictus,
de tamen veniant tot mala, cæca via est.
eget hic medicis, non lectis mollibus æger:

„ Huic misero fatum dura puella fuit.

ELEGIA II.

ADVERSUM SE.

QU i nullum tibi dicebas jam posse no
Hæsiſti : cecidit ſpiritus ille tuus.
Vix unum potes , infelix , requieſcere men
Et turpis de te jam liber alter erit.
Liber eram , & vacuo quærebam vivere læ
At me composita pace ſefellit Amor.
Quærebam ficca ſi poſſet piſcis arena ,
Nec ſolitus ponto vivere torvus aper ;
Aut ego ſi poſſem ſtudiis vigilare ſeveris.
Diſtertur , nunquam tollitur ullus amor.
Ac veluti primò taurus detreſcat aratra ,
Mox venit adſueto molis ad arva iugo ;
Sic primo juvenes trepidant in amore ſeres
Dehinc domiti poſt hæc æqua , & iniqui
Turpia perpeſſus vates eſt vincla Melampus
Cognitus Iphicli ſubripuiſſe boves ;
Quem non huc — maris Para formoſa colit

ia non domina sint magis alba mea :
 zetica nix minio si certet Ibero ,
 que rosæ puro lacte natant folia.
 e more comæ per levia colla fluentes ,
 n oculi , geminæ , sidera nostra , faces :
 qua Atabio lucet bombyce puella :
 n sum de nihilo blandus amator ego :
 cum , quodd posito formosè saltat Iaccho ,
 t ut evanes dux Ariadna choros ;
 antum , Æolio càm tentat carmina plectro ,
 Aganippeæ ludere docta lyre ,
 cum antiquæ committit scripta Corinnae ,
 minaque æquævis non putat esse suis.
 tibi nascenti primis , mea vita , diebus
 dus argutum sternuit omen Amor ?
 ibi contulerunt cœlestia munera Divi ,
 : tibi : ne matrem fortè dedisse putes.
 non humani sunt partus talia dona :
 decem menses non peperere bona.
 : Romanis una es tu nata puellis :
 nano accumbes prima puella loco ;
 mper tecum Romana cubilia vives.
 : Helenam hæc terris forma secunda reddit.
 go nunc mirer , si flagret nostra juvenus ?
 riùs hac fuerat , Troja , perire tibi.
 mirabar , cur tanti ad Pergama belli
 opte , atque Asiæ causâ puella fuit.
 : Pari , tu sapiens , & tu , Menelæ , fuisti ;
 quia poscebas ; tu , quia lentus eras.
 quidem facies , pro qua vel obiret Achilles ,
 Priamus : belli causâ probanda fuit.
 : vult fama tabulas anteire vetustas ,
 dominam exemplo ponat inante meam.
 lam Hesperiiis , sive illam ostendit Eois ,
 : & Eoos , uret & Hesperios.
 ec in terris facies humana moraturæ
 ter , ignoro pristina furta tua.

Fulva coma est, longæque manus, & maximæ
 Corpore; & incedit vel Jove digna soror:
 Aut cum Dulichias Pallas spariatur ad aras,
 Gorgonis anguiferæ pectus operta comis:
 Qualis & Ischomache Lapithæ genus heroïne
 Centauris medio grata rapina mero:
 Mercurio & sanctis fertur Borbeidos undis
 Virgineum Brimo composuisse latus.
 Credite jam, Divæ, quas pastor viderat olim
 Mæis tunicam ponere verticibus.
 Hanc utinam faciem nolit mutare senectus,
 Et si Cumææ sæcula vatis ager!

E L E G I A I I I.

A D A M A N T E M.

MULTA prius dominæ delicta queratis op
 Sæpe roges aliquid, sæpe repulsus eas;
 Et sæpe immeritos corrumpas dentibus ungues,
 Et crepitum dubio suscitet ira pede.
 Nequicquam perfusa meis unguenta capillis;
 Ibat & expenso planta morata gradu.
 Nam cui non ego sum fallaci præmia vati?

ELEGIA IV.

AD CYNTHIAM.

Hoc verum est tota te ferri, Cynthia, Roma;
 Et non ignota vivere nequitia?
 Hæc merui sperare? dabis mihi, perfida, pœnas;
 Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus erit.
 Inveniam tamen è multis fallacibus unam,
 Quæ fieri nostro carmine nota velit;
 Nec mihi tam duris insultet moribus, & te
 Vellicet. Non serò flebis amata diu.
 Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus:
 Si dolor abfuerit, crede, redibit amor.
 Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus undæ,
 Nec dubio nubes vertitur atra Noto;
 Quàm facilè irati verbo mutantur amantes:
 Dum licet, injusto subtrahe colla iugo.
 Nec tu non aliquid, sed prima nocte dolebis.
 Omne in amore malum, si patiare, leve est.
 At tu, per dominæ Junonis dulcia jura,
 Parce tuis animis, vita, nocere tibi.
 Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,
 Verùm etiam instanti læsa repugnat ovis.
 Nec tibi perjuro scindam de corpore vestes,
 Nec mea præclusas fregerit ira fores:
 Nec tibi connexos iratus carpere crines,
 Nec duris ausim lædere pollicibus.
 Rusticus hæc aliquis tam turpia prælia quærat,
 Cujus non hederæ circumiere caput.
 Scribam igitur quod non unquam tua deleat ætas:
 „ Cynthia forma potens, Cynthia forma levis.
 Crede mihi, quamvis contemnis murmura famæ,
 Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit.

Phryne, tam multis facta beata viris.
Quin etiam falsos fugis tibi sæpe propinque
Oscula ne defint qui tibi jure ferant.
Me juvenum facies pictæ, me Numina lædi
Me tenet in cunis, & sine voce puer:
Me lædit, si multa tibi dabit oscula, mater
Me soror, &, cum qua dormit, amica si
Omnia me lædent: timidus sum; ignosce ti
Et miser in tunica suspicor esse virum.
Felix Admeti conjux, & lectus Ulyssis,
Et quæcumque viri femina limen amat!
Templa pudicitæ quid opus statuisse puellis
Si cuivis nuptæ quidlibet esse licet?
Quæ manus obscenas depinxit prima tabelli
Et posuit casta turpia visa domo;
Illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos,
Nequitiaque suæ noluit esse rudes.
Ah gemat, in terris ista qui protulit arte
Jurgia sub tacita condita lætitia.
Non istis olim variabant recta figuris:
Tum paries nullo crimine pictus erat.

nihil invitæ tristis custodia prodest:
iam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

ELEGIA XI.

AD CYNTHIAM.

AVISA est certè sublatam Cynthia legem,
Qua quondam edita, flemus uterque diu,
os divideret: quamvis diducere amantes
non queat invitos Juppiter ipse duos.
Magnus Cæsar, sed magnus Cæsar in armis.
Evictæ gentes nil in amore valent.
Citius paterer caput hoc discedere collo,
quam possem nuptæ perdere amore faces.
Ego transirem tua limina clausa maritus,
aspiciens udis prodita luminibus?
Nea tum quales caneret tibi, Cynthia, somnos
ibia, funesta tristior illa tuba!
E mihi patriis gnatos præbere triumphis?
Nullus de nostro sanguine miles erit.
D si vera meæ comitarem castra puellæ,
Non mihi sat magnus Castoris iret equus.
Ceterum tantum meruit mea gloria nomen,
Loria ad hiernos lata Boristhenidas.
Mihî sola places: placeam tibi, Cynthia, solus.
Ic erit & patrio sanguine pluri amor.
& me nunquam, nunquam me ducet amica.
Semper amica mihi, semper & uxor eris.

E L E G I A V I I .

A D A M I C U M .

F R I P I T U R nobis jam pridem cara pœlla ;
 Et tu me lacrymas fundere , amice , vetas
 Nullæ sunt inimicitiz , nisi amoris , acerbæ :
 Ipsum me jugula , lenior hostis ero .
 Possum ego in alterius positam spectare lacerto !
 Nec mea dicitur , quæ modò dicta mea est ?
 Hic olim ignaros luctus populavit Achivos ,
 Atridæ magno cùm stetit alter amor .
 His olim , ut fama est , vitiis ad prælia ventum
 His Trojana vides funera principiis .
 Aspera Centauros eadem dementia jussit
 Frangere in adversum pocula Pirithoum .
 Cur exempla petam Graiùm ? tu criminis auctor
 Nutritus duro , Romule , lacte lupæ .
 Tu rapere intactas docuisti impunè Sabinas :
 Per te nunc Romæ quidlibet audet Amor .
 Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles
 Cessare in tectis pertulit arma sua .
 Viderat ille fugas , fractos in litore Achivos ,

Omnia vertuntur : certè vertuntur amores.
Vinceris , aut vincis : hæc in amore rota est.
Iste quod est , ego sæpe fui : sed forsit in hora
Hoc ipso ejecto carior alter erit.
Munera quanta dedi , vel qualia carmina feci ?
Illa tamen nunquam ferrea dixit , Amo.
Ergo jam multos nimium temerarius annos ,
Improba , qui tulerim teque , tuamque domum ,
Ecquandone tibi liber sum visus ? an usque
In nostrum jacies verba superba caput ?
Penelope poterat bis denos salva per annos
Vivere , tam multis femina digna procis.
Conjugium falsa poterat differre Minerva ,
Nocturno solvens texta diurna dolo :
Visura & quamvis nunquam speraret Ulysses ,
Illum expectando facta remansit anus.
Nec non exanimem amplectens Briseis Achillem ,
Candida vesana verberat ora manu ;
Et dominum lavit mœrens captiva cruentum ,
Appositum fluviis in Simoënta vadis ;
Fœdavitque comas , & tanti corpus Achillis ,
Maximaque in parva sustulit ossa manu :
Cum tibi nec Peleus aderat , nec cœrula mater ,
Scyria nec viduo Deidamia toro.
Tunc igitur veris gaudebat Græcia gnatis :
Tunc etiam felix inter & arma pudor.
At tu non una potuisti nocte vacare ,
Impia ; non unum sola manere diem.
Quin etiam multo duxisti pocula risu ;
Forſitan & de me verba fuere mala.
Hic etiam petitur , qui te prius ipse reliquit.
Dî faciant , isto capta fruarè viro !
Hæc mihi vota tuam propter suscepta salutem ,
Cum capite hoc Stygiæ jam peterentur aquæ ;
Et lectum flentes circumstaremus amici :
Hic ubi tum , prò Dî , perfida , quisve fuit ?
Quid si longinquos retinerer miles ad Indos ?

Sanguis erit vobis maxima palma mei
Sic igitur prima moriere ætate , Propert
Sed morere : interitu gaudeat illa tuo.
Exagitet nostros manes , sectetur & umb
Insulterque rogis , calcet & ossa mea.
Quid ? non Antigones tumulto Bæotius I
Corruit ipse suo faucibus ense larus ?
Et sua cum miseræ commiscuit ossa pue
Qua sine Thebanam noluit ire domum
Sed non effugies ; mecum moriaris oport
Hoc eodem ferro stillet uterque cruor
Quamvis ista mihi mors est inhonesta si
Mors inhonesta quidem ; tu moriere !
Sidera sunt testes , & matutina pruina ,
Et furtim misero jähua aperta mihi ,
Te nihil in vita nobis acceptius unquam
Nunc quoque eris , quamvis sis inimic
Nec domina ulla meo ponet vestigia lecti
Solutus ero , quoniam non licet esse tuo
Atque utinam , si fortè pios eduximus æ
Ille vir in medio fiat amore lapis !

ELEGIA VIII.

AD MUSAM.

[ON ob regna magis diris cecidere sub armis
 Thebani, media non sine matre, duces;
 mihi si media liceat pugnare puella,
 sortem ego non fugiam morte subire tua.
 tempus lustrare aliis Heliconæ choreis,
 campum Æsoniæ jam dare tempus equo.
 libet & fortes memorare ad prælia turmas,
 Romana mei dicere castra ducis.
 sed si deficient vires, audacia certè
 ius erit: in magnis & voluisse fat est.
 prima canat Veneres, extrema tumultus.
 illa canam, quondò scripta puella mihi est.
 cævo subduco gravior procedere vultu:
 tunc aliam citharam me mea Musa docet.
 hæc, anima, ex humili jam carmine: sumite vires,
 erides: magni nunc erit oris opus.
 negat Euphrates equitem post terga tueri
 rethorum, & Crassos se tenuisse dolet.
 quin, Auguste, tuo dat colla triumpho;
 domus intactæ te tremit Arabiæ;
 i qua extremis tellus se subtrahit oris,
 nriet illa tuas postmodò capta manus.
 ego castra sequar vares: ruæ castra canendo
 agnus ero: servant hunc mihi fata diem.
 imput in magnis ubi non est tangere signis,
 nitur hîc imos ante corona pedes:
 os nunc inopes laudis conscendere carmen,
 superibus sacris vilia thura damus.
 tum etiam Ascræos nôrunt mea carmina fontes,
 id modò Permessi flumine lavit Amor.

S ij

ELEGIA IX.

DE AMORE.

QUICUMQUE ille fuit, puerum
 Amorem,
 Nonne putas miras hunc habuisse manus
 Hic primum vidit sine sensu vivere amanti
 Et levibus curis magna perire bona.
 Idem non frustra ventosas addidit alas,
 Fecit & humano corde volare Deum.
 Scilicet alterna quoniam jactamur in unda;
 Nostraque non ullis permanet aura locis.
 Et meritò hamatis manus est armata sagitti
 Et pharetra ex humero Gnosia utroque;
 Antè ferit quoniam, tuti quàm cernimus h
 Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.
 In me tela manent, manet & puerilis imago
 Sed certè pennas perdidit ille suas:
 Evolat heu nostro quoniam de pectore nusq
 Assiduusque meo sanguine bella gerit.
 Quid tibi jucundum siccis habitare medulli
 Si pudor est, aliò trajice tela tua.
 Intactos isto satius tentare veneno:
 Non ego, sed tenuis vapidas umbra mei

LIBER SECUNDUS. 215

caput, & digitos, & lumina nigra puellæ,
canit, ut soleant molliter ire pedes.

ELEGIA X.

AD CYNTHIAM.

[ON tot Achæmeniis armantur Sufa sagittis,
 Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
 me tam graciles vetuit contemnere Musas,
 ussit & Aicræum sic habitare nemus;
 ut Pieriæ quercus mea verba sequantur,
 & possim Iſmaria ducere valle feras;
 nagis ut nostro stupeſcat Cynthia verſu:
 inc ego ſim Inachio notior arte Lino.
 ego ſum formæ tantum mirator honeſtæ;
 & ſi qua illuſtres ſemina jaſtat avos.
 uvat in gremio doctæ legiſſe puellæ,
 ſcribis & puris ſcripta probaſſe mea.
 ubi contigerint, populi confuſa valet
 bula: nam domina judice tutus ero.
 ſi fortè bonas ad pacem verterit aures,
 ſum inimicitias tunc ego ferre Jovis.
 idcumque igitur noſtros mors claudet ocellos,
 cipe quæ ſerves funeris acta mei.
 nea tunc longa ſpatietur imagine pompa,
 & tuba ſit fati vana querela mei;
 mihi tum fulcro ſternatur lectus eburno;
 & ſit in Attalico mors mea nixa toro.
 odoriferis ordo mihi lancibus: adſint
 beii parvæ funeris exſequiæ.
 ſea, ſat magna eſt, ſi tres ſint, pompa, libelli,
 ſos ego Perſephoniæ maxima dona feram.
 erò nudum pectus lacerata ſequaris,
 & fueris nomen laſſa vocare meum;

Hoc iter ad lapides cana venire meos.
Interea cave sis nos aspernata sepultos:
Non nihil ad verum conscia terra sapit.
Atque utinam primis animam me ponere
Jussisset quavis de tribus una soror!
Nam quò tam dubie servetur spiritus hori
Nestoris est visus post tria secla cinis.
Quis tam longævæ meminisset fata senectæ
Gallicus Iliacis miles in aggeribus?
Non ille Antilochi vidisset corpus humati:
Diceret aut, ô mors, cur mihi sera veni
Tu tamen amisso nonnunquam flebis ami-
Fas est præteritos semper amare viros.
Testis, qui niveum quondam percussit Ad-
: Venantem Idalio vertice durus aper.
Illis formosum flevisse paludibus, illic
Diceris effusa tu, Venus, isse coma.
Sed frustra mutos revocabis, Cynthia, mæ
Nam mea quid poterunt ossa minuta lo-

ELEGIA XI.

LÆTATUR POTIUS AMICA.

Quidna Dardanio gavisus Attrida triumpho est;
 Cum caderent magnæ Laomedontis opes;
 sic errore exacto lætatur Ulysses,
 um tetigit earæ litora Dulichiae;
 sic Eleära, saluum cum aspexit Orestem,
 ujus falsa tonens flevrat ossa soror;
 sic incolumem Minois Thesea vidit,
 ædaleum lino eum duce rexit iter:
 ata ego præterita colloxi gaudia nocte.
 immortalis ero, si altera talis erit.
 um demissis supplex cervicibus ibam,
 icebar sicco vilior esse laeu.
 mihi jam fastus opponere quærit iniquos,
 ec mihi ploranti lenta federe potest.
 ie utinam non tam serò mihi nota fuisset
 nditio: cimeri nunc medicina datur.
 pedes excelsi lucebat semita nobis.
 ilicet iasano nemo in amore videt.
 sensu prodesse magis: conteranite amantes.
 : hodie veniet, si qua negavit heri.
 bant illi frustra, dominamque vocabant:
 ecum habuit positum lenta puella caput.
 mihi devictis potior victoria Parthis:
 ec spolia, hæc reges, hæc mihi currus erunt.
 ia ego dona tua figam, Cytherea, columna,
 ileque sub nostro nomine carmen erit:
 as pono ante tuas tibi, Diva, Propertius ædes
 Exuvias, tota nocte receptus amans.
 : ad te, mea lux, veniat mea litore navis
 rvata; an mediis fidat onusta vadis?

Quòd si fortè aliqua nobis mutabere culpa;
Vestibulum jaceam mortuus ante tuum.

E L E G I A X I I .

NARRAT VOLUPTATES SUAS.

O Mæ felicem, non ô mihi candida, & ô tu
Lectule deliciis facte beate meis!
Quàm multa apposita narramus verba lucerna!
Quantaque sublato lumine rixa fuit!
Nam modò nudatis mecum est luctata papillis:
Interdum tunica duxit aperta moram.
Illa meos somno lassos patefecit ocellos
Ore suo, & dixit: Siccine, lente, jaces?
Quàm vario amplexu mutamus brachia! quanta
Oscula sunt labris nostra morata tuis!
Non juvat in cæco Venerem corrumpere motu.
Si nescis, oculi sunt in amore duces.
Ipse Paris nuda fertur periisse Lacæna,
Cum Menelæo surgeret è thalamo.
Nudus & Endymion Phœbi cepisse sororem
Dicitur, & nudæ concubuisse Deæ.
Quòd si pertendens animo vestira cubâris

qui finem vesani quærit amoris.
 amor nullum novit habere modum.
 ius falso partu deludet arantes,
 ius nigros Sol agitabit equos;
 que ad caput incipient revocare liquores,
 is & sicco gurgite piscis erit;
 ossim nostros aliò transferre calores.
 ; ero vivus, mortuus huius ero.
 ihi si secum tales concedere noctes
 elix, vitæ longus & annus erit.
 hæc multas, nam immortalis in illis.
 : una quivis vel Deus esse potest.
 si cuncti vellent decurrere vitam,
 essi multo membra jacere mero;
 rum crudele, neque esset bellica navis,
 nostra Adriacum verteret ossa mare;
 ies propriis circum oppugnata triumphis,
 foret crines solvere Roma suos.
 re meritò poterunt laudare minores.
 runt nullos pocula nostra Deos.
 id, dum licet, hunc fructum ne desere vitæ;
 ia si dederis oscula, pauca dabis.
 ti folia arentes liquere corollas,
 passim calathis strata natare vides:
 is, qui nunc magnum spiramus amantes,
 tan includet crastina fata dies.

ELEGIA XIII.

AD CYNTHIAM.

TOR ab Illyricis venit modò, Cynthia, tenni,
 Maxima præda tibi, maxima cura mihi.
 otuit saxo vitam posuisse Cerauno?
 Neptune, tibi qualia dona darem?

T

Nunc sine me plena fiunt convivium mensa:

Nunc sine me tota janua nocte pater.

Quare, si sapias, oblatas ne desere messes;

Et stolidum pleno vellere carpe pecus.

Deinde, ubi consumpto restabit munere pauper,

Dic, alias iterum naviget Illyrias.

Cynthia non sequitur fasces, nec curat honores:

Semper amatorum ponderat illa sinus.

At tu nunc nostro, Venus o, succurre dolori,

Rumpat ut assiduis membra libidinibus.

Ergo muneribus quivis mercatur amorem?

Juppiter! indigna mercede puella perit.

Semper in Oceanum mittit me querere gemmas,

Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro.

Atque utinam Romæ nemo esset dives; & ipse

Straminea posset dux habitare casa.

Nunquam venales essent ad munus amicæ,

Atque una fieret cana puella domo.

Non quia septenas noctes sejuncta cubâris,

Candida tam fœdo brachia fusa viro;

Non quia peccâris, restor te; sed quia vulgò

Formosis levitas semper amica fuit.

Barbarus excussis agitat vestigia lumbis,

Et subito felix nunc mea regna tenet.

Aspice quid donis Eriphyle invenit amaris,

Arserit & quantis pupa Cretensia malis.

Illa, qua vicit, condidit arma manu.
 Seu quascumque tibi vestes, quoscumque smaragdos,
 Quosve dedit flavo lumine chrysolitos;
 Hæc videam rapidas in vanum ferre procellas;
 Quæ tibi terra, velim, quæ tibi fiat aqua.
 Non semper placidus perjuros ridet amantes
 Juppiter, & surda negligit aure preces.
 Vidist' toto sonitus percurrere cælo?
 Fulminaque ætherea dissiluisse domo?
 Non hæc Pleiades faciunt, neque aquosus Orion:
 Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.
 Perjuras tunc ille solet punire puellas,
 Deceptus quoniam flevit & ipse Deus.
 Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis,
 Ut timeas, quoties nubilus Auster erit.
 Mentiri noctem, promissis ducere amantem,
 Hoc erit infectas sanguine habere manus.
 Horum ego sum vates, quoties desertus amaras
 Explevi noctes, fractus utroque toro.
 Vel tu Tantalea moveare ad flumina sorte,
 Ut liquor arenti fallat ab ore sitim:
 Vel tu Sisyphios licet admirare labores,
 Difficile ut toto monte volutet onus.
 Durius in terris nihil est quod vivat amante,
 Nec, modò si sapias, quod minùs esse velis.
 Quem modò felicem invidia admirante ferebant,
 Nunc decimo admittor vix ego quoque die.
 Nunc jacere è duro corpus juvat, impia, saxo,
 Sumere & in nostras terra venena manus.
 Nunc licet in trivis sicca requiescere Luna,
 Aut per rimosas mittere verba fores.
 Quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo:
 Tum flebit, cum in me senserit esse fidem.

E L E G I A X I V .

A D C Y N T H I A M .

ASSIDUÆ multis odium peperere querelæ,
 Frangitur in tacito femina sæpe viro.
 Si quid vidisti, semper vidisse negato:
 Aut si quid doluit fortè, dolere nega.
 Quin ego diminuo curam, quodd sæpe Cupido
 Huic malus esse solet, cui bonus antè fuit.
 Quid si jam canis ætas mea caneret annis?
 Et faceret scissas languida ruga genas?
 At non Tithoni spernens Aurora senectam,
 Desertum Eoa passa jacere domo est.
 Illum sæpe suis decedens fovit in ulnis,
 Quàm prius abjunctos sedula lavit equos.
 Illum ad vicinos cum amplexa quiesceret Indos,
 Maturos iterum est quæsta redire dies.
 Illa Deos, currum conscendens, dixit iniquos;
 Invitum & terris præstitit officium:
 Cui majora senis Tithoni gaudia vivi,
 Quàm gravis amisso Memnone luctus erat.
 Cum sene non puduit talem dormire puellam,
 Et canæ toties oscula ferre comæ.

At tu etiam iuvenem odisti me, perfida, cum sis

LIBER SECUNDUS. 205

me, mi certè poteris formosa videri,
 formosa satis, si modò sæpe venis.
 tuus semper tibi sit custodia lectus;
 c nimis ornata fronte sedere velis.
 am ego narranti, noli committere, famæ.
 terram rumor transilit, & maria.

ELEGIA XV.

A. D. CYNTHIAM.

si me invito discedis, Cynthia, Roma,
 Lætor, quòd sine me devia rura colis.
 is erit castis juvenis corruptor in agris,
 i te blanditiis non sinat esse probam.
 neque ante tuas orietur rixa fenestras,
 c tibi clamatz somnus amarus erit.
 eris, & solos spectabis, Cynthia, montes,
 pecus, & fines pauperis agricolæ.
 e nulli poterunt corrumpere ludi,
 neque peccatis plurima caussa tuis.
 assidue tauros spectabis arantes,
 vitæ docta ponere falce comas.
 e ibi rara ferēs inculto thura sacello,
 edus ubi agrestes corrueat ante focos.
 nuls & nuda choreas imitabere sura;
 nnia ab externo sint modò tuta viro.
 ego venabor: jam nunc me sacra Dianæ
 scipere, & Veneri ponere vota juvat.
 sam captare feras, & reddere pinu
 rnuâ, & audaces ipse monere canes:
 tamen ut vastos ausim tentare leones,
 it celer agrestes comminùs ire sues.
 igitur mihi sit lepores audacia molles
 cipere, & stricto figere avem calamo;

T. iij.

ELEGIA XVI.

A D C Y N T H I A .

QUID fies abducta gravius Briseide
 Anxia captiva tristius Androma
 Quidve mea de fraude Deos, infana, f
 Quid quereris nostram sic cecidisse f
 Non tam nocturna volucris funesta qu
 Attica Cecropiis obstrepit in foliis :
 Nec tantum Niobe bis sex ad busta sup
 Sollicito lacrymans defluit à Sipylo.
 Me licet æratis adstringant brachia nod
 Sint mea vel Danaës condita membr
 In te ego & æratas rumpam, mea vit
 Ferratam Danaës transiliamque dom
 De te quodcumque, ad surdas mihi di
 Tu modò ne dubita de gravitate me
 Ossa tibi juro per matris, & ossa pare
 (Si fallo, cinis heu sit mihi uterque
 Me tibi ad extremas mansurum, vita,
 Ambos una fides auferet, una dies.
 Quòd si nec nomen, nec me tua form

crea nobis non nunquam janua mollis,
 non nunquam lecti copia facta tui:
 : mihi muneribus nox ulla est emta beatis.
 Quicquid eram, hoc animi gratia magna tu-
 n te tam multi peterent, tu me una petisti.
 Offum ego naturæ non meminisse tuæ?
 ac me vel tragicæ vexetis Erinnyes; & me
 inferno damnes, Æace, iudicio,
 que inter Tityi volucres mea pœna vagetur;
 umque ego Sisyphio saxa labore geram.
 : tu supplicibus me sis venerata tabellis:
 strima talis erit, quæ mea prima fides.
 : mihi perpetuò jus est, quod solus amator
 nec citò desisto, nec temerè incipio.

ELEGIA XVII.

AD CYNTHIAM, DE PANTHO.

H quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
 Quantum illi Pantho ne sit amica Venus.
 tibi jam videor Dodona verior augur?
 xorem ille tuus pulcher amator habet.
 noctes perire: nihil pudet? adspice, cantas
 iber: tu nimium credula sola jaces.
 unc inter eos tu sermo es: te ille superbus
 icit se invito sæpe fuisse domi.
 eream, si quicquam aliud, quàm gloria de te
 ueritur: has laudes ille maritus habet.
 hida sic hospes quondam decepit Iason:
 jecta est tenui namque Creüsæ domo.
 Dulichio juvene est elusa Calypso:
 idit amatorem pandere vela suum.
 nimium faciles aurem præbere puellæ,
 iscite desertæ, non temerè esse bonæ.

T iiii]

SCIS here mi multas pariter placuisse
Scis mihi, Demophoon, multa ve
Nulla meis frustra lustrantur compita pl.
O nimis exitio nata theatra meo!
Sive aliquis molli deducit candida gestu
Brachia, seu varios incinit ore modo
Interea nostri quærunt sibi vulnus ocelli
Candida non tecto pectore si qua sede
Sive vagi crines puris in frontibus errant
Indica quos medio vertice gemma tenet
Quæ si fortè aliquid vultu mihi dura negat
Frigida de tota fronte cadebat aqua.
Quæris, Demophoon, cur sim tam molli
Quod quæris, quare non habet ullus:
Cur aliquis sacris laniat sua brachia cult
Et Phrygis insanos cæditur ad numerum
Unicuique dedit vitium natura creato:
Mi natura aliquid semper amare dedit
Me licet & Thamyra cantoris fata sequar
Nunquam ad formosas, invide, cæcor
Sed, tibi si exiles videor tenuatus in arti
Falleris. Haud unquam est culta labor
Percontere licet: sæpe est experta puella
Officium tota nocte valere meum.

Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit.
 Nullus amor vires eripit ipse suas.
 Quid? cum è complexu Briseidos iret Achilles,
 Num fugere minus Theſſala tela Phryges?
 Quid? ferus Andromachæ lecto cum ſurgeret Hector,
 Bella Mycenææ non timuere rates?
 Ille, vel hic claſſes poterat, vel perdere muros:
 Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.
 Adſpice uti cælo modò Sol, modò Luna miniſtret:
 Sic etiam nobis una puella parùm eſt.
 Altera me cupidis reneat, foveatque læcertis,
 Altera ſi quando non finit eſſe locum:
 Aut, ſi fortè irata meo ſit facta miniſtro,
 Ut ſciat eſſe aliam, quæ velit eſſe mea.
 Nam melius duo defendunt retinacula navem,
 Tutius & geminos anxia mater alit.
 Aut, ſi es dura, nega: ſin es non dura, venito.
 Quid iuvat in nullo pondere verba loqui?
 Hic unus dolor eſt ex omnibus acer amanti.
 Speranti ſubito ſi qua venire negat.
 Quanta illum toto verſant ſuſpiria lecto,
 Cum recipi, quem non noverit illa, vetat:
 Et rurſum puerum quærendo audita fatigat:
 Quem, quæ ſcire timet, dicere plura iubet.
 Cui ſuit indocto fugienda hæc ſemita vulgi,
 Ipſa petita lacu nunc mihi dulcis aqua eſt.
 Ingenuus quiſquam alterius dat munera ſervo,
 Ut promiſſa ſuæ verba ferat dominæ?
 Et quærit toties, quænam nunc porticus illam
 Integit? & Campo quo movet illa pedes?
 Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama, labores
 Hercules, ut ſcribat, muneris ecquid habes?
 Et modò pavonis caudæ ſtabella ſuperbæ,
 Et manibus dura frigus habere pila,
 Et cupit iratum talos me poſcere eburnos,
 Quæque nitent ſacra vilia dona via.
 Ah peream, ſi me iſta movent diſpendia: verùm

Fallaci dominæ jam pudet esse jocum.
 Cernere uti possis vultum custodis avari,
 Captus & immunda sæpe latere casa,
 Quàm carè semel in toto nox vertitur anno!
 Ah pereant, si quos janua clausa juvat.
 Contrà rejecto quæ libera vadit amictu,
 Custodum & nullo sepra tumore, placet;
 Cui sæpe immundo Sacra conteritur via focco,
 Nec finit esse moram, si quis adire velit;
 Differet hæc nunquam, nec poscet garrula, quæ
 Adstrictus ploret sæpe dedisse pater.
 Nec dicet, timeo, propera jam surgere, quæso:
 Infelix, hodie vir mihi rure venit.
 Et quas Euphrates, & quas mihi misit Oronas,
 Me capiant: nolim furta pudica tori.
 Libertas quoniam nulli jam restat amanti,
 Nullus liber erit, si quis amare volet.
 Tu loqueris, cum sis jam noto fabula libro,
 Et tua sit toto Cynthia lecta foro?
 Cui non his verbis adspergat tempora surdo
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
 Quòd si tam facilis spiraret Cynthia nobis,
 Non ego nequitiae diceret esse caput;
 Nec sic per totam infamis traduceret urbem,
 Uterer & quamvis nomine, verba darem.
 Quare ne tibi sit mirum me querere viles.

Et dicor lecto jam gravis esse tuo.
 Me modò laudabas, & carmina nostra legebas.
 Ille tuus pennas tam citò vertit amor?
 Contendat mecum ingenio, contendat & arte;
 In primis una discat amare domo.
 Si libitum tibi erit, Lernæas pugnet ad hydras;
 Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat.
 Tetra venena libens, & naufragus ebibar undas,
 Et nunquam pro te deneget esse miser:
 (Quos utinam in nobis, vira, experiare labores)
 Jam tibi de timidis iste protervus erit,
 Qui nunc se in timidum jactando venit honorem.
 Dissidium vobis proximus annus erit.
 Dura est, quæ multis simulatum fingit amorem,
 Et se plus uni si qua parare potest.
 At me non ætas mutabit tota Sibyllæ,
 Non labor Alcidae, non niger ille dies.
 Tu mea compones, & dices, Ossa, Properti,
 Hæc tua sunt: cheu tu mihi certus eras.
 Certus eras cheu, quamvis nec sanguine avito
 Nobilis, & quamvis non ita dives eras.
 Nil ego non patiar: nunquam me injuria mutat.
 Ferre ego formosam nullum onus esse puro.
 Credo ego non paucos ista periisse figura:
 Credo ego, sed multos non habuisse fidem.
 Parvo dilexit spatio Minoïda Theseus,
 Phyllida Demophoon; hospes uterque malus.
 Jam tibi Iasonia nota est Medea carina,
 Et modò servato sola relicta viro.
 Noli nobilibus, noli conferre beatis.
 Vix venit, extremo qui legat ossa die.
 Si tibi nos erimus: sed tu potiùs, precor, ut me
 Demissis plangas pectore nuda comis.
 Unica nata meo pulcherrima cura dolori,
 Excludit quoniam sors mea, sæpe venia.
 Ista meis fiet notissima forma libellis:
 Calve, tua venia; pace, Catulle, tua.

Nonne fuit ſatiùs duro ſervire tyrann
Et gemere in tauro, ſæve Perille,
Gorgonis & ſatiùs fuit obdureſcere vi
Caucasias etiam ſi pateremur aves
Sed tamen obſiſtam: teritur rubigine
Ferreus, & parvo ſæpe liquore ſile
At nullo dominæ teritur ſub limine
Reſtat, & immerita ſuſtinet aure:
Ultrò contentus rogat, & peccâſſe ſe
Læſus, & invitis ipſe redit pedibu
Tu quoque, qui pleno faſtus aſſumis
Credule, nulla diu femina pondus
An quiſquam in modiis perſolvit vot
Cum ſæpe in portu fracta carina n
Aut priùs infecto depoſcit præmia cu
Septima quàm metam triverit antè
Mendaces ludunt flatuſ in amore ſeci
Si qua venit ſerò, magna ruina. ve
Tu tamen interea, quamvis te diliga
In tacito cohibe gaudia clauſa ſinu
Namque in amore ſuo ſemper ſua m
Neſcio quo pacto, verba nocere ſo
Quamvis te perſæpe vocet, ſemel ire
Invidiam quod habet, non ſolet e
At vos, qui officia in multos revoca

Vidistis fusco: ducit uterque color.
 Vidistis quandam Argiva prodire figura;
 Vidistis nostras: utraque forma rapit.
 Illaque plebeio, vel sit sandicis amictu,
 Hæc atque illa mali vulneris una via est.
 Cum satis una tuis insomnia portet ocellis,
 Una sit & cuivis femina multa mala.

ELEGIA XX.

AD CYNTHIAM, DE SOMNIO NAUFRAGII.

VIDI te in somnis fracta, mea vita, carina
 Ionio lassas ducere rore manus;
 Et quæcumque in me fueras mentira, fateri;
 Nec jam humore graves tollere posse comas;
 Qualem purpureis agitatam fluctibus Hellen,
 Aurea quam molli tergore vexit ovis.
 Quàm timui, ne fortè tuum mare nomen haberet,
 Atque tua labens navita fleret aqua!
 Quæ tum ego Neptuno, quæcum cum Castore fratri,
 Quæque tibi excepi tum, Dea Leucothoë?
 At tu, vix primas extollens gurgite palmas,
 Sæpe meum nomen jam peritura vocas.
 Quod si fortè tuos vidisset Glaucus ocellos,
 Esses Ionii facta puella maris;
 Et tibi præ invidia Nereides increpitarent,
 Candida Nisæ, cærule Cymothoë.
 Sed tibi subsidio Delphinum currere vidi,
 Qui, puto, Arioniam vexerat antè lyram.
 Jamque ego conabar summo me mittere saxo,
 Cum mihi discussit talia visa metus.
 Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puellæ
 Serviat, & tota dicar in urbe potens.
 Non, si Cambyse redeant, & flumina Cressi,

Dicat : De nostro surge, poëta, toro.
Nam mea cùm recitat, dicit se odisse beatos.
Carmina tam sanctè nulla puella colit.
Multùm in amore fides, multùm constantia proci
Qui dare multa potest, multa & amare potest
Seu mare per longum mea cogitet ire puella,
Hanc sequar, & fidos una aget aura duos.
Unum litus erit sopitis, unaque tecto
Arbor, & ex una sæpe bibemus aqua.
Et tabula una duos poterit componere amantes,
Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.
Omnia perpetiar, sævus licèt urgear Eurus,
Velaque in incertum frigidus Auster agar;
Quicumque & venti miserum vexastis Ulyssem,
Et Danaùm Euboico litore mille rates;
Et qui movistis duo litora, cùm rudis Argus
Dux erat ignoto missa columba mari.
Illa meis tantùm non unquam desit ocellis,
Incendat navem Juppiter ipse licèt.
Certè isdem nudi pariter jactabimur oris,
Me licèt unda ferat, te modò terra tegat.
Sed non Neptunus tanto crudelis amori,
Neptunus fratri par in amore Jovi.
Testis Amymone, latices cùm ferret in arvis
Compressa, & Lerne pulsa tridente palus.
Jam Deus amplexu vorum persolvit: ac illi

LIBER SECUNDUS. 23

ætatis & cœlo Phœnicum inventa sereno,
 Quæ sit stella homini commoda, quæque mala:
 pedibus Parthos sequimur, seu classe Britannos,
 Et maris & terræ cæca pericla viæ.
 rsum & objectum fletis capiti esse tumultum,
 Cum Mavors dubias miscet utrinque manus.
 Sterea domibus flammam, domibusque ruinam;
 Neve subeant labris pocula nigra suis.
 us amans novit, quando peritrus, & à qua
 Morte; neque hic Boreæ flabra, neque arma timet.
 n licet & Stygia fœdeat sub arundine remex,
 Cernat & infernæ tristia vela ratis;
 modò clamantis revocaverit aura puellæ,
 Concessum nulla lege redibit iter.

ELEGIA XXI.

AD JOVEM, PRO AMICA EGROTANTE.

UPPITER affectæ tandem miserere puellæ:
 Tam formosa tuum mortua crimen erit.
 c tibi vel poterit conjux ignoscere Juno.
 Frangitur & Juno, si qua puella perit.
 ait enim tempus, quo torridus æstuat aër,
 ncipit & sicco fervere terra cane.
 non tam ardoris culpa est, neque crimina cœli,
 Quàm toties sanctos non habuisse Deos.
 c perdit miseras, hoc perdidit antè puellas:
 Quicquid jurarunt, ventus, & unda rapit.
 m sibi collatam doluit Venus? illa peræque
 Præ se formosis invidiosa Dea est.
 contempta tibi Junonis templa Pelasgæ?
 Palladis aut oculos ausa negare bonos?
 mper, formosæ, non nostis parcere verbis.
 Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.

Sed tibi vexatæ per multa pericula vitæ
 Extremo veniet mollior hora die.
 Ipsi versa caput primos mugiverat annos :
 Nunc Dea , quæ Nili flumina vacca bibit.
 Ino etiam prima terras ætate vagata est:
 Hanc miser implorat navita Leucorhoën.
 Andromede monitris fuerat devota marinis:
 Hæc eadem Persei nobilis uxor erat.
 Callisto Arcadios erraverat ursæ per agros:
 Hæc nocturna suo sidere vela regit.
 Quod si fortè tibi properârint fata quietem,
 Illa sepulturæ fata beata tuæ;
 Narrabis Semelæ, quo sit formosa periclo,
 Credet & illa suo docta puella malo.
 Et tibi Mæonias inter Heroïdas omnes
 Primus erit, nulla non tribuente, locus.
 Nunc, ut cunque potes, fato gere saucia mortem:
 Et Deus, & durus vertitur ipse dies.
 Deficiunt magico torti sub carmine rhombi:
 Et tacet extincto laurus adusta foco.
 Et jam Luna negat toties descendere corlo;
 Nigraque funestum concinit omen avis.
 Una ratis fati nostros portabit amores
 Cærule ad infernos velificata lacus.
 Si non unius, quæso, miserere duorum:
 Vivam, si vivet: si cadet illa, cadam.

LIBER SECUNDUS. 233

Et Thebæ, & Priami diruta regna senis;
 Et quæcunque erat in numero Romana puella,
 Occidit; has omnes ignis avarus habet.
 Nec forma æternum, aut cuiquam est fortuna perennis:
 Longius, aut propius, mors sua quemque manet.
 Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo,
 Muneræ Dianæ debita redde choros.
 Redde etiam excubias Divæ nunc, antè juvencæ:
 Votivas noctes. & mihi redde decem.

ELEGIA XXII.

AD CYNTHIAM.

HESTERNA, mea lux, cùm potus nocte vagarer,
 Nec me servorum duceret ulla manus,
 Obvia, nescio quot pueri, mihi turba minuta
 Venerat: hos vetuit me numerare timor.
 Quorum alii faculas, alii retinere sagittas,
 Pars etiam visa est vincla parare mihi.
 sed nudi fuerant: quorum lascivior unus.
 Arripite hunc, inquit; nam bene nôstis eum.
 Sic erat; hunc mulier nobis irata locavit.
 Dixit, & in collo jam mihi nodus erat.
 Sic alter juber in medium propellere; & alter,
 Intereat, qui nos non putat esse Deos.
 Nec te non meritum totas expectat in horas;
 At tu nescio quas quæris, inepte, fores.
 Quæ cùm Sidoniæ nocturna ligamina mitræ
 Solverit, atque oculos moverit illa graves,
 Missabunt tibi non Arabum de gramine odores;
 Sed quos ipse suis fecit Amor manibus.
 Arcite jam, fratres: jam certos spondet amores;
 Et jam ad mandatam venimus ecce domum.
 quæ ita mi injecto dixerunt rursus amictu,

Me similem vestris moribus esse put
Non ego tam facilis: sat erit mihi co
Vel tu, vel si quis verior esse potes
Apparent non ulla toro vestigia presso
Signa voluptatis, nec jacuisse duos.
Adspice ut in toto nullus mihi corpor
Spiritus, admissio notus adulterio.
Dixit, & opposita propellens suavia d
Profilir in laxa nixa pedem solea.
Sic ego tam sancti custos excludor am
Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

ELEGIA XXII

AD CYNTHIAM

QUÆRIS, cur veniam tibi tardior
Porticus à magno Cæsare aper
Tota erat in spatium Pœnis digesta co
Inter quas Danaï femina turba senit
Hic equidem Phœbo visus mihi pulcri
Marmoreus tacita carmen hiare lyra
Atque omni circum spectantibus omnia

rebo carius Ortygia.
 supra fastigia currus,
 yci nobile dentis opus.
 Parnassi vertice Gallos,
 dat funera Tantalidos.
 atrem Deus ipse, interque sororem,
 nga carmina veste sonat.
 opulis hæere sorores,
 iqui dulcia furta Jovis;
 ambustus, ut est deperditus Io;
 d Trojæ testa volarit avis.
 cecat: qui non & viderit, ergo
 facti crimina lumen habet.
 xstat, qui vicerit alitis arma,
 spæ cur reus unus agor?
 pudeat me vivere amica?
 i erit, crimen amoris erit.
 at: libeat tibi, Cynthia, mecum
 iosis antra tenere jugis.
 us reverentia moveris ora:
 non nescit, quid sit amare, chorus.
 i quædam compressa figura
 i rupibus accubuit.
 na statuent in parte choreæ,
 æta cuspide Bacchus erit;
 os patiar pendere corymbos:
 rostrum non valet ingenium.
 tiere loco, quodcumque vacabis,
 tibi me credere turba vetat,
 isis devotam currere tædis
 Triviæ lumina ferre Deæ.
 estis dubias, ô Cynthia, sortes,
 æi mœnia Telegoni?
 rculeum deportant effeda Tibur?
 ies te via ducir anum?
 s sordet Pompeia columnis
 is nobilis Artalicis;

Vel si te lectæ rapiant talaribus auræ,
Nil tibi Mercurii proderit alta via.
Instat semper Amor supra caput, instat:
Et gravis ipse super libera colla sedet
Excubat ille acer custos, & tollere nunq
Te patietur humo lumina capta semel
Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est
Si modò præsentem viderit esse preces.
Num jam, dura, paras Phrygias nunc i
Et petere Hyrcani litora nota maris?
Spargereque alterna communes cæde per
Et ferre ad patrios præmia dira lares?
Nil agis: infidias in me componis inane
Tendis iners docto recta nota mihi.
Sed de me minus est: famæ jactura pud
Tanta tibi miseræ, quanta mereris,
Nuper enim de te nostras me lædit ad a
Rumor, & in tota non bonus urbe fu
Sed te non debes inimicæ credere lingua
Semper formosis fabula pœna fuit.
Non tua deprenso damnata est fama ver
Testis eris puras, Phœbe, videre ma
Sin autem longo nox una, aut altera lui
Consumta est, non me crimina parva
Ista senes licet accusent convivia duri:

st, in quo, tibia docta, sonas;
 : vado Mæandri jacta natasti,
 i faceret Palladis ora tumor.
 mo patriam mutavit amore,
 : eto est viva reducta domum.
 iamvis corrupta libidine Martis,
 in cœlo semper honesta fuit.
 Parim pastorem dicat amâsse,
 : pecudes accubuisse Deam:
 dryadum spectavit turba fororum,
 nes, & pater ipse chori;
 dæo legisti poma sub antro
 (cipiens, Nai, caduca manu.
 in tanto stuprorum examine quærit,
 m dives? quis dedit? unde dedit?
 trô felicem tempore Romam,
 ores una puella facit.
 ite illam impunè & Lesbia fecit.
 ir, certè est invidiosa minùs.
 atios veteres, durosque Sabinos,
 nostra nuper in urbe pedem.
 ctus poteris ficare marinos,
 rtali deligere astra manu,
 ut nostræ nolint peccare puellæ.
 turno regna tenente fuit;
 lionis aquæ fluxere per orbem,
 quas Deucalionis aquas.
 is potuit lectum servare pudicum?
 am solo vivere sola Deo?
 dam magni Minois, ut aiunt,
 rvi candida forma bovis.
 ato Danae circumdata muro,
 magno casta negare Jovi.
 ajas, seu sis imitata Latinas,
 : meo libera judicio.

Quæ Dea tam cupidos toties diviuit am
Quæcumque illa fuit, semper amara
Tu certè Jovis occultis in amoribus, I
Sensisti, multas quid sit inire vias;
Cum te jussit habere puellam cornua J
Et pecoris duro perdere verba sono.
Ah! quoties quernis læsisti frondibus o
Manisti stabulis abdita pasta tuis.
An, quoniam agrestem detraxit ab ore
Juppiter, idcirco facta superba Dea
An tibi non satis est fuscis Ægyptus alti
Cur tibi tam longa Roma petita via
Quidve tibi prodest viduas dormire pu
Sed tibi, crede mihi, cornua rursus
Aut nos è nostra te, sæva, fugabimus
Cum Tiberi Nilo gratia nulla fuit.
At tu quæ nostro nimium placata dolo
Noctibus his vacui ter faciamus iter.
Non audis, & verba finis mea ludere,
Flectant Icarii sidera tarda boves.
Lenta bibis: mediæ nequeunt te frange
An nondum est talos mittere læssa m
Ah pereat quicumque meracas repperit
Corruptique bonas nectare primus ac
Itare Cecroniis meritò iuvulate colonis

Tu quoque, ô Eurytion, vino, Centaure, peristi;
 Necnon Ismario, tu Polypheme, mero.
 Vino forma perit, vino corrumpitur ætas,
 Vino sæpe suum nescit amica virum.
 Me miserum, ut multo nihil es mutata Lyæo?
 Jam bibe: formosa es; nil tibi vina nocent.
 Cum tua præpendent demissa in pocula ferta,
 Et mea deducta carmina voce legis,
 Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
 Spumet & aurato mollius in calice.
 Nulla tamen lecto recipit se sola libenter:
 Est quiddam, quod vos querere cogat amor.
 Semper in absentes felicior æstus amantes.
 Elevat assiduos copia longa viros.

ELEGIA XIV.

AD LYNCEUM POETAM.

CUM quisquam faciem dominæ jam credat
 Amori?
 Sic crepta mihi penè puella mea est.
 Expertus dico: nemo est in amore fidelis.
 Formosam rarò non sibi quisque petit.
 Polluit ille Deus cognatos, solvit amicos,
 Et bene concordēs tristia ad arma vocat.
 Hospes in hospitium Menelao venit adulter;
 Colchis & ignotum nonne secuta virum est?
 Lynceus, tunc meam potuisti tangere curam?
 Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus?
 Quid, si non constans illa & tam certa fuisset?
 Posses in tanto vivere flagitio?
 Tu mihi vel ferro pectus, vel perde veneno:
 A domina tantum te modò tolle mea.
 Te socium vitæ, te corporis esse licebit.

Te dominum admitto rebus, amice, meis.
 Lecto te solùm, lecto te deprecor uno:
 Rivalem possum non ego ferre Jovem.
 Ipse meas solus, quod nil est, æmulator umbras;
 Struktus, quod stulto sæpe timore tremo.
 Una tamen caussa est, qua crimina tanta remitto,
 Errabant nullo quod tua verba mero.
 Sed nunquam vitæ me faller ruga severæ.
 Omnes jam nôrunt, quàm sit amare bonum.
 Lynceus ipse meus seros insanit amores:
 Solum te nostros lætor adire Deos.
 Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
 Proderit? aut rerum dicere posse vias?
 Aut quid Lucreti tibi profunt carmina lecta?
 Nil juvat in magno vester amore senex.
 Tu satiùs Musis meliorem imitere Philetam,
 Et non inflati somnia Callimachi.
 Non rursùs licèt Ætoli referas Acheloi:
 Fluxerit ut magno factus amore liquor;
 Atque etiam ut Phrygio fallax Mæandria campo
 Errat, & ipsa suas decipit unda vias;
 Qualis & Adrausti fuerit vocalis Arion,
 Tristis ad Archemori funera victor equus.
 Amphiarætæ nil profunt fata quadrigæ,
 Aut Capanei magno grata ruina Jovi.
 Desine & Æschyleo componere verba cothurno;

Nec si post Stygias aliquid restaverit undas;
 Nec si consultò fulmina missa tonent.
 aspice me, cui parva domi fortuna relicta est,
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi;
 It regnem mittas inter conviva puellas,
 Hoc ego, quo tibi nunc elevor, ingenio.
 Ne juvet hesternis positum languere corollis,
 Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus;
 Istia Virgilium custodis litora Phœbi,
 Cæsaris & sortes dicere posse rates;
 Qui nunc Æneæ Trojani suscitât arma,
 Jactaque Lavinis mœnia litoribus.
 Cedite, Romani scriptores, cedite, Grahi:
 Nescio quid majus nascitur Iliade.
 Tu canis umbrosi subter pineta Galeffi
 Thyrsin, & attritis Daphnin arundinibus;
 Itque decem possint corrumpere mala puellam,
 Missus & impressis hœdus ab uberibus.
 elix, qui viles pomis mercaris amores,
 Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.
 elix, intactum Corydon qui tentat Alexia
 Agricolaë domini carpere delicias.
 Namvis ille sua lassus requiescat avena,
 Laudatur faciles inter Hamadryadas.
 Tu canis Ascræi veteris præcepta poetæ,
 Quo seges in campo, quo viret uva iugo.
 Sic facis carmen docta testudine, quale
 Cynthius impositis temperat articulis.
 Ion tamen hæc ulli venient ingrata legenti,
 Sive in amore rudis, sive peritus erit.
 Ioc minor his animis, nec se minor ore canorus
 Anseris indocto carmine cessit olor.
 Iæc quoque perfecto ludebat Iafone Varro;
 Varro Leucadiæ maxima flamma suæ.
 Iæc quoque lascivi cantârunt scripta Catulli,
 Lesbica queis ipsa notior est Helena.
 Iæc etiam docti confessa est pagina Calvi,

Cùm caneret miseræ funera Quintiliæ;
 Et modò formosa qui multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna vulnèra lavit aqua.
 Cynthia quin etiam versu laudata Propertii:
 Hos inter si me ponere fama volet.

S E X. A U R E L I I
 P R O P E R T I
 L I B E R I I I.

E L E G I A P R I M A.

A D C A L L I M A C H I M A N E S.

ALLIMACHI manes, & Coi sac
 Philetæ,
 In vestrum, quæso, nie finite i
 nemus.

stra missis in me certatis habenis?
 atur ad Musas currere lata via.
 Ioma, tuas laudes annalibus addent,
 nem imperii Baetra futura canent.
 id pace legas, opus hoc de monte Sororum
 t. intacta pagina nostra via.
 Pegafides, vestro date ferta poetæ:
 aciet capiti dura corona meo.
 , quod vivo detraxerit invida turba,
 bitum duplici fornore reddet honos.
 ost obitum fingit majora vetustas;
 ab exequiis nomen in ora venit.
 s equo pulsas abiugno nosceret arces?
 naque Amonio comminus ille viro?
 imoënta Jovis cunabula parvi?
 ra per campos ter maculasse rotas?
 umq; Helenumq; & Polydamanta sine armis,
 ncunq; Parin vix sua nôsser humus.
 ermone fores nunc, Ilion, & tu,
 , bis Oetzi numine capta Dei.
 ille tui casûs memorator Homerus
 icate suum crescere sentit opus.
 atet senos laudabit Roma nepotes.
 post cineres auguror ipse diem.
 contemto lapis indicet ossa sepulcro
 um est, Lycio vota probante Deo.
 s interea nostri redeamus in orbem,
 :at ut solito tacta puella sono.
 te duxisse feras, & eoncita dicunt
 na Threlecia detinuisse lyra,
 hæronis Thebas agitata per artem
 : sua in muri membra coisse ferunt.
 am, Polypheme, fera Galatea sub Etna
 a torantes carmina flexit equos.
 t, nobis & Baccho & Apolline dextro,
 i puellarum si mea verba colit?
 in Tanariis domus est mihi fulta columnis,

Nec Mausolei dives fortuna sepulcri
Mortis ab extrema conditione vacat
Aut illis flamma, aut imber subducat
Annorum aut istu pondera victa ru-
At non ingenio quæsitum nomen ab a
Excidet: ingenio stat sine morte dec

ELEGIA II.

PROPERTII SONN

VIsus eram molli recubans Helicor
Bellerophontei quæ fluit humor
Reges, Alba, tuos, & regum facta tu
Tantum operis, nervis hîscere posse
Parvaque tam magnis admoram fontil
Unde pater sitiens Ennius antè bibit
Et cecinit Curios fratres, & Horatia p
Regiaque Emilia vecta trophæa rate
Victricesque moras Fabii, pugnamque
Cannensem, & versos ad pia vota I
Hannibalemque Lares Romana sede fu

Antonia & ceterum voca Guilla. Tarentum.

Carminis heroi tangere iussit opus?
Non hinc ulla tibi speranda est fama, Properti.
Mollia sunt parvis prata terenda rotis,
Ut tuus in scamno jactetur sæpe libellus,
Quem legat expectans sola puella virum.
Cur tua præscriptos evecta est pagina gyros?
Non est ingenii cymba gravanda tui.
Alter remus aquas, alter tibi radat arenas;
Tutus eris: medio maxima turba mari est.
Dixerat, & plectro sedem mihi monstrat eburno,
Quà nova muscoso semita facta solo est.
Hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
Pendebantque cavis tympana punicibus;
Ergo Musarum, & Sileni patris imago
Fictilis, & calami, Pan Tegeæ, tui;
Et Veneris dominæ volucres, mea turba, columbæ
Tingunt Gorgonæo punica rostra lacu;
Diversæque novem sortitæ jura puellæ
Exercent teneras in sua dona manus.
Hæc hederas legit in thyrsos, hæc carmina nervis
Aptat, & illa manu texit utraque rosam.
3 quarum numero me contigit una Dearum:
Ut reor à facie, Calliopea fuit.
Contentus niveis semper vestabere cynis;
Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.
Nil tibi sit rauco Prætoria classica cornu.
Flare, nec Aonium cingere Marte nemo;
Aut quibus in campis Mariano prælia signo
Stent, & Teutonicas Roma refringat opes;
barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus
Saucia morrenti corpora vestet aqua.
Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
Nocturnæque canes ebria signa fugæ.
It per te clausas sciat excantare puellas,
Qui vqlt austeros arte ferire viros.
Falsa Calliope; lymphisque à fonte petitis,
Ora Philetea nostra rigavit aqua.

Tigris, & Euphrates sub tua jura fluent.
Seres & Aufoniis venient provincia virgis.
Assuescent Latio Partha trophæa Jovi.
Ite, agite; expertæ bello date lintea prora
Et solitum armigeri ducite munus equi.
Omnia fausta cano. Crassos, cladesque pi-
Ite, & Romanæ consulite historiæ.
Mars pater, & sacræ fatalia lumina Vestæ,
Ante meos obitus sit, precor, illa dies;
Qua videam spoliis onerato Cæsaris axe,
Ad vulgi plausus sæpe resistere equos;
Inque sinu caræ nixus spectare puellæ.
Incipiam, & titulis oppida capta legam
Tela fugacis equi, & brachchati militis arca
Et subter captos arma sedere duces.
Ipsa tuam prolem serva, Venus: hoc sit iz
Cernis ab Ænea quod superesse caput.
Præda sit hæc illis, quorum meruere labori
Mi sat erit Sacra plaudere posse via.
Pacis Amor Deus est; pacem veneramur an
Stant mihi cum domina prælia dura meæ
Nec tamen inviso pectus mihi carpitur aur
Nec bibit è gemma divite nostra sitis;
Nec mihi mille jugis Campania pinguis ar
Nec miseræ præda clades Cæsaribus

spera disponens, mentem non vidit in arte :
 Recta animi primum debuit esse via.
 mo maris in tantum vento jactamur, & hostes
 Quærimus; atque armis necimus arma nova,
 nec ullas portabis opes Acherontis ad undas :
 Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.
 Hor cum vidis pariter miscebimur Indis.
 Consule cum Mario, capte Jugurtha, sedes;
 Dulichio non distat Cræsus ab Iro.
 Optima mors, parca quæ venit apta die.
 juvat in prima coluisse Heliconæ juventa,
 Musarumque choris implicuisse manus.
 juvat & multo mentem vincire Lyæo,
 Et caput in verna semper habere rosa.
 quæ ubi jam Venerem gravis interceperit ætas,
 sparserit & nigras alba senecta comas;
 in mihi naturæ libeat perdiscere mores;
 Quis Deus hanc mundi temperet arte domum;
 a venit exoriens, qua deficit, unde coactis
 Cornibus in plenum menstrua Luna redit;
 de salo superant venti; quid flamine captes
 Euræ, & in nubes unde perennis aqua;
 ventura dies mundi quæ subruat arces;
 purpureus pluvias cur bibit arcus aquas;
 cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi;
 solus & attratis luxerit orbis equis;
 r serus versare boves, & plaustra Bootes;
 Pleiadum spisso cur coit igne chorus;
 r-ve suos fines altum non exeat æquor;
 plenus & in partes quatuor annus eat;
 terris si jura Deum & tormenta Gigantum;
 Lisiphones atrox si fuxit angue caput;
 Alcæoniæ furia, aut jestunia Phinei;
 Num rota, num scopuli, num sitis inter aquas;
 in tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus, & Tityo jugera pauca novem;
 facta in miseras descendit fabula gentes,
 X. liij

Dic mihi de nostra, quæ sentis ve
Sic tibi sint dominæ, Lygdame
Num me lætitia tumefactum fallis in
Hæc referens, quæ me credere vell
Omnis enim debet sine vano nuncius
Majoremque metu servus habere sic
Nunc mihi, si qua tenes, ab origine
Incipe: suspensis auribus ista bibam
Siccine eam incomitis vidisti flere capi
Illius ex oculis multa cadebat aqua
Nec speculum strato vidisti, Lygdame
Ornabat niveas nullane gemma ma
Ac mœstam teneris vestem pendere la
Scriniaque ad lecti clausa jacere per
Tristis erat domus? & tristes sua pen
Carpebant? medio nebat & ipsa lo
Humidaque impressa siccabat lumina
Rettulit & querulo jurgio nostra se
Hæc te teste mihi promissa est, Lygd
Est pœnæ servo rumpere teste fidem
Ille potest nullo miseram me linquere
Et qualem nulla dicere habere dom
Gaudet me vacuo. solam tabescere lecti

Et lecta exsecris anguibus ossa trahunt;
 Et strigis inventæ per busta jacentia plumæ,
 Cinctaque funesto lanca vitta viro.
 Si non vana canunt mea, Lygdame, somnia, testor:
 Porna erit ante meos sera, sed ampla, pedes.
 Putris & in vacuo textetur aranea lecto.
 Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.
 Quæ tibi si veris animis est quæsta puella,
 Hac eadem rursus, Lygdame, curre via;
 Et mea cum multis lacrymis mandata reporta;
 Iram, non fraudes esse in amore meo:
 Me quoque consimili impositum torquerier igni
 Jurabo, & bis sex integer esse dies.
 Quodd mihi si tanto felix concordia bello
 Extiterit, per me, Lygdame, liber eris.

ELEGIA V.

DE MORTE PÆTI OB AVARITIAM.

ERGO sollicitæ tu causâ, Pecunia, vitæ es:
 Per te immaturum mortis adimus iter.
 Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes:
 Sæmina curarum de capite orta tuo.
 Tu Pætum ad Pharios tendentem lintea portus
 Obruis infano terque quaterque mari.
 Nam dum te sequitur, primo miser excidit ævo;
 Et nova longinquis piscibus esca natat.
 Flens tamen extremis dedit hæc mandata querelis,
 Cùm moribunda niger clauderet ora liquor:
 Dî maris Ægei, quos sunt penès æquora, Venti,
 Et quæcumque meum degravat unda caput;
 Quod rapitis miseros primæ lanuginis annos?
 Attulimus longas in freta vestra manus.
 Ah miser! Alcyonum scopulis affigat acutis:

Nec pote cognatos inter humare rog
Sed tua nunc volucres adstant super oss
Nunc tibi pro tumulo Carpathium o
Infelix Aquilo, raptæ timor Orithyæ.
Quæ spolia ex illo tanta fuere tibi?
Aut quidnam fracta gaudes, Neptune,
Portabat sanctos alveus ille viros.
O centum æquoreæ Nereo genitore pu
Et tu materno tacta dolore Thetis,
Vos decuit lasso subponere brachia mei
Non poterat vestras ille gravare man
Reddite corpus humo; positaque in gu
Pærum sponte tua, vilis arena, tega
Ut, quoties Pæti transibit nauta sepulc
Dicar: Et audaci, tu timor, esse po
Re, rates curvas, & lethi texite caussa
Ista per humanas mors venit acta mi
Terra parùm fuerat; fati adjecimus u
Fortunæ miseras auximus arte vias.
Anchora te teneat, quem non tenuere
Quid meritum dicas, cui sua terra ꝑ
Natura insidians pontum substraxit av
Ut tibi succedat, vix semel esse pot
Ventorum est quodcumque paras: hat

Hoc juvene amisso classem non solvit Atrides:
 Pro qua mactata est Iphigenia mora.
 Saxa triumphales fregere Capharea puppes,
 Naufraga cum vasto Græcia tracta salo est.
 Paulatim socium jacturam flevit Ulysses,
 In mare cui soliti non valere doli.
 Nunc parvo ferri vidit nox improba ligno:
 Pectus ut occideret, tot coiere mala.
 Non tulit huic pectus stridorem audire procellæ,
 Et duro teneras lædere fune manus:
 Sed Thyiæ thalamo, aut Oriciæ terebinthi
 Effulto pluma versicolore caput.
 Huic fluctus vivo radicibus abstulit unguis,
 Et miser invitam traxit hiatus aquam.
 Quod si contentus patrio bove verteret agros,
 Verbaque duxisset pondus habere mea:
 Viveret ante suos dulcis conviva penates,
 Pauper, at in terra, nil ubi flere potest.
 At tu, sæve Aquilo, nunquam mea vela videbis.
 Ante fores domine condar oportet iners.

ELEGIA VI.

A D CYNTHIAM.

D URCIS ad extremas fuerat mihi rixa lucernas,
 Vocis & insanæ tot maledicta tuæ;
 Cum furibunda mero mensam propellis, & in me
 Projicis insana cymbia plena manu.
 Tu verò nostros audax invade capillos,
 Et mea formosis unguibus ora nota.
 Tu minitare oculos subjecta exurere flammæ:
 Fac mea rescisso pectora nuda sinu.
 Nimirum veri dantur mihi signa caloris:
 Nam sine amore gravi femina nulla dolet.

Quæ mulier rabida jactat convicia lingua,
 Et Veneris magnæ volvitur ante pedes;
 Custodum gregibus circum se stipat euntem,
 Seu sequitur medias, Mænas ut acta, vias;
 Seu timidam crebrò dementia somnia terrent,
 Seu miseram in tabula picta puella mover;
 His ego tormentis animi sum verus aruspex:
 Has didici certo sæpe in amore notas.
 Non est certa fides, quam non injuria versat.
 Hostibus eveniat lenta puella meis.
 In morso æquales videant mea vulnera collo:
 Me doceat livor mecum habuisse meam.
 Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem;
 Sive meas lacrymas, sive videre tuas;
 Tecta superciliis si quandò verba remittis,
 Aut tua cùm digitis scripta silenda notas.
 Odi ego quos nunquam pungunt suspiria somnos.
 Semper in iratam pallidus esse velim.
 Dulcior ignis erat Paridi, cùm Graia per arma
 Tyndaridi poterat gaudia ferre suæ.
 Dum vincunt Danai, dum restat barbarus Hector:
 Ille Helenæ in gremio maxima bella gerit.
 Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
 Semper erunt: in te pax mihi nulla placet.
 Gaude quòd nulla est æquæ formosâ; doleres,
 Si qua foret: nunc sis iure superba, liceat.

ELEGIA VII.

AD MÆCENATEM.

ECENAS eques Etrusco de sanguine regum,
 Infra fortunam quid cupis esse tuam?
 me scribendi tam vastum mittis in æquor?
 1 sunt apta meæ grandia vela rati.
 est, quod nequeas, capiti committere pondus;
 pressum inflexo mox dare terga genu.
 2 non pariter rerum sunt omnibus apta,
 2a nec ex æquo ducitur ulla iugo.
 1 Lyſippo est, animosa effingere signa;
 stis Calamis se mihi jactat equis.
 neris tabula summam sibi ponit Apelles;
 rhasius parva vindicat arte locum.
 nenta magis sunt Mentoris addita formæ:
 Myos exiguum flectit acanthus iter.
 3cus signo se Juppiter ornat eburno;
 xitelem Parius vindicat arte lapis.
 4ibus Elææ concurrit palma quadrigæ,
 quibus in celeres gloria nata pedes;
 5tus ad pacem; hic castrensibus utilis armis,
 6turæ sequitur semina quisque suæ.
 a, Mæcenas, vitæ præcepta recepi,
 7or & exemplis te superare tuis.
 tibi Romano dominas in honore secures,
 liceat medio ponere jura foro;
 8bi Medorum pugnaces ire per hostes,
 9ue onerare tuam fixa per arma domum;
 10 ad effectum vires det Cæsar, & omni
 npote tam faciles insinuentur opes;
 , & in tenues humilem te colligis umbras;
 orum plenos subtrahis ipse sinus,

Et Danaüm undecimo vere rediſſe i
Mœnia cùm Graio Neptunia preſſit ar:
Victor Palladiæ ligneus artis equus.
Inter Callimachi ſat erit placuiſſe libel
Et ceciniffe modis, Coe poeta, tuis
Hæc curent pueri, hæc curent ſcripta;
Meque Deum clament, & mihi ſaci
Te duce, vel Jovis arma canam, cœlo
Cœcum, & Phlegraïs Oromedonta j
Celſaque Romanis decerpta palatia ta
Ordiaſ, & cæſo mœnia firma Rem
Eductosque pares ſilveſtri ex ubere reg
Crefcet & ingenium ſub tua juffa n
Proſequar & curruſ utroque ab litore
Parthorum, aſtutz telâ remiſſa fug;
Clauſtraque Peluſi Romano ſubruta fe
Mollia tu cœptæ fautor cape lora juve
Dexteraque immiſſis da mihi ſigna
Hoc mihi, Mæcenas, laudis concedis
Quòd ferar in partes ipſe fuiſſe tuas

ELEGIA VIII.

E NATALI AMICÆ SUÆ.

IRABAR quidnam misissent manè Camœnæ,

Ante meum stantes, sole rubente, torum.

nostræ signum misere puellæ,

manibus faustos ter crepuere sonos.

at hic sine nube dies, stent aëre venti,

at & in sicco molliter unda minas.

iam nullos hodierna luce dolentes,

liobæ lacrymas suppressat ipse lapis.

num positis requiescant ora querelis;

epet absumentum nec sua mater Ityn.

, ô cara mihi, felicibus edita pennis,

se, & poscentes iusta precare Deos.

num pura somnum tibi discute lymphæ,

utidas presso pollice finge comas.

qua pridem oculos cepisti veste Properti,

ic; nec vacuum flore relinque caput;

e, qua polles, ut sit tibi forma perennis,

ic meum semper stent tua regna caput.

oronatas ubi thure piaveris aras,

erit & tota flamma secunda domo;

nsæ ratio, nonque inter pocula currat,

rocino nates murrheus ungar onyx.

nocturnis succumbat rauca choreis;

int nequitia libera verba tuæ.

ique ingratos adimant convivia somnos;

lica vicinæ perstrepat aura viæ.

is & nobis talorum interprete iactu,

em gravibus pennis verberet ille puer.

fuerit multis exacta trientibus hora,

his & insituet sacra ministra Venus;

Annua solvamus thalamo solennia nostro,
Natalisque tui sic peragamus iter.

E L E G I A I X.

FOEMINAS IMPERARE AMANTIBUS

QUID mirare, meam si versat femina vitam,
Et trahit addictum sub sua jura virum?
Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
Quod nequeam fracto rumpere vincla jugo?
Venturam melius præfagit navita noctem:
Vulneribus didicit miles habere metum.
Ista ego præterita jactavi verba juventa:
Tu nunc exemplo disce timere meo.
Colchis flagrantem adamantina sub juga tauros
Egit, & armigera prælia sevit humo;
Custodisque feros clausit serpentis hiatus,
Iret ut Æsonias aurea lana domos.
Ausae ferox ab equo quoniam oppugnare sagittis
Mæotis Danaum Penthesilea rates:
Aurea cui postquam nudavit cassida frontem,
Vicit victorem candida forma virum.
Omphale in tantum formæ processit honorem,

Quid? modò quæ nostris opprobria vexerit armis,
Et famulos inter femina trita suos?
Conjugii obsceni pretium Romana poposcit
Mornia, & additos in sua regna Patres.
Noxia Alexandrina, dolis aptissima tellus,
Et toties nostro, Memphi, cruenta malo,
Tres ubi Pompeio detraxit arena triumphos,
Tollet nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
Issent Phlegræo melius tibi munera campo;
Vel tua si focero colla daturus eras.
Scilicet incesti meretrix regina Canopi,
Una Philippeo sanguine inusta nota,
Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubia,
Et Tiberim Nili cogete ferre minas;
Romanamque tubam crepitanti pellere sistro,
Baridos & contis rostra Liburna sequi;
Fœdaque Tarpeio conopea tendere saxo,
Jura dare statuas inter & arma Marî.
Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures,
Nomine quem simili vita superba notat,
Si mulier patienda fuit? cape, Roma, triumphum,
Et longam Augusto salva precare diem.
Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili:
Accepere tuæ Romula vincla manus.
Brachia spectavi sacris admorsa colubris,
Et trahere occultum membra soporis iter.
Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda
Nec ducis assiduo lingua sepulta mero.
Septem utbs alta jugis, toto quæ præsidet orbi,
Femineas timuit territa Marte minas.
Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa Camilli?
Aut modò Pompeia Bosphora capta manu?
Hannibalis spolia, & victi monumenta Syphacis,
Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes.
Curtius expletis statuit monumenta lacunis:
At Decius misso prælia rupir equo.
Cœclitis abscissos testatur semita pontes,

Et cui cognomen corvus habere dedit.
 Hæc Di condiderunt, hæc Di quoque mœnia servam
 Vix timeat salvo Cæsare Roma Jovem.
 Leucadius versas acies memorabit Apollo:
 Tantum operis belli sustulit una dies.
 At tu sive petēs porrus, seu, navita, linques,
 Cæsaris in toto sis memor Ionio.

ELEGIA XI.

AD POSTHUMUM, DE GALLIA

POSTHUME, plorantem posuisti linquere Gallias
 Miles & Augusti fortia signa sequi?
 Tanti-ne ulla fuit spoliati gloria Parthi,
 Ne faceres Galla multa rogante tua?
 Si fas est, omnes pariter pereatis, avari;
 Et quisquis fido prætulit arma toro.
 Tu tamen injecta tectus, vefane, lacerna:
 Potabis galea fessus Araxis aquam.
 Illa quidem interea fama tabescet inani,
 Hæc tua ne virtus fiat amara tibi:
 Neve tua Medæ latentur cæde sagittæ,
 Ferræus armato non cataphractus eris.

Non illi longæ tot nocuere moræ.
 Istra decem annorum, & Ciconum mons, Ismara,
 Calpe,
 Exultæque tuæ mox, Polypheme, genæ;
 Circæ fraudes, lotosque, herbæque tenaces,
 Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas;
 Impeties Ithacis verubus mugisse iuencos,
 Paverat hos Phœbo filia Lampetie
 Chalamum hæc flentis fugisse puellæ,
 Totque hiemis noctes, totque narrasse dies;
 Grantesque domos animarum intrasse silentium,
 Sirenum surdo remige adisse lacus;
 Veteres arcus letho renovasse procorum,
 Errorisque sui sic statuisse modum.
 c frustra: quia casta domi perfederat uxor.
 Vincet Penelopes Lælia Galla fidem.

ELEGIA XI.

DE AVARITIA PUELLARUM.

UERTIS unde avidis nox sit preciosa puellis,
 Et Venere exhaustæ damna querantur opes:
 Ita quidem tantis causâ & manifesta ruinis:
 Luxuriæ nimium libera facta via est.
 Ila cavis aurum mittit formica metallis,
 Et venit è rubro concha Erycina salo;
 Tyros ostrinos præbet Cadmea colores,
 Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.
 Et etiam clausas expugnant arma pudicas,
 Quæque terunt fastus, Icarioti, tuos.
 Itrona incedit census induta nepotum;
 Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.
 illa est poscendi, nulla est reverentia dandis:
 Aut si qua est, precio tollitur ipsa mora.
 Ix Eois lex funeris una maritæ,

Divitiarum quorum mens, & ardor er:
Illis pompa fuit, decussa Cydonia ramo
Et dare puniceis plena canistra rubis
Nunc violas tondere manu, nunc mist
Lilia virgineos lucida per calathos;
Et portare suis vestitas frondibus uvas
Aut variam plumarum versicoloris aver
His tum blanditiis furtiva per antra p
Oscula silvicolis emta dedere viris.
Hinnulei pellis totos operibat amantes
Altaque nativo creverat herba toro.
Pinus & incumbens latas circumdabat
Nec fuerat nudas, porpa videre Deas
Corniger Idæi vacuam pastoris in aula
Dux aries saturas ipse reduxit oves.
Dique, Deaque omnes, quibus est tui
Præbebant versis verba secunda foci
Et leporem, quicumque venis, venabe
Et si fortè meo tramite quæris aven
Et me Pana tibi comitem de rupe voc
Sive petas calamo præmia, sive can
At nunc desertis cessant sacraria lucis:
Aurum omnes victa jam pierate col
Aurea nunc verè sunt secula: plurimu
Venit honos: auro conciliatur amo

Terrida sacrilegum testantur limina Brennum,
 Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
 At mons laurigero concussus vertice duras
 Gallæ Parnassus sparfit in arma nives.
 Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
 Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.
 Tu quoque, ut auratos gereres, Eryphila, lacertos,
 Dilapsis nusquam est Amphiaræus equis.
 Proloquar, atque urinam patriæ sim vanus aruspex,
 Frangitur ipsa suis Roma superba bonis.
 Certa loquor; sed nulla fides: neque enim Ilia quondam
 Verax Pergameis Mænas habenda malis.
 Sola Parin Phrygiæ fatum componere, sola
 Fallacem patriæ serpere dixit equum.
 Ille furor patriæ fuit utilis, ille parenti:
 Experta est veros irrita lingua Deos.

ELEGIA XII.

AD SPARTEN, DE LUDIS LAÏONICIS.

MULTA tuæ, Sparte, miramur jura palæstræ,
 Sed magè virginæi tot bona gymnasii;
 Quod non infames exercet corpore ludos
 Inter luctantes nuda puella viros;
 Cum pila veloci fallit per brachia jactu,
 Increpat & versi clavis adunca trochi;
 Pulverulentaque ad extremas stat femina metas,
 Et patitur duro vulnera Pancratio;
 Nunc ligat ad cæstum gaudens brachia loris,
 Missile nunc disci pondus in orbe rotat;
 Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
 Virgineumque cavo protegit ære caput;
 Et modo Taygeti crines adpersa pruina
 Sectatur patrios per juga longa canes.

Nullo præmissæ, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis : longæ nulla repulsa moræ.
 Non Tyriæ vestes errantia lumina fallui
 Est neque odoratæ cura molesta domi
 At nostra ingenti vadit circumdata turt
 Nec digitum angusta est inseruisse vis
 Nec quæ sint facies, nec quæ sint verba
 Invenias : cæcum versat amator iter.
 Quod si jura fores, pugnasque imitata
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bo

ELEGIA XIII.

AD CYNTHIAM, DE LYC

Si ego non ullos jam nôrim in amor
 Nec veniat sine te nox vigilanda :
 Ut mihi prætextæ pudor exvelatus ami
 Et data libertas noscere amoris iter.
 Ha rudes animos per noctes conscia pri
 Imbuit, heu ! nullis capta Lycinna d
 Tertius, haud multò minus est, cum du

Testis erit Dirce tam vero crimine sæva
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 Ah! quoties pulcros ussit regina capillos,
 Molliaque immites fixit in ora manus?
 Ah! quoties famulam pensis oneravit iniquis,
 Et caput in dura ponere jussit humo?
 Sæpe illam immundis passa est habitare tenebris;
 Vilem jejunæ sæpe negavit aquam.
 Juppiter Antiopæ nusquam succurris habenti:
 Tot mala? corrumpit dura catena manus.
 Si Deus es, tibi turpe tuam servire puellam.
 Invocet Antiopæ quem nisi vincita Jovem?
 Sola tamen, quæcunque aderant in corpore vires,
 Regales manicas rupit utraque manu.
 Inde Cytheronis timido pede currit in arces:
 Nox erat, & sparso triste cubile gelu.
 Sæpe vago Asopî sonitu permota fluentis
 Credebat dominæ ponere venire pedes;
 Et durum Zethum, & lacrymis Amphiona mollem
 Experta est stabulis mater abacta suis.
 Ac veluti, magnos cum ponunt æquora motus,
 Eurys in adversos definit ire Notos,
 Litore si tacito sonitus rarefcit arenæ:
 Sic cadit inflexo lapsa puella genu.
 Sera tamen pietas, natis est cognitus error.
 Digne Jovis natos qui tuare senex:
 Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
 Vinxerunt Dircen sub trucidis ora bovis.
 Antiopæ, cognosce Jovem: tibi gloria Dirce.
 Ducitur, in multis mortem habitura locis.
 Frata cruentantur Zethi, victorque canebat
 Præana Amphion rupe, Aracynthe, tua.
 At tu non meritam parcas vexare Lycinnam:
 Nescit vestra ruens ira referre pedem.
 Fabula nulla tuas de nobis concitet aures:
 Te solam & lignis funeris ustus amem.

Quid faciam? obductis committram :
Ut timeam audaces in mea memb
At, si hæc distulero nostro mandata
Nocturno fletus sævior hoste mihi
Peccârim semel, & totum sum pulsi
In me mansuetas non habet illa n
Nec tamen est quisquàm, sacros qui
Scyronis medias his licet ire vias.
Quisquis amator erit, Scythicis licèt
Nemo aded, ut noceat, barbarus
Luna ministrat iter; demonstrans as
Ipse Amor accensas percutit antè :
Sæva canum rabies morsus avertit h
Huic generi quovis tempore tuta
Sanguine tam parvo quis enim sparg
Improbis? exclusis fir comes ipsa
Quòd si certa meos sequerentur fune
Talis mors pretio vel sit emenda :
Afferet huc unguenta mihi, fertisqu
Ornabit custos ad mea busta seder
Dî faciant, mea ne terra locet ossa f
Qua facit assiduo tramite vulgus i
Post mortem tumuli sic infamantur :
Me tegat arborea devia terra com
Aut humas ignem cumulus vellamus

ELEGIA XV.

AD BACCUM.

NUNC, ô Bacche, tuis humiles advolvimur aris:
 Da mihi pacato vela secunda, pater.
 Tu potes insanæ Veneris compescere fastus;
 Curaramque tuo sit medicina mero.
 Per te junguntur, per te solvuntur amantes.
 Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
 Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
 Lyncibus in cælum vecta Ariadna tuis.
 Hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
 Funera sanabunt, vel tua vina, malum.
 Semper enim vacuos nox sœbria torquet amantes;
 Spesque timorque animos versat utroque modo.
 Quod si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
 Accersitus erit somnus in ossa mea;
 Ipse feram vites, pangamque ex ordine colles,
 Quos carpant nullæ, me vigilante, feræ:
 Dummodò purpureo spument mihi dolia musto,
 Et nova pressantes inquinet uva pedes.
 Quod superest vitæ, per te, & tua cornua, vivam;
 Virtutisque tuæ, Bacche, poëta ferar.
 Dicam ego maternos Ænæo fulmine partus;
 Indica Nysæis arma sagata choris;
 Vesaniūque nova nequicquam in vite Lycurgum;
 Pentheos in triplices funera grata greges;
 Curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas
 In vada pampinea desiluisse rate;
 Et tibi per mediam beneolenti flumine Naxon,
 Unde tuum potant Naxia turba merum;
 Candida laxatis onerato colla corymbis
 Ginet Bassaricas Lydia mitra comas.

Levis odorato cervix manabit olivo,
 Et feries nudos veste fluente pedes.
 Mollia Dirceæ pulsabunt tympana Thebæ:
 Capripedes calamo Panes hiantes canent:
 Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
 Tundet ad Idæos cymbala rauca choros.
 Ante fores templi crater antistitis auro
 Libatum fundens in tua sacra merum.
 Hæc ego non humili referam memoranda cothi
 Quâlis Pindarico spiritus ore tonat.
 Tu modò servitio vacuum me siste superbo,
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput.

E L E G I A X V I.

MORTEM MARCELLI DEFLET.

P LAUSUS ab umbroso qua ludit Pontus Ave
 Fumida Bajarum stagna tepentis aquæ,
 Qua jacet & Trojæ tubicen Misænus arena,
 Et sonat Herculeo strueta labore via:
 Hic ubi, mortales dextra cùm quæreret urbes,
 Cymbala Thebano concrepuere Deo:
 At nunc invisæ magno cum crimine Bajæ.

talicas supera vestes, atque omnia magnis
 Gemmea sint ludis: ignibus ista dabis.
 I tamen huc omnes; huc primus, & ultimus ordo.
 Est mala, sed cunctis ista terenda via est.
 oranda canis tria sunt latrantia colla:
 Scandenda est torvi publica cymba senis.
 : licet ferro cautus se condat, & ære;
 Mors tamen inclusum protrahit inde caput.
 rea non facies, non vis exemit Achillem,
 Cresum aut Pactoli quas parit humer, opes.
 tibi, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 Huc animæ portent corpus inane tuæ,
 a Siculæ victor telluris Claudius, & qua
 Cæsar ab humana cessit in astra via.

ELEGIA XVII.

MULIERUM INCONTINENTIA.

) BJACITUR toties à te mihi nostra libido:
 Crede mihi, vobis imperat ista magis.
 s, ubi contemti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captæ mentis habere modum.
 mma per incensas citius sedetur aristas,
 Fluminaque ad fontis sint reditura caput;
 placitum Syrtes portum, & bona litora nautis
 præbeat hospitio sæva Malea suo;
 am possit vestros quisquam reprehendere cursus,
 Et rapidæ stimulos frangere nequitie.
 tis, Cretæi fastus quæ passa juvenci,
 induit abiegnæ cornua falsa bovis.
 tis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
 Quæ voluit liquido tota subire Deo.
 imen & illa fuit patria succensa senecta
 Arboris in frondes condita Myrrha novæ.

Nam quid Medæ referam, quo tempore matris
 Iram natorum cæde piavit amor?
 Quid-ve Clytemnestræ, propter quam tota Mycenæ
 Infamis stupro stat Pelopea domus?
 Tuque ô Minoa venundata, Scylla, figura,
 Tondens purpurea regna paterna coma?
 Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti:
 Nise, tuas portas fraude reclusit amor.
 At vos, innuptæ, felicius urite tædas:
 Pendet Cretæ tracta puella rate.
 Non tamen immeritò Minos sedet arbiter Ordi:
 Victor eras quamvis, æquus in hoste fuit.

E L E G I A X V I I I.

H O R T A T I O A D A M I C A M.

CREDES cum jam posse tuæ meminisse figure,
 Vidisti à lecto quem dare vela tuo?
 Durus, qui lucro potuit mutare puellam.
 Tantisne in lacrymis Africa tota fuit?
 At tu, stulta, Deos, tu fugis inania verba.
 Forsitan ille alio pectus amore perit.
 Est tibi forma potens, sunt castæ Palladis artes,

ELEGIA XIX.

DE AMICÆ CONTEMPTORE.

Vox mihi prima venit: primæ data tempora
noctis.

Longiùs in primo, Luna, morare toro,
 u quoque, qui æstivos spatiosius exigit ignes,
 Phœbe, moraturæ contrahe lucis iter.
 rdera sunt ponenda priùs, signandaque jura,
 Et scribenda mihi lex in amore novo,
 uam multæ antè meis cedant sermonibus horæ,
 Dulcia quàm nobis concitet arma Venus.
 æc Amor ipse suo constringit pignora signo:
 Testis fiderei tota corona chori.
 amque, ubi non certo vincitur fœdere lectus,
 Non habet ultores nox vigilanda Deos;
 r quibus imposuit, solvit mox vincla libido.
 Contineant nobis omina prima fidem.
 rgo qui tactas in fœdera ruperit aras,
 Pollueritque novo facta marita toro,
 li sint quicumque solent in amore dolores,
 Et caput argutæ præbeat historiæ;
 ec flenti dominæ pateant nocte fenestræ;
 Semper amet, fructu semper amoris egeas.

E L E G I A X X .

A D C Y N T H I A M .

M AENUM iter ad doctas proficisci cogor Athenas
 Ut me longa gravi solvat amore via:
 Crescit enim assidue spectando cura puellæ;
 Ipse alimenta sibi maxima præbet Amor.
 Omnia sunt tentata mihi, quacumque fugari
 Possit: at ex omni me premit ipse Deus.
 Vix tamen aut scire admittit, cum sæpe negavit
 Seu venit, extremo dormit amicta toro.
 Unum erit auxilium, mutatis, Cynthia, terris:
 Quantum oculis, animo tam procul ibit Amor
 Nunc agite, ô socii, propellite in æquora navem
 Remorumque pares ducite sorte vices,
 Jungiteque extremo felicia lintea malo:
 Jam liquidum nautis aura secundat iter.
 Romanæ turres, & vos valeatis, amici,
 Qualiscumque mihi tuque, puella, vale.
 Ergo ego nunc rudis Adriaci vehar æquoris hosti
 Cogar & undisonos nunc prece adire Deos.

ut spatia annorum, aut longa intervalla præfundi
 Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.
 Tu moriar, fato, non turpi fractus amore;
 Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

ELEGIA XXI.

AD TULLUM.

FRIGIDA tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
 Tulle, Propontiaca qua fluit Isthmus aqua,
 Indymus, & sacræ fabricata juventa Cybellæ,
 Raptorisque tulit qua via Ditis equos.
 Tu te fortè juvent Helles Athamantidos urbes,
 Nec desiderio, Tulle, movere meo:
 Tu licèt aspicias cælum omne Atlanta gerentem,
 Sæctæque Perseæ Phorcidos ora manu;
 Seryonæ stabula, & luctantum in pulvere signa
 Herculis, Antæique, Hesperidumque choros:
 Tuque tuo Colchum propellas remige Phasim,
 Peliacæque trabis totum iter ipse legas,
 Qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 In faciem proræ pinus adacta novæ:
 Et qua Gygæi visenda est ora Caystri,
 Et qua septenas temperat unda vias:
 Omnia Romanæ cedent miracula terræ,
 Natura hîc posuit, quidquid ubique fuit.
 Armis apta magis tellus, quàm commoda noxæ:
 Famam, Roma, tuæ non pudet historia.
 Nam quantum ferro, tantum pietate potentes
 Stamus: victrices temperat illa manus.
 Sic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Umbro
 Tramite, & æternum Marcus humor opus;
 Albanusque lacus focii Nemorensis ab unda,
 Potaque Pollucis nymphea salubris equo.

Arborumque cives omnes, & non hospita
Saxa, & curvatas in sua fata trabes.
Hæc tibi, Tulle, parens, hæc est pulcherr
Hic tibi pro digna gente petendus hono
Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla neq
Spes, & venturæ conjugis aptus amor.

ELEGIA XXII.

DE TABULIS PERDI

ERGO tam doctæ nobis periere tabella
Scripta quibus pariter tot periere b
Has quondam nostris manibus detriverat :
Qui non signatas jussit habere fidem.
Illæ jam sine me nōrant placare puellas,
Et quædam sine me verba diserta loqui.
Non illas fixum caras effecerat aurum :
Vulgari buxo sordida cera fuit.
Qualescumque mihi semper mansere fidei
Semper & effectus promeruerunt bonos.
Forſitan hæc illis fuerant mandata tabellis
Iraſcor, quoniam es, lente, moratus h

xit, Venias hodie, cessabimus una:
 pitium tota nocte paravit Amor.
 cumque dolens reperit non stulta puella,
 rula cum blandis ducitur hora dolis.
 serum! his aliquis rationem scribit avarus,
 onit duras inter ephemeridas.
 i quis mihi rettulerit, donabitur auro.
 s pro divitiis ligna retenta velit?
 r, & citus hæc aliqua propone columna;
 ominum Exquiliis scribe habitare tuum.

ELEGIA XXIII.

CYNTHIAM SUPERBIENTEM.

SA est ista tuæ, mulier, fiducia formæ,
 Olim oculis nimium facta superba meis.
 amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes:
 ibus insignem te pudet esse meis.
 i te varia laudavi sæpe figura,
 quod non esses, esse putaret amor.
 r est toties roseo collatus Eoo,
 i tibi quæsitus candor in ore foret.
 nihi non patrii poterant avertere amici,
 re aut vasto Thessala saga mari:
 o non ferro, non igne coactus, & ipsa
 fragus Ægæa vera fatebar aqua.
 tus sævo Veneris torrebar aheno:
 lus eram versas in mea terga manus.
 ronatæ portum tetigere carinæ,
 ectæ Syrtes, anchora jacta mihi est.
 lemum vasto fessi respiscimus æstu,
 iera & ad sanum nunc coiere mea.
 ona, si qua Dea es, tua me in sacraria donat:
 derunt surdo tot mea vota Jovi.

NEC TAMEN IATA JANUA NOVA MANU.
At te celatis ætas gravis urgeat annis,
Et veniat formæ ruga sinistra tuæ.
Vellere tum cupies albos à stirpe capillos,
Ah! speculo rugas increpitante tibi.
Exclusa inque vicem fastus patiere superbos;
Et quæ fecisti, facta queraris anus.
Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
Eventum formæ disce timere tuæ.

SEX. AURELII
PROPERTII
LIBER IV.

ELEGIA PRIMA.

DE URBE ROMA.

Oc, quodcumque vides, hospes, quàm
maxima Roma est,

Ante Phrygem Æneam collis & herba
fuit;

Atque ubi navali stant sacra palatia
Phorbo,

Evandri profugæ procubuere boves.

Æilibus crevere Deis hæc aurea templa;

Nec fuit opprobrio facta sine arte casa.

Ipseiusque pater nuda de rupe tonabat;

Et Tiberis nostris advena bubus erat.

O gradibus domus ista Remi se sustulit, olim

Unus erat fratrum maxima regna focus.

ria, prætexto quæ nunc nitet alta Senatu,

Pellitos habuit rustica corda Patres.

Ecceina cogebat priscos ad verba Quirites:

Centum illi in prato sæpe Senatus erat.

c sinuosa cavo pendebant vela theatro:

Pulpita solennes non oluere crocos.

illi cura fuit externos quærere Divos,

Cùm tremere patrio pendula turba sacro.

Prima galeritus posuit prætoria Lucmo ;
Magnaue pars Tatio rerum erat inter oves
Hinc Titius , Ramnesque viri , Luceresque cœ
Quattuor hinc albos Romulus egit equos.
Quippe suburbanæ parva minus urbe Bovillæ
Et , qui nunc nulli , maxima turba Gabi ;
Et stetit Alba potens , albæ suis omine nata ,
Hac , ubi Fidenas longè erat ire , via.
Nil patrium , nisi nomen , habet Romanus al
Sanguinis altricem nunc pudet esse lupam.
Huc melius profugos misisti , Troja , penates.
O quali vecta est Dardana puppis ave !
Jam bene spondebant tunc omina , quod nil
Læserat abiigni venter apertus equi ,
Cum pater in gnati tremulus cervice pependi
Et verita est humeros urere flamma pios.
Tunc animi venere Decii , Brutique secures ,
Vexit & ipsa sui Cæsaris arma Venus ,
Arma resurgentis portans victricia Trojæ.
Felix terra tuos cepit , Iule , Deos :
Si modò Avernalis tremulæ cortina Sibyllæ
Dixit Aventino rura pianda Remo :
Aut si Pergamæ serò rata carmina vatis
Longævum ad Priami vera fuere caput.
Vertite equum . Danaï : male vincitis . Ilia .

alia creverunt mœnia lacte tuo !
 ia namque pio conor disponere versu :
 i mihi, quod nostro est parvus in ore sonus !
 imen exiguo quodcunque è pectore rivi
 xerit, hoc patriæ serviat omne meæ.
 is hirsuta cingat sua dicta corona :
 folia ex hedera porrige, Bacche, tua ;
 ostris tumefacta superbiat Umbria libris,
 mbria Romani patria Callimachi.
 entes si quis cerner de vallibus arces,
 enio muros æstimet ille meo.
 i, save, tibi surgit opus : date candida cives
 uina, & inceptis dextera cantet avis.
 , diesque canam, & cognomina prisca locorum :
 s meus ad metas fudet oportet equus.
 n, Troja cades, & Troica Roma resurges ;
 maris, & terræ longa sepulcra canam.
 tuis imprudens vaga dicere facta Properti ?
 n sunt à dextra condita fila colo.
 is Charisii cantas : aversus Apollo
 scitur ; ab invita verba pigenda lyra.
 feram certis auctoribus ; aut ego vates
 sciis ærata signa movere pila.
 eat Architzæ soboles Babylonius Horos,
 ros, & à proavo ducta Conone domus.
 ihi sunt testes, non degenerasse propinquis,
 que meis libris nil prius esse fide.
 pretium fecere Deos, & fallitur auro
 ppiter : obliquæ signa iterata rotæ.
 ego, cum geminos produceret Arria natos,
 la dabat natis arma vetante Deo)
 posse ad patrios sua pila referre penates,
 mpe meam firmant nunc duo busta fidem.
 pe Lupercus, equi dum saucia protegit ora ;
 u sibi prolapsa non bene cavet equo.
 is at in castris dum credita signa tuetur,
 incidit ante aquilæ rostra cruenta sua.

Adspicienda via est cœli, versusque per astra
Trames, & ab zonis quinque petenda fu-
Felicesque Jovis stellæ, Martisque rapacis,
Et grave Saturni sidus in omne caput;
Quid moveant pisces, animosæque signa Le-
Lotus & Hesperia quid Capricornus aquæ:
Exemplum grave erit Calchas: namque Aul-
Ille bene hærentes ad pia saxa rates.
Idem Agamemnoniæ ferrum cervice puellæ
Tinxit; & Atrides vela cruenta dedit.
Nec rediere tamen Danai: tu diruta fletum
Suppressæ, & Euboicos respice, Troja, si
Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,
Et natat exuviis Græcia pressa tuis.
Victor Oilide, rape nunc, & dilige vatem,
Quam vetat avelli veste Minerva sua.
Hactenus historiæ. Nunc ad tua devehor al-
Incipe tu lacrymis æquus adesse novis.
Umbria te notis antiqua penatibus edit.
Mentior? an patriæ tangitur ora tuæ?
Qua nebulosa cavo rorat Mævania campo,
Et lacus æstivis intepet Umber aquis;
Scandentisque arcis confurgit vertice murus
Murus ab ingenio notior ille tuo.

ostulit exultas pertica tristis opes.
 ubi bulla rudi demissa est aurea collo,
 atris & ante Deos libera sumta toga;
 tibi pauca suo de carmine dicitur Apollo,
 : vetat infano verba tonare foro.
 u finge elegos, fallax opus: hæc tua castra;
 ribar ut exemplo cætera turba tuo.
 tiam Veneris blandis patiere sub armis,
 : Veneris pueris utilis hostis eris.
 tibi victrices, quasunque labore parasti,
 udet palmas una puella tuas;
 ene cum fixum mento discusseris uncum,
 il erit hoc: rostro te premet ansa suo.
 s arbitrio noctem, lucemque videbis;
 utra quoque ex oculis non nisi iussa cadet;
 mille excubiæ, nec te signata iuvabunt
 imina: persuasæ fallere rima sat est.
 c tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 el licet armatis hostis inermis eas,
 remefacta cavo tellus diducat hiatum;
 stipedis cancri terga sinistra time.

ELEGIA II.

FABULA VERTUMNI.

Uro mirare meas tot in uno corpore formas?
 Accipe Vertumni signa paternæ Dei.
 us ego, & Tuscis orior; nec porritet inter
 ælia Volscinos deseruisse focos.
 me turba iuvat, nec templo lætor eburno;
 omanum satis est posse videre forum.
 quondam Tiberinus iter faciebat; & iunx
 emorum auditos per vada pulsa sonos.
 postquam ille suis tantum concessit alumnis,

Vertumnus verso dicor ab amne Deus :
 Seu quia vertentis fructum percepimus anni,
 Vertumni rursus creditur esse sacrum.
 Prima mihi variat liventibus uva racemis,
 Et coma lactenti spicea fruge tumer.
 Hic dulces cerasos, hinc autumnalia pruna
 Cernis, & æstivo mota rubere dic.
 Insitor hinc solvit pomosa vota corona,
 Cum pyrus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama, nocet: alius mihi nominis index.
 De se narranti tu modò crede Deo:
 Opportuna mea est cunctis natura figuris:
 In quacumque voles, verte; decorus ero.
 Indue me Cois, siam non dura puella;
 Meque virum sumta quis neget esse toga?
 Da falcem, & torto frontem mihi comprime ferre
 Jurabis nostra gramina secta manu.
 Arma tuli quondam, & memini, laudabar in illis
 Corbis & imposito pondere, messor eram.
 Sobrius ad lites: at cum est imposita corona,
 Clamabis capiti vina subisse meo.
 Cinge caput mitra; speciem furabor Iacchi:
 Furabor Phœbi, si modò plestra dabis.
 Cassibus impositis venor: sed arundine sumta,
 Faunus plumoso sum Deus aucupio.
 Est etiam aurigæ species Vertumnus, & ejus,

ni, quòd formas unus vertebar in omnes,
 nesci ab eventu patria lingua dedit.
 Roma, meis tribuisti præmia Tuscis,
 et hodie vicus nomina Tuscus habet.
 ore quo sociis venit Lucomedius armis,
 ne Sabina feri contrudit arma Tati;
 ego labentes acies, & tela caduca,
 ne hostes turpi terga dedisse fugæ.
 cecidit, Divum sator, ut Romana per ævum
 censeat ante meos turba togata pedes.
 sperant versus: te, qui ad vadimonia curris,
 et moror; hæc spatii ultima meta meis.
 es acernus eram, properanti falce dolatus,
 ante Numam grata pauper in urbe Deus.
 tibi Mamuri, formæ cælator ahenæ,
 tellus artifices ne terat Osca manus;
 me tam dociles potuisti fundere in usus.
 Num opus est, operi non datur unus honos.

ELEGIA III.

STOLA ARETHUSÆ AD LYCOTAM.

Ecce Arethusa suo mittit mandata Lycotæ,
 Cum toties absis, si potes esse meus.
 tamen tibi lecturo pars oblita deerit,
 erit è lacrymis facta litura meis:
 qua incerto faller te litera tractu,
 a meæ dextræ jam morientis erunt.
 nunc viderunt iteratos Baetra per ortus;
 nunc munito Sericus hostis equo;
 nunc Getæ; pistorumque Britannia curru;
 nunc & Eoa discolor Indus aqua.
 marita fides, hæc pactæ sunt mihi noctes,
 a rudis urgenti brachia victa dedi?

A a.

Æternusquæ tuam pascât, aselle, famem
Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos
Num gravis imbelles atterit hasta manus
Hæc noceant potius, quam dentibus ulla pi
Det mihi plorandas per tua colla notas.
Diceris & macie vultum tenuâsse: sed opti
E desiderio sit color iste meo.
At, mihi cum noctes induxit vesper amara
Si qua relicta jacent, osculor arma tua.
Tum queror in toto non fidere pallia lecto
Lucis & auctores non dare carmen aves.
Noctibus hibernis castrensia pensa laboro,
Et Tyria in radios vellera ducta suos.
Et disco, qua parte fluat vincendus Araxe
Quot sine aqua Parthus millia currat equ
Cogor & è tabula pictos ediscere mundos,
Qualis & hæc docti sit positura Dei;
Quæ tellus sit lenta gelu, quæ putris ab æl
Ventus in Italiam qui bene vela ferat.
Assidet una soror curis; & callida nutrix
Pejerat hiberni temporis esse moras.
Felix Hippolyte! nuda tulit arma papissa,
Et textit galea barbara molle caput.
Romanis utinam patuissent castra puellis!

ic Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem.
 mihi quò, Pœnis si purpura fulgeat ostris,
 stallusque suas ornat aquosa manus?
 a furda tacent; rarisque affueta Calendis
 aperit clausos una puella lares.
 idos & catulæ vox est mihi grata querentis;
 tui partem vindicat una tori.
 facella tego; verbenis compita velo,
 trepat ad veteres herba Sabina focos.
 n finitimo gemuit stans noctua tigno,
 voluit tangi parca lucerna mero;
 les hornis cædem denuntiat agnis,
 cinctique calent ad nova lucra popæ.
 precor, ascensus tanti sit gloria Baëtris,
 ptave odorato carbasa lina duci,
 sea cùm tortæ sparguntur pondera fundæ,
 dolus & versis increpat arcus equis.
 tua sic, domitis Parthæ telluris alumnis,
 a triumphantes hâsta sequatur equos)
 rupta mei conserva fordera lecti:
 ego te sola lege redisse velim.
 que cùm tulero portæ votiva Capenæ,
 scribam: „ Salvo grata puella viro. “

Multaque nativis obitrepit arbor aquis
Sylvani ramosa domus, quò dulcis ab æli
Fistula poturas ire jubebat oves.
Hunc Tatius fontem vallo præcingit aceri
Fidaque suggesta castra coronat humo.
Quid tum Roma fuit, tubicen vicina Cui
Cum quateret lento murmure saxa Jov
Atque ubi nunc terris dicuntur jura subact
Stabant Romano pila Sabina foro?
Murus erant montes: ubi nunc est curia!
Bellicus ex illo fonte bibebat equus.
Hinc Tarpeia Deæ fontem libavit; at illi
Urgebat medium fœtilis urna caput.
Vidit arenosis Tatium proludere campis,
Pictaque per flavas arma levare jubas.
Obstupuit regis facie, & regalibus armis,
Interque oblitas excidit urna manus.
Sæpe illa immeritæ caussata est omina Lu
Et sibi ringendas dixit in amne comas.
Sæpe tulit blandis argentea lilia Nymphis
Romula ne faciem læderet hasta Tatî.
Dumque subit primo Capitolia nubila fun
Rettulit hirsutis brachia secta rubis;
Et sua Tarpeia residens ita flevit ab arce.
Vulnera vicino non patienda Jovi:

O utinam ad vestros sedeam captiva penates,
 Dum captiva mei conspicer esse Tati!
 Romani montes, & montibus addita Roma,
 Et valeat probro Vesta pudenda meo:
 Ille equus, ille meos in castra reponet amores,
 Cui Tati dexteras collocat ipse iubas.
 Quid mirum in patrios Scyllam sœvisse capillos?
 Candidaque in sœvos inguina versa canes?
 Proditâ quid mirum fraterni cornua monstri;
 Cum paruit lecto stamine torta via?
 Quantum ego sum Ausoniis crimen factura puellis;
 Improba virgineo lecta ministra foco?
 Passados extinctos si quis mirabitur ignes,
 Ignoscat: lacrymis spargitur ara meis.
 Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe:
 Tu cape spinosi roscida terga iugi.
 Lubrica tota via est, & perfida: quippe tacentes
 Fallaci celat limite semper aquas.
 Utinam magicæ nôsssem cantamina Musæ!
 Hæc quoque formosæ lingua tulisset operem.
 Te toga picta decet, non quem sine matris honore
 Nutrit inhumanæ dura papilla lupæ.
 Sic hospes, pariamne tua regina sub aula,
 Dos tibi non humili prodita Roma venit:
 In minds; at raptæ ne sint impune Sabinæ,
 Me rape, & alterna lege repende vices.
 Commissas acies ego possum solvere: nuptæ;
 Vos medium passa forcius inite mea.
 Edde, Hymenæe, modos; tubicen fera murmura conde:
 Credite, vestra meus molliet arma torus.
 Et jam quarta canit venturam buccina lucem,
 Ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.
 Experiar somnum; de te mihi somnia queram:
 Fac venias oculis umbra benigna meis.
 Dixit, & incerto permisit brachia somno,
 Nescia se furiis accubuisse novis.
 Nam Vesta, Iliacæ felix tutela favillæ,

ROMULUS excubias decrevit in otia solvi,
Atque intermissa castra filere ruba.
Hoc Tarpeia suum tempus rata, conveni
Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.
Mons erat adscensu dubius, festoque ren
Nec mora, vocales occupat ense canes
Onania præbebant somnos; sed **Jupiter**
Decrevit pornis invigilare suis.
Prodiderat portæque fidem, patriamque
Nubendique petit, quem velit ipsa, d
At **Tatius** (neque enim sceleri dedit hosti
Nube, ait, & regni scande cubile mei
Dixit, & ingestis comitum super obruit
Hæc, virgo, officiis dos erat apta tui
Et satis una malæ potuit mors esse puell
Quæ voluit flammæ fallere, **Vesta**, r
A duce **Tarpeio** mons est cognomen ade
O **Vigil**, injustæ præmia fortis habes.

ELEGIA V.

AD LENAM.

RARA tuum spinis obducat, Lena, sepulcrum;
 Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim;
 deant cineri manes; & Cerberus ultor
 pia jejuno terreat ossa sono;
 vel Hippolytum Veneri mollire negantem,
 cordique toro pessima semper avis:
 pen quoque, neglecto rumore mariti,
 ere lascivo cogeret Antinoo.
 lit, poterit magnes non ducere ferrum,
 olucris nidis esse noverca suis.
 : & Collinas ad fossam moverit herbas,
 ria currenti diluerentur aqua:
 cantatæ leges imponere Lunæ,
 ua nocturno fallere terga lupo.
 ut intentos astu cæcare maritos,
 nicum immeritas eruit ungue genas;
 luitque striges nostro de sanguine, & in me
 omanes fortæ semina legit equæ.
 ibat opus verbis; ceu blanda perurat,
 samque terat sedula culpa viam.
 ioa, Dorixanium, juvat aurea ripa;
 quæ sub Tyria concha superbit aqua:
 rlique placet Coæ textura Minervæ,
 aque ab Attalicis putria signa toris:
 æ palmiferæ mittunt venalia Thebæ,
 rheaque in Parthis pocula cocta focis:
 fidem, provolve Deos; mendacia vincant;
 ige & damnosæ jura pudicitiae.
 ulare virum, precium facit. Utere causis;
 or dilata nocte recurret amor.

non te medeæ delectent probra iequacis
Nempe tulit fastus ausa rogare prior:
Sed potius mundi Thais pretiosa Menani
Cum ferit astutos comica mœcha Geta
In mores te verte viri: si cantica jactat;
I comes, & voces ebria junge tuas.
Janitor ad dantes vigilet: si pulset inani
Surdus in obductam somniet usque ser
Nec tibi displiceat miles non factus amo
Nauta nec, attrita si ferat æra manu;
Aut quorum titulus per barbara colla pe
Cælati medio cum saliere foro.
Aurum spectato, non quæ manus afferat
Versibus auditis, quid nisi verba feres
Qui versus, Coæ dederit nec munera vel
Ipsius tibi sit surda sine ære lyra.
Dum vernat sanguis, dum rugis integer
Utere, ne quis eat liber amore dies.
Vidi ego odorati victura rosaria Pæsti
Sub matutino cocta jacere Noto..
His animum nostræ dum versât Acanthi
* * * * *
Sed cape torquatz, Venus ô regina, col
Ob meritum ante tuos guttura secta fo
Vidi ego rugoso tussim concrefcere collo.

Horruit argenti pergula curta foco.
 Inequiæ fuerant rari furtiva capilli
 Vincula, & immundo pallida mitra situ;
 Et canis in nostros nimis expectata dolores,
 Cum fallenda meo pollice claustra forent.
 It tumulus lenæ curto vetus amphora collo:
 Urgeat hunc supra vis, caprihæ, tua.
 Quisquis amas, scabris hoc bustum cædito faxis,
 Mistaque cum faxis adjice verba mala.

ELEGIA VI.

DE PUGNA ACTIACA NAVALI.

SACRA facit vates: sint ora faventia sacris,
 Et cadat ante meos ista juvenca focos.
 certa Phileteis certent Romana corymbis,
 Et Cyrenæas urna ministræt aquas.
 Costum molle date, & blandi mihi thuris honores;
 Terque focum circa lanceus orbis ear.
 Pargite me lymphis; carmenque recentibus aris
 Tibia Mygdoniis libet eburna cadis.
 Et procul fraudes; alio sint aëre noxæ:
 Pura novum vati laurea mollit iter.
 Iulæ, Palatini referamus Apollinis ædem:
 Res est, Calliope, digna favore tuo.
 æfaris in nomen ducuntur carmina: Cæsar
 Dum canitur, quæso, Juppiter, ipse vaces.
 Et Phœbi fugiens Athamana ad litora portus,
 Qua sinus Ionæ murmura condit aquæ,
 Etia Iulæ pelagus monumenta carinæ,
 Nautarum votis non operosa via.
 Sic mundi coiere manus: stetit æquore moles
 Pineæ, nec remis æqua favebat avis.
 Ictera classis erat Teucro damnata Quirino,

Sed quali aspexit Pelopeium Agamemnu
Egessitque avidis Dorica castra rogis
Aut qualis flexos solvit Pythona per or
Serpentem, imbelles quem timuere ly
Mox ait; ô longa mundi servator ab
Auguste, Hectoreis cognite major av
Vince mari; jam terra tua est: tibi mil
Et faver ex humeris hoc onus omne
Solve metu patriam, quæ nunc te vind
Imposuit proræ publica vota tue:
Quam nisi defendes, murorum Romul
Ire Palatinas non bene vidit aves.
Et nimium temis audent, proh turpe,
Principe te, fluctus regia vela pati.
Nec te, quodd classis centenis remiget al
Terreat: invito labitur illa mari.
Quoddque vehunt proræ Centaunica fara
Tigna cava, & picchos experiere met
Frangit, & attollit vites in milite causi
Quæ nisi iusta subest, excutit arma;
Tempus adest; committe rates: ego ten
Ducam laurigera Julia rostra manu.
Dixerat, & pharetræ pondus consumit
Proxima post arcus Caesaris hasta furit

iter Idalio miratus Cæsar ab astro,
 n Deus; en nostri sanguinis ista fides.
 quitur cantu Triton, omnesque marinæ
 uferunt circa libera signa Deæ.
 etit Nilum cymba male nixa fugaci,
 c unum, iussu non mortura die.
 lius: quantus mulier foret una triumphus,
 stus erat per quas antè Jugurtha vias!
 : hinc traxit Phœbus monumenta, quod ejus
 a decem vicit missa sagitta rates.
 satis cecini; citharam jam poscit Apollo
 bor, & ad placidos exiit arua choros.
 ida nunc molli subeant convivia luco,
 nditæque fluant per mea colla rosæ;
 que fundantur prælis elisa Falernis,
 que hæret nostras spica Cilissa comas.
 ium potis irritat Musa poetis:
 che, soles Phœbo fertilis esse tuo.
 aludofos memoret servitè Sicambros:
 sheam hic Meroen, fuscæque regna canat.
 :ferat sero confessum fœdere Parthum;
 Idat signa Remi, mox dabit ipse sua.
 iliquid pharetris Augustus parcat Eois,
 ferat in pueros ista trophæa suos.
 : , Crasse, nigras si quid sapis inter arenas:
 per Euphraten ad tua busta licet.
 Item patera, sic ducam carmine, donec
 iciat radios in mea vina dies.

Murmur ad extremæ nuper numata vi:
Cum mihi ab exequiis somnus penderet
Et quereretur lecti frigida regna mei.
Eosdem habuit secum, quibus est elata,
Eosdem oculos: lateri vestis adusta fuit
Et solitura digito beryllon adederat ignis
Summaque Lethæus triverat ora liquo
Spirantisque animos, & vocem misit: at
Pollicibus fragiles increpuere manus:
Perfide, nec cuiquam melior sperande pu
In te jam vires somnus habere potest
Jam ne tibi exciderunt vigilacis furta Sub
Et mea nocturnis trita fenestra dolis?
Per quam demisso quoties tibi fune pepe
Aeterna veniens in tua colla manu.
Sæpe Venus trivio commissa est pectore n
Fecerunt tepidas pallia nostra vias.
Nec crepuit fissa, me propter, arundine c
Læsit & obiectum tegula curta caput.
Fœderis heu taciti: cujus fallacia verba
Non audituri diripere Noti.
At mihi non oculos quisquam inclinavit:
Unum impetrâssem te devocante diem.
Denique quis nostro furvum te funere vid
Atram quis lacrymis incaluisse togam:

Cur ventos non ipse rogis, ingrata, petisti?
 Cur nardo flammæ non oluere meæ?
 Hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos
 Injicere, & fracto busta piare cado.
 Quæ modò per viles inspecta est publica noctes,
 Hæc nunc aurata cyclade signat humum;
 Et graviora rependit iniquis pensa quasillis,
 Garrula de facie si quæ locuta meæ est.
 Nostraque quòd Petale tulit ad monumenta coronas
 Codicis immundi vincula sentit anus.
 Cæditur & Lalage tortis suspensa capillis,
 Per nomen quoniam est ausa rogare meum.
 Lygdamus uratur, candescat lamina vernæ:
 (Sensì ego, cùm insidiis pallida vina bibi)
 Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas.
 Ducet damnatas ignea testa manus.
 Te patiente, meæ conflagit imaginis aurum,
 Ardeat è nostro dotem habitura rogo.
 Non tamen infector, quamvis mereare, Propeiti:
 Longa mea in libris regna fuere tuis.
 Juro ego fatorum nulli revocabile carmen,
 Tergeminusque canis sic mihi molle sonet;
 Me servâsse fidem: si fallo, vipera nostris
 Sibilet in tumulis, & super ossa cubet.
 Nam gemina est sedes turpem sortita per annem,
 Turbaque diversa remigat omnis aqua.
 Una Clytæmnestræ stuprum vehit, altera Cressæ
 Portat mentitæ lignea monstra bovis.
 Ecce coronato pars altera vincta phaselo,
 Mulcet ubi Elysiæ aura beata rosas:
 Qua numerosa fides, quaque æra rotunda Cybelles,
 Mitratisque sonant, Lydia plestra choris:
 Andromedeque, & Hypermnestre sine fraude maritæ
 Narrant historię pectora nota suæ.
 Hæc sua maternis queritur vivere catenis
 Brachia, nec meritas frigida saxa manus.
 Narrat Hypermnestre magnum ausas esse sorores:

OTE MIHI : LAUDES AGERE HABERE ME
Pelle hederam tumulo, mihi quæ pugit
Mollia contortis alligat ossa comæ.
Ramosis Anio qua pomifer incubat ar
Et nunquam Herculeo numine palle
Hoc carmen media dignum me scribe
Sed breve, quod currens vector ab
,, Hic Tyburtina jacet aurea Cynthia
,, Accessit ripæ laus, Aniene, tuæ.
Nec tu sperne piis venientia somnia p
Cum pia venerunt somnia, pondus
Nocte vagæ ferimur. Nox clausas libe
Errat & abjecta Cerberus ipse sepa.
Luce jubent leges Lethæa ad stagna re
Nos vehimur; vectum nauta recent
Nunc te possideant aliæ; mox sola ter
Mecum eris, & missis ossibus ossa t
Hæc postquam querula mecum sub litu
Inter complexus excidit umbra meo

ELEGIA VIII

CYNTHIA ET DRACONIS.

Iscæ quid Esquilias hac nocte fugârit aquosas,

Cùm vicina novis turba cucurrit agris.
 vium annosâ vetus est tutela Draconis,
 c ubi tam raræ non pèrit hera moræ,
 facer abripitur cæco descendus hiatu,
 ta penetrat virgo (tale iter omne cave)
 ii serpentis honos, cùm pabula poscit
 unna, & ex ima sibila torquet humo.
 demissæ pallent ad sacra puellæ,
 m tenera anguineo creditor ore manna.
 bi admotas à virgine corripit ofcas:
 rginis in palmis ipsa canestra tement.
 rint castæ, redouat in cella parentum;
 amansque agricolæ, fertilis annus erit.
 mea deionis aucta est Cynthia mannis:
 ussa fuit Juno, sed magè caussa Venus.
 i, dic, quæso, quantum te teste triumphum
 erit, effusus per tua saxa rotis
 is in arcana sonuit cùm rixa taberna:
 sine me, famæ non sine labe moræ.
 aculum ipsa sedens primo temone pependit,
 sa per impuros frena movere locos.
 i nam tacito Volsci carpenta nepotis,
 que armillatos cella Molossæ canes;
 labit immanis venalia fata fagine,
 necet ubi oras barba pudenda genas.
 fieret nostro toties injuria lædo,
 itato volui castra movere toro.
 is Aventinæ quædam est vicina Dianæ:
 oria grata parum; cùm bibet, omne decet.

Jactabat truncas ad cava buxa manus
Sed neque suppletis constabat flamma lu
Decidit inque suos mensa supina pede
Me quoque per talos Venerem quærente
Semper damnosi subfaluere canes.
Cantabant furdo, nudabant pectora cæ
Lanuvii ad portas heu mihi solus er:
Cum subito rauci sonuerunt cardine pos
Et levia ad primos murmura facta lai
Nec mora, cum totas resupinat Cynthia
Non operosa comis, sed furibunda d
Pocula mi digitos inter cecidere remisso
Palluerantque ipso labra soluta mero.
Fulminat illa oculis, &c, quantum femir
Spectaculum capta nec minus urbe fuit
Phyllidos iratos in vultum conjicit ung
Territa vicinas Teia clamat aquas.
Lumina sopitos turbant elata Quirites;
Omnis & infana semita nocte sonat.
Allas direptisque comis, tunicisque solu
Excipit obscuræ prima taberna viæ.
Cynthia in exuviis gaudet, victrixque r
Et mea perversa sauciat ora manu;
Imponitque notam collo, morsuque cru

Lygdamus ad plutei fulcra sinistra latens
 Exiit, Geniumque meum prostratus adorat.
 Lygdame, nil potui: tecum ego captus eram.
 supplicibus palmis tum demum ad fœdera veni,
 Cum vix tangendos præbuit illa pedes;
 Atque ait, admittæ si vis me ignoscere culpæ,
 Accipe, quæ nostræ formula legis erit.
 Tu neque Pompeia spatia bere cultus in umbra,
 Nec cum lascivum sternet arena forum.
 Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum,
 Nec lectica tuæ sit adoperta moræ.
 Lygdamus in primis, omnis mihi causâ querelæ,
 Veneat, & pedibus vincula bina trahat.
 Indixit leges: respondi, ego legibus utar.
 Riserat imperio facta superba dato.
 Dein, quemcumque locum externæ tetigere puellæ,
 Sufficit, & pura limina tergit aqua;
 Imperat & totas iterum mutare lucernas,
 Terque meum tetigit sulfuris igne caput.
 Atque ita mutato per singula pallia lecto,
 Et sponda, & toto movimus arma toro.

E L E G I A I X.

DE HERCULE ET MORTE CACI.

AMPHITRYONIADES qua tempestate juvencos
 Egerat à stabulis, ô Erythea, tuis,
 venit ad invictos pecorosa palatia montes,
 Et statuit fessos fessus & ipse boves,
 qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque
 Naura per urbanas velificabat aquas.
 Sed non infido manserunt hospite Caco
 Incolumes: furto polluit ille Jovem.
 icola Cacus erat, metuendo raptor ab antro

Per tria partitos qui dabat ora sonos.
Hic, ne certa forent manifesta signa rapine,
Aversos cauda traxit in antra boves.
Nec sine teste Deo : furem sonuere juvenci ;
Furis & implacidas diruit ira fores.
Menalio jacuit pulsus tria tempera ramo
Cacus ; & Alcides sic ait : ite boves ,
Herculis ite boves , nostræ labor ultime clavæ ,
Bis mihi quaesitæ , bis mea præda boves ,
Arvaque mugitu sancite boaria longo :
Nobile erit Romæ pascua vestra forum.
Dixerat , & sicco torret siccis ora palato ,
Terraque non ullas farta ministrat aquas.
Sed procul inclusas audit ridere puellas.
Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus ,
Femineæ loca clausa Deæ , fontosque piandos ,
Impunè & nullis sacra recessa viris.
Devia puniceæ velabant limina vittæ :
Putris oderato luxerat igne casa :
Populus & longis ornabat frondibus ædam :
Multaque cantantes arabra regeret aves.
Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam ,
Et jacit ante fores verba minora Deo :
Vos precor , ô luci sacro quæ luditis antro ,
Pandite defessis hospita fana viris.
Fontis egens erro , circaque sonantia lymphis ,

n ego Sidonia feci servilia palla
fficia, & Lyda pensa diurna colu;
lis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
& manibus duris apta puella fui.
bus Alcides: at talibus alma sacerdos
iniceo canas flamine vincta comas:
e oculis, hospes, lucoque abscede verendo:
ede agedum, & teta limina linque fuga.
rdicta viris metuenda lege piatur,
uæ se summota vindicat ara casa.
no Tiresias adspexit Pallada vates,
ortia dum, postâ Gorgone, membra lavat.
bi dent alios fontes: hæc tympha puellis
via secreti liminis ulla fuit.
inus: ille humeris postes concussit opacos,
ec tulit iratam janua clausa sitim.
ostquam exausto jam flumine vicerat æstum,
nit vix siccis tristitia jura labris.
ilus hic mundi nunc me mea fata trahentem
cipit: hæc fesso vix mihi terra patet.
ma quæ gregibus devota est ara repertis,
a per has, inquit, maxima facta manus,
nullis unquam pateat veneranda puellis,
rculis eximii ne sit inusta sitis.
e pater, salve, cui jam favet aspera Juno:
acte, velis libro dexter inesse meo.
: quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
sanctum Tatii composuere Cures.

Per tria partitos qui dabit ora senex.
Hic, ne certa forent manifestæ signa rapinæ,
Aversos cauda traxit in antra boves.
Nec sine teste Deo : furem sonuere iuveni ;
Furis & implacidas diruit ira fores.
Mænalio jacuit pulsus tria tempera ramo
Cacus ; & Alcides sic ait : ite boves ,
Herculis ite boves , nostræ labor ultime clava ,
Bis mihi quæsitæ , bis mea præda boves ,
Arvaque mugitu sancite boaria longe :
Nobile erit Romæ pascua vestra forum.
Dixerat , & sicco torret siccis ora palato ,
Terraque non ullas sista ministrat aquas.
Sed procul inclusas audit ridere puellas.
Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus ,
Femineæ loca clausa Deæ , fontesque piandos ,
Impunè & nullis sacra resecta viris.
Devia puniceæ velabant limina vitæ :
Putris odorato luxerat igne casa :
Populus & longis ornabat frondibus ædem :
Multaque cantantes arabra regobat aves.
Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam ,
Et jacit ante fores verba minora Deo :
Vos precor , ô luci sacro quæ luditis antro ,
Pandite defessis hospita fana viris.

Fontis egens erro , circaque sonantia lymphis ,

Idem ego Sidonia feci servilia palla
Officia, & Lyda pensa diurna colu;
Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
Et manibus duris apta puella fui.
Talibus Alcides: at talibus alma sacerdos
Puniceo canas flamine vineta comas:
Parce oculis, hospes, lucoque abscede verendo:
Cede agedum, & tuta limina linque fuga.
Interdicta viris metuenda lege piatur,
Quæ se summota vindicat ara casa.
Magno Tiresias adspexit Pallada vates,
Fortia dum, postq̃ Gorgone, membra lavat.
Dī tibi dent alios fontes: hæc tympha puellis
Avia secreti liminis ulla fuit.
Sic anus: ille humeris postes concussit opacos,
Nec tulit iratam janua clausa sitim.
At postquam exausto jam flumine vicerat æstum,
Ponit vix ficcis tristitia jura labris.
Angulus hic mundi nunc me mea fata tenebrosa
Accipit: hæc fesso vix mihi terra patet.
Maxima quæ gregibus devota est ara repertis,
Ara per has, inquit, maxima facta manus,
Hæc nullis unquam pateat veneranda puellis,
Herculis eximii ne sit inusta sitis.
Sancte pater, salve, cui jam favet aspera Juno:
Sancte, velis libro dexter inesse meo.
Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
Sic sanctum Tatii componere Cures.

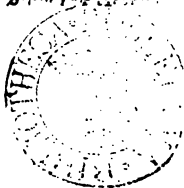
Imbuis exemplum primæ tu , Romulè , palm
Hujus , & exuviis plenus ab hoste redis.
Tempore quo portas Cæninum Acrona petent
Victor in eversum cuspide fundis equum.
Acron Herculeus Cænina ductor ab arce ,
Roma , tuis quondam finibus horror erat.
Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirinis
Ipse dedit , sed non sanguine sicca suo.
Nunc videt ante cavas vibrantem spicula tut
Romulus , & votis occupat antè ratis :
Juppiter , hæc hodie tibi victima corruet Aci
Voverat , & spoliū corrui ille Jovi.
Urbis , virtutisque parens sic vincere suevit ,
Qui tulit aprico frigida castra lare.
Idem eques & frenis , idem fuit aptus aratris
Et galea hirsuta comta lupina juba ;
Picta nec inducto fulgebat parma pyropo :
Præbebant cæsi baltea lenta boves.
Cossus at insequitur Veientis cæde Tolumni
Vincere cūm Veios posse laboris erat :
Nec dum ultra Tiberim belli sonus ; ultima p
Nomentum , & captæ jugera terna Coræ.
Et Vei veteres , & vos tum regna fuistis ,
Et vestro posita est aurea sella foro.
Nunc intra muros castris hucina lævi

Fortè super portæ dux Veius astitit arcem ;
 Colloquiumque sua fretus ab urbe dedit .
 Dumque aries murum cornu pulfabat ahenò ,
 Vineaque inductum longa tegebat opus ,
 Cossus ait , forti melius concurrere campo .
 Nec mora fit , plano sistit uterque gradu .
 Dì Latias juvere manus : defecta Tolumni
 Cervix Romanos sanguine lavit equos .
 Claudius à Rheno trajectos arcuit hostes ;
 Belligerans vasti parma relata ducis
 Virdomari : genus hic Rheno jactabat ab ipso ,
 Nobilis erectis fundere gesa rotis .
 Illi virgatis jaculantis ab agmine braccis
 Torquis ab incisa decedit unca gula ,
 Nunc spolia in templo tria condita : caussa Feretri ,
 Omne quòd certo dux ferit ense ducem .
 Seu , quia victa suis humeris hæc arma ferebant ,
 Hinc Feretri dicta est ara superba Jovis ,

ELEGIA XI.

CORNELIA PAULO.

DESINE , Paule , meum lacrymis urgere sepulcrum :
 Panditur ad nullas janua nigra preces .
 Cum semel infernas intrârunt funera leges ,
 Non exorato stant adamante viæ .
 Te licet orantem fuscæ Deus audiat aulæ ,
 Nempe tuas lacrymas litora surda bibent .
 Vota movent superos : ubi portitor æra recepit ,
 Obferat herbosos lurida porta rogos .
 Sic mœstæ cecinere tubæ , cum subdita nostrum
 Detraheret lecto fax inimica caput .
 Quid mihi conjugium Pauli , quid currus avorum
 Profuit ? aut famæ pignora , tanta meæ ?

Num minus immites habui Cornelia Parcas?
En sum quod digitis quinque levatur onus.
Damatæ noctes, & vos vada lenta paludes,
Et quæcumque meos implicat unda pedes,
Immatura licet, tamen huc non noxia veni.
Det pater huic umbræ mollia jura meæ.
Aut si quis posita judex sedet Æacus urna,
In mea sortita vindicet ossa pila.
Affideant fratres juxta Minoia sella, &
Eumenidum intento turba severa foro.
Syliphe, mole vaces; taceant Ixionis orbes;
Fallax Tantaleo corripere liquor;
Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras,
Et jaceat tacita lapsa catena sera.
Ipsa loquor pro me: si fallo, perna sororum
Infelix humeros urgeat urna meos.
Si cui fama fuit per avia trophæa decori,
Afra Numantinos regna loquuntur avos.
Altera maternos exæquat turba Libones;
Et domus est titulis urraque fulta suis.
Mox ubi jam facibus cessit pretexta maritis,
Vinxit & acceptas altera vitæ comas,
Jungor, Paule, tuo, sic discessura, cubili.
In lapide hoc uni nupta fuisse legat.
Testor majorum cineres tibi, Roma, colendos,
Sub quorum titulis, Africa, tonsa jaces;
Et Persen proavi simulantem pectus Achillis,
Quique tuas proavus fregit, Achille, domos;
Me neque censuræ legem moluisse, nec ulla
Labe mea vestros erubuisse focos.
Non erat exuviis tantis Cornelia damnum:
Quin & erat magnæ pars imitanda domûs.
Nec mea mutata est ætas; sine crimine tota est:
Viximus insignes inter utramque facem.
Mî natura dedit leges à sanguine dictas,
Ne possim melior judicis esse metu.
Quælibet austeras de me ferat urna tabellas,

Turpior assellæ non erit ulla meo ;
 Vel tu , quæ tardam movisti hunc Cybellem ,
 Claudia , turricæ rara ministra Deæ ;
 Vel cui , commissos cùm Vesta reposceret ignes ,
 Exhibuit vivos carbases alba focos.
 Nec te , dulce capus , mater Scribonia , læsi.
 In me mutatum quid , nisi fata , velis ?
 Maternis laudor lacrymis , urbisque querelis ;
 Defensa & genitricis Cæsaris ossa mea.
 Ille sua nata dignam vixisse sororem
 Increpat ; & lacrymas vidimus ire Deo.
 Et tamen ceneris generosos vestris honores ,
 Nec mea de stentis facta rapina domo.
 Te , Lepide , & te , Paule , meum post fata levamen ;
 (Condita sunt vestro lumina nostra sinu)
 Vidimus , & fratrem scilicet geminasse curulem :
 Consule quo factio tempore rapta soror.
 Et bene habet : nunquam mater lugubria sumsi.
 Venit in exsequias tota caterva meas.
 Nunc tibi commendo communia pignora natos :
 Hæc cura & cineri spirat iniusta meo.
 Fungere maternis vicibus , pater : illa meorum
 Omnis erit collo turba ferenda tuo.
 Oscula cùm dederis tua flentibus ; adjice matris.
 Tota domus cœpit nunc onus esse tuum.
 Et si quis doliturus eris , sine testibus illis :
 Cùm venient , siccis oscula falle genis.
 Sat tibi sint noctes , quas de me , Paule , fatiges ;
 Somniaque in faciem credita sæpe meam.
 Atque ubi secretò nostra ad simulacra loqueris ,
 Ut responsuræ singula verba jace.
 Seu tamen adversum mutarit janua lectum ,
 Sederit & nostro cauta noverca toro ;
 Conjugium , pueri , laudare & ferte paternum ;
 Capta dabit vestris moribus illa manus.
 Nec matrem laudate nimis : collata priori
 Vertet in offensas libera verba suas.

Laudat ubi emeritum libera fama rogum.
Causa perorata est : flentes me surgite teste:
Dum precium vitæ grata rependit humus
Moribus & cœlum paruit : sim digna merens
Cujus honoratis ossa yehantur equis.

C N. C O R N E L I I
G A L L I
F R A G M E N T A ,
E T
M A X I M I A N I
L E G I A R U M L I B E L L U S ,
Perperam GALLO attributus.

GERARDUS JOANNES VOSSIUS

D E

P O E T I S L A T I N I S.

EUSEBIUS IN CHRONIC.

OLYMPIAD. CLXXXVIII. AN. II.

CORNELIUS GALLUS FOROJULIENSIS
Poëta, à quo primum *Egyptum rectam* supra
diximus, quadagesimo ætatis suæ anno propria se manu
interfecit. Similiter Donatus in *Vita Virgilii*. At
Maximiani sunt, quæ Cornelio Gallo tribuuntur
 vulgò: etiam à Petro Crinito, lib. de Poëtis, Rob.
 Titio lib. 1. Controversorum locorum cap. xv.
 & Sebastianus Foxius lib. 11. de *Imitatione*, sive
Ratione styli fol. 1. qui eum Tibullo & Propertio
 non inferiorem ait in carmine Elegiaco. Quamò
 rectius Maximianum hunc Poëtam barbarum vocat
 Yvo Villiomarus, adversus Titium, quem dixi. Et
 sanè in Manuscripto nostro, non Gallo, sed Ma-
 ximiano attribuuntur, &c.

CN. CORNELII GALLI VITA.

CORNELIUS GALLUS FOROJULIENSIS Orator, ac Poëta clarissimus, ex infima fortuna in Augusti amicitiam susceptus, Ægyptum Provinciam Romanorum primus obtinuit: mox quum quædam in convivio per merum fassus esset, in suspensionem conjurationis adductus, damnandusque Senatui traditus, ob pudorem, propria se manu interfecit, anno ætatis suæ LXXIII. Hunc P. V. Maro usque adeo sibi amicissimum habuit, ut Bucolica & Georgica in ejus laudibus terminârit. Verum quia in Georgicis pleniores de eo laudes continebantur, jubente Augusto, in Aristei fabulam commutavit. Scripsit Cornelius Gallus Elegiarum libros IV. de Cytheride quadam P. Volumnii liberta, quam sedit nomine Lycorida appellavit; inque his imitatus est Euphorionem Chalcidicum Poëtam. Lasciviusculus semper fuit: in compositione tamen cæteris, qui Elegiam Latine scriptitârunt, durior à Fabio non temerè judicatus. Ejus scripta penitus intercederunt, præter hunc unum libellum, quem paulò ante mortem in Ægypto visus est perscripsisse. Nam quum ibi Græcam quandam puellam adamâisset, nec propter ingravescentem jam ætatem ejus libidini satisfacere potuisset, materia satis opportunè objecta est, ut senectutis incommoda describens, juveniles suos amores recenseret, seque in suis carminibus multò melius quàm in nummo, spectandum effingeret. Nam quòd fuerit Horuscus, quòd Orator, quòd Poëta, quòd etiam vinolentus, quòd Lycorida adamârit, quòd Legatus Ægypto præfuerit, hinc manifestissime colligitur: quæ si quis diligenter animadvertat, fatebitur hunc libellum Cornelii Galli non altèrius fuisse, ut quidam parùm prudenter existimârunt.

ASINII
CORNELII GALLI
ELEGIA:
EJUSDEM
EPIGRAMMATA TRIA,
EDENTE ALDO MANUTIO JUNIORE.

CORNELIUS Gallus, Asinii Pollionis filius, inter primos elegiarum scriptores connumeratur. Tibullo, & Propertio, ut carminis suavitatem non comparandus, ita exquisitissima Græcorum imitatione, sententiarum pondere, & beatissima præterea verborum copia, utroque major, & splendidior. *Virgilium Maronem* unicè dilexit: à quo Bucolico carmine bis laudatus est; & extremum Georgicorum in illius nomine principio apparuisse constat: verum, jussu Augusti & partium odio, in *Aristæi* fabulam postea mutatum. Quæ in hac Ele-

GALLI
ELEGIÆ
ARGUMENTUM.

*Militabat Gallus adversus Parthos sub Ventidio ;
Imperatore clarissimo. Certior verò factus de valetudine
Lycoridos, quam in Urbe reliquerat, hanc in castris
Elegiam scripsit, in qua mirabiliter amantium affectus
exprimit. Creber est sentiis non vulgaribus ; magni-
ficè assurgit, nec otiosè digreditur : oratione præterea
suavissima, & verè Romana utitur ; ita ut Quintilia-
ni iudicium mirari subeat, qui Gallum paulò durius-
culum Pœtam interdum vocet.*

GALLI ELEGIA.

NON fuit Arfacidum tanti expugnare Seleucen,
Italaque ultori signa referre Jovi ;
Ut desiderio nostri, curaque Lycoris
Heu jaceat menses pænè sepulta novem.
Nec tantum morbus, quantum gravat ira parentis.
Sic premitur geminis una puella malis.
Æqua tamen matris causa est : cupit ille paternam
Impleat ut pulcra filia prole domum.
Quid, quod Lena meos avertere tentat amores,
Portat & occulto grandia dona sinu ;
Et juvenem laudat, qui munera misit ab alta
Indole
Candida quod nulla lanugine vestiat ora ;

Filius Europæ Minos , seu poneret arcum ,
Sive comam premeret casside , pulcher et
Non prius è muris pugnantem regia virgo
Viderat , ac dirus crimina suavit amor.
Acer Amor Deus est : fetus domat ille leon
Excuset facinus vindice Scylla Deo.
At pius æternam servet nî Juppiter urbem ,
Scilicet occiderat Virginis illa dolo.
Sic pereat patrias quicumque infans in arc
Mente ruit , penas ut scelerata dedit.
Obruta virgo jacet ; servat quoque nomin
Illa , triumphator Juppiter unde tonat.
Quid loquor ah demens ? roseæ nec flore ji
Nec capitur missis lux mea muneribus.
Non patris imperium , matris non aspera
Solicitant ; firmo pectore durat amor.
Non secus Ægeo moles objecta fragori ,
Illa manet , frustra ventus & aura furit,
Nec minùs , ut vires paulatim colligit ignis
Purior accenso fornite flamma micat.
Illa meos reditus spe non præsumit inani ,
Et fovet in tacito gaudia certa sinu.
Me vocat absentem , me me suspirat in uni
Et de me noctes cogitat , atque dies.

hic bellantum juvenum studiosa figuras,
 Atque audita levi praelia pingit acu.
 ingit & Euphratis currentes mollius undas,
 Viftriceſque Aquilas ſub duce Ventidio;
 ſui nunc Craſſorum manes, direptaque ſigna
 Vindicat Auguſti Cæſaris auſpiciis.
 arthe tumens animis, & noſtra clade ſuperbe,
 Hic quoque Romano ſtratus ab hoſte jaces.
 t mea cùm primis viceris apparet imago;
 Exigit hoc pietas, & bene fidus amor.
 ſa quoque exprimitur; deſecto pallida vultu
 Stat lacrymans, & me pænè vocare putes.
 uàm bene, cùm ferrum nondum prodiret in auras,
 Omnia pacis erant, & ſua cuique ſatis.
 ives erat, ſi quis parvi poſſeſſor agelli:
 Severat ille priùs, deinde coquebat olus.
 on locus invidiæ, quamvis vicinus abundè
 Et pecus, & meſſes, muſtaque haberet ager.
 iber amor, nulli mulier ſuſpecta marito,
 Caſta ſatis, norat ſi qua negare palam.
 unc Venus ſpirabat dulciter ignes,
 Spiculaque in ſilvis tuta vibrabat amor.
 ur mihi non illis naſci, mea vita, diebus
 Contigit? invidit quis bona tanta Deus?
 niveas lucas, ô tempora dulcia! verè
 Aurea Saturni ſæcla fuere ſenis.
 unc ferrum erupit, rabieſque aſperrima ferri:
 Nunc furor, & cædes

orſan & hic noſter tinget cruor hoſpitis arma,
 Aut cadet unguinis frater ab enſe meo.
 uid mihi cum bello? pugnent quibus inclita regna,
 Aut quibus ingentes Marte petuntur opes.
 os alias pugnas aliis pugnemus in armis:
 Inſerit amor lituos, & ſera ſigna canat.
 ortis ad occaſum nî pugnam Solis ab ortu,

amaret, & , quid ut , amaret amare :
Servus & ut nostros incassum laudet amo
Et sapit hic , dicat , saucius igne nov
Heu male (crede mihi) si quis sua gaudi
Dum loquimur , nox est mortis , & un

EPIGRAMMA , SINE TIT

OCCURRIS cūm manē mihi , nū
Luce nova exoreris , lux mea , d
Quod si nocte venis , jam verò ignoscit
Talis ab occiduis Hesperus exit aquis

*De duabus Sororibus meretriculis ex Ill
sia , & Chloë , qua Romana castr.
Lena sequebantur.*

. . . matris amor ; delictumque me
Ne verò inter vos odio certare , sorore
Utrius alba magis , vel minus atra c
Hoc unum certate , suos magis urat as

Ex ipsa magis est bractea flava coma?
 E Beronicæo detonsum vertice crinem
 Rettulit esuriens Græcus in alstra Conon.
 Gentia, rapta tibi fiat coma protinus astrum,
 Et regat Illyricas certior urſa rates.
 Cùm quatit, & caudam Junonius explicat ales,
 Mille oculos, gemmas mille decenter habet.
 huc illuc flectat ocellos:
 Hinc illinc videas currere mille faces.

IN IMAGINEM PUELLÆ.

SOFRIDES, ſi virgo faces jacularis ocellis,
 Et tua nescio quo murmure labra ſonant;
 Cur non ora mihi jamdudum in verba reſolvis?

*Sequens Epigramma, de Virgilij morte ad Auguſtum,
 quia Galli à plerisque creditur, hic adjungere vo-
 luimus, quamvis ab aliis omiſſum.*

TEMPORIBUS lætis triſtamur, maxime Cæſar,
 Hoc uno amiſſo, quem gemo, Vergilium.
 Sed vetuit reſegi, ſi tu patiere, libellos,
 In quibus Æneam condidit ore ſacro.
 Roma rogat, precibus totus tibi ſupplicat orbis,
 Ne percant flammis tot monimenta ducum.
 Atque iterum Trojam, ſed major flamma, cremabit:
 Fac laudes Italum, fac tua fata legi.
 Æneamque ſuum fac major nuncius ornet.
 Plus fatiſ poſſunt Cæſaric ora Dei.

EX DIALOGO IV.

Historia Poëtarum Lillii Gyraldi.

MIROR quorundam impudentiam, ne dicam amentiam, qui tralaticios quosdam & ementitos versus sub Galli Poëtæ nomine ediderunt; cum in iis neque phrasus, neque tempus Gallo conveniant; qui tertio & quadagesimo ætatis anno, sua sibi met manu, teste Dione, Eusebio, & Ammiano, mortem accersit: in iis autem senem describit. Sed nec in plerisque versibus purus est & sincerus sermo Latinus, quin & syllabarum moræ, & tempora metri leges nonnunquam excedunt. *Maximiani* verò nugatoris cujusdam, & nebulonis potius, eorum versus plurimi sunt. Ex vetustioribus enim adhuc quibusdam exemplaribus, in quibus *Maximiani* ipsius nomen legitur, illius, inquam, *Maximiani*, cujus & insignis Grammaticæ nugator Alexander nugas irridet. Unam verò vel alteram Elegiam Galli esse non abnuerim. Sic & illud Galli Epigramma à plerisque creditur, quod de Vergilii morte ad Augustum legitur:

CN. CORNELII GALLI,

VEL POTIUS

MAXIMIANI

ELEGIARUM LIBELLUS.

ELEGIA PRIMA.

SENECTUTIS DESCRIPTIO.

ÆMULA cur cessas finem properare Senectus?
 Cur & in hoc fesso corpore sarda sedes?
 olve precor miseram tali de carcere vitam:
 Mors est jam requies, vivere poena mihi.
 Non sum qui fueram; perit pars maxima nostri:
 Hoc quoque quod superest, languor, & horror habet.
 Lux gravis in luctu, rebus gratissima lætis;
 Quodque omni est pejus funere, velle mori.
 Dum juvenile decus, dum meas sensusque manebat,
 Orator toto clarus in orbe fui.
 Sæpe poetarum mendacia dulcia finxi;
 Et veros titulos res mihi ficta dedit.
 Sæpe perorata percepi lite coronam,
 Et data sunt linguæ præmia grata meæ,
 Dd ij

Quæ cum defunctis jam sunt immortua membris:

Heu senibus vitæ portio quanta manet!

Nec minor his aderat sublimis gratia formæ:

Quæ, vel si desint cætera multa, placet.

Quia etiam virtus fulvæ pretiosior auro,

Per quam præclarum plus micat ingenium.

Si placuit canibus densos circumdare saltus,

Occubuit telis præda perita meis.

Si libuit celeres arcu tentare sagittas,

Prostravi multas non sine laude feras.

Dulce fuit madidam si fors versare palæstram,

Implicui validis lubrica membra toris.

Nunc agili cursu cunctos anteire solebam:

Nunc tragicos cantus exsuperare meo.

Augebat meritum dulcis mixtura bonorum:

Ut semper varium plus micat artis opus.

Nam quæcunque solent per se perpensa placere,

Alterno potius vincita decore placent.

Has inter virtutis opes, tolerantia rerum

Spernebat cunctas insuperata minas.

Verticæ nudato ventos pluviasque ferebam;

Non mihi solstitium, non grave frigus erat,

Innabam gelidas Tyberini fluminis undas;

Nec metui dubio credere membra freto.

Quamvis exiguo poteram requiescere somno,

Et quamvis modico membra fovere cibo.

Cedebant animo tristia cuncta meo.
 Pauperiem, modico contentus, semper amavi;
 Et rerum dominus, nil cupiendo, fui.
 Tu me sola tibi subdis, miseranda Senectus,
 Cui cedit quidquid vincere cuncta potest.
 In te corruimus: tua sunt quæcunque fatiscunt;
 Ultima quæque tuo conficis ipsa malo.
 Ergo his ornatum meritis Etrusia nostris
 Optabat natis me sociare suis:
 Sed mihi dulce magis resolutio vivere collo,
 Nullaque conjugii vincula grata pati.
 Ibam per mediam vernali corpore Romam,
 Spectandus cunctis undique virginibus.
 Quæque peti poterat, fuerat vel fortè petita,
 Erubuit vultus visa puella meos.
 Et nunc subridens latebras fugitiva petebat,
 Non tamen effugiens tota latere volens.
 Sed magis ex aliqua cupiebat parte videri,
 Lætior hoc multò, quòd male tecta foret.
 Sic cunctis formosus ego, gratusque videbar
 Omnibus, & sponsus sic Genialis eram.
 Sed tantùm sponsus: nam me natura pudicum
 Fecerat, & casto pectore durus eram.
 Nam dum præcipuè cupio me jungere formæ,
 Permansi viduo frigidus usque toro.
 Omnis sorda mihi, atque omnis mihi rustica visa est,
 Nullaque conjugio digna puella meo.
 Horrebam tenuis, horrebam corpore pinguis:
 Nec mihi grata brevis, nec mihi longa fuit.
 Cum media tantùm dilexi ludere formæ:
 Major enim mediis gratia rebus inest.
 Corporis has nostri mollis lascivia parteis
 Incolit: has sedes mater amoris habet.
 Quærebam gracilem; sed non quæ macra fuisset:
 Carnis ad officium carnea membra placent.
 Sic quod in amplexu delectat stringere corpus,
 Ne ledant pressum qualibet ossa latens.

Candida contempsit, nisi quæ suffusa rubore
 Vernarent propriis ora serena rosis.
 Hunc Venus ante alios sibi vendicat ipsa colorem,
 Diligit & florem Cypris ubique suum.
 Aurea cæsaries, demissaque, lactea cervix,
 Vultibus ingenuis visa decere magis.
 Nigra supercilia, & frons libera, lumina nigra,
 Urebant animum sæpe notata meum.
 Flammea dilexi, modicumque tumentia labra,
 Quæ mihi gustanti basia plena darent.
 In tereti collo visum pretiosius aurum,
 Gemmaque iudicio plus radiare meo.
 Singula turpe seni quondam quæsitæ referre,
 Et quod tunc decuit, jam modò crimen habet.
 Diversos diversa juvant: non omnibus annis
 Omnia conveniunt; res prius apta nocet.
 Exultat levitate puer, gravitare senectus:
 Inter utrumque manens stat juvenile decus.
 Hunc taciturnum, tristemque decet; sit clarior ille
 Læticia, & linguæ garrulitate suæ.
 Cuncta trahit secum, vertitque volubile tempus,
 Nec patitur certa currere quemque via.
 Nunc quia longa mihi gravis est, & inutilis ætas,
 Vivere cum nequeam, sit mihi posse mori.
 O quàm dura premit miseros conditio vitæ,
 Nec mors humano subiacet arbitrio.

Atque intenta suis obstupet ipsa malis.
Carmina nulla cano : cantandi summa voluptas
Heu fugit , & voci gratia vera perit.
Non fora sollicito , nec blanda poemata fingo :
Litibus , heu , rapidis commoda dura sequor.
Ipsaque me species quondam dilecta reliquit ;
Et videor formæ mortuus esse meæ.
Pro niveo , rutiloque prius , nunc inficit ora
Pallor , & exfanguis , funereusque color.
Aret sicca cutis , rigidi stant undique nervi ,
Et lacerant uncæ tabida membra manus.
Quondam ridentes oculi : nunc fonte perenni
Deplangunt pœnas nocte , dieque suas.
Et quos grata prius ciliorum ferta tegebant ,
Desuper incumbens hispida silva premit.
Ac velut inclusi cæco conduntur in antro :
Nescio quid torvum , vel furiale vident.
Jam pavor est vidisse senem ; nec credere possis
Hunc hominem , humana qui ratione caret.
Si libros repeto , duplex se littera findit ;
Largior occurrit pagina nota mihi.
Claram per nebulas videor mihi cernere lucem :
Nubila sunt oculis ipsa serena meis.
Eripitur sine nocte dies : caligine cæca
Seprum Tartareo quis neget esse loco ?
Talia quis demens homini persuaserit auctor ,
Ut cupiat voto turpior esse suo ?
Jam subeunt morbi , subeunt discrimina mille :
Jam dulces epulæ , deliciæque nocent.
Cogimur à gratis animum suspendere rebus ;
Atque ut vivamus , vivere desinimus.
Et jam me dudum , cui nulla adversa nocebant ,
Ipsa , quibus regimur , nunc alimenta gravant.
Esse libet saturum , saturum mox esse pigebit.
Præstat ut abstineream , ast abstinuisse nocet.
Quæ modò profuerat , contraria redditus esca :
Fastidita jacet , quæ modò dulcis erat.

Non Veneris sunt grata mihi , nec munera Bacchi,
 Nec quidquid vitæ fallere damna solet.
 Sola jacens natura manet , quæ sponte per horas
 Solvitur , & vitio carpitur ipsa suo.
 Nec toties experta mihi medicamina profunt,
 Non ægris quidquid ferre solebat opem.
 Sed cum materia pereunt quæcunque parantur,
 Fit magis & damnis tristior urna meis.
 Non secus instantem cupiens fulcire ruinam,
 Diversis contrâ nititur objicibus,
 Donec longa dies , omni compage soluta,
 Ipsum cum rebus subruat auxilium.
 Quid , quòd nulla levant animum spectacula rerum,
 Nec mala tot vitæ dissimulare licet.
 Turpe seni vultus nitidi , vestesque decoræ,
 Atque etiam est ipsum vivere turpe senem.
 Crimen amare jocos , crimen convivia , cantus:
 O miseri , quorum gaudia crimen habent!
 Quid mihi divitiæ , quarum si demeris usum,
 Quamvis largus opum , semper egenus ero?
 Imò etiam pœna est partis incumbere rebus,
 Quas cum possideas , est violare nefas.
 Non aliter sitiens vicinas Tantalus undas
 Captat , & appositis abstinet ora cibis.
 Efficior custos rerum magis ipse mearum ,
 Conservans aliis , quæ perire mihi :

Et quòd sit sapiens, desipit inde magis.
 Multa licèt nobis referens, eademque revolvens
 Horret, & alloquium conspuat ipse suum.
 Deficit auditor, non deficit ipse loquendo.
 O sola fortes garrulitate senes!
 Omnia necquidquam clamorìs vocibus implet.
 Nil satis est; horret, quæ placere modò.
 Arridet de se ridentibus, ac sibi plaudens,
 Incipit opprobrio lætior esse suo.
 Hæ sunt primitiæ mortis: his partibus ætas
 Defluit, & pigris gressibus ima petit.
 Non habitus, non ipse color, non gressus euntis,
 Non species eadem, quæ fuit antè, manet.
 Labitur ex humeris demisso corpore vestis;
 Quæque brevis fuerat, jam modò longa mihi est.
 Contrahimur, miroque modo decrescimus ipsi:
 Diminui nostri corporis ossa putes.
 Nec cælum spectare licet: sed prona Senectus
 Terram, à qua genita est, & reditura videt.
 Fitque tripes, prorsus quadrupes, ut parvulus infans;
 Et per sordentem flebilè serpit humum.
 Ortus cuncta suos repetunt, matremque requirunt;
 Et redit ad nihilum, quod fuit antè nihil.
 Hinc est quòd baculo incumbens ruitura Senectus,
 Assiduo pigram verberare pulsatur humum;
 Et numerosa movens crebro vestigia passu,
 Talia rugato creditur ore loqui:
 Suscipe me, genitrix, nati miserere laborum;
 Membra velis gremio fessa fovere tuo.
 Horrent me pueri; nequeo velut antè videri.
 Horrendos partus cur finis esse tuos?
 Nil mihi cum superis, explevi munera vitæ;
 Redde, precor, patrio mortua membra solo.
 Quid miseros variis prodest suspendere pœnis?
 Non est materni pectoris ista pati.
 His dictis, trunco titubanteis sustinet artus,
 Neglecti repetens stramina dura tori.

Continuos gemitus ægra Senectus hab
Hos superesse rear, quibus & spirabilis
Et lux, qua regimur, redditur ipsa;
Ipsa etiam cunctis requies gratissima so
Abvolat, & sera vix mihi nocte redit
Vel si lassatos nunquam dignabitur artus
Turbidus in quantis horret imaginibus
Mollia fulcra tori duris sunt coribus æ
Parva licet, magnum pallia pondus ha
Cogor per mediam turbatus surgere no
Multaque, ne patiar deteriora, pati.
Vincimur infirmi defectu corporis; & c
Noluo infelix, hac ego parte trahi
Omnia naturæ solvuntur viscera nostræ
Et tam præclarum quod male mutat
His veniens onerata malis inopina Senect
Cedere ponderibus se docet ipsa suis.
Ergo quis has cupiat per longum ducere
Paulatimque anima deficiente mori?
Morte mori melius, quam vitam ducere
Et sensus membris sic sepelire suis.
Non queror, heu, longi quod totum sol
Improba naturæ dicere jura nefas.
Deficiunt validi longævo tempore tauri;
Et quondam pulcher, qui modò turpi
Fracta diu rapidi compescitur ira Leoni:
Lentaque per senium Caspia tigris erit

Et nullum est, quod non tempore cedat, opus.
 Sed mihi venturos melius prævertere casus,
 Atque infelices anticipare dies.
 Poena minor, certam subitò perferre ruinam;
 Quod timeas, gravius sustinuisse diu.
 At quos fert alios, quis possit dicere casus?
 Hoc quoque difficile est commemorasse seni.
 Jurgia, contemptus, violentaque damna sequuntur;
 Nec quisquam ex tantis præbet amicus opem.
 Ipsi me pueri, atque ipsæ sine lite puellæ,
 Turpe putant dominum jam vocitare suum.
 Irrident gressus, irrident denique vultum,
 Et tremulum, quondam quod timuere, caput.
 Cùmque nihil videam, tamen hoc spectare licebit,
 Ut gravior misero pœna sit ista mihi.
 Felix qui meruit tranquillam ducere vitam,
 Et lætos stabili claudere sine dies!
 Dura satis miseris memoratio prisca bonorum;
 Et gravius summo culmine missa ruunt

ELEGIA II.

NON DESPICIENDA SENECTUS.

EN dilecta mihi nimium formosa Lycoris,
 Cum qua mens eadem, res fuit una mihi:
 Post multos quibus indivisi viximus annos,
 Respuit amplexus, heu, stupefacta meos;
 Jamque alios juvenes, aliosque requirit amores:
 Me vocat imbellem, decrepitumque senem.
 Nec meminisse volet transactæ dulcia vitæ,
 Nec quoddam me potius reddidit ipsa senem.
 Imò etiam causas ingrata, ac perfida fingit,
 Ut spreteus vitio judicer esse meo.

Hæc me præteriens cùm dudum fortè videret,
 Expuit, obductis vestibibus ora regens.
 Hunc ego dilexi? meque hic complexus amavit?
 Huic ego sæpe, nefas, oscula blanda dedi?
 Nauseat, & priscum vomitu ceu fundat amorem,
 Imponit capiti plurima dira meo.
 Heu, quid longa dies nunc affert? ut sibi quisquam
 Quondam dilectum prodere turpe putet?
 Nonne fuit melius tali me tempore fungi,
 Quo nulli meritò despiciendus eram:
 Quàm postquam periit quidquid fuit antè decoris,
 Extinctum meritis vivere criminibus?
 Jam nihil est totum quod viximus: omnia secum
 Tempus præteriens, horaque summa trahit.
 Et quamvis nivei circumdant tempora cani,
 Et jam cæruleus inficit ora color,
 Præstat adhuc, nimiumque sibi speciosa videtur,
 Atque annos mecum despicit illa suos.
 Et fateor, primæ retinet monumenta figuræ,
 Atque inter cineres condita flamma manet.
 Ut video, pulchris etiam vos parcitis anni,
 Nec veteris formæ gratia tota perit.
 Reliquiis veterum juvenes pascuntur amorum,
 Et si quid nunc est, quod fuit antè, placet.
 Ante oculos statuunt primævi temporis ætus,
 Atque in præteritum luxuriantur opus

Atque suum rapidis dulce cubile feris;
 Tu tantum bene nota tibi, atque experta relinquis
 Hospitia, & potius non manifesta petis?
 Nonne placet melius certis confidere rebus?
 Eventus varios res nova semper habet.
 Sum grandævus ego, nec tu minus alba capillis:
 Par ætas animos conciliare solet.
 Si modò non possum, quondam potuisse memento:
 Sit satis, ut placeam, me placuisse prius.
 Permanet in validis reverentia prisca colonis:
 Quod fuit in vetulo milite, miles amat.
 Rusticus expertum desset cecidisse juvenum:
 Cum quo consenuit, miles honorat equum.
 Nec me adeò primis spoliavit floribus ætas;
 En facio versus, & mea facta cano.
 Sit gravitas, sitque ipsa tibi veneranda Senectus:
 Sit quòd te nosti vivere velle diu.
 Quis suam in alterius condemnet crimine vitam?
 Et quo prætendit claudere certet iter?
 Dicere si fratrem, seu dedignaris amicum,
 Dic patrem; affectum nomen utrumque tenet.
 Vincat honor luxum, pietas succedat amori:
 Plus ratio, quamvis cæca, valere solet.
 His lacrymis longos, quantum fas, flevimus annos:
 Est grave, quod doleat, commemorare diu.

ELEGIA III.

NARRAT FACTA JUVENTUTIS.

Nunc operæ pretium est quædam memorare
 juventutis,
 Atque Senectutis pauca referre meæ:
 Quò lector mentem rerum vertigine fractam

Erigat , & mœstum noscere curet opus.
 Captus amore tuo , demens Aquilina , ferebar
 Pallidus , & tristis , captus amore tuo.
 Nondum quid sit amor, vel quid Venus ignea, notam:
 Torquebar potius rusticitate mea.
 Nec minùs illa mea percussa à cuspide , flagrans
 Errabat tota non capienda domo.
 Stamina pensa procul , nimium dilecta , jacebant:
 Solus amor cordi , curaue semper erat :
 Nec reperire viam , qua cæcum pasceret ignem,
 Docta , nec alternis reddere verba notis.
 Tantùm in conspectu studio perstabat inani ,
 Anxia vel solo lumine corda fovens.
 Pædagogus adit me : illam tristissima mater
 Servabat , tanti pœna secunda mali.
 Premsabantque oculos , nutusque per omnia nostros,
 Quique solet mentis ducere signa color.
 Dum licuit , votum tacitè compressimus ambo ,
 Et varia dulcis teximus arte dolos.
 At tandem teneram rupit verecundia frontem,
 Nec valuit penitus flamma recepta regi.
 Mox captare locos , & tempora cœpimus ambo ,
 Atque superciliis , luminibusque loqui ;
 Fallere sollicitos , suspensos ponere gressus ,
 Et tota nullo currere nocte sono.
 Nec longum , genitrix furtivum sensit amorem ,

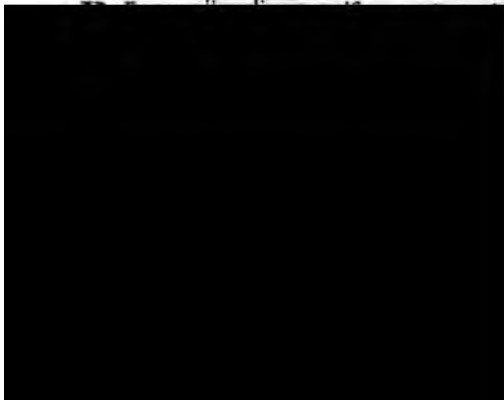
Sit modò certa fides, atque inconcussa voluptas:
 Quæ nihil imminuit passio, nulla fuit.
 His egomet stimulis angebar semper, & ardens
 Languebam; nec spes ulla salutis erat.
 Prodere non ausus, carpebar vulnere cæco:
 Sed stupor, & macies vocis habebat opus.
 Hic mihi, magnarum scrutator maxime rerum,
 Solus, Bobeti, fers miseratus opem.
 Nam cum me curis intentum sæpe videres,
 Nec posses causas noscere tristitiæ:
 Tandem prospiciens tali me poste teneri,
 Miribus alloquiis pandere clausa jubes.
 Dic, ait, unde nove correptus carperis igne?
 Dic precor, & dicti sume doloris opem.
 Non intellecti nulla est curatio morbi,
 Ut magis inclusis ignibus antè fremunt.
 Dum pudor est tam fœda loqui, vitiumque fateri,
 Agnovit taciti conscia signa mali.
 Mox ait: occultæ satis est res prodita causæ;
 Pone metum, veniam vis tibi tanta dabit.
 Prostratus pedibus verecunda silentia rupi,
 Cum lacrymis referens ordine cuncta suo.
 Pare, ait, ut placidæ poriaris munere formæ;
 Respondi: pietas talia velle fugit.
 Solvitur in risum, exclamans, prò mira voluptas!
 Castus amor Veneris, dicito, quandò fuit?
 Arcere dilectæ, juvenis, desiste puellæ;
 Impius huic fueris, si pius esse velis.
 Inguibus, & morsu teneri pascuntur amores:
 Vulnera non refugit, res magis apta plagæ.
 Interea donis permulcet corda parentum,
 Et pretio facileis in mea vota trahit.
 Curi cæcus amor nativum vincit amorem:
 Coeperunt gnatæ crimine amare suæ.
 Dant vitiis, furtisque locum: dant jungere dextras,
 Et totum ludo conceleberrare diem.
 Ermissum fit vile nefas, & languidus ardor.

328 CORNELII GALLI

Vicerunt morbum languida corda suum.
 Illa nihil quæsitâ videns procedere, causâ
 Odit, & illæso corpore tristis abit.
 Projeci vanas sanato pectore curas,
 Et subito didici quàm miser antè fui.
 Salve sancta, inquam, semperque intacta maneto
 Virginitas, per me plena pudoris eris.
 Quæ postquam perlata viro sunt omnia tuto,
 Meque videt fluctus exsuperasse meos:
 Macte, inquit, juvenis, proprii dominator amoris
 En de contemptu sume trophæa tuo.
 Arma tibi Veneris, cedantque Cupidinis arcus:
 Cedat & armipotens ipsa Minerva tibi,
 Si tibi peccandi studium permissa potestas
 Abstulit, atque ipsum talia velle fugit.
 Ingrati, tristes pariter discessimus ambo;
 Discidii ratio vita pudica fuit.

ELEGIA IV.

INITIA SUI NARRAT AMORIS.

Arguto quidquid murmure dulce loqui.
 Hanc ego saltantem subito correptus amavi,
 Et corpi tacitus vulnera grata pati.
 Sic me diversis tractum de partibus, una
 Carpebat variis pulcra puella modis.
 Singula visa semel, semper memorare libebat,
 Hærebantque animo nocte, dieque meo.
 Sæpe velut visa lætabar imaginæ formæ,
 Et procul absentis voce, manuque frui.
 Sæpe velut præsens fuerit, mecum ipse loquebar:
 Cantabam dulceis, quos solet illa, modos.
 O quoties demens, quoties sine mente ferebas!
 Nec, puto, fallebar, nec bene sanus eram.
 Atque aliquis, cui cæca foret bene nota voluptas,
 Cantat cantantem, Maximilianus amat.
 Certè difficile est abscondere pectoris æstus,
 Panditur & clauso sæpius ore furor.
 Nam subito inficiens vultum pallorque, ruborque,
 Interdum certæ vocis habebat optis.
 Nec minus ipsa meas prodebant somnia curas,
 Somnia secreti non bene fida mei.
 Nam cum sopitos premerent oblivia sensus,
 Confessa est facinus conscia lingua suum.
 Candida, clamabam, propera: cur, Candida, cessas?
 Nox abit, & furtis lux inimica venit.
 Proximus ut genitor mecum comitatus amatæ
 Virginis, in gelida fortè jacebat humo:
 Illius ad nomen turbatos excitat artus;
 Exilit, & natam credit adesse suam.
 Omnia collustrans, toto me pectore somnum
 Prospicit afflantem, nec meminisse mei.
 Vana putas? an vera sopor ludibria jactat?
 Et te verus, ait, pectoris ardor habet?
 Credo equidem assuetas animo remeare figuras;
 Et fallax studium ludit imago suum.
 Iste tamen attonitus, perplexaque murmura captat,
 Et tacitis precibus dicere plura rogat.

Interdum rapimur vitiis, trahimurque
Et quæ non capiunt, pectora bruta v

ELEGIA V.

MULIER FINGENS A

MISSUS ad Roas legati munere fu
Tranquillum cunctis neſtere p
Dum ſtudeo geminæ compouere ſœdeta
Inveni cordis bella nefanda mei.
Hic me ſuſcipiens Etruſcæ gentis alumn
Involvit patriis Græla puella dolis.
Nam cum ſe noſtro captam ſimularet a
Me potius vero fecit amore capi.
Pervigil ad noſtras aſſabat nocte ſeneſtri
Neſcio quid Græco murmure dulce c
Nunc aderant lacrymæ, gemitus, ſuſpiri
Et quidquid nullum fingere poſſe put
Sed velut afflicta nimium miſeratus a
Efficior potius tunc miſerandus ego.

Et responsuram sollicitare lyram.
 Ilam Sireniis stupefactus cantibus æquans,
 Efficior demens alter Ulysses ego;
 Et quia non poteram tantas evadere moles,
 Nescius in scopulos, & vada cæca feror.
 Quid referam gressus certa se lege moventis?
 Suspensosque novis passibus ire pedes?
 Grande erat inflexos gradibus numerare capillos;
 Grande erat in niveo pulchra colore coma.
 Trebant oculos duræ, stantesque papillæ,
 Et quas astringens clauderer una manus.
 Ah quantum mentem stomachi fultura movebat,
 Atque sub exhausto pectore pingue femur!
 Rebar teneros adstringere fortiter artus:
 Vifa per amplexus ossa sonare meos.
 Grandia clamabam nimium me brachia lædunt,
 Non tulerant pondus subdita membra suum.
 Dirigui, quantusque fuit calor iste reliquit;
 Et nata est veniæ causa pudenda meæ.
 Non sic lac tenerum permixta coagula reddunt,
 Nec liquidi mellis spuma liquoris erit.
 Utcubui, fateor, Græcæ tum nescius artis:
 Succubui Tusca simplicitate senex.
 Quia defensa suo superata est Hectore Troja,
 Unum non poterat fraus superare senem.
 Muneris invidi curam, studiumque reliqui,
 Deditus imperiis, sæve Cupido, tuis.
 Nec memorare pudet tali me vulnere victum;
 Subditus his flammis Juppiter ipse fuit.
 Sic mihi prima quidem nox affuit, & sua solvit
 Munera, grandævo vix subeunda viro.
 Proxima destituit vires, vacuusque recessit
 Ardor, & in Venerem segnis ut antè fui.
 Illa, velut proprium repetens infesta tributum,
 Instat, & increpitans, debita reddit? ait.
 Sed nihil hic clamor, nil sermo mitis agebat:
 Quod natura negat, reddere nemo potest.

Illa dolum credens, non talles, inquit, :
Plurima cæcus amor lumina semper h:
Quin potius placido noli unquam parcere
Projice tristitias, & renovere jocos.
Obtundunt siquidem curarum pondera se
Intermissa minus sarcina pondus habet
Tunc egomet toto nudatus corpore lecto,
Effusus lacrymis talia verba dedi:
Cogimur, heu, segnes crimen, vitiumque
Ne meus extinctus fortè putetur amor.
Me miserum, cujus non est culpanda voli
Judicor infelix debilitatis ope.
En longo confecta situ tibi tradimus arma
Arma ministeriis quippe dicata tuis.
Fac quodcunque potes, nos cedimus: hoc
Grandior est hostis, quò minùs ardet:
Protinus Argivas admovit turpiter arteis
Meque cupit flammis vivificare suis.
Ast ubi dilecti persensit funera membri,
Nec velut expositum surgere vidit opu
Erigitur, viduoque toro lacrymata recun
Vocibus his luctus, & sua damna fove
Mentula festorum cultrix operosa dierum
Quondam divitiar, delitiarque mear,
Que et deserta lacrymarum curricula plan

Atque æstus animi ludificare mei.
 u mihi per totam custos gratissima noctem,
 Confors lætitiæ, tristitiæque meæ.
 onscia secreti semper fidissima nostri,
 Astans in nostris pervigil obsequiis.
 uò tibi fervor abit, per quem feritura placebas ?
 Quò tibi cristatum, vulniferumque caput ?
 empe jaces nullo, ut quondam, suffusa rubore ;
 Pallida demisso vertice nempe jaces.
 il tibi blanditiæ, nil dulcia carmina profunt ;
 Non quidquid mentem sollicitare solet.
 c velut exposito meritam te funere plango.
 Occidit, assiduo quod caret officio.
 æc ego cum lacrymis deducta voce canentem
 Irridens, dictis talibus increpui :
 uni desles nostri languorem, femina, membri,
 Ostendis morbo te graviore premi-
 ade, inquam, felix, semper felicibus apta,
 Et tibi cognatis utere deliciis.
 la furens, credo, quòd nescis, perfide, dixit :
 Non fleo privatum, sed generale Chaos.
 æc genus humanum, pecudum, volucrumque,
 ferarumque,
 Et quidquid toto spirat in orbe, creat.
 æc sine diversi nulla est concordia sexûs :
 Hac sine conjugii gratia summa perit.
 æc geminas tanto constringit fœdere menteis,
 Unius ut faciat corporis esse duos.
 ilcra licet, pretium si desit, femina perdit ;
 Hæc si defuerit, vir quoque turpis erit.
 æc si gemma micans rurilum non conterat aurum,
 Æternum fallax, mortiferumque genus.
 ecum pura fides, secretaque certa loquuntur,
 O verè pretium, fructiferumque bonum.
 edunt cuncta tibi, quodque est sublimius, ultrò
 Cedunt imperiis maxima quæque tuis.
 æc subtracta gemunt, sed se tibi subdere gaudent ;

Vulnere sunt iræ prosperiora tuæ.
 Ipsa etiam totum moderans sapientia mundum,
 Porrigit invitas ad tua jura manus.
 Sternitur ista tuo votivo vulnere virgo,
 Et percussa novo læta cruore jacet.
 Flet tantum, riderque suum laniata dolorem,
 Et percussori plaudit amica suo.
 Non tibi semper iners, non mollis convenit actus;
 Mistaque sunt ludis fortia facta tuis.
 Nam nunc ingenio, magnis nunc viribus usa,
 Nunc his, quæ juveni sunt inimica, malis.
 Nam tibi pervigiles impendunt sæpe dolores,
 Imbres, insidiæ, jurgia, damna, pudor.
 Tum mihi sæpe feri commendas corda tyranni;
 Sanguineus per te Mars quoque mitis erit.
 Tu post extinctos, debellatosque Gigantes,
 Excutis irato tela trifida Jovi.
 Tu cogis rapidas affectus discere tigres:
 Per te blandus amans redditur ipse leo.
 Mira tibi virtus, mira est patientia: victos
 Diligis, & vinci, vincere sæpe volens.
 Cum superata jaces, vires, animosque resumis,
 Atque iterum vinci, vincere rursus amans.
 Ira brevis, longa est pietas, recidiva voluptas;
 Et cum posse perit, mens tamen una manet.
 Continuit tandem longo fatigata dolore

ELEGIA VI.

CONSILIUM SENIBUS DATUM.

C LAUDE, precor, miseras ætas verbosa querelas,
 Nunquid adhuc vitium vis referare tuum?
 it satis indignum leviter tetigisse pudorem:
 Contrectata diu crimina crimen habent.
 omnibus est eadem lethi via: non tamen unus
 Est vitæ cunctis, exitique modus.
 ac pueri, atque senes pariter, juvenesque ferentur;
 Hac par divitibus pauper egenus erit.
 ergo quod astrictum, quodque est vitabile nulli,
 Festino gressu vincere præstat iter.
 infelix ceu jam defleto funere surgo;
 Hac me defunctum vivere parte puto.

VII.

*requens Lyricum, quia à plerisque Cornelio Gallo
 attribuitur, hic adjicere libuit, quamvis inepti
 cujuspiam, ut Scaliger ait, Poëtices Lib. VI.*

— YDIA, bella puella, candida,
 Quæ bene superas lac, & lilium,
 Albamque simul rosam rubidam,
 Aut expolitum ebur Indicum.
 unde, puella, pande capillulos
 Flavos, lucentes ut aurum nitidum.
 Pande, puella, collum candidum,
 Prodestum bene candidis humeris.

Compresso lacte quæ modo pulvis
Sinus expansa profert cinnama :
Undique surgunt ex te deliciæ.
Conde papillas, quæ me sauciant
Candore, & luxu nivei pectoris.
Sæva, non cernis quòd ego langueo
Sic me destituis jam semimortuum

V E R B A
SOLETA QUÆ LEGUNTUR
IN CATULLO.

A.

horret, à se diversus est,	pag. 14
is, pro adepta es,	pag. 60
, id est agiteris,	pag. 16
i, ibi enim sunt procellæ arenosæ,	pag. 5
ri, urbs Paphlagoniæ,	pag. 3
ssum; hîc est adjectivum,	pag. 80
tes, id est Eurus, unus è quatuor ventis	
cipibus,	pag. 17
Sarcinulis, colligatis Sarcinulis,	pag. 17
itio, est crepitatio lecti,	pag. 5
pumice; sic Mss. Plautus & Cicero pumicem	
culini fecerunt generis,	pag. 1
s Pollio, vir facetiarum plenus,	pag. 9
stantis, Pontis scilicet qui stabat assulis,	
st, fragmentis ligneis; vel legas Assulis tantis,	
si pons iste non staret nisi ope multorum	
lorum,	pag. 12
tis pedibus; criminis enim rei pedibus sursum	
ahabantur,	pag. 12
culeia, cognomen familiæ Cottarum,	pag. 40

B.

Regis Cyrenes conditoris,	pag. 5
id est, languida,	pag. 64
ia, Asiæ Provincia,	pag. 7
ii, populi Asiæ minoris,	pag. 20

C.

eo creata ponto; Venerem invocat,	pag. 23
& Aquinus pessimi Poëtæ,	pag. 11

Caprimulgus, quia insulsa erant Suffeni carmina, p. 14	
Carbatinas crepidas lingere ; mos iste loquendi	
creditur obscœnus ,	pag. 80
Carum quid ; seu carmen ad Lesbiz solatium, pag. 2	
Catagraphos Thinos, id est Linthei picti à Thyniz	
incolis ,	pag. 16
Cinædiorem, id est molliorem ,	pag. 8
Cinædus, homo libidini deditus ,	pag. 16
Cinæde, ita Cæsarem appellat ,	pag. 18
Cinerarius, id est tonsor ,	pag. 42
Citarier, id est citare, verbum cantantium, pag. 39	
Clienti, ipsius nempe Calvi, cui dati fuerant mali	
illi Poëtæ ,	pag. 10
Colonia, urbs juxta Veronam in paludibus, pag. 12	
Componier, aut componi, id est, comparare, pag. 68	
Continenter, id est, uniter quasi in circulo, pag. 23	
Contribillent, id est premant, à tribulo, pag. 16	
Corneli ; is est Cornelius Nepos, qui res Saturni	
in Italia gestas scripserat, teste Lactantio, pag. 1	
Crura Ponticuli ; seu Columnæ Pontis, pag. 12	
Curuli sella, quia summi Romanorum magistratus	
curru eburno ornato vehebantur, pag. 32	
Cyclades, insulæ in mare mediterraneo, pag. 3	
Cythorius mons & Cythore, in Ponti Regno, pag. 3	

D.

Decostoris : loquitur de Mamurra, qui patrimonium

CATULLIANA.

339

1; est aliquid fame majus, pag. 13
vit, libidinibus absumpsit, pag. 18

F.

re, id est nocere, pag. 5

ore; quod enim semel arripuit canis, mor-
er tenet, pag. 26

ina locutio, id est joci & obscœna verba,

in nuptiis canebantur, pag. 42

um, velum erat rubri coloris, quo virgines

antur in nuptiis, pag. 38

1; id est furcis ejicere, pag. 82

G.

: Castoris, is erat Pollux, pag. 4

, proprium est meretricum, pag. 35

ardor, amotis scilicet, pag. 2

H.

icum mare est sævissimum; Phæselus autem

fragilis erat, pag. 3

nyades, Nymphæ erant quæ cum arboribus

bantur & peribant, pag. 38

1; vale, verba tumulis inscripta, pag. 82

n, & Hiberorum, seu Hispanorum, pag. 7

id est os aperias, ab hiscere, pag. 80

les, quia in hospites erant feri, pag. 8

noi proximus, id est pluviosus, pag. 62

I.

ipere, proprium est meretricum, pag. 9

nasum; id est queritis ejus faciem & ima-

a? nasum inspicito, pag. 26

um, nefariorum scriptorum, pag. 10

utia, id est æstuosa, pag. 3

latio, verbum in obscœnis tritum, pag. 5

sti, metaphoricè pro illustri, pag. 18

tio & inrumare verba obscœna, pag. 14

tor, libidinosus, luxu perditus, pag. 7

toingere, ita biber pro bibere, pag. 17

flagra, id est injucunda, pag. 16

F f ij

Insapiens, rectè ex mss. pro insipiens, pag. 27
 Jovis Ammonis, prope urbem Cyrenem, pag. 5

L.

Laserciferis, herba laserpitio abundans, pag. 5
 Lacum, Benacum, ad quem Sirmio, pag. 4
 Lectica, lecti genus ab hominibus exportati, pag. 7
 Lepidum, id est molliculum, lascivum, pag. 1
 Lignea conjux, quia macra & arida erat, pag. 15
 Liguri, id est in agro Liguriæ, ubi non montes solùm, sed & fossæ ac paludes alnis refertæ, pag. 13
 Lintea, id est mappas & mantilia, pag. 9
 Litterator, id est grammaticus, pag. 10
 Lucelli, id est accepti, pag. 18. & Lucello, seu refero datum lucello, id est pro lucro damnum refero, pag. 18

Ludere, verbum obscœnum, pag. 2. 3. &c.
 Lusinus, id est, versus scripsimus, pag. 30
 Luteum Soccum, erat calceamentum lutei coloris, qui color in nuptiis sacer erat, pag. 38
 Lutum, verbum contemptûs, pag. 16
 Lydiæ lacus; hîc comparat lacum Benacum cum Padolo, quia uterque arenam auream habebat, pag. 10

M.

Male poëtis, id est malis poëtis, pag. 10
 Malignè, id est parcè, pag. 7
 Mamurra, eques Romanus libidinofus, pag. 18

CATULLIANA. 344

id est ineptè,	pag. 26
lumbos, locus totus obscœnus,	pag. 12
, verbum obscœnum,	pag. 11
, hîc est corpulentus,	pag. 85
pem, is creditur fuisse Lesbîæ maritum,	
hic injuriis laceffit poëta,	pag. 13
, formidolosè, per allegoriam,	pag. 26
, id est redimere,	pag. 9

N.

viduas, id est expertes Venere,	pag. 5
---------------------------------	--------

O.

, pro oblita es,	pag. 60
, id est, mihi cara,	pag. 19
omines, qui scilicet exportarent in collo aut humeros,	pag. 7
Vatiniano, id est odio quo Vatinius oderat n-met Calvum,	pag. 10
Syrio, quia erat odoris suavis,	pag. 5
imula, est infima pars auris; proverbium apud Ciceronem,	pag. 16
cum fulget, tempus est serenum,	pag. 62

P.

re, verbum obscœnum,	pag. 13
bo & inrumabo, verba obscœna,	pag. 12
sestus, membrana erat in qua ad parcimoniam pluries scribi poterat,	pag. 14
a, extrema pars remorum,	pag. 3
a virgo, Minervam intelligit.	pag. 2
n, res obscœna; inde derivatur podex,	pag. 32
e; optat suis carminibus æternitatem,	pag. 2
is, navigii genus,	pag. 3
us judex; is Paris erat,	pag. 38
eu ad nonnum lapidem ab urbe Roma,	pag. 23
fratres; Castor & Pollux,	pag. 23
ere, est nil æstimare,	pag. 7
, & Pimplæus mons idem est,	pag. 82
aranearum, propter paupertatem,	pag. 10

Propontis , mare juxta Byzantium ,
Provincia , hîc de Gallia loquitur ,
Puellæ pernici , id est Athalantæ , q
 cias anteibat ; victa fuit tamen &
 Hyppomene tribus malis aureis ,
Pugillaria , tabellæ erant , in quibus
 scribebatur ,
Pulvinus , lectulus exiguus ,
Pumice , utebantur veteres ad polier
Pupulus , diminutivum à pupus , à q
 tur puellus ,

Q.

Qualecunque , parvi momenti ,
Quamvis , pro quantùm ,
Qui , pro quia ,
Quoi , apud veteres pro cui ,
Quom , pro quum , vel cum ,

R.

Recepto , pro recepero ,
Rectos , id est præceres ,
Renidet , id est leniter ridet ,
Rigida , pro mentula ,
Rhamnusia virgo , Venus est ,
Romuli , Renique , id est , Romani

q

m, vasculum in quo sal reponitur,	pag. 15
à salire, verbum lætitiæ,	pag. 13
id est derisor,	pag. 12
id est, urbanum,	pag. 9
suscipiantur, facta vel refecta, ab imo susci-	
atur, vel muniantur; verba Architectorum,	pag. 13
& fames, injuriæ sunt in avaros,	pag. 29
nibus, baculo semiuerso,	pag. 13
rii mœchi; adulteri qui in semitis Urbis sec-	
ntur meretriculas,	pag. 24
, pro servus,	pag. 16. &c.
urbs Hispaniæ, lino abundans,	pag. 9. & 16.
id est senescit,	pag. 4
, in obscœnis est pudendum,	pag. 64
id est stulta,	pag. 18
, urbs in peninsula lacûs Benaci,	pag. 19
andidi sunt, cum fortuna favet,	pag. 6
s, is est qui semper dormit,	pag. 13
Nonius, tunc Prætor,	pag. 32
bor; os & oculos suaviabantur veteres,	pag. 7
, à subfilire,	pag. 13
at, verbum obscœnum,	pag. 13
is erat Calvi cliens,	pag. 10
m animum, id est stuporem,	pag. 13

T.

ex pinu fiebar,	pag. 36
na, seu cothurni,	pag. 51
hic res obscœna,	pag. 34
æ, quia Camerius reperiri non poterat.	pag. 33
so servire; in matrimonium incumbere,	p. 42
a, semibarbara erat,	pag. 3
, urbs Bythinæ,	pag. 20
ianus, id est Bacchicus. Bacchus matrem ha-	
Thyonem, quæ & Semele,	pag. 17
, res obscœna,	pag. 18
er, quia limen domûs maritalis sponsæ non	

344 V E R B A C A T U L L I A N A

tangebant ,	pa
Tripudiis , velocibus saltationibus ,	pa
Trufantem , verbum obſcœnum ,	pa
Turpẽ , lentẽ , à torpeo ,	pa
Turpiculus naſus , puſillus naſus ,	pa

V.

Vappa , homo egens ,	pa
Venuſtiorum , id eſt amori deditorum ,	pa
Venuſtus , per ironiam in Suffenum ,	pa
Verpa , libidinofus præcipuẽ in pueros ,	pa
Verpus , recutitus ut Judæus ,	pa
Vincier , id eſt vinciri ,	pa
Uncta patrimonia , id eſt pretioſa ,	pa
Unctius referret ; alludit ad morem quo in caput ungebatur ,	pa
Unctu' pro unctum , id eſt res pretioſas ,	pa
Unguentum , <i>vide</i> unctius.	
Vorabit , celerrimẽ conficiet ,	pa
Urbanus , hĩc eſt ſcurra ,	pa

Z.

Zona & Zonula : Zona ſignum erat virginum	
virgines cùm in matrimonium tradebantur ,	
Zona ſolvebatur ,	pag.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME 10
PART 1
1880
LONDON
PUBLISHED BY THE INSTITUTE
21, BEDFORD SQUARE, W.C.

